

မေတ္တာစွမ်းအားဖြင့် ကမ္ဘာလောကကိုငြိမ်းချမ်းသာယာစေမည်။
သစ္စာစွမ်းအားဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှကိုငြိမ်းအေးစေမည်။

မေတ္တာ နှင့် သစ္စာ အဖွင့်

တတိယ-အကြိမ်

ဒေါက်တာမင်းတင်မွန်

၂၃၃၇

လောကကို စိုပြည်လှပစေသည်မှာ...မေတ္တာ၊

လူသားတို့အား တရားမျှတမှုကို

ပေးစွမ်းနိုင်သည်မှာ ...သစ္စာ၊

မေတ္တာနှင့် သစ္စာအဖွင့်

(တတိယအကြိမ်)

ဒေါက်တာမင်းတင် မွန်

မေတ္တာဖြင့် တစ်လောကလုံးကို အလှပုံးစေမည်၊
သစ္စာဖြင့် တရားမျှတ၍ စည်ပင်ပြောစော လူ့ဘေဒင်ကို
တည်ဆောက်မည်။

မြန်မာ့စာပေ

တိုက် (၁၅)၊ အခန်း (၁၉)

ဦးစိစာရဂပ်၊ ဒဂုံ၊ ရန်ကုန်။

(ဖုန်း-၁၆၆၁၀)

စာမူခွင့်ပြုချက် အမှတ်(၈ / ၉၀)(၈)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၈/၉၂)(၁)

ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ
တတိယအကြိမ်

အုပ်ရေ

၁၀၀၀

တန်ဖိုး

ဝေးသင်းသင်းကြိုင်

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ရင်မြ၊ မြမူရတနာစာပေ(၀၅၈၄)
၁၅ / ၁၉ ဦးဝိစာရရပ်၊ ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်သင်းသင်းကြိုင်၊ ဆန်းမြသိင်္ဂီပုံနှိပ်တိုက်၊
(မြ-၀၃၉၄၅)၊ ၁၉၉၅ ခုလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့။

အဖုံးချိက်

ဒေါ်စောညွန့်၊ မင်းမင်းဇော် ရောင်စုံ
ပုံနှိပ်တိုက်၊ (၀၄၀၁၄)၊ ၁၆၃၊ ၄၆လမ်း၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

ထမ္မာဝါ

ယနေ့ကမ္ဘာကြီးတွင်၊ ပေတ္တာတရားနှင့် သစ္စာတရားတို့
ခေါင်းပါးနေကြ၏။

ပေတ္တာတရား ခေါင်းပါးသည့် အတွက်ကြောင့် ကမ္ဘာ
လောကကြီးသည်အကျည်းထန်နေပေ၏။ ပေတ္တာသည်ကမ္ဘာကို
အလှဆုံးခြယ်သနိုင်သောတရား။ လူတစ်ဦးစိတ်အဝကို အပြည့်
ဆုံး ပန်တီးပေးနိုင်သော တရား။ လူသား အပေါင်းတို့အား
အချင်းချင်း ခင်မင်ချစ်ကြည် စည်းလုံးဝေသော တရား။

ပေတ္တာတရား ခေါင်းပါးလေသောအခါ လူလူချင်း မယုံ
ကြည်နိုင်တော့။ ချစ်ကြည်စွာ မပေါင်းသင်းနိုင်တော့။ တစ်ဦး
၏အမှားကိုတစ်ဦးကခွင့်မလွှတ်နိုင်တော့။ 'ပေတ္တာပြုမလုံသည်'
ဟူသည့်စကားအတိုင်း ပေတ္တာ မလုံသောအခါ ဖိမိတ်လျှံ့ရေး
ကိုလည်း စိတ်မချနိုင်တော့။

မယုံကြည်နိုင်၊ စိတ်မချနိုင်သည့်အတွက် လက်ဦးပခံရရန်
တစ်ဦး၏နိုင်ငံကို ကျန်တစ်ဦးက အကျူးထိပ်ပူးများ တပ်ဆင်
ထားကြသည့် တိုက်ချင်းပစ်ဒုံးပျံများဖြင့် ချိန်ခွယ်ထားကြ၏။
ကမ္ဘာကြီးသည် အကျူး စစ်ပွဲကြီးသို့ပင် ဦးတည်နေချေပြီ။

သစ္စာတရားခေါင်းပါးသည့် အတွက်ကြောင့်လည်း လူလူ
ချင်းလိမ်ညာလှည့်စားနေကြ၏။ မတရားမှုများကို ကျူးလွန်ဝံ့
ကြ၏။ ကတိသစ္စာများကို ချိုးပောက်ဝံ့ကြ၏။ ကံ-ကံ၏
အကျိုးတရားကို မျက်ကွယ်ပြုကြ၏။ ကိုယ်ကျင့်တရားများ
မျက်ပြားလာကြ၏။ စာဝန်ဝတ္တရားများလစ်ဟင်းလာကြ၏။

သစ္စာကို မစောင့်ထိန်းကြလျှင် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်၍
ရေဘေး၊ လေဘေး၊ မီးဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသည့်ဘေး၊
ရောဂါဘေး၊ လက်နက်ဘေးတို့ ကျရောက်လာတတ်ကြ၏။

မေတ္တာနှင့် သစ္စာတရားတို့ကို မျက်နှာမပြုသော သူအား
သဘာဝတရား ကံတရားတို့က လျစ်လျူရှုထားမည် မဟုတ်။
သက်သာခွင့်လည်း ပေးမည် မဟုတ်။ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘာဝ
အတိုင်း ထိုက်တန်သည့် အပါယ်ဘုံ သို့ တွန်းပို့ လိုက်မည်သာ
ဖြစ်၏။

သို့အတွက် ယနေ့လူငယ်လူရွယ်များသည် မေတ္တာတရားနှင့်
သစ္စာတရားတို့ကို သိထားရန် လို၏။ ချစ်မြတ်နိုးတတ်ရန် လို၏။
လက်တွေ့ အသုံးချတတ်ရန် လို၏။

မေတ္တာတရားနှင့် သစ္စာတရားတို့သည် လူတစ်ဦးစီ၏ဘဝကို
အတိုင်းမသိ လှုပ်ပြည်စုံလာစေမည် ဖြစ်၏။ ဘေးရန်ကွာ၍
အေးချမ်းသာယာလာစေမည်ဖြစ်၏။ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်အောင်
အဖိုးတန် မြင့်မြတ်လာစေမည် ဖြစ်၏။

ထိုအလှဆုံး မေတ္တာတရားနှင့် အမြတ်ဆုံးသစ္စာတရားတို့ကို
လူငယ်လူရွယ်များ အလွယ်တကူ လက်လှမ်းဆွတ်ချူ၍ ရင်ဝယ်
ပိုက်ထူးယူယနိုင်ကြရန် ရည်သန်လျက် ဤစာအုပ်ကို ပြုစု
ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပေသတည်း။

လူငယ်လူရွယ်တို့၏ နှလုံးသားတိုင်းဝယ် မေတ္တာနှင့်သစ္စာ
တရားကို ရှင်သန်ဖူးပွင့်နိုင်ကြပါစေသော်။

မေတ္တိကာ

အပုဒ်	ပေအုပ်
နိဂါး	၁
ပေတ္တာပေတ္တ	
ပေတ္တာဆိုတာဘာလဲ	၁၅
တကျာချစ်ဆိုတာလောဘ	၁၆
ရာဂသည် အပူဆုံးပီးတောက်	၁၈
ပေတ္တာဝတ်ဟူသည် အဝေၤ	၁၉
အလှဆုံးတရား	၂၂
အလိုအပ်ဆုံးတရား	၃၂
ပျက်လှည့်ပြုနိုင်သောပေတ္တာ	၃၇
အကြီးကျယ်ဆုံးသောစွမ်းအား	၄၄
အရှုံးမှ အနိုင်သို့	၄၇
ပေတ္တာစွမ်းရည် အံ့မခန်းပြီ	၅၀
ပြေးသွားသောမြားကို ပြန်လှည့်လာစေသော ထန်ခိုး	၅၉
ပွက်ပွက်ဆူနေသည့် ထောပတ်ရည်ကို အေးကြည်စေ	
သောပေတ္တာ	၇၁
ပေတ္တာရှင်သည် ကရုဏာရှင်	၇၇
ပေတ္တာရှင်သည် သစ္စာရှင်	၇၉
မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ စူးရှသောပေတ္တာ	၈၁
ခန္တီပေတ္တာက မအောင်နိုင်သောအရာသည် မရှိ	၈၃
အာဠာဝကမာန်စွယ် ပေတ္တာဖြင့်ပယ်	၈၅
အထက်မြက်ဆုံးသော ပီယဆေး	၈၉
ပေတ္တာစက်ကွင်း ဘေးရန်ရှင်း	၉၂

သပိတ်အိုင်တောရမ္မ မေတ္တာစက်ကွင်း	၉၅
မေတ္တာနယ်မှာ ငြိမ်းချမ်းသာ	၉၈
မေတ္တာရောင်ပြန် ဟပ်သောအခါ	၉၉
မေတ္တာပို့ လို့ ရောက်ပါသလား	၁၀၂
မေတ္တာကို ဘယ်လိုပို့ လွှတ်ရသလဲ	၁၀၄
၅၂၈-သွယ် မေတ္တာပွားပို့	၁၀၅
မေတ္တာသုတ်လာ မေတ္တာဘာဝနာ ၁၀၈ မျိုး	၁၀၉
မေတ္တာဘာဝနာ၏ အကျိုးကျေးဇူး	၁၁၂
မေတ္တာပရိတ်၏ အကျိုးကျေးဇူး	၁၁၅
မုန့်သုကိုချစ်အောင်လုပ်နည်း	၁၁၇
လိုရာပြီးမြောက်သောလက်တွေ့ ရေမေတ္တာပို့နည်း	၁၁၉
သံရုံးကြီးတစ်ခုမှ ရာထူးလုပ်ပဲ့	၁၂၃
ကျောင်းဆရာအချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကဲ့မူ	၁၂၃
ဆေးတစ်လက်ဖြင့် ရောဂါအစုံပျောက်	၁၂၄
ရတနာသုံးပါးနှင့် မေတ္တာစွမ်းအား	၁၂၆

သစ္စာအပွင့်

သစ္စာဟူသည်မှာ	၁၄၂
သစ္စာနှစ်မျိုး	၁၄၃
အရိယ သစ္စာ	၁၄၅
ကိုယ်ကျင့်တရားသည် သစ္စာ	၁၅၀
ကတိသစ္စာ တည်သောအခါ	၁၅၃
သစ္စာ၏စွမ်းရည်	၁၅၅
သစ္စာစောင့်သူကို သစ္စာက ပြန်စောင့်	၁၅၈
သစ္စာဖောက်တို့၏ သွားရာလမ်း	၁၆၁

လုပ်အားခ မတရားမှုကလေး	၁၆၆
ညီအစ်ကိုချင်းလည်းခွင့်မလွတ်နိုင်	၁၆၉
ထိတ်လန့်ပွယ်လာဘ်စားမှ	၁၇၅
အရေးကြုံလို့ သစ္စာဆိုမည်ကြံလျှင်	၁၈၀
တောပိးကို ငြိမ်းဝေသည့် ၎င်းကလေး၏ သစ္စာ	၁၈၃
မိုးရွာစေသည့် ငါးမင်း၏ သစ္စာ	၁၈၄
ဂင်္ဂါမြစ်ကြီး အထက်ပြန်စီး	၁၈၆
သံခြေကျင်းလည်းကျွတ်ဝေ၊ ထောင့်တံခါးလည်းပွင့်ဝေ	၁၈၈
သစ္စာစွမ်းက ပြေဆိပ်ကျ၏	၁၉၃
သစ္စာစကားကြောင့် ထေဂါပျောက်	၁၉၅
တော်လေးဝနွယ်ဝင်သစ္စာရှင်များ	၁၉၈
အမျိုးသမီးများ၏ သက်စေတင်ဆေးကြီး	၂၀၆
ဆရာဝန်ကိုယ်တွေ့ ဓမ္မဆေးစွမ်းကောင်း	၂၀၉
မှန်တာတစ်ခု သစ္စာပြု၍ ဆေးကုသူ	၂၁၃
လိုတရသော သစ္စာဂါထာ	၂၁၈
ခေတ်သစ်တွင် သစ္စာဖြင့် မိုးရွာစေခြင်း	၂၂၁
ကပ်ဆိုးကြီးများကို သစ္စာဖြင့် ကျော်လွှားခြင်း	၂၂၇
မိခင်နှင့်ကလေး အသက်ရှင်ရေး	၂၃၂
မီးသတ်မျှော်စင်ကြီးပေါ်က ပရိတ်ရွတ်ပွဲ	၂၃၄
မိုးကို ရွာစေ ရပ်စေ	၂၃၅
ပရိတ်အစွမ်းထက်မှု မထက်မှု	၂၃၆
ခားမရကူးသည့် အမြင်ထူးကြီး	၂၃၉
ကျောက်လည်းစရကူး ခားလည်းကူး	၂၆၀
မုန်အာဇာနည်မယ် ဘဒြာဒေဝီ	၂၆၄

အောင်ပွဲခြံမြဲခြံမဲ့ ခံရမည်

မေတ္တာတရားက မအောင်မြင်သော အရာ
သည် မရှိ။

သစ္စာတရားက မစွမ်းဆောင် ပေးနိုင်သော
အရာသည် မရှိ။

မေတ္တာရှင်-သစ္စာရှင်ကို လူလည်း ကြည်ညို၊
နတ်တို့လည်း ချစ်ခင်ပြုံး၊ သဘာဝ စွမ်းအား
များက စောင့်ရှောက်ကူညီပေးကြမည် ဖြစ်
သတည်း။

ဒီဂါနိဒ

မေတ္တာ...မေတ္တာသည်အလှဆုံးတရား

လူတစ်ဦးစီကိုလည်းကောင်း၊ လူမျိုး တစ်မျိုးစီကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံစီကိုလည်းကောင်း အလှဆုံး လှပစေသော တရားမှာ မေတ္တာပင် ဖြစ်၏။

လူသည် အလှကိုမြတ်နိုး၏။ အလှကိုရှာဖွေ၏။ အလှတရားသည် နှလုံးသားကို အမြဲတစေ ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ စေသည် မဟုတ်ပါလော။

A thing of beauty is a joy for ever.

ထိုအလှတရားသည် အဘယ်မှာ တည်ရှိသနည်း။ အချိုးကျသော၊ ပြေပြစ်ချောမောသော၊ အရောင်အဆင်း ဆန်းကြယ်သော၊ အနံ့ အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ အထိအတွေ့နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရုပ်ဝတ္ထုများတွင် တည်ရှိပါသလား။

ရုပ်အလှနှင့် စိတ်အလှနှစ်မျိုးတွင် မည်သူက ပိုလှသနည်း။

“ရုပ်ကိုသာပြင်၊ နာမ်မပြင်၊ ရုပ်သွင်မလှ၊ နာမ်မလှ၊ နာမ်ကိုသာပြင်၊ ရုပ်မပြင်၊ နာမ်ဧဉ်လည်းလှ၊ ရုပ်လည်းလှ။”

လူတစ်ဦးစီ၏ အလှတွင် ရုပ်အလှထက် နာမ်အလှက ပို၍ အရေးပါသည်ကို လူတိုင်းသတိပြုမိကြ၏။ ရုပ်လှသော်လည်း စိတ်ထားယုတ်ညံ့သူကို လူတို့ ရှောင်ကြဉ်ကြ၏။ ရုပ်မလှသော်လည်း စိတ်ထားဖြူစင်မြင့်မြတ်သူကို လူတိုင်းကချစ်ခင်ကြ၏။

စိတ်ထားယုတ်ညံ့အောင် အကျည်းတန်အောင် မည်သူက ခြယ်လှယ်နေသနည်း။ လောဘ၊ ဒေါသနှင့် မောဟ တို့က ဦးဆောင်၍ ခြယ်လှယ်နေကြပါသည်။

နိဒါန်း

လောဘ၊ ဒေါသနှင့် မောဟတို့ကား အကုသိုလ်တရားတို့၏ အရင်းအမြစ်များဖြစ်ကြ၏။ မောဟသည် အမှန်တရား (သစ္စာ) ကို မသိအောင်ဖုံးကွယ်တတ်သည့်သဘောဖြစ်၍ လူတစ်ဦးစီကို မျက်မှန်စိမ်းတင်ပေးကာ မမြဲ၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်တရား နာမ် တရားများကိုမြဲသည်၊ ချမ်းသာသည်ဟု ထင်မှတ်စေ၏။

လောဘသည် ထိုမြဲသည်၊ ချမ်းသာသည်ဟု ထင်မှတ်မိသော အရာများကို လိုချင်တပ်မက်၏။ ကပ်ငြိတွယ်တာ၏။

လောဘက လိုချင်တပ်မက်နေသော အရာများမှာ မောဟဖု်း လှမ်းမှုကြောင့် လှပ ကောင်းမွန်သည်ဟု ထင်မှတ်မိကြသည့် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အထိအတွေ့နှင့်အတွေ့ အခေါ် တို့ဖြစ်ကြ၏။ ဤအရာများကို ကာမဂုဏ်အာရုံများဟုခေါ်၏။

လောဘသည် ကြုံတွေ့ဆုံဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အာရုံများကို လည်း တပ်မက်တွယ်တာ၏။ မခွဲမခွာလိုဘဲ ဆွဲတွယ်သိမ်းပိုက် ထားလို၏။ နောက်ထပ်အာရုံသစ်များကိုလည်း ဆာလောင်မှတ် သိပ်နေ၏။ ဤသဘောကြောင့် လောဘကို “တဏှာ”ဟု အမည်ပေးကြ၏။

လုလင်ပျို တစ်ဦးနှင့် လုံမပျိုတစ်ဦးတို့ ဆုံမိကြသောအခါ “မြင်မြင်ချင်း ချစ်ကြိုက်သည်” (Love at first sight) ဆိုသည်မှာ အဓိကအားဖြင့် ‘တဏှာချစ်’ ဖြစ်၏။

‘တဏှာချစ်’တွင် မခွဲချင် မခွာရက်အောင် ဆွဲငင်ထားနိုင် သောစွမ်းအားရှိ၏။ မျက်စိအောက်မှ အပျောက်မခံနိုင်ဘဲချုပ် ချယ်ထားလိုသောသဘော၊ စိုးပိုင်လိုသောသဘောရှိ၏။ မိမိ၏ အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝရေးကိုသာ ဦးစားပေး၏။ ညွှာတာထောက် ထားခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်တတ်ခြင်းသဘောတို့ မရှိချေ။

မိမိချစ်သောသူနှင့် သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်လျှင် ဒေါသ

နိဒါန်း

ထွက်ပြီး ရန်ဖြစ်ရတော့သည်။ မိမိ၏အလိုအနွှအတိုင်းမဖြစ်လာလျှင်လည်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာတော့သည်။

ဤအကြောင်းတို့ကြောင့် “အချစ်ကြီးလျှင်အမျက်ကြီးသည်၊ ချစ်ခင်တယ်တာမှုကြောင့် ဆင်းရဲပင်ပန်းရသည်” ဟု ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုခဲ့ကြ၏။

“တက္ကသိုလ်” သည် “မေတ္တာချစ်” နှင့် မတူပါ။

“မေတ္တာချစ်” တွင်တယ်တာကပ်ငြိသည့်သဘော၊ ချုပ်ချယ်ပိုင်စိုးလိုသည့်သဘော၊ ဖျက်ဆီးလိုသည့်သဘောများမပါရှိပါ။

မေတ္တာသည် ခက်ထန် ကြမ်းတမ်းခြင်း သဘောရှိသော ဒေါသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် “အဒေါသစေတသိက်” ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာသည် အလွန် နူးညံ့သိမ်မွေ့ ၏။ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးတတ်ခြင်း သဘောတို့ကို ကွယ်ကာနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် မေတ္တာသည် ဖျက်ဆီးတတ်သည့် တရားမဟုတ်။ အပြုတရားသာဖြစ်၏။ မေတ္တာကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးက ထိခိုက်နစ်နာသွားသည်ဟူ၍ မရှိ၊ အကျိုးခံစားရခြင်းသာ ရှိ၏။

မေတ္တာသည် လူနတ်ဗြဟ္မာ အပါယ်ဘုံသာ ဟူသည့်သတ္တဝါ အားလုံးကိုအယုတ်အမြတ်မခွဲခြားဘဲ၊ အဆိုးအကောင်းမခွဲခြားဘဲ၊ လှသည်အကျည်းတန်သည်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ တစ်ပြေးညီညာ ချစ်ခင်ကြင်နာသောသဘောဖြစ်၏။ ဘေးရန်ကင်းပြီး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစေလိုသောသဘောဖြစ်၏။

မေတ္တာသည် ခွင့်လွှတ်နိုင်၏။ သည်းခံနိုင်၏။ အနစ်နာခံနိုင်၏။ ကိုယ်ချင်းစာတတ်၏။

ထို့ကြောင့် မေတ္တာရှင်သည် လူတကာနှင့်ချစ်ကြည်သင့်မြတ်နိုင်သည်။ တိရစ္ဆာန်များ၊ နတ်များနှင့်လည်း အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်နိုင်သည်။

နိဒါန်း

စည်းလုံး ညီညွတ်ခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း တို့ကို မေတ္တာဖြင့်သာ ဖော်ဆောင်နိုင်သည်။

မေတ္တာသည် ရောင်ပြန်ဟပ်သည့်သဘော ရှိ၏။ မေတ္တာ ဓာတ်ခိုင်လာလျှင် မေတ္တာရောင်ခြည် ဖြာထွက်၏။ Love begets love, မေတ္တာသည် မေတ္တာကို ပေါက်ဖွားစေ၏။

“ဓားသွားထက် ကလောင်သွားပိုထက်သည်၊ ဓားစောင်းထက် ရေစောင်းပိုထက်သည်” ဟူသော စကားများကဲ့သို့ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော မေတ္တာတရားသည် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သော ဒေါသတရားထက် ပို၍ အစွမ်းထက်၏။ ဒေါသကို မေတ္တာဖြင့် အောင်နိုင်၏။ ဒေါသမီးလျှံကို မေတ္တာရေစင်ရေအေးဖြင့်သာ ငြိမ်းသတ်နိုင်၏။

ထို့ကြောင့် မေတ္တာသည် ငြိမ်းချမ်းရေးတရား အစစ်ဖြစ်ပေသတည်း။

သစ္စာ....သစ္စာသည် အမြတ်ဆုံးတရား
သစ္စာသည် မှန်ကန်ခြင်း(truth)ဖြစ်၏။
မှန်ကန်သည့်သဘောသည်ပင် မြင့်မြတ်သောသဘောဖြစ်၏။
ကမ္ဘာ့တူးခေါ်ရှင်ကြီးများသည် အမှန်တရား(သစ္စာ)ကို ထိပ်ဆုံးထား၍ရှာဖွေခဲ့ကြ၏။ အမှန်တရားသည်သာလောက၏ အနှစ်သာရ(ဝါ)ဘဝ၏ ဆုလောက်ကြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။

လူတို့သည် အမှန်တရားကို မသိနားမလည်ကြသည့် အတွက် အမှန်တရားကို ကျောခိုင်းတာ မမှန်တရား၏နောက်သို့လိုက်ပါနေကြ၏။

ထိုအမှန်တရား(သစ္စာ)ဟူသည်မှာ အဘယ်နည်း။ အမှန်တရားဟူသည်မှာ တစ်ခုတည်းလား၊ အများကြီးလား။

နိဒါန်း

အမှန်တရားသည် မှန်ကန်ခြင်းသဘောအားဖြင့် တစ်ခုသာ ရှိ၏ (Truth is one)။ သို့သော် အမှန်တရား၏အထည်ကိုယ် နှင့်လိုက်၍ (၁) သမုတိသစ္စာ (relative truth) နှင့် (၂) ပရမတ္ထသစ္စာ (absolute truth) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။

သမုတိသစ္စာ တွင် ပညတ်တရားများ ပါဝင်ကြ၏။ ခွေး၊ ကြောင်၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ စသည်ဖြင့် အများသဘောတူ သတ်မှတ်ထားကြသည့် အမည်ဝေါဟာရများနှင့် ထိုအမည် ဝေါဟာရတို့က ရည်ညွှန်းပြီးသော အထည်ကိုယ်ဒြပ်များသည် ပညတ်တရားများဖြစ်ကြ၏။ ဤပညတ်တရားများကို အရှိအရှိ အတိုင်း၊ အဖြစ်အဖြစ်အတိုင်း ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်းသည် သမုတိသစ္စာ ဖြစ်၏။

မှန်တာကိုပြောလျှင် သစ္စာဖြစ်၏။ မှားတာကို ပြောလျှင် မုသာဝါဒဖြစ်၏။ သမုတိသစ္စာသည်ပင်လျှင် ထူးခြားသော တန်ခိုးအာနိသင် ရှိ၏။ တစ်နည်းဆိုသော် အမှန်တရားသို့ ဦးတည်ထားသော စိတ်တွင် ထက်မြက်သည့် စွမ်းအင် ရှိ၏။ ဤစွမ်းအင်ကြောင့် ထူးခြား ဆန်းကြယ်သော ဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက် လာနိုင်ကြ၏။

“ကတိသစ္စာ၊ တညံသော အခါ၌၊ သြဇာလေးနက်။ ပေါ်ဆီ တက်၍၊ နွယ်မြှက်သစ်ပင်၊ ဆေးပက်ပင်၏” စသည့် ဆန်းကြယ် သော ဖြစ်ရပ်မျိုးတည်း။

ပရမတ္ထသစ္စာ တွင် ပရမတ်တရားများပါဝင်ကြ၏။ ပရမတ် တရားများမှာ အမှန်တကယ်ရှိကြသော တရားများဖြစ်ကြ၏။ ဤတရားတို့ကား စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်နှင့် နိဗ္ဗာန်တို့ပေတည်း။

နိဒါန်း

၃၁ ဘုံတွင် ကျင်လည်နေကြသော သတ္တဝါများနှင့် ရုပ်
ဝတ္ထုများဟူသည်ကားစိတ်၊စေတသိက်နှင့်ရုပ်တို့သာဖြစ်ကြ၏။
ထိုစိတ်၊စေတသိက်နှင့်ရုပ်တို့၏ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အတိုင်းဖြစ်ပျက်နေ
ကြသောသဘောတရားများသည်ပရမတ္ထသစ္စာများဖြစ်ကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်စေတသိက်ဟူသော နာမ်နှင့် ရုပ်
တို့၏သဘောသဘာဝများကို လည်းကောင်း၊ဤပရမတ္ထတရား
တို့၏ ကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်ကာ ဖြစ်ပျက်နေကြသော ဖြစ်စဉ်
များကိုလည်းကောင်း ထုတ်ဖော် ဟောကြားခဲ့ပေ၏။ ဤသို့
ဟောကြားခဲ့သော တရားဓမ္မများသည် ပရမတ္ထသစ္စာများပင်
ဖြစ်ကြ၏။

ပရမတ္ထသစ္စာကို သိမြင်သောဉာဏ်တွင် အလွန်ထူးခြား
ထက်မြက်သော စွမ်းအင်ရှိ၏။ ပရမတ္ထသစ္စာတို့၏ လိုရင်း
အနှစ်ချုပ် ဖြစ်သော အရိယသစ္စာလေးပါး ကို ပိုင်းပိုင်း
ခြားခြား သိမြင်လျှင် သောတာပန်၊သကဒါဂါမ်၊အနာဂါမ်၊
ရဟန္တာဟူ၍ အဆင့်ဆင့် မြင့်တက်သွားပေတော့၏။

တွေးခေါ်ရှင်ကြီးများသည်သမုတိသစ္စာများလောက်ကိုသာ
တွေးခေါ် ဖော်ထုတ်နိုင်ကြ၏။ ပညတ်အကားကို ထိုးဖောက်၍
ပရမတ္ထသစ္စာသို့တိုင်အောင်ကားထိုးထွင်း၍မမြင်သိနိုင်ကြပါ။

အရိယာသစ္စာလေးပါးအထွတ်တင်စားသော ပရမတ္ထသစ္စာ
များကို ထိုးထွင်း၍ မြင်သိမှသာလျှင် ဇာတိဘေး၊ အိုနာ
သေဘေးနှင့် အပါယ်ဘေးများမှ လွတ်မြောက်ကြ၍ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို ခံစားကြရမည် ဖြစ်သတည်း။

မေတ္တာအဖွဲ့

မေတ္တာဆိုတာ ဘာလဲ

“မေတ္တာ”ဆိုတာ “ချစ်တာ”ပဲ ပေါ့...ဟု ဖြေမလား။

“ချစ်ခြင်းမေတ္တာ” ဟူ၍ ‘ချစ်ခြင်း’ နှင့် ‘မေတ္တာ’ ကို တွဲသုံးထားသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်တူ၍ပဲ မဟုတ်လားဟု စောဒက တက်နိုင်ပါသည်။

တစ်ဖန် လုလင်ပျိုတစ်ယောက်က လုံမပျိုတစ်ယောက်ကို သဘောကျ နှစ်သက်လျှင် ‘ချစ်ကြိုက်နေပြီ’ ‘မေတ္တာရှိနေပြီ’ ဟု ဆိုကြပြန်၏။

အမှန်မှာ ‘ချစ်ကြိုက်ခြင်း’ နှင့် ‘မေတ္တာရှိခြင်း’ တို့သည် အဓိပ္ပာယ် တူသယောင်ယောင်နှင့် သဘောချင်း ကွဲလွဲကြ ကြပါသည်။

“ချစ်ကြိုက်ခြင်း” ဆိုသည် စကားတွင် လိုချင်တပ်မက်သည့် သဘောပါ၏။

“မေတ္တာ” တွင် လိုချင်တပ်မက်သည့် သဘော မပါပါ။

ထို့ကြောင့် ‘ချစ်ကြိုက်ခြင်း’ နှင့် ‘မေတ္တာရှိခြင်း’ တို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောနှစ်ခုဟုပင် ဆိုနိုင်ပါ၏။ ထပ်မံဆန်းစစ် ကြပါဦးစို့။

“ချစ်သည်” ဟူသော မြန်မာ့ဝေါဟာရကိုက အဓိပ္ပာယ် မရှင်းပါ။ ‘တဏှာချစ်’ နှင့် ‘ချစ်တာလား’၊ ‘မေတ္တာစစ်’ နှင့် ‘ချစ်တာလား’ ဟူ၍ မကွဲပြားပါ။

အဘိဓမ္မာ အမြင်ဖြင့် ပြောရလျှင် ‘တဏှာချစ်’ သည် ‘လောဘ’ ဖြစ်၏ ‘မေတ္တာစစ်’ သည် ‘အဒေါသ’ ဖြစ်၏။

လောဘနှင့်အဒေါသတို့သည် စိတ်ကိုခြယ်လှယ်နေကြသည့် စေတသိက်များဖြစ်ကြ၏။ လောဘသည်အကုသိုလ်တရားတစ်ခု ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်ကို စည်ပင်တိုးပွားစေ၏။ အဒေါသ သည် အကုသိုလ်တရား တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကုသိုလ်ကို စည်ပင်တိုးပွားစေ၏။

လောဘနှင့်အဒေါသတို့၏ သဘောသဘာဝတို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိနားလည်ပါမှ မေတ္တာ၏သဘောကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း သိမြင်နိုင်မည် ဖြစ်၏။

တဏှာချစ်ဆိုတာ လောဘ

ဆွေမျိုး တော်စပ်ခြင်း မရှိကြသည့် ကာလသားများနှင့် လုံမပျိုများ ချစ်ကြသည် ဆိုရာဝယ် အဓိကအားဖြင့် တဏှာ ချစ်ဖြင့် ချစ်ကြခြင်းပင် ဖြစ်၏။

တဏှာဟူသည်မှာလောဘစေတသိက်၏အမည်တစ်ခုဖြစ်၏။

လောဘသည် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အထိအတွေ့ ဟူသော အာရုံတို့ကို တမ်းတမ်းစွဲ၊ ငမ်းငမ်းတက် လိုချင်တပ်မက် သည့်သဘောဖြစ်၏။ ‘ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့ဟာ’ စသည်ဖြင့် ပိုင်စိုးလို သည့် သဘောဖြင့် အာရုံကိုယူ၏။ အာရုံ၌ လွန်စွာကပ်ငြိခြင်း သဘောလည်း ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် လောဘကို မျောက်နဲ့စေးနှင့်ဥပမာနှိုင်းကြ၏။ မျောက်နဲ့စေးသည် ထိတွေ့လာသော မျောက်၏ ခြေလက် တို့ကို ဆွဲကပ် ဖမ်းယူထားသကဲ့သို့ လောဘသည်လည်းတွေ့ဆုံ လာသော အာရုံတို့ကို နှစ်သက်ခင်မင် လိုချင်တပ်မက်စွာဖမ်းယူ ထားလေ၏။

မျောက်၏ ခြေလက် အစုံတို့ကို မျောက်နှဲစေးက ဆွဲကပ်ဖမ်း ယူထားသောအခါ ထိုမျောက်သည် ထွက်ခွာသွားရန် မတတ်သာ သကဲ့သို့ လောဘသည် အာရုံကို ဆွဲငင်ဖမ်းယူထားသောအခါ လောဘရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည် ထိုအာရုံမှ ဖဲခွာသွား ရန် မလွယ်ကူတော့ချေ။

ဤအကြောင်းကြောင့် လုလင်ပျိုသည် လုံမပျိုအနီးမှ ဖဲခွာ မထွက်ချင်ပါ။ သီချင်းကြိုက်သည့် လူငယ် လူရွယ်များသည် ရေဒီယို၊ ကက်ဆက်၊ စတီတီရို၊ စသည်တို့မှ မဖဲခွာချင်ကြပါ။ ရုပ်ရှင်ကြိုက်ပရိသတ်ကလည်း ရုပ်ရှင်ရုံ ပိတ်ကားနှင့် ရုပ်မြင် သံကြားတို့ အနီးမှ မဖဲခွာချင်ကြပါ။

စေတသိက်တို့၏ သဘောသည် အလွန်သိမ်မွေ့၏။ စိတ်ကို လောဘက သာသာကလေးခြယ်လှယ်ထားရုံဖြင့် စိတ်နောက် ကိုယ်ပါရသော သတ္တဝါတို့သည် အာရုံ၌ ငြိတယ်နေကြပေ တော့၏။

ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာ စသည်တို့ကို တပ်မက်တယ်တာသဖြင့် အသက် ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရသော လူတို့မှာ ဒုနှင့်ဒေးပင် ရှိခဲ့ကြ၏။ ရည်းစား ပျက်သဖြင့် မိမိအသက်ကို သေကြောင်းကြံစည်သူတို့မှာလည်း အာရုံကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သော လောဘ၏ စနက်ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

ထို့အပြင် လောဘသည် အာရုံများကို မည်မျှများပြားစွာ ရရှိစေကာမူ မည်သည့်အခါမျှ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်သည့် သဘော မရှိချေ။ မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ စသည့် မြစ်ချောင်း များစွာတို့မှ ရေများမည်မျှပင်စီးဝင်ကြပါသော်လည်း ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ မပြည့်နိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သောက်လေသောက်လေ အငတ်မပြေသည့် ဆားငန်ရေသဘော နှင့်လည်း တူ၏။

လောဘသည် အာရုံတို့နှင့်မရောင့်ရဲသည့်အတွက် အာရုံသစ်များကို အမြဲ တမ်းတရှာဖွေနေ၏။ အာရုံကိုအမြဲဆာလောင်မှတ်သိပ်နေ၏။ သို့ဆာလောင်မှတ်သိပ်နေသည့်အတွက်လောဘဖိုခြင်း ခံနေရသောသူသည် ကွင်းခေါင်ခေါင်တွင် ရေဆာလောင်နေသူပမာ အမြဲ ပူလောင် မောဟိုက်နေရလေ၏။

လောဘ တရားသည် ကြုံတွေ့နေဆဲ အာရုံများကိုလည်း တပ်မက် တွယ်တာ၏။ မစွန့်လွှတ်လိုဘဲ ဆွဲသိမ်းထားလို၏။ နောက်ထပ် အာရုံသစ်များကိုလည်း ငံ့မျှော် တောင့်တနေ၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာဟု အမည်ရ၏။

တဏှာသည်အလိုရမ္မက်ကြီးခြင်းပင်တည်း။ သို့အတွက်တဏှာချစ်သည် စင်စစ် ပူလောင်ပြီး မိန်းမလှအသွင်အယောင်ဆောင်ထားသော ဘီလူးပမာ ကြောက်စရာ အလွန် ကောင်းလှပေတော့၏။

ရာဂသည် အပူဆုံး မီးတောက်

လောဘ စေတသိက်ကိုပင် အာရုံကို တပ်မက်စွဲလမ်းသည့် သဘောကြောင့် ရာဂ ဟု ခေါ်၏။ အာရုံကို လိုချင်တတ်သောကြောင့် ကာမ, ဣစ္ဆာ, အာသာ, နိကန္တိဟူ၍လည်းခေါ်တွင်၏။ အာရုံ၌ အထပ်ထပ်ငြိကပ်တတ်သောကြောင့် အာလယဟု ခေါ်၏။ ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သောကြောင့် နန္ဒ ဟုခေါ်၏။ လှည့်ပတ်တတ်သောကြောင့် မာယာ ဟု ခေါ်၏။

ယောကျိားနှင့် မိန်းမတို့ ချစ်ကြရာဝယ် တဏှာ, ရာဂ, ကာမ, အာလယ, နန္ဒ, မာယာစသည့် သဘောအားလုံးပါဝင်နေသည်ကို သတိပြုရ၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာချစ်သည် ဆွဲငင်အား အလွန်ကြီး၏။ ဆွဲငင်အားကြီးသည့်အခိုက်၌ မိဘမေတ္တာကိုပင် တွန်းလှန်ပစ်နိုင်၏။

သို့သော် တဏှာချစ်သည် မိဘမေတ္တာကဲ့သို့အေးမြခြင်းမရှိ။
၎င်း၏ ပူလောင်သည့် သဘာဝကို ကြာရှည်စွာ ဖုံးကွယ်ထား
နိုင်ပါ။ မိန်းမလှအသွင် ဆောင်ထားသော ဘီလူးမသည် အိပ်
စက်နေသည့်အခါ အစွယ်ငေါ့ငေါ့နှင့် ဇာတိပေါ်လာသကဲ့သို့
တဏှာချစ်၏ သဘာဝသည်လည်း စိုးရိမ်ပူပန်၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်း
ရှိကိုင် ဆိုနှင့်ရသည့်အခါများတွင် ဇာတိ ပေါ်လွင်လာ
ပေတော့၏။

ပကတိမီးသည် အခိုးထွက်၏။ လောင်သည့်အခါ ပြာကျန်
ရစ်၏။ ရာဂမီးကား အခိုးမထွက်၊ ပြာမချန်ဘဲ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း
မှ ထတောက်၍ သတ္တဝါများကို ပူလောင်တတ်သော သဘော
ရှိ၏။

ပကတိမီးသည် အလိုရှိသူက မီးမှေးသောအခါမှ တောက်
လာ၏။ ရာဂမီးကား လိုသော်မရှိ၊ မလိုသော်ရှိ၊ အချိန်ရှိသရွေ့
တငွေ့ငွေ့ လောင်နေ၏။ အသည်းနှလုံးကျမ်း၍ သွေးသား
ခြောက်ခန်းသည်အထိ လောင်ကျွမ်း၏။ အပါယ်ငရဲသို့လည်း
ပစ်ချတတ်၏။

ထို့ကြောင့် ရာဂနှင့်တူသောမီးသည်မရှိ။ ရာဂသည် အပူဆုံး
အလောင်ဆုံးသောမီးကြီးပင် ဖြစ်သတည်း။

မေတ္တာစစ်ဟူသော အဒေါသ

အဘိဓမ္မာသဘောအရ မေတ္တာသည် အဒေါသ စေတသိက်
ဖြစ်၏။ အဒေါသသည် ဒေါသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။

ဒေါသစေတသိက်သည် ကြမ်းတမ်းခြင်းသဘော၊ ဖျက်ဆီး
တတ်ခြင်း သဘောဖြစ်၏။ အဒေါသသည် မကြမ်းတမ်းခြင်း
သဘော၊ မဖျက်ဆီးတတ်ခြင်းသဘောဖြစ်၏။

ဒေါသ, အဒေါသတို့သည် နာမ်တရားများ ဖြစ်ကြသဖြင့် ၎င်းတို့၏ သဘောများကို ပကတိမျက်စိဖြင့် တိုက်ရိုက်မမြင်နိုင်ချေ။ သို့သော် “အကျိုးထင်က အကြောင်းမြင်” ဆိုသကဲ့သို့ ဒေါသ, အဒေါသတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကြသည့် အကျိုးတရားကိုကြည့်၍ ဒေါသ နှင့်အဒေါသတို့၏ သဘောများကို ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် မှန်းဆနိုင်၏။

ဒေါသသည် မိမိဘာသာ တစ်ကိုယ်တည်း ကြမ်းတမ်းသည် မဟုတ်။ ဒေါသနှင့် ယှဉ်တွဲမိသည် စိတ်စေတသိက်တို့ကိုလည်း ကြမ်းတမ်းစေ၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် စိတ္တဇရုပ်တို့ကိုလည်း ကြမ်းတမ်းစေ၏။ သူ့ခိုးခားပြုတို့နှင့် ပေါင်းမိကြသော သူတို့သည် သူ့ခိုးခားပြုများ ဖြစ်လာကြသကဲ့သို့တည်း။

အလိုမကျ, မကျေနပ်၍ ဒေါသဖြစ်လာသူ၏စိတ်သည် ကြမ်းတမ်းလာသဖြင့် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်များလည်း ကြမ်းတမ်းလာကြ၏။ ထိုအခါ ထိုသူ၏ ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာများသည်လည်း ကြမ်းတမ်းလာကြ၏။ ထို့ကြောင့် မျက်စိမျက်နှာ နှိုးမြန်းလာကြ၏။ တစ်ဖက်သားကို စားမလိုဝါးမလိုကြည့်၏။ ဆူပူကြိမ်းမောင်း၏။ ဆဲရေးတိုင်းထွာ၏။ တုတ်၊ ခား၊ လက်နက်များကိုရှာဖွေစွဲကိုင်ပြီးရိုက်နှက်ထိုးခုတ်၏။ သတ်ဖြတ်၏။

သို့အတွက် ဒေါသသည် အဖျက်ဆီးတတ်ဆုံးတရားဟု မုဒုမြတ်စွာ သတ်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ ဒေါသသည် ဒေါသဖြစ်သူကို ရှေးဦးစွာဖျက်ဆီး၏။ ထို့နောက် ထိုသူနှင့် ဆက်နွယ်နေသူတို့အား ဖျက်ဆီး၏။

ဒေါသက ဖျက်ဆီးတတ်သလောက် အဒေါသက မဖျက်ဆီးတတ်ပါ။ ဒေါသက ကြမ်းတမ်းခက်မာသလောက် အဒေါသက

နှူးညံ့သိမ်မွေ့၏။ ဒေါသက ဒေါသဖြစ်သူ၏ ဟဒယနှလုံးသား
နှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံးကို ပူလောင်စေသလောက် အဒေါသ
သည် နှလုံးစိတ်ဝမ်းတို့ကို အေးချမ်းစေ၏။

ဒေါသနှင့် အဒေါသတို့သည် မီးတောက်နှင့် သိတာရေစင်
ပမာ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်ကြ၏။ မီးများလျှင် မီးနိုင်
ရေများလျှင် ရေနိုင် ဆိုသကဲ့သို့စိတ်၌ ဒေါသယှဉ်နေသည့်အခါ
အဒေါသ မယှဉ်နိုင်ပါ။ အဒေါသ ယှဉ်နေသည့်အခါ ဒေါသ
မယှဉ်နိုင်ပါ။

ဒေါသမီးကို ငြိမ်းသတ်စေနိုင်သော အကောင်းဆုံးသော
အရာမှာ မေတ္တာရေစင်ခေါ်သည့်သတ္တဝါတို့ကို ချမ်းသာစေလို
သော အဒေါသစေတသိက်ပင် ဖြစ်၏။

အဒေါသစေတသိက်သည်ပင် သတ္တဝါတစ်ဦးကို ဖြစ်စေ၊
သတ္တဝါအများကို ဖြစ်စေ အာရုံပြု၍ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊
စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေး
ချမ်းကြပါစေဟု နှလုံးသွင်းသည့်အခါ မေတ္တာဟု အမည်ရ၏။

မေတ္တာသည် နှူးညံ့သိမ်မွေ့၏။ ကြည်လင်အေးမြ၏။ ရယူ
ပိုင်ဆိုင်လိုခြင်းမရှိ။ ချုပ်ချယ်လွှမ်းမိုးလိုခြင်းမရှိ။ သူကပ်ပါး
တို့အားလွတ်လွတ်လပ်လပ် ကြီးပွားတိုးတက်စေလို၏။ ဘေးရန်
ကင်းစေလို၏။ အေးချမ်း သာယာစေလို၏။ မိမိတို့၏ဆိုင်ရာ
ဘဝ အသီးသီးကို ကျန်းကျန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာနှင့်
ခရီးနှင့်သွားစေလို၏။

သို့ကတည်းက မေတ္တာသည် အာရုံ အမျိုးမျိုး၌ ကပ်ငြိတတ်
သောအာရုံသစ်ကို အမြဲသာလောင်းပို့ မျှော်နေတတ်သော၊ ရယူ
ပိုင်ဆိုင်လိုသော၊ ချုပ်ချယ်လွှမ်းမိုးကတ်သော၊ အမြဲတစေ

အစဉ်အဆက် တွင် ကာပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာန

က ကြည့်တိုက်

၂၇၇၅

စတုရန်း - ရန်ကင်း

တငွေ့ငွေ့ပူလောင်နေတတ်သော တဏှာချစ်နှင့် မိုးနှင့် မြေ
ပမာ အလွန်တရာ ကွာလှမ်းလှပေတော့၏။

ဤအကြောင်းကြောင့် ပညာရှိ အပေါင်းတို့က တဏှာချစ်
လွန်ကဲသည့် အိမ်ထောင်ရေးသည် ပူပင်သောက ရှုပ်ထွေးပေလိ
၍ အေးချမ်းသာယာမှု နည်းမည်။ မေတ္တာတစ်ဝက်တဏှာချစ်
ထက်ဝက် ရောဖက်ထားသည့် အိမ်ထောင်ရေးတို့က ပိုမိုအေးမြ
စိုပြည်၍ ကြာရှည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု မှတ်ကျောက်
တင်ထားကြပေသတည်း။

အလှဆုံးတရား

လောက၌ မည်သည့်အရာက အလှဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း။
စဉ်းစား၍ ဖြေကြည့်ပါ။ အဖြေများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။
မေတ္တာထက် ပိုလှသောအရာကို အဆွေရှာတွေ့နိုင်ပါမည်လား။
မိန်းမများသည်လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားများသည်လည်း
ကောင်း၊ မိမိတို့၏ ရုပ်သွင်ကို လှသည်ထက်လှအောင် ခန့်သည်
ထက်ခန့်အောင် ဝတ်စားဆင်ယင်ကြ၏။ အဖိုးတန် ရတနာ
များဖြင့် တန်ဆာဆင်ကြ၏။ အလှပြင်ဆိုင်များ၌ အခကြေးငွေ
ကြီးစွာပေး၍ အလှပြင်ကြ၏။ သို့သော် အရေးအကြီးဆုံး
ဖြစ်သည့် စိတ်ကို အလှဆင်ဖို့ မေ့နေတတ်ကြ၏။

ဒေါသအကျည်းတန် သည်းခံလှပ၏... တဲ။

အမျက်ဒေါသကြီးသူ၊ စိတ်တိုသူ၊ စိတ်ဆတ်သူသည် ယခုဘဝ
၌လည်း အကျည်းတန်၏။ နောင်တမလွန် ဘဝများ၌လည်း
အကျည်းတန်ဦးမည်ဖြစ်၏။ သိန်းတန် ရတနာအဆင်တန်ဆာတို့
က ထိုအကျည်းတန်မှုကို မဖုံးကွယ်ပေးနိုင်ချေ။

သည်းခံနိုင်သူ၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်သူ၊ စိတ်ထားမှန်မြတ်သူသည် ယခုဘဝ၌လည်း လှပတင့်တယ်၏။ နောင်တမလွန် ဘဝများ ၌လည်း လှပတင့်တယ်ဦးမည်ဖြစ်၏။ ညစ်ထေး ဟောင်းနွမ်း စုတ်ပြတ်နေသည့် အဝတ်တန်ဆာများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည် ဖြစ်စေ၊ ဤစိတ်လှသူ၏ အလှသည်ထင်ပေါ် နေမည်သာဖြစ်၏။

မေတ္တာယှဉ်နေသည့် စိတ်သည်သာလျှင် သည်းခံနိုင်၏။ ခွင့်လွှတ်နိုင်၏။ မှန်မြတ်လှပ၏။ ကြည်လင် အေးမြ၏။ သို့ အတုက မေတ္တာပိုင်ရှင်၏ မျက်နှာရုပ်သွင်သည် စန်းလသီတဂူ ကဲ့သို့ ကြည်လင်အေးမြ၏။ မြင်ရသူတိုင်းအား စိတ်ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သွားစေ၏။

ပညာတန်ဆောင် မဂ္ဂဇင်းတွင် မှတ်သားဖွယ် ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရဖူး၏။ သူ့ဇာနှင့်သီတာတို့၏အကြောင်း ဖြစ်၏။ သူ့ဇာသည် သူဌေးသမီးဖြစ်ပြီး ရုပ်ရည်လှပ၏။ သီတာ သည် ဆင်းရဲသူမ ဖြစ်ပြီး ရှက်ကြမ်းရေကျိုလောက်သာလှ၏။ သူတို့သည် ဂတန်း ကျောင်းသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ကျောင်း တက်ရန် လာရင်း ပြည်လမ်းမပေါ်တွင် ဆုံကြ၏။

သူ့ဇာသည် သစ်လွင်သော ကျောင်းဝတ်စုံ အကောင်းစား နှင့် လည်ဆွဲရတနာ၊ လက်ပတ်နာရီ အသစ်တို့နှင့် လှပကျော့ မော့နေ၏။ သီတာက ဟောင်းနွမ်းသည့် ဖြူစိမ်း အင်္ကျီ လုံချည် တို့ကို ရိုးရိုးကလေး ဝတ်ဆင်၍ ဟောင်းနွမ်းသည့် လွယ်အိတ် ကို လွယ်ထား၏။ မည်သည့် လက်ဝတ်ရတနာကိုမျှ မဝတ် ဆင်နိုင်ပါ။ သူတို့နှစ်ဦး ဆုံကြလျှင် သီတာက အားရရှင် လန်းစွာ လှမ်းနှုတ်ဆက်၏။

“အလို သူ့ဇာ ကနေ တယ်စောပါလား၊ တယ်လဲ လှနေ ပါကလား”

သူ့ဇာက မပွင့်တပွင့်ပြုံးကာ ဦးခေါင်းကလေးကို အနည်းငယ် ငဲ့စောင်းလိုက်၏။

“ဖေဖေက လည်ဆွဲအသစ်နဲ့ လက်ပတ်နာရီအသစ် ဝယ်ပေးလိုက်တာလေ” ဟု ဖြေကြားရင်း ရတနာသစ်များကို မသိမသာ ပြလိုက်၏။

“အင်း... သူငယ်ချင်း သိပ်ကံကောင်းတာပဲ၊ ဝမ်းသာပါတယ်ကွယ်”

ထိုအခိုက် ပြည်လမ်းမကြီးကို ဖြတ်ကူးရန် မဝံ့မရဲ တန်းလန်း ဖြစ်နေသော အဘွားအို တစ်ယောက်ကို သူတို့မြင်တွေ့ရ၏။ သူ့ဇာက ခြေလှမ်းမပျက် ဆက်လျှောက် သွားသော်လည်း သိတာက ချက်ချင်း အဘွားအို၏ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်သွား၏။ အဘွားအို၏ တုန်ချည်နေသော လက်ကို အသာအယာ ဆွဲကိုင်၍ “အဘွား... လာ သမီးလိုက်ပို့ ပေးမယ်၊ ဘာမှမကြောက်နဲ့” မျက်စိမွန်ဝါးနေသော အဘွားအိုအဖို့ ကားအသွား အလာများသည့် ပြည်လမ်းမကျယ်ကြီးကို ဖြတ်ကူးရန်မှာ အလွန်အန္တရာယ်များလှသော ကိစ္စဖြစ်၏။ သို့အတွက် လမ်းတစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်လေလျှင် အဘွားသည် သိတာအား ကျေးဇူးတင်၍ မဆုံး ဖြစ်နေ၏။

“မြေးကလေး ချမ်းသာပါစေ၊ အသက်ရှည်ပါစေကွယ်” တဲ့ ။

သူ့ဇာနှင့် သိတာတို့သည် လောကကို မည်သူက ပို့၍ လှပစေပါသနည်း။ ရုပ်အလှနှင့် စိတ်အလှ နှစ်မျိုးတွင် မည်သည့်အလှက ပို၍ တောက်ပပါသနည်း။

မေတ္တာသည် စိတ်ကိုလည်း လှပစေ၏။ လောကကိုလည်း လှပစေသည် တကား။

အမေရိကန်လူလင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျွန်နီသည် လှပျိုဖြူဘက်တီ နှင့် အတူယှဉ်တွဲ၍ သွားလာလေ့ရှိ၏။ သူတို့ဝေ ဟာရုအားဖြင့် “Steady date” “မှန်မှန်ဒိတ်ထွက်သည်” ဟုဆို၏။ မြန်မာ ဝေ ဟာရုအားဖြင့် မှန်မှန်အတဲခွတ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ တစ် ညနေခင်းတွင် ဂျွန်နီ၏ သူငယ်ချင်း ကျော့ပေါလာသဖြင့် ဘက်တီ ၏ သူငယ်ချင်း မေရီကိုပါ အဖော်ခေါ်လာကြ၏။

မေရီသည် ဘက်တီလောက် ရုပ်ရည်မလှပါ။ ဝေကြေးလည်း မချမ်းသာပါ။ သို့သော် မေရီသည် စိတ်ဖြူစင်သဖြင့် ရုပ်ရည် ကြည်လင်၏။ ရှင်ရှင်ပျပျရှိ၏။ မိမိ၏ ချမ်းသာပျော်ရွှင်မှုထက် အပေါင်းအဖော်တို့၏ ချမ်းသာပျော်ရွှင်မှုကို ပို၍ ဂရုစိုက်၏။ တစ်နည်းဆိုသော် မေရီသည် မေတ္တာရှင်ဖြစ်၏။ ဤမေတ္တာအလှ ကြောင့် ဂျွန်နီ၏အာရုံသည် ဘက်တီမှ မေရီဆီသို့ ဦးလှည့် သွား ၍ များမကြာမီ ဂျွန်နီနှင့် မေရီတို့ လက်ထပ်လိုက်ကြ၏။

ဤဖြစ်ရပ်ကား . ယနေ့ဖူးစာရှင်ရှာဖွေနေကြသူများ အထူး သတိထားသင့်သည့် အချက်တစ်ချက်ပါပေ။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆင်းရဲသေခိုင်းငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်၏။ ထို့ ကြောင့် မြန်မာမြို့ရွာများသည် တိုးတက်နေသော နိုင်ငံများရှိ မြို့ရွာများလောက်မလှပါ။ မြန်မာအိုးအိမ်အများစုသည်လည်း ဖက်မိုးဖက်ကာနု ချာနေကြသည်သာဖြစ်၏။ သို့စေကာမူ မြန် မာတို့အကြားတွင် နေထိုင်ကြဖူးသောနိုင်ငံခြားသားများသည် လည်းကောင်း၊ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ ရောက်ဖူးကြသောမြန်မာ များသည် လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံသည် အလှဆုံးနိုင်ငံ၊ ပျော်စရာကောင်းဆုံးနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်ဟု ပြောစမှတ်ပြု ကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

မြန်မာတို့၏နှလုံးသားများတွင် မေတ္တာဓာတ် ကိန်းဝပ်နေ သည့်အတွက်ကြောင့်ပေတည်း။

မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်၌အမည်မသိသော သူစိမ်းတစ်ရံဆံများ သောက်သုံးရန် ရေအိုးစင်များ၊ နားနေရန်ဇရပ်များ၊ အရိပ်ခို ရန်သစ်ပင်ပန်းမန်များကို စေတနာရှင် မေတ္တာရှင်များက စီမံ ပေးထားကြ၏။ တည်ခိုရန်အတွက်လည်း ဟိုတယ်၊ မိုတယ်များ ကို ရှာစရာမလို၊ ဒေသခံတစ်ဦးဦးနှင့် မိတ်ဖွဲ့ ပြီး တည်းခိုနိုင်၏။ ထိုအခါ စားသောက်စရာအတွက်ပါ ပူစရာမလိုတော့ချေ။

အင်္ဂလန်၊ အမေရိကန်၊ ဂျပန် စသည့် တိုးတက်နေသည့်နိုင်ငံ များ၌ ရေငတ်လျှင် ရေရှာသောက်ဖို့ ရေတောင်းသောက်ဖို့ မလွယ်ပါ။ ဖျော်ရည်တစ်မျိုးမျိုးကို ဝယ်သောက်နိုင်မှ ရေငတ် ပြေနိုင်၏။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ခိုနားစရာ ဇရပ်တန်ဆောင်းများ လည်းမရှိ။ တည်းခိုစရာ ဟိုတယ်၊ မိုတယ်များကလည်း အလွန် စွေးကြီးလှ၏။ အဆိုးဆုံးအချက်ကား လူတိုင်း အလုပ်များနေ ကြသည့်အတွက် မိမိကို ဝရုစိုက်သူမရှိခြင်းပင်တည်း။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဧည့်သည်လာလျှင် အိမ်ရှင်က လုပ်လက်စ အလုပ်များကို ဘေးချေထားပြီး ဖော်ဖော်ရွေရွေ ဧည့်ခံပါတော့ သည်။ အာလာပသလ္လာပပြောကြရလျှင်လည်း တစ်လောကလုံး ကို မေ့ထားပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပြောဆို နိုင်ကြ၏။ အိမ်ရှင်က ရှိသမျှ ချကျွေး၏။ ဧည့်သည်ကလည်း အားမနာတမ်း တဝလေး၏။ ဤသည်တို့က အသည်းခိုက် အောင် နွေးထွေးသွားစေသောမေတ္တာ၏သင်္ကေတ၊ ဖော်ရွေမှု၊ ခင်မင်မှုတို့ပင်တည်း။

ကျွန်တော်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ပညာဆည်းပူးစဉ် အခါက နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးစီကို အမေရိကန် မိသားစုတစ်စု

စီနှင့် ဝိုင်အမ်စီအေက မိတ်ဆက်ပေးထား၏။ ကိုယ်မိသားစု သဖွယ် ဆက်ဆံနေထိုင်ရန် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးထားသော မိသားစုသည် ကျွန်တော်အား သုံးလလျှင် တစ်ကြိမ်လောက် ဖိတ်ခေါ် ကျွေးမွေးပါ၏။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် အလွန်ဖော်ရွေကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် အလွန်ခင်မင်သွားကြ၏။ တစ်ညနေတွင် ကျွန်တော်ကားလျှောက်မောင်းရင်း သူတို့အိမ်အနီးသို့ ရောက်သွားသဖြင့် ဝင်နှုတ်ဆက်၏။ ဤအခါတွင်ကား သူတို့၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ရပ်ဆိုင်းပြီး ကြိုဆိုစကားပြောကြားရသဖြင့် မျက်နှာထားများမှာ မကြည်ကြလှချေ။ ကျွန်တော်လည်း အနေခက်လှသောကြောင့် ခပ်မြန်မြန် နှုတ်ဆက်၍ ပြန်ထွက်လာခဲ့ရ၏။

ကျောင်းအားရက်များတွင် မြန်မာကျောင်းသားများစု၍ ကျွန်တော်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်ကားများဖြင့် အမေရိကန်ပြည်အနှံ့ လိုက်လည်ပတ်ကြ၏။ လှပသည့်ရှုခင်းများ၊ ကြီးကျယ်သည့် အဆောက်အအုံများ၊ စည်ကားသော ဈေးဆိုင်များ၊ ခမ်းနားသောပြတိုက်ကြီးများစသည်တို့ကို လိုက်ကြည့်ကြ၏။ သို့သော် ဤရှုခင်းများနှင့် ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုများသည် မြင်တွေ့ရဖန်များလာသောအခါ ရိုးသွားပြီး ငြီးငွေ့စရာ ဖြစ်လာကြ၏။ မိမိနှင့်ဘာမျှမဆိုင်ပါ။ လားဟူသော ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တက္ကသိုလ်တစ်ခုခု၌ပညာသင်ကြားနေကြသည့်မြန်မာကျောင်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံမိလျှင်ကား ပျော်မဆုံးဖြစ်ကြရတော့၏။

ထို့ကြောင့် အဆောက်အအုံများ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုထက် ခင်မင်ဖော်ရွေစွာ ကြိုဆိုညှော်မည့်သူရှိခြင်းက ခရီးသွားလာမှုကို ပို၍ သာယာပျော်ရွှင်စေပါသည်။ ဤသည်လည်းမေတ္တာ

အလှူက ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုထက် ကျွန်တော်တို့၏ ဘဝကို ပိုသာယာ ချမ်းမြေ့စေကြောင်း သက်သေ ထူလှိုက်သော သာဓကတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေ၏။

၁၉၇၂ ခုနှစ်က ကျွန်တော် သြစတြေးလျနိုင်ငံ သို့လေ့လာ ရေးခရီးထွက်ခဲ့ရ၏။ သြစတြေးလျနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမြို့တော် ဖြစ်သောဆစ်ဒနီမြို့ကြီးသည်ရန်ကုန်မြို့ကြီးထက် သုံးဆလောက် ပိုကြီးမည်ဟု ထင်ရ၏။ အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားပြီးအလွန်လှပ သော မြို့ကြီးတစ်မြို့လည်း ဖြစ်၏။

ဆစ်ဒနီမြို့နေ မြန်မာမိတ်ဆွေတစ်ဦးက ဆစ်ဒနီမြို့၏ရှုခင်း များကို ကျွန်တော်အား လိုက်လံပြသပြီး....

“ဆရာ.... ဒီရှုခင်းအလှတို့ကို အသည်းစွဲအောင် ကြည့်ထား နော်၊ ဘဝဆိုတာ ချိုမြသဲ့ အမှတ်ရမှုကလေးတွေရဲ့အပေါင်း အစုပဲ မဟုတ်လား”

“Isn't Life a collection of sweet memories”
ကျွန်တော်က အဘိဓမ္မာသဘောဖြင့် စဉ်းစားရင်း ပြုံးပြ လိုက်ပါ၏။

တစ်နေ့တွင် ဆစ်ဒနီမြို့ထဲ၌ရှိသော “ဝတ်ဗုဒ္ဓရံသီ” အမည်ရှိ ထည့် ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်း၌ သြစတြေးလျအမျိုး သား မစ္စတမတ် (Mr. Mark) နှင့်တွေ့ဆုံရ၏။ မတ်ကမြန်မာ နိုင်ငံသို့ ရောက်ဖူးသူတစ်ဦး ဖြစ်၏။

“မင်းတို့ မြန်မာပြည်ကို ဝါ သိပ်သဘောကျတယ်ကွာ”

“ဘာတွေမြင်ခဲ့လို့ သဘောကျနေတလဲ....”

“ဟ... နေဝင်ဆည်းဆာမှုတွေတွေ့တာကြီးလို့ ဝါဝင်နေ တဲ့ရွှေထိဂုံစေတီတစ်ဆူသည် ကပဲကြည့်လို့မဝနိုင်အောင်ဖြစ်နေ တယ်လေ၊ ပြီးတော့ မင်းတို့နိုင်ငံမှာ အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေး

မူရဲ လှမ်းမိုးမှုက နည်းနေသေးတယ်၊ ပင်ကို ယဉ်ကျေးမှုတွေ ရှိသေးတယ်၊ တို့က မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုစစ်စစ်ကို မြင်ချင်နေကြ တာ...”

“ဪ...ဟုတ်ကဲ့”

“ကျွန်တော်မမေ့နိုင်တဲ့ အဖြစ်တစ်ခု ပြောပြဦးမယ်ဗျာ၊ မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရားကို ကျွန်တော်သွားဖူးတော့ အပူ ရှုပ်ပြီး ဖျားချင်ချင်ဖြစ်လာလို့ ဘုရားရင်ပြင်မှာ ခပ်ငိုငိုငို နားလေး ထိုင်နေမိတယ်၊ အနီးအနားက တန်ဆောင်းတစ်ခုမှာ စတုဒီသာအလှူပေးနေတာ တွေ့ရတယ်၊ လူတွေ ဝင်လိုက်၊ ထွက် လိုက်၊ စားလိုက် ရယ်မောလိုက်နဲ့ အတော်ပျော်စရာကောင်းပုံ ရတယ်၊ လာသမျှလူတွေကို ပျူပျူငှာငှာ ကျွေးမွေးနေတာဟာ ကျွန်တော် အဖို့ အထူးအဆန်းဖြစ်နေလို့ ကျွန်တော်ကြည့်နေ မိတယ်။”

“မကြာခင် အမျိုးသမီးကြီး တစ်ယောက် ကျွန်တော် ကို လာခေါ်လို့ ကျွန်တော် အားနာပါးနာနဲ့ လိုက်သွားတယ်၊ ကျွန်တော် ကို စားပွဲမှာထိုင်ခိုင်းပြီး မုန့်ဟင်းခါးချကျွေးတယ်၊ မုန့်ဟင်းခါးက မြန်မာကြိုက်အစာကိုး၊ ငရုတ်သီးလဲ ပါတယ်၊ ကျွန်တော်က နေမကောင်းလို့ မစားပါရစေနဲ့လို့ တောင်းပန် လိုက်တယ်၊ “ကော်ဖီနဲ့ ပေါင်မုန့် သုံးဆောင်မလား” လို့ မေးတော့ ကျွန်တော် ခေါင်းညှိတ်လိုက်ပါတယ်။”

“မကြာမီ ကော်ဖီပူပူနဲ့ ပေါင်မုန့်နှစ်ချပ် ရောက်လာတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ကပေါင်မုန့်ကိုထောပတ်သုတ်ပြီးမှစားတတ်တော့ ‘ထောပတ်ရနိုင်မလား’ လို့ ကျွန်တော် အမှတ်တမဲ့ ပြောလိုက်မိ တယ်၊ ‘ဟာ... ရပါတယ်’ ဆိုပြီး ထောပတ် သွားယူပေးပါ တယ်၊ ကျွန်တော်စားသောက်နေတဲ့အခါ လူအများကကျေနပ်

စွာကြည့်ပြီးပြုံးနေကြတယ်၊ သူတို့ရဲ့ဖော်ရွေမှုကြောင့်ကျွန်တော် အလွန်ပျော်ရွှင်သွားပါတယ်။ နောက်တော့မှ မြန်မာပြည်မှာ ထောပတ်ဈေးကြီးကြောင်း သိရလို့ ကျွန်တော် အလွန်အားနာ သွားပါတယ်။

“ကျွန်တော်စားသောက်ပြီးတဲ့အခါ အမျိုးသားတစ်ယောက် က သူတို့အိမ်မှာရပ်နားတည်းခိုဖို့ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လိုက်သွားတော့ အင်မတန်ဂရုစိုက်ပြီး ပြုစုကြတယ်။ မြန်မာတို့ရဲ့ ဖော်ရွေမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံက ကျွန်တော့် မထွက်ခွာချင် အောင်ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဗီဇာက ၇ ရက်သာနေခွင့်ရတဲ့အတွက် ကြောင့် ကျွန်တော်ထွက်ခွာလာရပါတယ်။ နောင်နှစ်မှာမြန်မာ နိုင်ငံသို့ ကျွန်တော် တစ်ခါသွားဦးမယ်ဗျာ၊ မန္တလေး မြန်မာ မိသားစုက ကျွန်တော်လာဖို့ ထပ်ဖိတ်ခေါ်နေပါတယ်”

မစ္စတာမတ်က ကျေနပ်စွာပြုံး၍ စကားအဆုံးသတ်လိုက် ပါသည်။

ဆစ်ဒနီမြို့ရှိ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်း၌ စတီဗင် (Mr. Steven) အမည်ရှိသည့် ဩစတြေးလျန်း တစ်ယောက်ကိုလည်း တွေ့ဆုံရပါသည်။ သူကမြန်မာပြည်သို့ အလည်အပတ်ရောက်ပြီး ရွှေတိဂုံ ဘုရားပေပါမှာ ဓာတ်ပုံလိုက်ရိုက်နေသည့်အခါ ဘုရား ဖူးလာကြသောသံတမန်အရောင်းဆိုင်မှ မြန်မာအမျိုးသမီးနှစ် ယောက်က သူ့ကိုပြုံးပြလိုက်၏။ သူကဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်တောင်း ၏။ သို့နှင့်ထိုအမျိုးသမီးနှစ်ဦးနှင့် သူသိကျမ်းရင်းနှီးလာ၏။ အ မျိုးသမီးတို့က သူ့အား ဖော်ဖော်ရွေရွေ စကားပြောဆိုသည့် အပြင် လိုအပ်ရာရာကိုလည်း လိုက်ပါကူညီပေးကြသဖြင့် မေတ္တာ ပိုသူ အမျိုးသမီးနှင့် စတီဗင်တို့ မေတ္တာ ယှက်နှယ်သွားမိကြ၏။

စတီဗင်သည် မြန်မာပြည်သို့ ဒုတိယဒေါက်ပြန်လာပြီးလျှင်

ထိုအမျိုးသမီးနှင့်ပိုမိုရင်းနှီးခွင့်ရရုံမျှမကလက်ထပ်ဖို့ကတိကိုပင် တောင်းခံ ရရှိခဲ့သည်ဆို၏။ ‘ဘုန်းကြီးကျောင်းသွားပြီး သီလ ဆောက်တည်တတ်အောင် လေ့ကျင့်ထားပါ’ ဟု သူ့ချစ်သူက တိုက်တွန်းလိုက်သဖြင့်သူ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်းသို့မကြာ ခဏ လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သူက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောပြ၏။

မေတ္တာပန်းအလှကိုဆင်မြန်းထားတတ်ကြသောမြန်မာအမျိုး သမီးများသည် ဤကမ္ဘာတွင် မျက်နှာပန်း လှချေဦးမည် တစား။

ထို့အပြင်မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင်ဩစတြေးလျအစိုးရ၏ အကူအညီ အထောက်အပံ့ဖြင့် ကျေးရွာ ရေရရှိရေးစီမံကိန်း တွင် ပါဝင်ခဲ့သော ဩစတြေးလျန်း အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦးကို လည်း ကျွန်တော်ဆုံတွေ့ခဲ့ရသေး၏။ သူပြောပြသည့် ဇာတ် လမ်းက....

“ကျွန်တော်တို့အဖေခံသုံးယောက် အားလပ်တဲ့ရက်တစ်ရက် မှာ မတ်စတာဂျစ်တစ်စီးနဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်ဘက်ကိုတက်လည်ကြ တယ်။တောင်ကြီးရယ်၊ အင်းလေးကန်ရယ်၊ လည်ပတ်ပြီးတော့ ပြန်လာကြတယ်။ညနေစောင်း နေဝင်ရီတရော အချိန်ရောက် လာပြီ။ ပျော်ပျော်ပါးပါး စကားတပြောပြောနဲ့ လာနေကြ တုန်းမှာ ဖြုန်းဆို ကားဓာတ်ဆီ ကုန်သွားပါလေရော၊မိုးကလဲ ချုပ်တော့မယ်၊ကားအသွားအလာကလဲပြတ်နေတယ်၊တောင် ပေါ်က ဟောလမ်းမှာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နည်းနည်းစိုးရိမ် နေမိကြတယ်။

“မကြာမီထင်းစည်းကိုယ်စီနဲ့ လူသုံးရောက် ရောက်လာကြ တယ်။ကျွန်တော်တို့ မျက်နှာဖြူသုံးယောက်ဒုက္ခရောက်နေတာကို

တွေ့တော့ သူတို့က ကိုယ်လက်အမှုအရာနဲ့ ရှေ့နားမှာ သူတို့ရဲ့ ရှိတယ်၊ ကားပေါ်တက်ကြပါ။ သူတို့က ကားတုန်းပေးလိုက်ရင် ရောက်သွားမယ်လို့ ဖြောကြတယ်။ အဲဒါနဲ့ သူတို့ရဲ့ ဆီ ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားကြတယ်။ ရွာလူကြီးတွေကို ဆတင်းပို့တော့ လူကြီးတွေက ကျွန်တော်တို့စားသောက်ဖို့ ထမင်းဟင်းချက်ခိုင်းတယ်။ ကြက်သားဟင်း၊ ချဉ်ပေါင်ဟင်းနဲ့ စားလို့ မြန်လိုက်တာ ဗျာ၊ ညအိပ်ဖို့ လဲနေရာထိုင်ခင်းတွေကောင်းကောင်း မွန်မွန်စီစဉ် ပေးကြတယ်။ နံနက်မိုးလင်းတော့ ခေတ်ဆီရွာပေးပြီး နံနက်စာ ကျွေးပြီးမှ ကျွန်တော်တို့ကို သွားခွင့်ပြုကြတယ်ဗျာ။”

“ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာကိုပတ်ပြီး နိုင်ငံအတော်များများကို ရောက်ဖူးခဲ့ပြီ။ ခင်ဗျားတို့ မြန်မာတွေလောက် စိတ်ထားလှပပြီး ဖော်ရွေကြတဲ့ လူမျိုးကို မတွေ့မြင်ခဲ့ကြရပါဘူးဗျာ။”

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မေတ္တာ အလှူအပံ့များ ရှိနေသည်မှာ ဝမ်းသာစရာပါပေ။

မဉ္ဇူသကနတ်ပန်းသည် ဟိမဝန္တာတောင်ကြီးကိုလှပ တင့်မော စေသကဲ့သို့ မေတ္တာပန်းအလှူသည် ကမ္ဘာလောကကြီးကို လှပစေသော တင့်မောသာယာစေသည် တကား။

အလိုအပ်ဆုံး တရား

ယနေ့ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် မေတ္တာအလှူ ခေါင်းပါးနေ သဖြင့် အကျည်းတန်မှုများ၊ အနိဋ္ဌခရုံများသည် အလျှိုလျှိုပေါ် ပေါက်နေကြ၏။ စစ်ပွဲရမှတ်များ၊ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ၊ စေ့

ဘေး၊ လေဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသည့် ဘေးဆိုးကြီးများ စသည်တို့ကို နိုင်ငံမြောက်မြားစွာတွင် ကြုံတွေ့နေကြပေ၏။ စစ်အသုံးစရိတ်များကို လူမှုရေးအသုံးစရိတ်ထက် ပိုမိုသုံးစွဲနေကြ၏။ ပိုမိုဆန်းကြယ်သည့် စစ်လေယာဉ်ပျံများ၊ စစ်သင်္ဘောကြီးများ၊ ဒုံးပျံများ၊ လက်နက် ကိရိယာဆန်းများကို အပြိုင်အဆိုင် တီထွင်နေကြ၏။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက လူနေမြို့ကြီးများကို ကျန်တစ်နိုင်ငံက အကျမြူထိပ်ဖူးတပ်ဒုံးပျံများဖြင့်ချီန်ရှယ်ထားကြ၏။ ဝေဟင်မှာရော၊ မြေပြင်မှာရော၊ ရေအောက်မှာရော ကြောက်စရာ အကျမြူလက်နက်များကို အသင့် ပြင်ဆင်ထားကြ၏။

သုညနှင့်ရိဉ္စိ ခလုတ်နှိမ်လိုက်ကြလျှင်ကမ္ဘာကြီး၏ကံကြမ္မာသည် မဇ္ဈိမစားစုံလောက်အောင် အဖြစ်ဆိုးသွားမည်ဖြစ်သည်။

အဘယ်ကြောင့် ဤမျှတင်းမာနေကြရသနည်း။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ယုံကြည်စိတ်ချမှု မရှိလောက်အောင် မေတ္တာတရား ခေါင်းပါးနေသောကြောင့် ဖြစ်၏။

မေတ္တာ၏ အာနိသင်ကို သဘောပေါက် နားလည်ပြီး မေတ္တာတရားကို ရင်ဖယ်ပိုက်လွှားပြီး မည်ဆိုလျှင် ကမ္ဘာကြီးသည် တစ်မုဟုတ်ချင်း ငြိမ်းချမ်းသာယာသွားပါလိမ့်မည်။

ထိုအခါ ကြောင့်ကြံစိုက်ရေး၊ ပူပင်သောက ရောက်စရာလည်း မရှိတော့။ နှစ်စဉ် စစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုနေကြရသော ငွေဒင်္ဂါလာ ကုန်ပစ္စည်းများစွာကို လူမှုရေး ကိစ္စများ၌ အသုံးပြုလိုက်လျှင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး စည်ပင်ဝပြောသာယာစိုပြည်သွားလိမ့်မည် ဖြစ်သတည်း။

တစ်ခါက ကမ္ဘာကျော် ရုရှ စစ်ရေးဆရာ လီယို တော့ဗ် တွေ့ပြင်းသည် မိဘမဲ့သည့်မွေးကစ၊ ကလေးငယ် တစ်ဦးကို

လေ့လာဖူး၏။ ထိုကလေးကို အိမ်နီးချင်း မိသားစုတစ်စုက ကောက်ယူကျွေးမွေးသဖြင့် ထိုကလေး လူလားမြောက်လာ၏။ သို့အတွက်လီယိုတော်စတုဂံဝိုင်းကဏ္ဍသို့ကောက်ချက်ချလိုက်၏။

“လောကမှာမိဘမရှိရင်လဲ အသက်ရှင်နိုင်တယ်၊ စားစရာ၊ ဝတ်စရာ၊ နေစရာမရှိရင်လဲ အသက်ရှင်နိုင်တယ်၊ မေတ္တာမရှိရင် တော့ အသက်မရှင်နိုင်ဘူး” တဲ့။

ကျွန်တော် ဩစတြေးလျနိုင်ငံသို့ရောက်စဉ်စာသင်ကျောင်း များကိုပါ လိုက်လံကြည့်ရှုခွင့်ရခဲ့၏။ မူလတန်းကလေးသူငယ် များတွင် မိဘမဲ့ ကလေး ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပါရှိကြောင်းကို အံ့ဩစွာ သိရှိရ၏။ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြည့်သည့်အခါ....

“ဩစတြေးလျနိုင်ငံမှာ အသက် ၁၅ နှစ်ပြည့်ပြီးတဲ့ ယောက်ျားကလေး၊ မိန်းကလေးများဟာ မိဘ အထိန်းအကွပ် အောက်မှ ခွဲထွက်ပြီး သီးခြားနေခွင့် ရှိကြတယ်၊ ဖိုမဆက်ဆံ ရေးကလဲ လွတ်လပ်တော့ အချို့အမျိုးသားများနဲ့အမျိုးသမီး များတို့ဟာ လက်မထပ်ဘဲ အတူနေကြတယ်၊ ကလေးရပြီး တော့မှ အချို့ကအတုံ့ပြောင်းကြတယ်။ အဲဒီအခါ ကလေးဟာ အဖေမဲ့ သို့မဟုတ်အမေမဲ့ သို့မဟုတ်မိဘမဲ့ အခြေသို့ရောက်သွား ရပါတယ်”

“အဲသလို မိဘမဲ့ ကလေးတွေဟာ မိဘစုံ ကလေးတွေလို ပျော်ရွှင်နိုင်ကြရဲ့လား”

“ကလေးငယ်တစ်ယောက်ဟာ သူမသိ နားမလည်သေးတဲ့ လောကကို ရင်ဆိုင်ရမှာ ကြောက်နေတယ်၊ လူကြီးတွေတောင်မှ ကိုယ်မသိကျွမ်းတဲ့ လူစုလူဝေးထဲ၊ ရုံးကနားထဲ ဝင်ရမှာကို ရှိုးတိုးရှုန်တန်ဖြစ်နေကြသေးတာပဲ မဟုတ်လား၊ အဲဒီတော့ ကြောက်နေတဲ့ကလေးငယ်ဟာ အမိအဖရဲ့ရင်ခွင်မှာ ခိုလှုံပြီး

မိဘတို့ရဲ့အားပေးမှုနဲ့ လောကကို တစ်စပြီးတစ်စရင်ဆိုင်ဝံ့ လာကြတာ၊ မိဘမရှိတော့ မိုးခြိမ်းသံ ကြားလိုက်ရင်ပဲ ဘယ်မှာ သွားပုန်းအောင်းရမှန်း မသိရှာတော့ဘူး။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ကြောက်စိတ်မပြေဘဲစိတ်အားငယ်ငယ်နဲ့လောကကို ရင်ဆိုင်လာရတော့ကြီးလာတော့လဲ ဆက်ပြီး ကြောက်ရွံ့နေကြတာပေါ့။ စိတ်ပညာအရ ကလေးဟာ စိတ်ထိခိုက်သွားခဲ့ရလို့ ပုံမှန်မဖြစ်တော့ဘူး။ ပုံမှန်ကလေးတွေလို မပျော်ရွှင်နိုင်ကြတော့ဘူးပေါ့။”

အလွန်ချမ်းသာသည့် နိုင်ငံမှာ လူဖြစ်ရပါလျက် ဤလို သည်းခြေပျက်ရသည့် အဖြစ်မျိုး ကြုံတိုးကြရသည်မှာ ကြေကွဲစရာ ကောင်းလှပေတော့၏။ ဪ... သားသမီးများ ပညာပုံမှန် တိုးပွားရေးအတွက် မိဘမေတ္တာနှင့် ဆရာသမားတို့၏ မေတ္တာသည် အလွန် လိုအပ်နေပါပကော။

လိပ်မများသည် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိ သဲသောင်ပြင်၌ ဥများကို ဥပြီး သဲဖြင့်ဖုံးအုပ်ပြီးလျှင် ပင်လယ်ထဲသို့ဆင်း၍ အမြဲမပြတ် မေတ္တာပို့ သကြ၏။ အကယ်၍ လိပ်မသေဆုံးသွားသဖြင့် မိခင်၏ မေတ္တာကိုမခံယူရလျှင် လိပ်ဥများ ပုပ်သွားကြ၏။ သို့အတွက် လိပ်မကြီး၏ မေတ္တာသည် လိပ်ကလေးများ ပေါက်ဖွားလာရေးအတွက် အလွန် အရေးပါ၏။

ကြက်ငှက်များသည်လည်း ဥဥပြီးနောက် အခိက ဥပေါ်မဝပ်ပေးလျှင် ဥများပျက်စီးသွားကြ၏။ ဥများမှ အကောင်ကလေးများပေါက်လာသည့် အခါတွင်လည်း မိခင်က မစောင့်ရှောက်ဘဲ အစာရှာမကျွေးဘဲ ပစ်ပယ်ထားလျှင် အကောင်ကလေးများ သေဆုံးသွားကြဦးမည် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော် ပညာရေးတက္ကသိုလ်၌ အမှုထမ်းနေစဉ်အခါက ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းအနေဖြင့် စာရေးဆရာ ဒါရိုက်တာ ဦးသုခ

အား ဗုဒ္ဓဓမ္မအကြောင်း ဟောပြောပေးပါရန် ဖိတ်ကြားခဲ့၏။
ဦးသုခက 'အမေကျေးသော ထမင်းတစ်လှုတ်' အကြောင်းကို
စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဟောပြော၏။

ဦးသုခ ငယ်ရွယ်စဉ်က 'မအေတစ်ခု သားတစ်ခု' အဖြစ်နှင့်
အမေကရွာဖွေကျေးမွေးခဲ့၏။ ဦးသုခလူလားမြောက်သောအခါ
စာရေးဆရာဘဝဖြင့် အသက်မွေးရန် ရန်ကုန်သို့ထွက်ခွာလာ၏။
ထိုအခါ မိခင်မှာ တစ်ဦးတည်းကျန်ရစ်ပြီး ဝမ်းနည်းပူဆွေးနေ၏။
ဦးသုခသည် ကလောင်စမ်းနေသည့်အချိန်ဖြစ်၍ တစ်နှစ်ကျော်
အလီအောင်မြင်မှုမရဘဲ လုံးလည်လိုက်နေ၏။ သူ့စိတ်ညစ်နေ
သည့်အတွက် မိခင်အား သတိရသော်လည်း မိခင်ထံသို့ စာမရေး
ဖြစ်ပါ။ မိခင်က သားအား တမျှော်မျှော်နှင့် ပူပင်သောကသာ
ပွားများနေ၏။

တစ်နေ့တွင် စာမူတစ်ခုမှရသည့် ငွေအနည်းငယ်ဖြင့် မိခင်
အတွက် မုန့်နှင့် သစ်သီးများဝယ်၍ ဇာတိမြို့သို့ ပြန်သွား၏။
မိခင်ကြီးမှာ သားကိုမြင်တွေ့ရသည့်အခါ ဝမ်းသာလုံးဆိုး၍
မျက်ရည်များ ယိုစီးကျလာ၏။

“သားတို့ ရုပ်ရည်၊ သိတာမည်သား၊ ရေကြည်
ချမ်းမြေ့၊ တစ်ပေါက်ကျက၊ မိဘတို့ဝမ်း ငြိမ်းစတမ်း”

ထိုအခါ ဦးသုခသည် မိခင်အား စာမရေးဘဲနေခဲ့မိသည်ကို
အထူးနောင်တရမိ၏။ မိခင် ဖြေဆိုသည်သာအောင်၊ စိတ်ချမ်း
သာအောင် စာမရေးသားမိခြင်းသည် မိခင်၏ကျေးဇူးကို
မေ့ထားရာရောက်ခဲ့၏။ နောင်တွင် မိမိ အောင်မြင်သော်၍၊
မအောင်မြင်သော်၍၊ မိခင်ကိုကား အမြဲတစေ စိတ်ချမ်းသာ
အောင် အကျိုးအကြောင်း ပြောဆို၍ နေထိုင်သွားတော့မည်
ဟုလည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

မိခင်စိတ်ချမ်းသာ၍ မိခင်ပို့သသော မေတ္တာကို ခံယူရ၍
ပေလော မသိ။ ထိုသည့်နောက်၌ ဦးသူခသည် သိသိသာသာ
အောင်မြင်ပေါက်ရောက်လာပြီးလျှင် နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာ
နှင့် အကယ်ဒမီ လေးထပ်ကုမ်း ဒါရိုက်တာကြီး ဖြစ်လာသည်
အထိ အောင်မြင်ကျော်စေခဲ့လေ၏။

ဆားမပါသောဟင်းသည် အရသာ မရှိ။

မေတ္တာကင်းသော ဘဝသည် သာယာစိုပြည်ခြင်းမရှိ။

မေတ္တာ ခြယ်သလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ခယောင်းတော
သဖွယ် မဲ့ခြောက်နေသည့် ကမ္ဘာလောကကြီးသည် မြူးကြွပျော်
ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ဆေးရောင်စုံ ဇာတ်ကားကြီး ဖြစ်လာ
ပေတော့သတည်း။

မျက်လှည့်ပြသော မေတ္တာ

ကဏ္ဍသိုလ်ပြည်၌ ဂန္ဓာရမင်း ထီးနန်းစိုးစံစဉ် ဘုရားလောင်း
သည် နွားမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ နွားပိုင်ရှင်ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားလောင်း
နွားဝယ်အား ‘နန္ဒဝိသာလ’ ဟု အမည်ပေး၍ ယာဂုထမင်း
စသည်တို့ဖြင့် ကျွေးမွေး၏။ နန္ဒဝိသာလသည် ခွန်အားဗလနှင့်
ပြည့်စုံသော နွားလားဥသဘ အဖြစ်သို့ ကြီးပြင်းလာ၏။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားကြီးအား မွေးကျေးဇူးကို ဆပ်လိုသည် ဖြစ်
၍-----

“သခင်ပုဏ္ဏား၊ ဂေါဝိဇ္ဇက သူဌေးထံသို့ သွားပါလော့၊
ငါ့နွားသည် ဝန်တင်ထားသည့် လှည်းတစ်ရာကို ဆွဲနိုင်သည်
ဟု ပြောဆိုပြီး အသပြာတစ်ထောင်ဖြင့် အလောင်းအစားပြု
လော့” ဟု တိုက်တွန်း၏။

ပုဏ္ဏားကြီးသည်ဂေါ်ဝိတ္တကသုဋ္ဌေးထံသို့သွားပြီးအလောင်းအစားပြု၏။ ပုဏ္ဏားသည် သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်တို့ဖြင့် ပြည့်နေသော လှည်းအစီးတစ်ရာတို့ကို မိမိ၏ နွားလားဖြင့် ဆွဲငင်ရန်ပြင်ဆင်၏။ ပြီးစီးကုန်သည့်အခါ ပုဏ္ဏားသည် လှည်းဦး၌ထိုင်၍ နှင်တံကို မြှောက်လျက်....

“ဟဲ့...ကောက်ကျစ်တဲ့နွား သွားစမ်းဟဲ့၊ ဟဲ့...ကောက်ကျစ်တဲ့နွား ဝန်ဆောင်စမ်းဟဲ့” ဟု အော်ငေါက်၏။

နန္ဒီဝိသုဒ္ဓါသည် မေတ္တာကင်းမဲ့စွာ ဆဲရေးသောကြိမ်းမောင်းသံကို ကြားလေလျှင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲသဖြင့် နေရာမှ မရှေ့ဘဲ စုံမျပ်နေလေ၏။ သို့အတွက် ပုဏ္ဏားသည် ငွေတစ်ထောင်ရှုံးသွားလေ၏။

ပုဏ္ဏားသည် စိတ်လက်မကြည်သာဘဲ မှိုင်တွေနေသည်ကို နန္ဒီဝိသုဒ္ဓါမြင်လေလျှင် သခင်အား နောက်ထပ် စကားဆိုပြန်လေ၏။

“အရှင်ပုဏ္ဏား၊ အကျွန်ုပ်သည် သင့်အိမ်ခြံတွင် နေစဉ်က ကာလ အတွင်း၌ သင့်ညီစွာ ပစ္စည်းများကို နင်းချေဖျက်ဆီးခဲ့ဖူးခြင်း ရှိပါသလော”

“ချစ်သား မရှိဖူးပါ” ဟု ပုဏ္ဏားက ဖြေ၏။

“သို့ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အားကောက်ကျစ်တဲ့နွားဟု ခေါ်ရသနည်း၊ အရှင်ပုဏ္ဏား... ဂေါ်ဝိတ္တက သုဋ္ဌေးထံ သွားပါဦးလော့၊ အသပြာနှစ်ထောင် လောင်းကြေးကို ပြုပါလော့၊ အကျွန်ုပ်အားမူ ကောက်ကျစ်တဲ့နွားဟူသော စကားဖြင့် မခေါ်ဝေါ်ပါလင့်” ဟု မှာကြား၏။

ပုဏ္ဏားသည် ဒုတိယမှို အလောင်းအကြေး ပြုပြန်၏။ ဤအကြိမ်တွင်အသပြာနှစ်ထောင်လောင်းကြ၏။ နန္ဒီဝိသုဒ္ဓါအား

ဝန်တင်ထားသည့် လှည်းတစ်ရာတို့ကိုဆွဲစေရန် အသင့်ပြင်ထားကြပြန်လေပြီ။

ပုဏ္ဏားသည် လှည်းဦး၌ထိုင်၍ “ချစ်သား...ရုန်းပါလေလော့၊ လိမ္မာသောနှား ဝန်ကိုဆောင်ပါလော့” ဟု ချိုသံသံပြော၍ မောင်းနှင်၏။

မေတ္တာယှဉ်သည့်စကားကြောင့် နန္ဒီဝိသာလသည် သဘောတော့သွားလျက် အတင်းရုန်းကန်လေ၏။ ဝန်တင်ထားသော လှည်းတန်းကြီးသည် တအီအီတကျီကျီမြည်၍ ဘီးလှိုမ့်လာကြပြီးလျှင် နောက်ဆုံးလှည်းက ပထမဦးဆုံးလှည်းရပ်ခဲ့သည့်နေရာသို့ ရောက်သည့်တိုင်အောင် လှည်းတန်းရှည်ကြီး ရှေ့သွားလေ၏။

ဂေါဝိတ္တက သူဌေးရှုံးနိမ့်သွားသဖြင့် ပုဏ္ဏားကြီးအားငွေနှစ်ထောင် အလျော်ပေးလိုက်ရလေ၏။

မေတ္တာကင်းမဲ့သည့်ဆဲဆိုသံများကို တိရစ္ဆာန်များသော်မှ မနှစ်သက်ကြချေ။ လူလူချင်းကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။ မေတ္တာရောစွက်၍ ချိုသာသော စကားကို ပြောဆိုလိုက်သည့် အခါ၌ကား ခွန်အားတိုး၍ အရှုံးမှအနိုင်သို့ ပြောင်းလဲသွားစေတော့၏။

နှုတ်ချို သျှိုတစ်ပါး၊ မေတ္တာသည် အကောင်းဆုံး အားဆေးပါတကား။

....၀....

အမေရိကန်လယ်သမား တစ်ဦးသည် သူဝယ်ယူလိုက်သည့် လယ်ကွက်ကြီး၏ ခြံစည်းရိုးကို လျှောက်ကြည့်၏။ တစ်နေရာ၌ တစ်ဖက်လယ်ကွက်မှ လယ်သမားက သူ့အားလာ၍ တော့ဆွဲပြီး စကားဆိုလိုက်၏။

“ဗျို-ခင်ဗျားက ဒီလယ်ကွက်ရဲ့ ပိုင်ရှင်သစ်နဲ့ တူတယ်။ ခင်ဗျားကို ကျွန်ုပ်စောစောစီးစီး အသိပေးလိုက်ပါရစေ။ ဒီလယ်ကွက်ကို ခင်ဗျားဝယ်ယူလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကျွန်ုပ်နဲ့ တရားရုံးမှာ ရင်ဆိုင်ဖို့ တရားမမှုတစ်ခုကိုပါ ဝယ်ယူလိုက်တဲ့ အကြောင်းပဲဗျ”

“ဟာ....ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ မိတ်ဆွေ”

“ဒီလိုဗျ....ခင်ဗျားခြံစည်းမိုးက ကျုပ်လယ်ထဲကို သုံးကိုက်ကျူးကျော် ဝင်ရောက်နေတယ်ဗျ”

“ဟာဗျာ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ။ ကျွန်တော်ကမိတ်ဆွေကောင်းလယ်နီးချင်းများနဲ့ တွေ့ဆုံရမယ်လို့ မျှော်လင့်ထားတာဗျာ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ ကျွန်တော် မျှော်လင့်ချက်အတိုင်းဖြစ်အောင် ကျွန်တော် ကြိုးစားလုပ်ရမှာပဲ။ ဒီကိစ္စမှာ ခင်ဗျားလဲ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေသစ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကူညီပေးပါ။ ခြံစည်းရိုးကို မိတ်ဆွေရှိစေချင်တဲ့ နေရာဆီရှေ့ လိုက်ပါနော်။ ကုန်ကျစရိတ်ကောင်းခံလွှာကို ကျွန်တော် ဆီ ပို့ပေးပါ။ ကျွန်တော် ပေးချေပါ့မယ်ဗျာ”

“အင်း....ကြည့်သေးတာပေါ့”

ထိုခြံစည်းရိုးကို မရှေ့ဖြစ်တော့ပါချေ။ ‘အစ်ဦးမေတ္တာ တစ်ဦးမှာ’ ဆိုသလို လယ်ပိုင်ရှင်သစ်၏ မေတ္တာလှိုင်းရိုက်ခတ်မှုကြောင့် တရားစွဲလိုသော လယ်သမား၏ စိတ်ဓာတ်သည် ပြောင်းလဲသွားပေ၏။ ကန်သီးကတ်သတ်လုပ်ချင်သော သူ့စရိုက်ကို အကုန်အစင် မစွန့်ပစ်နိုင်သော်လည်းခင်မင်တတ်သည့် မိတ်ဆွေကောင်း တစ်ယောက်ကား ဖြစ်လာတော့၏။

အမေရိကန်ဖခင်တစ်ဦးသည် ပက်နင့်ပက်ဂီ (Pat and

Peggy) အမည်ရှိကြသည့် သူ၏သမီးနှစ်ဦးကို တောင်အမေ ရိုကတိုက်မှပြန်ခေါ်၍ သူ့နေထိုင်သည့်ရပ်ကွက်စာသင်ကျောင်း ဌာနအပ်နှံ၏။ ဤကျောင်းသုတေသနနှစ်ဦးသည် တောင်အမေရိုက တိုက်၌ အနေကြာသွားခဲ့၍ သူတို့၏ စကားပြောပုံမှာ အမေရိုကန် အင်္ဂလိပ်အသံနှင့် စပိန်ဘာသာအသံတို့ ရောစပ် နေ၏။

ဤ ကားသံသည်ကိုအကြောင်းပြု၍ အတန်းဖော်များက ပြောင်လှောင်ကြ၏။ ထိုနောက်ပြောင်သည့်အဖွဲ့၏ခေါင်းဆောင် မှာ 'လော်လာ(Lolla)'ဆိုသည့် သူငယ်မဖြစ်၏။ လော်လာ သည် အတန်းဖော်များထက်ပို၍ အသက်ကြီးပြီး ကိုယ်လုံးကိုယ် ပေါက်သည် ပိုကြီးထွား၏။ ရုပ်ရည်ကြမ်းတမ်းပြီး နှုတ်အဆို လည်း အလွန်ကြမ်း၏။

လော်လာဦးဆောင်သည့်အကြမ်းဖက်နောက်ပြောင်ဂိုဏ်း၏ အကြင်နာကင်းမဲ့သော ခန့်ကဲတဲ့ပြုလုပ်မှုများကြောင့် ပက်နှင့် ပက်ဂီတို့သည် နေ့စဉ်အိမ်သို့ငိုယိုပြီး ပြန်လာကြရ၏။ ဖခင်က စိတ်မချမ်းသာပါ။ သမီးများ ရှင်လန်းလာအောင် အကြံထုတ် ၍ အဆိုတစ်ခုကို ကင်ပြလိုက်၏။

“သမီးတို့...တို့ပါတီ(ညွှန်ခံပွဲ)တစ်ခု လုပ်ကြရအောင်”

ပက်နှင့်ပက်ဂီတို့၏မျက်ရည်များသည် ချက်ချင်းခန်းခြောက် သွားကြ၏။ ပြီးတော့ အားရပါးရ ထောက်ခံလိုက်ကြ၏။

“ကောင်းတယ်...ဒက်ဒီ၊ ရေခဲမုန့်ရယ်၊ ကိတ်မုန့်ရယ်၊ အနီ ရောင် ဥပောင်းကြီးတွေရယ်”

“အေး...သူငယ်ချင်းတွေရယ်ပေါ့ကွယ်”

ဖခင်၏ ဤစကားကြောင့် သူငယ်မနှစ်ဦး၏ ပါးပြင်များ ပေါ်သို့ မျက်ရည်ဥများ လိမ့်ဆင်းလာကြပြန်၏။

“ကျွန်မတို့မှာ သူငယ်ချင်းတွေမှ မရှိဘဲ” ပက်က ညည်းညူ လိုက်ပြီး....

“ရန်သူတွေပဲ ရှိတာ” ပက်ဂီက ငိုသံနှင့် ထပ်ဆင့် ပြော လိုက်၏။

“ကောင်းပြီ...တို့ရန်သူညှော်ခံပဲ့လုပ်ကြရအောင်၊ မင်းတို့ရဲ့ ရန်သူတွေအားလုံးကို ဖိတ်ကြားတာပေါ့၊ အထူးသဖြင့် အဆိုး ဆုံးရန်သူတွေကို ဦးစားပေးပြီး ဖိတ်ကြရမယ်၊ သူတို့ရဲ့ ဝမ်းဗိုက် တွေကို ရေခဲမုန့်တွေ၊ ကိတ်မုန့်တွေနဲ့ဖြည့်ပေးကြရအောင်၊ ပြီး တော့ သူတို့အိမ် ယူသွားဖို့ ပူဖောင်းနီနီကြီးတွေ ပေးလိုက်ကြ ရအောင်လေ”

ဖခင်၏ အကြံပြုချက်ကြောင့် ပက်နှင့်ပက်ဂီတို့ တစ်ဦးကို တစ်ဦး ကြည့်ပြီး ပြုံးလာကြ၏။

ထိုညှော်ခံပဲ့တွင် ပက်နှင့် ပက်ဂီတို့အား နောက်ပြောင်ခွဲကြ သော လူစုသည် အထူးပျော်ရွှင်မြူးခုန်ကြလေ၏။ အဆိုးဆုံး ရန်သူဖြစ်ခဲ့သည့်လော်လာမှာ အမြူးထူးဆုံးဖြစ်ပေ၏။ လော်လာ သည် ရွှင်မြူးစွာအော်ဟစ်ပြီး ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ကိုယ်ကိုပစ်လဲ ကာ လူးလှိမ့်လေ၏။

ထိုညှော်ခံပဲ့အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးသည့်နောက်တွင် ပက်နှင့် ပက်ဂီတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ ငိုပြန်လာရသည်မရှိတော့ပါ။ သူတို့အား နောက်ပြောင်ခွဲကြသည့် ရန်သူများသည် သူတို့၏ မိတ်ဆွေများဖြစ်သွားကြ၏။ အထူးသဖြင့် လော်လာမှာ သူတို့ အား ကာကွယ်ပေးသူဖြစ်လာ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ပက်နှင့် ပက်ဂီတို့ကို ရန်စမည်ကြံလျှင် ထိုသူအားလော်လာက အပြတ် ချိုးနှိမ်လိုက်ပေတော့၏။

တစ်နေ့တွင် လော်လာ၏ဖခင်သည် ပက်နှင့်ပက်ဂီတို့၏ဖခင်ထံ လာရောက် နှုတ်ဆက်၏။

“ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ညွှန်ခံပုံကိုတက်ဖို့ ကျွန်တော် သမီးကို ဖိတ်ကြားတာ သိပ်ကျေးဇူးတင်တယ်ဗျာ၊ ဒါနဲ့ဗျာ ...ကျွန်တော် သမီးကို ခင်ဗျားတို့ ဘာကြောင့်ဖိတ်ခေါ်ရတာလဲ”

“ဟာ...ဘာကြောင့်မဖိတ်ခေါ်ဘဲနေရမှာလဲဗျာ၊ ခင်ဗျားရဲ့သမီးက အင်မတန်ကြံ့ခိုင်တဲ့ နိုင်ငံသူကောင်း တစ်ယောက်ပဲဟာ၊ သူ့လဲ အခြားစာလေးတွေလိုရေခဲမုန့်၊ ကိတ်မုန့်နဲ့ ပူဖောင်းနီနီကြီးတွေကို ကြိုက်တာပဲဗျာ၊ မဟုတ်ဘူးလား”

“အို... သိပ်ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားကို တစ်ခုပြောပြရဦးမယ်၊ အရင်တုန်းကဆိုရင် ဘယ်သူကမှ ကျွန်တော် သမီးကို ပါတီပွဲလာဖို့မဖိတ်ကြားဘူးဗျာ၊ အဲဒါဘာကြောင့်လဲ”

အလွန်ကောင်းသည့်မေးခွန်းတစ်ခုပါပေ။ လော်လာကို မဖိတ်ကြားဘဲ ချန်လှပ်ခဲ့ကြသည်မှာ လော်လာက ရန်သူဖြစ်နေလို့လား။ သို့မဟုတ် လော်လာကို မဖိတ်ကြားဘဲ ချန်လှပ်ခဲ့ကြလို့ လော်လာဟာ ရန်သူဖြစ်လာတာလား။

ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများက ရှေးပဝေသဏီကပင် အဖြေပေးခဲ့ကြ၏။

“သင့်ရဲ့ရန်သူများကို ချစ်ပါ၊ သင့်အားဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သူများကိုဘေးရန်ကင်းအောင် ဆုတောင်းပေးပါ၊ သင့်အား မုန်းတီးသူများရဲ့အကျိုးကို ထမ်းဆောင်ပေးပါ” ဟူ၍ ဖြစ်သတည်း။

အထက်ပါ အကြံပြုချက်အတိုင်း အဆွေ ဆောင်ရွက်လျှင် ရန်သူသည် ဘာလုပ်ရမှန်းမသိအောင် ရှုံးလုမတတ် ခေါင်းရှုပ် သွားလိမ့်မည်။ နောက်ဆုံးတွင် အဆွေအားချစ်ကြည်လာမည် ဖြစ်သတည်း။

အထက်ပါ အမေရိကန်ပြည်မှဖြစ်ရပ်နှစ်ခုမှာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် Reader's Digest တွင် ပါသောဖြစ်ရပ်မှန်များ ဖြစ်ကြ၏။ မေတ္တာသည် ဇော်ဂျီတောင်ဝှေးပမာ မျက်လှည့်ပမာ ရန်သူကို မိတ်ဆွေဖြစ်လာအောင် ထူးထူး ခြားခြား ပြောင်းလဲ စေနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ ရှိကြောင်းကို ဖော်ကျူးထားခြင်း ဖြစ်ပေသတည်း။

အကြီးကျယ်ဆုံးသောစွမ်းအား

မေတ္တာသည်လောကီနယ်၌အကြီးကျယ်ဆုံးသော စွမ်းအား ဖြစ်၏။ အမျက်ဒေါသသည်လောက၌အဖျက်ဆီးတတ်ဆုံးတရား ဖြစ်သည်ကိုဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ထိုဒေါသကိုအောင်နိုင်စွမ်းသော မေတ္တာသည် ကေန့်စင်စစ် စွမ်းအင် ကြီးမားလှပေတော့၏။

မေတ္တာ၏စွမ်းအားကြောင့် ရန်သူသည် မိတ်ဆွေအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းသွား၏။ ပရမ်းပတာဖြစ်နေသော လောကကြီးသည် စည်းလုံးညီညွတ်သွား၏။ ထိုးဝှေ့ ရန်ပြေးလာသော ဆင်ပြောင် ကြီးသည်ရုတ်ခြည်းရပ်ဘန် သွား၏။ အရှိန်ပြင်းစွာပစ်လွှတ်လိုက် သောမြားဦးသည် ပစ်သူထံသို့ပြန်လှည့်လာ၏။ အမျက်ခြောင်း ခြောင်းသွက်နေသောဘီလူးကြီးသည်ပင် ဦးညွတ်တုပ်ဝပ်ရ၏။

လူသားတို့က မေတ္တာကို မြတ်နိုး၍ မေတ္တာ၏ စွမ်းအားကို အသုံးချတတ်ကြမည်ဆိုလျှင်လူ့ လောကကြီးသည်ချက်ချင်းငြိမ်း

ချမ်းသာယာပြီး လောကနိဗ္ဗာန်ကြီး ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ ထို့အခါ သူ့ခိုးဓားပြများကိုလည်း မကြောက်ရ။ အကျမပြု။ စစ်ကြီးကိုလည်း မစိုးရွံ့ရ။ စားဝတ်နေရေးအတွက်လည်း လုံးဝပူပင်စရာ မလိုတော့ပါ။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသမိုင်းတွင် အကြီးကျယ်ဆုံးသောမင်းတရား ဖြစ်တော်မူသည့် အသောကမင်းကြီးသည် သာသနာတော်နှစ် ၂၁၄ ခုနှစ်တွင် နန်းတက်ပြီး ဇန့်စံတိုင်တိုင် စစ်ပွဲကြီးများကိုအဆက်မပြတ်ဆင်နွှဲခဲ့၏။ ကလိင်္ဂစစ်ပွဲကြီးတွင်လူထောင်ပေါင်းများစွာ သေကျေပျက်စီးကြွရ၏။ ဒေသ၏အတိုင်းအဆမရှိဖျက်ဆီးနိုင်သော စွမ်းအားကို သင်ခန်းစာ ယူသင့်လှပေ၏။

အသောကမင်းကြီးသည် နန်းတက်ပြီးသည်မှစ၍ သုံးနှစ်တိုင်တိုင် ခမည်းတော်၏အရိုက်အရာဖြစ်သောတိတ္ထိခြေခက်သောင်းတို့အား နန်းတော်၌ နေ့စဉ်ဝတ်မပျက် ဆွမ်းကျွေးခဲ့၏။ တစ်နေ့တွင် ဣန္ဒြေအလွန်တည်ငြိမ်သော တူတော်သူ နိဂြောဓ သာမဏ၏ အပူမာဒသက်ပဋ္ဌာန်းတရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် မင်းကြီးသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသည့် ဖြောင့်မှန်သောအယူ၌ တည်လာလေ၏။

ထို့နောက် ကလိင်္ဂစစ်ပွဲကြီး၏ အနိဗ္ဗာန်မြင်ကွင်းကြောင့် မင်းကြီးသည် အထူးသံဝေဂရကာ ပုဗ္ဗမြတ်စွာ၏ မေတ္တာဝါဒ၌ လေးလေးနက်နက် သက်ဝင်ယုံကြည်လာ၏။ ထို့အခါ စစ်ပွဲကြီးများအားလုံးကိုရင်ဆိုင်ပြီး မေတ္တာဝါဒကို ဝက်ဝံ့ကျင့်သုံးသဖြင့် ဇမ္ဗူဒီပ တစ်ကျွန်းလုံးသည် ခမ်းချမ်းသာယာ စည်ပင်ဝပြောလာတော့၏။

အာသောကဘုရင်သည် သိန်းပေါင်းများစွာသော သံဃာ
 ဇော်များအတွက် မြို့ရွာပေါင်း ၈၄၀၀၀ တို့၌ ကျောင်းပေါင်း
 ၈၄၀၀၀ နှင့် စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀ တို့ကို တည်ဆောက်ရန်
 အသပြာငွေပေါင်း ၉၆ ကုဋေကို ပေးအပ်လှူဒါန်းခဲ့၏။ ထို့
 အပြင် မိမိတစ်နေ့တာရရှိသော ဝင်ငွေအသပြာ ငွေငါးသိန်း
 စလုံးကို သာသနာတော်အား နှေ့စဉ်လှူဒါန်းလေ၏။

အာသောကမင်းမြတ်သည် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ သံဃာ
 မထေရ်ကြီးထံမှ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် စစ်ပြိုင် မိစ္ဆာအယူဝါဒများကို
 ကောင်းစွာသင်ယူပြီးလျှင် ရဟန်းယောင် တိတ္ထိ ဖြစ်သောင်းတို့
 အား လှူစတ်လဲစေ၏။ သာသနာတော်သန်ရှင်းရေးကို ကိုယ်
 တော်တိုင် ဆောင်ရွက်တော်မူသဖြင့် သံဃာတော် ဖြစ်သန်းတို့
 သည် သန်ရှင်းစွာ ဥပုသ်ပဝါရဏာ ပြုကြရ၏။

ထို့အပြင် မင်းကြီး၏အထောက်အပံ့ဖြင့် သံဃာတော်များ
 သည် သာသနာတော်နှစ် ၂၃၅ ခုနှစ်တွင် တတိယအကြိမ်သင်္ဂါ
 ယနာတင်ကြပြီးလျှင် ကိုးတိုင်းကိုးဌာနသို့ သာသနာပြု အဖွဲ့
 များကို စေလွှတ်တော်မူကြ၏။ ထိုကိုးတိုင်းကိုးဌာနတွင် အိန္ဒိယ
 နိုင်ငံ၌ ၇ ဌာနနှင့် သီဟိုဠ်နိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတို့ ပါဝင်ကြ၏။
 အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ မှေးမှိန်လာသည့်အခါ သီဟိုဠ်
 နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပလာ၏။

သို့အတွက် ဘုရင်တစ်ပါး၏မေတ္တာဝါဒကြောင့် သန်းပေါင်း
 များစွာသော ရဟန်းရှင်လူတို့ ချမ်းသာသုခ ရကြပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓ
 သာသနာတော်သည်လည်း ရှည်ကြာလေးမြင့်စွာ သန်ရှင်း
 တည်တံ့ စည်ပင်တိုးပွား နိုင်ခဲ့လေသတည်း။

အရှုံးမှ အနိုင်သို့

မေတ္တာရှင်ကို ရန်မူ၍မရနိုင်။ အနိုင်ကျင့်သော် အနိုင်ယူ
သူက တစ်ဖန် အရှုံးပေးရစမြဲတည်း။

ရှေးသရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဘုရားအလောင်းတော်
ဗဒ္ဓမင်းသည် တရားနှင့်အညီ စိုးစံအုပ်ချုပ်နေ၏။ တစ်နေ့တွင်
နန်းတွင်းအမှုဆောင်ရွက်သော အမတ်တစ်ယောက်သည် ပြစ်မှု
ကျူးလွန်သဖြင့် တိုင်းပြည်မှ အနှင်ထုတ်ခံခဲ့ရ၏။

ထိုအမတ်သည် ဗဒ္ဓမင်းနှင့် ထီးပွိုင်နန်းပွိုင်ဖြစ်သော သာ
ဝတ္ထိပြည် ခက်မင်းထံသို့သွားရောက်စေားပြီးလျှင် ထိုမင်းအား
ဗာရာဏသီပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ယူရန် အကြံပေးတိုက်
တွန်းလေ၏။

အချိန်မကြာမြင့်မီမှီပင် ခက်မင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်ကို
သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးလျှင် ဗဒ္ဓမင်းအား သံခြေကျင်းခတ်၍ နှောင်
အိမ်အချုပ်တွင်း၌ သွင်း၍ထားစေ၏။

ပါရမီရှင် သူတော်ကောင်းတို့သည် မည်သို့ဆိုးရွားသော
လောကခံ တရားနှင့် ကြုံတွေ့ရစေကာမူ တုန်လှုပ်ချောက်ချား
ခြင်း မရှိ၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းမရှိ၊ အရှုံးထဲမှ အမြတ်ထွက်အောင်
ကြံဖန်နေထိုင်ကြမြဲတည်း။

“ငါသည် ယခုအခါ တိုင်းရေးပြည်ရေးကိစ္စမျှအားမှအနားရ
ကာ အေးအေးချမ်းချမ်းဘာဝနာပွားများနိုင်ပေပြီ၊ ခက်မင်း
အား အထူးကျေးဇူးတင်ဖွယ် ကောင်းလှပေ၏။”

ဤသို့လုံးသွင်းလျက် ဗဒ္ဓမင်းသည် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို
စူးစူးစိုက်စိုက် စီးဖြန်းပွားများလေ၏။ မကြာမီ သမာဓိအား
ကောင်းလာပြီးလျှင် ဈာန်အဘိညာဉ်ရလျက် ကောင်းကင်တွင်
ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေထိုင်သောအဆင့်သို့ ရောက်လေ၏။

စျာန်ချမ်းသာသည် ကာမဂုဏ်ချမ်းသာအပေါင်းထက်သာလွန်၏။ ထို့ကြောင့် ယဇ္ဇမင်းသည် အချိန်ရှိသရွေ့ စျာန်ဝင်စားပြီး ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ နေထိုင်နိုင်လေ၏။

ဤကလေးအတွင်း၌ ဓက်မင်းသည် မနေနိုင်မထိုင်နိုင်လောက်အောင် တစ်ကိုယ်လုံး ပူလောင်လာ၏။ ရှေ့သလွန်ထက် တွင်စံမြန်းရပါလျက် မအိပ်နိုင်မစားနိုင်ဖြစ်ကာ ပစ်ပန်းညှိုးနှမ်းနေလေ၏။

“ငါ့ရန်သူ ယဇ္ဇမင်း ဘယ်လိုဖြစ်နေပါလိမ့်” ဟု ဓက်မင်းအတွေးဝင်လာသဖြင့် အချုပ်ခန်းဆီသို့ လှည့်လာ၏။ ယဇ္ဇမင်းသည် အလွန်ဆင်ရဲပစ်ပန်းနေလိမ့်မည်ဟု သူထင်မှတ်ခဲ့၏။ သို့သော် သူ့အထင်မှာ မျက်မြင်နှင့် ပါစင်အောင် လွဲချော်နေတော့၏။

“အို... ယဇ္ဇမင်း၊ တစ်ပါးသောသူတို့သည် အချုပ်အနှောင်ခံရလျှင် စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ပြီး ပူဆွေးငိုကြွေးကြွတယ်။ နန္ဒာကိုယ်မှာလဲ ညှိုးနှမ်းပိန်ချိုးသွားကြတယ်။ အထင်မှကား စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ခြင်းလဲမရှိ၊ ညှိုးနှမ်းပိန်ချိုးခြင်းလဲ မရှိ၊ သင်၏မျက်နှာကား လပြည့်ဝန်းနွယ် ကြည့်လင်ဝင်းပနေပါတော့တယ်။ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသလဲ”

“အဆွေ ဓက်မင်း... ကျွန်ုပ်သည် အချုပ်အနှောင်ခံနေရပါသော်လဲ သင့်အားလည်းကောင်း၊ ကုန်းချောသောအမတ်အားလည်းကောင်း၊ မင်းချင်းတို့အားလည်းကောင်း အာဇာတမလားပါ။ ကျွန်ုပ်သည် အေးဖဲအေးလူလူ မေတ္တာတော့ နာပွားများခွင့်ရတဲ့အတွက် သင်တို့ကိုပင် ကျေးဇူးတင်လျက် ရှိပါတယ်။”

“အဆွေတော်မင်းကြီး... စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း အလုပ်ဟာလွန်ပြီး

ခွဲတဲ့ ချမ်းသာကိုလဲ ပြန်မဆောင်နိုင်ပါ။ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့သော ချမ်းသာကိုလဲမဆောင်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် စိုးရိမ် ပူပန်မှုကို အလွှာမခံပါ။ စျာန်တည်းဟူသော အဖော်ကောင်း နှင့်သာ ပျော်ပိုက်လျက် ရှိပေတယ်။ ဤအဖော်မှန်ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကြည်လင်လန်းဆန်းလျက် ရှိပေတယ်။

“အဆွေတော်မင်းကြီး အကြင်သူတစ်ဦးမှာ မိတ်ဆွေအရာ အထောင်ငင် ရှိစေကာမူ မိမိကိုယ်တိုင်း၌ကား မေတ္တာနှင့် ယှဉ်တဲ စျာန်ချမ်းသာကိုရအောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ပါလျှင် တစ်လောကလုံးမှာရှိကြပဲ။ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများက ထိုလူကိုချမ်းသာအောင် လုပ်ဆောင်မပေးနိုင်ကြပါ။”

- ခက်မင်းသည် လွန်စွာအံ့အားသင့်သွား၏။ မိမိကဆူမင်း၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားလုံးကို သိမ်းပိုက်လိုက်ရုံမျှမက ဆူမင်းကိုပါ အကျဉ်းချထားပါလျက် မိမိအပေါ်၌ ရန်ငြိုးမသို့ထားဘဲ မေတ္တာပင် ဗွားများနေသော ဆူမင်းသည် သူတော်ကောင်း စင်စစ်ဖြစ်သည်ကို သိမြင်လာ၏။

ထို့ပြင် ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို အထင်ကြီးပြီး ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်အလယ်၌ နစ်မွန်းနေသူတို့သည် စင်စစ်တွင် ပူပင် သောကတို့၏ဖိစီးမှုဒဏ်ဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံးပူလောင်လျက်ရှိကြ ၏။ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့ကို စွန့်ပယ်နိုင်ပြီး စျာန်ရအောင် အားထုတ်နိုင်သူတို့သာလျှင် အပူအပန်ကင်းသည့်လောကီချမ်း သာကို တကယ်ခံစားကြရပါကလားဟု သိနားလည်လာ၏။

“အဆွေတော် ဆူမင်း...ကျွန်ုပ်ကား သူတော်ကောင်းကို ပြစ်မှားမိချေပြီ။ ဤပြစ်မှုဒဏ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ တစ်ကိုယ်လုံး ပူလောင်နေရပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်အလယ်၌

ခံစားနေရပါသော်လည်း ပျော်ပိုက်ခြင်း အလျဉ်းမရှိပါ။ ကျွန်ုပ် အား မေတ္တာထား၍ ချမ်းသာစွာနေထိုင်နည်းကို ညွှန်ပြပေးတဲ့ အဆွေတော်အား ကျေးဇူးတင်၍ မဆုံးပါ။

“အို... အဆွေတော်မင်းမြတ်၊ သင့်အား ကျွန်ုပ်ရိုခိုးတောင်း ပန်ပါ၏။ ကျွန်ုပ် လွန်ကျူးမီသည်ကို အနူးအညွတ် ခွင့်လွှတ်ပါ လော့၊ သင်၏နိုင်ငံနှင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ယနေ့ပင် သင့်အား ပြန်လည်အပ်နှင်းပါ၏။”

ဆူမင်းကြီးသည် မိမိ၏ထီးနန်းတွင် ပြန်လည်စံမြန်းရသော် လည်း လူတော အပူတောထဲတွင် မပျော်ပိုက်တော့ချေ။ သို့အတွက် မျူးမတ်တို့ အား တိုင်းပြည်ကိုလွှဲအပ်ပြီး တောထွက် တော်မူ၏။

ဟိမဝန္တာတောကြီး၌ ရသေ့ ရဟန်းဝတ်၍ ဗြဟ္မာဝိဟာရ တရားလေးပါးကို မပြတ်ပွားများလျက် ဈာန်ချမ်းသာဖြင့် အ သက်ထက်ဆုံး နေထိုင်သွားလေ၏။ ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဈာန် ကုသိုလ်၏ အကျိုးကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ လားရောက်ရလေ၏။

မေတ္တာ၏စွမ်းအားကား ရန်သူကို မိတ်ဆွေအဖြစ်သို့ပြောင်း လဲစေ၍ လက်ရှိဘဝ၌စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းကင်းစေလျက် အချမ်းသာ ဆုံးသောလောကီချမ်းသာကို စံစားစေနိုင်သည့်အပြင် တမလွန် ဘဝ၌လည်း ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာကို ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ စံစား စေနိုင်စွမ်း ရှိသည်တကား။

မေတ္တာစွမ်းရည် အံ့မခန်းပြီ

သာမန်လူတို့၏ ကိုယ်တွင်း၌ အနီရောင်သွေးသည်သာ လှည့်ပတ်နေ၏။ ထိုသွေးကို အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝသည့် အဖြူ ရောင်နို့ ချိုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲစေနိုင်သော သိပ္ပံနည်းသည် မရှိချေ။

နို့တိုက်သောမိခင်၏ မေတ္တာကြောင့် သွေးစင်စစ်ကအဖြူ
ရောင်နို့ ဖြစ်လာသည်။ လူသား၌သာမဟုတ် တိရစ္ဆာန်များ၌
လည်း မေတ္တာ၏အစွမ်းသည် ထက်မြက်စူးရှသည်သာတည်း။

နှားမကြီးတစ်ကောင်သည် မိမိ၏ သားငယ်အား ရပ်လျက်
နို့ ချိုတိုက်ကျွေးနေ၏။ မုဆိုးတစ်ဦးသည် နှားမကြီးအား လှ
ရိုးရှည်ကြီးဖြင့်ထိုး၏။ လှ သွားသည် နှားမ၏ ကိုယ်ကို ထိစဉ်
ခဏ၌ ထန်းရွက်ကဲ့သို့ လိပ်ခွေသွား၏။

ဤသည်ကား သားငယ်အပေါ်၌ အလွန်အမင်းချစ်ခင်ခြင်း
ဟူသော ဖြူစင်သည့် မိခင်၏မေတ္တာ အစွမ်းကြောင့်ပေတည်း။

မေတ္တာရောင်ခြည်သည် အိပ်စရေးရောင်ခြည်၊ ဂမ္မာရောင်
ခြည်၊ လေဆာရောင်ခြည်တို့ကဲ့သို့ပင် မြင်နိုင်သော အရာမဟုတ်
ချေ။ မမြင်နိုင်သော်လည်း မလေးမခန့် မပြုအပ်ပေ။

မမြင်နိုင်သော အိပ်စရေးရောင်ခြည်၊ ဂမ္မာရောင်ခြည်၊
လေဆာရောင်ခြည်တို့သည် အသည်းနှလုံးကို ဖြတ်သန်းသွား
လျှင် အသည်းနှလုံးကို လေဝင် နှမ်းစေပြီး ချက်ချင်းသေပွဲဝင်
စေနိုင်၏။ သို့သော် ဤရောင်ခြည်တို့၏ အဖျက်စွမ်းအားကို
တွန်းလှန်ကာကွယ်နိုင်သော သိပ္ပံရောင်ခြည်ဟူသည် မရှိချေ။

ဒေါသရောင်ခြည်ကား အထက်ပါသိပ္ပံရောင်ခြည်တို့ထက်ပင်
ပို၍ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းရှိ၏။ သို့ဖြစ်လင့်ကစားထိုဒေါသရောင်ခြည်
ကို ခုခံကာကွယ်နိုင်သော ရောင်ခြည်သည် ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၌ရှိ၏။
ထိုအပြုရောင်ခြည်ကား မေတ္တာရောင်ခြည်ပင် ဖြစ်သတည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့
ဆွမ်းခံကြွ ဝင်လာ၏။ ဒေဝဒတ်သည် အဇာတသတ်မင်း၏
ဆင်ပြောင်ကြီး နာဠာဂီရိကို မူးယစ်အောင် သေရည်အရက်

တိုက်စေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအားထိုးသတ်ရန်စေလွှတ်စေ၏။
 ဆင်ပြောင်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့တစ်ဟုန်ထိုး ပြေးဝင်
 လာလေပြီ။ အရှင်အာနန္ဒာသည်ပင် ထိတ်လန့်နေ၏။ သို့သော်
 မြတ်စွာဘုရား၏ နှလုံးသားမှထွက်လာသောမေတ္တာရောင်ခြည်
 သည် ဆင်ပြောင်ကြီးအား မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်း၌
 ဝပ်စင်းဦးခိုက်စေ၏။

....၀....

မြန်မာ့သာသနာ၌ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားသည် တစ်နေ့
 တွင် လယ်တီပဏ္ဍိတနှင့် ဦးတိလောကတို့နှင့်အတူ ကျိုက်ထီးရိုး
 တောင်သို့ကြွတော်မူ၏။ တောလမ်းခရီး၌ တောဆင်ရိုင်းကြီး
 တစ်ကောင်သည် ဆရာတော်တို့ထံ ရှေးရှု၍ ပြေးဝင်လာ၏။
 တပည့် ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် သစ်ပင်များပေါ်သို့ တက်ပြေး
 ကြ၏။ လယ်တီဆရာတော်ကား မုတုန်မလှုပ် ဆင်ရိုင်းထံသို့
 မေတ္တာပွားပို့ နေတော်မူ၏။

တောဆင်ရိုင်းသည် မမြင်နိုင်သောမေတ္တာဓာတ်လှိုင်းကြောင့်
 ရပ်တန့်ဦးညွတ်ပြီးလျှင် နောက်ပြန်လှည့်၍ ထွက်ပြေးသွားလေ
 ၏။

မေတ္တာရောင်ခြည်သည် ရန်သူဆင်ရိုင်းများကို တွန်းလှန်
 နှင်ကြောင်းကား ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။

... ၀ ...

မေတ္တာသည် သူတစ်ပါးတို့အားထိခိုက်နစ်နာစေလိုခြင်းမရှိ။
 သတ္တဝါအပေါင်းတို့အားဘေးရန်ကင်းရှင်းစေပြီး ကာယသုခ၊
 စိတ္တသုခတို့နှင့် ပြည့်စုံလိုသောလောကအငြိမ်းဓာတ်ကြီးဖြစ်၏။
 သူတစ်ထူးတို့အား စိတ်ချမ်းသာစေသောချိုသာသည့်စကား
 လုံးကလေးများ၊ နွေးထွေးသွားစေသောဂရုစိုက်မှုကလေးများ

ကြည်နူးချမ်းမြေ့စေသည့် ကြင်နာယုယမှု ကလေးများသည် ကံမ္ဘာလောကကို အထူးသာယာလှပစေ၏။

မသဦးဆောင်သည့် မစလရွာသားတို့၏ ပြုမူပုံသည် အလွန် အတုယုဖိုကောင်း၏။ ရှေးအခါက မဂဓတိုင်းအတွင်း၌ရှိခဲ့သော ‘မစလ’ ရွာကလေးသည် အိမ်ခြေ ၃၃ လုံးမျှသာရှိ၏။ ရပ်ရေး ရွာရေးကိစ္စအတွက် ရွာလယ်ခေါင်လမ်းလေးခု၌မစလရွာသား တို့ စုဝေးတိုင်ပင်ကြ၏။

မသသည် မိမိရပ်နေသည့်နေရာ၌ အမှိုက်သရိုက်နှင့်ကျောက် ခဲများကင်းစင်၍ ပြန်ပြူးရှင်းလင်းသွားအောင် ခြေဖျားများ နှင့်ပြုလုပ်လေ၏။ နောက်ရောက်လာသောရွာသားတစ်ယောက် သည် ထိုသန့်ရှင်းသည့် နေရာကလေး၌ ဝင်ထိုင်၏။

မသ စိတ်မဆိုးချေ။ “ငါ သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ပေးထားတဲ့ နေရာကလေးကို သူ သဘောကျပုံရတယ်။ အဲဒီမှာ သူထိုင်ရတာ စိတ်ချမ်းသာတယ်ထင်တယ်။ ထိုင်ပါစေ၊ ငါ နောက်တစ်နေရာ ရှင်းမယ်” ဟု သဘောပိုက်ပြီး နောက်တစ်နေရာ ရှင်းပြန်၏။ ထိုနေရာ၌လည်း နောက်ရောက်လာသော လူတစ်ယောက်က ဝင်ထိုင်လိုက်ပြန်၏။

“ဟင်....ဟန်ကျလိုက်လေ၊ လူအများ စိတ်ချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေ ငါသိပြီ၊ ငါ့ရဲ့ အားလပ်တဲ့အချိန် တွေကို လူအများ စိတ်ချမ်းသာဖို့အတွက် ငါအသုံးချမယ်”

ဤကား မေတ္တာစိတ်ထားပေတည်း။ မသသည် ကောင်းမှု လုပ်ငန်းတွေကို တသိကြီးပြုလုပ်ဘော့၏။ လမ်းရှင်း၏။ မြေညှိ မြေဖို့၏။ သဲခင်း၏။ တံတားခင်း၏။ ပန်းဥယျာဉ်ကလေးစိုက်၏။ သောက်ရေအိုးတည်၏။ လူကြီးများနားနေရန်နှင့် ကလေးများ ကစားရန် ယာယီကနဖျင်းတစ်ခုကို ဆောက်လုပ်၏။

လူအများက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြပြီး မဃအားကျေးဇူး
တင်ကြ၏။ ဤတို့ပြန်မှုများကြောင့် မဃသည် ပို၍ ရှင်လန်း
ဝမ်းမြောက်ရ၏။

အပေါင်းအဖော်များက “ကိုမဃ—ဘာတွေလုပ်နေသလဲ”
ဟု မေးမြန်းလျှင် “နတ်ပြည်သွားဖို့ လမ်းဖောက်နေတာပေါ့”
ဟု ဖြေ၏။

အပေါင်းအဖော်များက မသံလမ်းစဉ်ကို သဘောကျကြပြီး
ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့်လူအများ ခိုနားနိုင်သည့်
ရွာလယ်ဇရပ်မှာ ခမ်းခမ်းနားနားဖြစ်လာ၏။ ဇရပ်အနီးတွင်
ရေတွင်းရေကန်နှင့် ဥယျာဉ်ပန်းခြံတို့မှာလည်း စိုစိုပြည်ပြည်
ဖြစ်လာ၏။

ရွာသူ ရွာသား အပေါင်းတို့သည် အများ ချမ်းသာရေး
ဟူသောမေတ္တာလုပ်ငန်းများတွင် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း ပါဝင်
လာကြပြီးလျှင် အောက်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လူအများ
လိုက်နာရန် သဘောတူ သတ်မှတ်ကြ၏။

- ၁။ ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ရန်၊
- ၂။ မိဘတို့ကို ရာသက်ပန် လုပ်ကျွေးရန်၊
- ၃။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချိုချိုသာသာ ပြောဆိုရန်၊
- ၄။ ကုန်းမတိုက်ရန်၊ လိမ်ညာမပြောရန်၊
- ၅။ တတ်အားသမျှ ပေးကမ်းလှူဒါန်းရန်၊
- ၆။ လူကြီးများအား ရိုသေလေးစားရန်၊
- ၇။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စိတ်မဆိုးရန်၊ အပြစ်မတင်ရန်။

အကယ်၍ ဒေါသထွက်မိ အပြစ်တင်မိလျှင် ချက်ချင်း ဝန်ချ
တောင်းပန်၍ အပျက်ဒေါသကို ဖြေဖျောက်ပြီး မေတ္တာပွား
များရန်။

ဤမှန်မြတ်သောမေတ္တာလမ်းစဉ်ကြောင့် မစလရွာကလေးသည် မိသားစုကြီးတစ်ခုကဲ့သို့စည်းလုံးညီညွတ်ပြီးလျှင် အလွန်သာယာဝပြောလာ၏။

ဤသို့ သာယာဝပြောလာသည်ကို မနာလို မရွံ့ဆိတ်နိုင်သူတစ်ဦးရှိ၏။ သူ့အားအရက်ခွန်၊ လောင်းကစားခွန်မရ၍ မကျေမနပ်ဖြစ်နေသော ရွာစားပင်ဖြစ်၏။

ရွာစားသည် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံဝင်ရောက်၍ “မစလရွာသားမယသည် ဘုရင်မင်းမြတ်အားပုန်ကန်ရန် လူစုရုံးနေသည်” ဟု ကုန်းချော လျှောက်ထားလေ၏။

ဘုရင်တပ်သားများ မစလရွာသို့ ရောက်လာသည့်အခါတွင် ဇရပ်၌ လူအများစုဝေးနေကြချိန်ဖြစ်၍ ‘ရွာစားလျှောက်ထားသည့်အတိုင်း မှန်ကန်သည်’ ဟု ကောက်ချက်ချကာ လူများကို ဖမ်းဆီးသွားကြလေ၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်ကလည်း စစ်ဆေးခြင်းမပြုတော့ဘဲ “ငါ့အား ပုန်စားဝံ့သူတို့ကို မင်းရင်ပြင်၌ ဆင်ဖြင့်နှင်းသတ်စေ” ဟုတစ်ချက်လှတ်အမိန့် ချမှတ်လိုက်လေ၏။

မယသည် ရွာသားအပေါင်းတို့အား “အဆွေတို့...စိတ်မကောင်း မဖြစ်ကြနဲ့ တို့တစ်တွေ မကောင်းမှုတွေကိုမလုပ်ခဲ့ကြဘူး၊ ကောင်းမှုတွေကိုသာ လုပ်ခဲ့ကြလို့ အမှန်တရားက တို့ဘက်မှာရှိပါတယ်၊ တို့သေရင်လဲ နတ်ရွာသူဂတိဆိုတဲ့ ပိုကောင်းတဲ့ဘဝကို ရောက်ကြမှာပဲ။

“ဒီကနေ့ ...တို့တစ်တွေ အမှတ်ဒေါသထွက်မိရင် ချက်ချင်း ဖြေဖျောက်ပြီး မေတ္တာပွားရမယ်ဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးကြရအောင် ဒါကြောင့် ကုန်းတိုက်တဲ့ ရွာစားကိုရော၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုရော၊ တို့ကိုဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ကြတဲ့မင်းချင်း

များကိုရော ကိုကိုနှင်းသတ်မယ့်ဆင်ကြီးကိုရော တို့တစ်တွေစိတ်
မဆိုးကြဘဲ သူတို့တစ်တွေ ဆေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ
ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်း
ငြိမ်းချမ်းကြပါစေလို့ တို့အသက်နဲ့ထပ်ဘူထားပြီး မေတ္တာပွား
ပို့ကြရအောင်”

မစလရွာသားတို့သည် မင်းချင်းတို့၏ အမိန့်ညွှန်ကြားချက်
အရ မင်းရင်ပြင်၌ စီတန်းကာ ဝမ်းလျားမှောက်နေကြရ၏။
သူတို့သည် မျက်စိများစုံမှိတ်ကာ မသ ညွှန်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း
မေတ္တာပွားပို့နေကြ၏။ အသံထွက်သော်လည်း နှုတ်ခမ်းများမှ
တရွာလှုပ်နေကြ၏။

ဆင်ထိန်းများသည် ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ကို မေခင်းနှင်လာ
ကြလေပြီ။ ဝမ်းလျားမှောက်ကာ စီတန်းနေကြသည့် လူအုပ်
ပေါ်သို့ ဆင်ကြီးတက်နှင်းရန် ဆင်ကိုချွန်းအုပ်လျက် အတင်း
အော်ဟစ်အမိန့်ပေးကာ မောင်းနှင်နေကြလေပြီ။

မစလရွာသားတို့သည် မိမိတို့သေရမည့်အရေးကိုမေ့ပျောက်
ထားကြလျက် ဆင်ကြီးကိုအာရုံယူကာ စူးစူးစိုက်စိုက်မေတ္တာ
ပွားပို့နေကြ၏။ ဆင်ကြီးသည် ရှေ့မတိုးဝံ့ဘဲ ရင်ကဲ့လုမတတ်
ကျယ်လောင်စွာ အော်မြည်ပြီး ထွက်ပြေးလေ၏။

ဆင်ထိန်းများသည် မိမိတို့၏တာဝန် မကျေပွန်ကြမည်ကိုစိုး၍
ဆင်ဘင်းကုပ်ထဲရှိ ဆင်ကြီးများကို တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင်
ထုတ်၍ မစလရွာသားစုကို နှင်းစေ့ဖို့ကြိုးစား၏။ သို့သော်
ဆင်အားလုံးသည်ပင် ကြောက်သန့်ကာ ရှေ့မတိုးဝံ့ဘဲ ထွက်
ပြေးကြလေ၏။

ဤထူးဆန်းသောအခြင်းအရာကို မင်းချင်းတို့က ဘုရင်မင်း
မြတ်အားလျှောက်ထားကြသည့်အခါ “လူတွေမြင်နေလို့ ဆင်

မနင်းဝံ့တာဖြစ်လိမ့်မယ်၊ လူတွေကိုဖျားရိုင်များဖြင့် ဖူးအုပ်ပြီး ဆင်နင်းသတ်စေ မောင်မင်းတို့” ဟု အမိန့်ချမှတ်လေ၏။

မင်းချင်းများနှင့် ဆင်ထိန်းများသည် မစလရှာသားတို့ကို ဖျားရိုင်များဖြင့် ဖူးအုပ်၍ ဆင်နင်းသတ်ရန်ကြိုးစားကြပြန်၏။ မအောင်မြင်ချေ၊ ဆင်များ ရှေ့မတိုးဝံ့ဘဲ အော်မြည်၍သာ ထွက်ပြေးကြလေ၏။

သေဒဏ်ချမှတ်ခံရသည့် မစလရှာသားများက မေတ္တာရည်ဖြင့် အေးမြနေသသောက် မင်းချင်းများနှင့် ဆင်ထိန်းများက ကြံရာမရ စိတ်အိုက်၍ ချွေးတပြိုက်ပြိုက်ကျနေကြ၏။ သူတို့က ဝန်မကျေကြသည့်အတွက် ဘုရင်က အမျက်မာန်ရှုပြီး သူတို့အား ဆင်နင်းသတ်စေရန် အမိန့်တော်ချမှတ်လိုက်ချေကမည်သို့ ပြုရအံ့နည်းဟု တွေးပူနေကြ၏။ သို့အတွက် ဘုရင်မင်းမြတ်အား ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ဖြင့် သံတော်ဦးတင်ကြပြန်၏။

“အိမ်... မစလရှာသားတို့... သင်တို့မှာ အင်းအိုင်မန္တန် အဆောင်ကောင်းများကို ဆောင်ထားကြလေသလော”

“မှန်လှပါ... အရှင်မင်းမြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ အမြဲမပြတ် ဆောင်ယူထားကြတဲ့ မန္တန်ကောင်းရှိပါတယ်၊ အဲဒီမန္တန်က တခြားမဟုတ်ပါဘူး၊ သူ့အသက်ကိုမသက်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာကိုမခိုးခြင်း၊ သူ့အိမ်ထုကို မကျူးလွန်ခြင်း၊ လိမ်လည်မပြောခြင်းနှင့် သေရည်သေရက် မသောက်ခြင်းဆိုတဲ့ ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ နောက်ထပ်ဆောင်တဲ့ မန္တန်တစ်ခုက ဘယ်သူ့ကိုမှ အမျက်မထွက်ဘဲ သတ္တဝါအားလုံးချမ်းသာကြစေရန် မေတ္တာပွားပို့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား”

“အိမ်း.....ငါဘုရင်မင်းမြတ် ကြားသိရတာ အလွန်ဝမ်းသာ ပါတယ်။ မောင်မင်းတို့ဟာ သူတော်ကောင်းတွေပဲ။ ရွာစားရဲ့ စကားကို ငါ ယုံကြည်မိလို့ မောင်မင်းတို့ကိုသေဒဏ်ပေးမိတာ ငါ့မှားသွားပြီ။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ ဆင်ရိုင်းကြီးတွေကတောင် မောင်မင်းတို့ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိကြသေးတယ်။”

“မင်းချင်းတို့ .. ကနေ့ကစပြီး မစလရွာစားကို ရာထူးချလိုက် ကြ။ မသံကိုရွာစားခန့်ပြီး မစလရွာကို လွတ်လပ်စွာ အုပ်ချုပ် ပါစေ။ ဆုတော်ငွေများနှင့် ဆင်ကြီးကိုပါ မစလရွာသားတို့ကို ပေးသနားကြစေ။ ရွာစားဟောင်းကိုလဲ မစလရွာသားတို့ရဲ့ အနှိုင်းအစေအဖြစ် ပေးလိုက်ကြစေ”

မေတ္တာ၏စွမ်းရည်သည် မျက်လှည့်ပြသည်ထက်ပင်ပို၍ဆန်း ကြယ်ပါ၏။ မစလရွာသားတို့၏မေတ္တာတန်ခိုးသည်ရှေးဟောင်း ဇာတ်နိပါတ်လာဖြစ်၍ ယုံကြည်စရာမရှိဟုမမှတ်ယူသင့်။ ကမ္ဘာ ပေါင်းအနှံ့က အဖြစ်သနစ်အလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ဟောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ယုံကြည်ထိုက် ပေ၏။

တစ်ဖန် မွန်မြန်မာသမိုင်း၌ ဟံသာဝတီဘုရင်တိဿမင်းလက် ထက်တွင်မွန်သူကြွယ်သမီး “တလထော်” (တရားသခင်မ)သည် ဘုရင့်အမိန့်ကိုဖီဆန်၍ ဗုဒ္ဓ၏ဆင်းတုကို ကိုးကွယ်မိသဖြင့် ဘုရင် က ဆင်ဖြင့်နှင်းသတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၏။ ဤတွင်လည်း တလ ထော်၏မေတ္တာကြောင့် ဆင်ကြီးမနှင်းခံဘဲ အော်ပြေးခဲ့ရ၏။ တစ်ဖန်တိဿဘုရင်က တလထော်အား ကောက်ရိုးဖုံးအုပ်ပြီး မီးရှို့သတ်ရန်အမိန့်ချမှတ်ပြန်၏။ တလထော် ပွားများနေသော ဂုဏ်တော်များနှင့် မေတ္တာတို့၏ တန်ခိုးကြောင့်မီးမလောင်ပြန် ချေ။

ထို့နောက် တလထော်၏ သစ္စာစကားကြောင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူတို့သည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွသွားကြပြီးလျှင် မင်းရင်ပြင်အထက် ကောင်းကင်၌ ရပ်တည်နေကြလေသည်။ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ ထူးကဲသော အဖြစ်တို့ကြောင့် တိဿဘုရင်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို စွန့်လွှတ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်လာပြီးလျှင် သာသနာတော်၏ အကျိုးကို သယ်ပိုးထမ်းရွက်ခဲ့လေ၏။

ဤအကြောင်းအရာတို့ကို အင်္ဂလိပ်သမိုင်းပညာရှင် ဂျီ. အီး. ဟာဗေးက “G. E. Harvey: Outline of Burmese History” တွင် မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့၏။ ဤသမိုင်းပညာရှင်သည် မွန်မြန်မာတို့၏ သမိုင်းကို အားမနာတမ်း တစ်တစ်ခွဲခွဲ ဝေဖန်တင်ပြခဲ့သူဖြစ်၍ သူကိုယ်တိုင် အမှမ်းတင်ကာ ချီးကျူးခဲ့သော တလထော်၏ ဇာတ်လမ်းသည် တကယ်မှန်ကန်ကြောင်း ယုံကြည်ရပေ၏။

တလထော်၏ ဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို “သစ္စာအဖွင့်” ခန်းတွင် တင်ပြထားပါသည်။

ပြေးသွားသော မြားကို ပြန်လှည့်လာစေသော
မေတ္တာတန်ခိုး

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် အခါက သာသနာတွင် မှတ်တမ်းတင်ခံရသော ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်မှာ သာမာဓတီနှင့် မာဂဏ္ဍီ တို့၏ ဇာတ်လမ်းဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကောသမ္မီပြည်မှ သူဌေးကြီးများဖြစ်ကြသော ယောသက၊ ကုဏ္ဍုဒ္ဓနှင့် ပါဝါရိကတို့၏ ပင်ဖိတ်ချက်အရ နဝမမြောက်ဝါကို ကောသမ္မီပြည်၌ ကပ်ဆိုရန် ကြွသွားတော်မူ

၏။ ထိုသို့ကြွတော်မူစဉ် မာဂဏ္ဍီပုဏ္ဏားကြီးနှင့် ဇနီး တို့၏ အရဟတ္တဖိုလ်ရကြောင်း ရှေးကောင်းမှုကို မြင်တော်မူသဖြင့် သွားမြဲသောခရီးအစဉ်မှဖဲကြည်၍ ကုရုတိုင်းကမ္မာသဒ္ဓမ္မနိဂုံးသို့ ကြွတော်မူ၏။

ထိုအခါ မာဂဏ္ဍီပုဏ္ဏားကြီးသည် တစ်ည၌လုံးရှာပြင်၌မီးပူ ဇော်ပြီးနောက်စောစောပင် ရွာဘုန်းသို့ဝင်၏။ ဘုရားရှင်လည်း ရွာတုန်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူသဖြင့် ပုဏ္ဏားနှင့် ရွာအဝင်ဝ တွင် ဆုံတွေ့ကြ၏။

မာဂဏ္ဍီပုဏ္ဏားကြီးတွင် အလွန်ချောမောလှပသော သမီး တစ်ဦးရှိ၏။ ဤသမီးကိုမာဂဏ္ဍီဟုပင်အမည်ပေးထား၏။ ပုဏ္ဏား ကြီးနှင့် ပုဏ္ဏားမတို့သည် လက္ခဏာပညာတတ်ကျွမ်းသူများဖြစ် ကြရာ သမီးတွင် မိဖုရားဖြစ်ရန်ဇာတာပါကြောင်း သိရှိထားကြ ၏။ သို့အတွက် ရွာထဲမှ ကာလသားများကို သမီး၏ဖူးစာဖက် စာရင်းတွင်မထည့်သွင်းကြဘဲ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားသောဘုရင် တစ်ပါးပါးအား သမီးကိုအပ်နှံရန် ရည်စူးထားကြ၏။

မာဂဏ္ဍီပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆုံတွေ့လေလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ကြီးကျယ်လှသည့် ဣန္ဒြေတော်နှင့် အတုမရှိ တင့်တယ်လှသော ရုပ်အဆင်းတော်တို့ကို ဖူးတွေ့ရသဖြင့် ...

“ဟာ... တွေ့ပြီ၊ ငါ့သမီးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ၊ ယောကျ်ားမြတ်ကို ကာလရှည်ကြာစွာ ငါ့ရွာဖွဲ့ခဲ့သည်မှာ ယခု ငါတွေ့ရလေပြီ၊ ဤရဟန်းသည် ငါ့သမီးနှင့် ရုပ်အဆင်းတူညီသော သတို့သား ပေတည်း၊ ငါ့သမီးနှင့် ပေးစားပေအံ့”

ပုဏ္ဏားသည် အိမ်သို့ အမြန်ပြန်၍ ဇနီးကိုခေါ်လျက်....

“အို...ရှင်မ၊ တို့သမီးနဲ့ထိုက်တန်တဲ့ယောက်ျားမြတ်ကို ငါ တွေ့ခဲ့ပြီ၊ ပြဟွာမင်းကဲ့သို့ ရှေ့ရောင်အဆင်းရှိသူဖြစ်၏။ အလွန် တည်ငြိမ်သောဣန္ဒြေလဲရှိ၏။ ရဟန်းအသွင်ကိုဆောင်၏။ သမီးကို မြန်မြန် တန်ဆာဆင်ပါလော့”

ပုဏ္ဏား၏ လောဆော်မှုကြောင့် ပုဏ္ဏားမသည် သမီးကို အသော့လျှင်မြန်စွာတန်ဆာဆင်၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်ရှိရာ အရပ်သို့ သွားကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဏ္ဏားနှင့်တွေ့ဆုံရာအရပ်၌ ခြေတော်ရာ နှစ်ဆူကို ချထားပြီးလျှင် ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြွဝင်လေ၏။

ပုဏ္ဏားကြီးသည် ဘုရားရှင်ကို မတွေ့မြင်ရလျှင် “ရှင်မ... ကောင်းသေးရဲ့လား၊ သင် အချိန်ဆွဲနေသည့် အတွက်ကြောင့် ထိုရဟန်းထွက်ခွာသွားလေပြီ” ဟု အပြစ်တင်၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်၏ ခြေတော်ရာများကိုမြင်လျှင်....

“အို.....ရှင်မ၊ ဤခြေရာများကား ထိုရဟန်း၏ ခြေရာများ ပေတည်း၊ သင် ကြည့်စမ်းလော့ ...စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်မည့် ခြေခဏာရှင်ပေတည်း”

“အို...ပုဏ္ဏား၊ သင်ကား အလွန်လိမ္မာသူဖြစ်၏။ ဤခြေ တော်ရာတို့ကား ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟကင်းသော ယောက်ျား မြတ်တို့၏ ခြေရာပေတည်း၊ သင်၏သမီးကို စိတ်ဝင်စားမည့်သူ မဟုတ်ပါချေ”

ထိုသို့ငြင်းခုံ၍ ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင်သည် ဆွမ်းစား ခြင်းကိစ္စပြီးစီးသဖြင့် ထွက်ကြွတော်မူလာ၏။ ပုဏ္ဏားကြီးသည် အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ ဘုရားရှင်ရှေ့၌ရပ်လျက်....

“အို...ရဟန်း၊ ငါသည် သင့်ကိုအစောကြီးကပင်လှည့်လည် ရှာဖွေနေခဲ့၏။ ဤဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းအပြင်၌ ငါ့သမီးနှင့် ရုပ်အဆင်း တူမျှသောမိန်းမဟူ၍ တစ်ယောက်မျှမရှိချေ။ သင့်နှင့် ရုပ်အဆင်း တူညီသောယောက်ျားသည်လဲ တစ်ယောက်မျှမရှိချေ။ ငါ့သမီးကို သင့်အား လုပ်ကျွေးပြုစုရန် ငါပေးလို၏။ ငါ့သမီးကို သင် ယူပါလော့” ဟု တိုက်ရိုက်တဲတိုးပင် ပြောကြားလေ၏။

ပုဏ္ဏားမသည်ရိုသေသည့် အမူအရာဖြင့် ဝင်စွက်၍ မပြောဘဲ အကဲခတ်ကာကြည့်နေ၏။ သမီးမာဂဏ္ဍီ ကမူလင်တော်စပ်ရမည့် သူအား တစ်ချက်မျှမျက်လွှာပင်၍ ကြည့်ရှုပြီးနောက် အပျိုတို့၏ မာန်ဖြင့်ခပ်စောင်းစောင်းငုံ့ ငုံ့ ကလေး ရပ်နေလေ၏။

“ဒါယကာကြီး” ထူးခြားစိုးပိုင်လှသော အာလုတ်စကား စတင်လာ၏။ ငါသည် သင်၏သမီးကဲ့သို့ချောမောလှပသော မိဖုရားနှင့်မောင်းမမိသ တစ်သောင်းခြောက်ထောင်တို့ကို ဖယ် ခွာ၍ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုစွန့်ပယ်၍ သစ္စာတရားကို ရှာဖွေခဲ့သူ တည်း။ မာရ်ငါးပါးကိုအောင်မြင်ပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်သည့် ကာလ၌ လူမိန်းမတို့ထက် အဆရာထောင်မက ချောမောလှပ သည့်ဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်မှမာရ်နတ်၏သမီးသုံးဦးတို့ လာရောက် ပြီး ဖြားယောင်းကြသည်ကို ငါအလိုမရှိသဖြင့် သူတို့အား မောင်းနှင်ထုတ်ခွဲရပေ၏။

“အို... ပုဏ္ဏားကြီး ၊ သင်၏သမီးကား ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် သလိပ်၊ နှပ်၊ သွေး၊ ချွေး ရှုံ့စဖွယ်အညစ်အကြေးတို့နှင့် ပြည့်လျှမ်း နေတိ၏။ ရုပ်အလှဟု ထင်နေရသည့်အရာမှာ အရေပြား တစ် ထောက်စာကလေးသာတည်း။ ထိုအရေပါးပါးကို ခွာလှန်လိုက် လျှင်ကြောက်စရာ ရှုံ့ စရာအသွေးအသားအကြောအရိုးတို့သည်

ပြိုင်ပြိုင်ထွက်ပြုလာကြမည် မဟုတ်လော၊ ခွာလှန်လိုက်သော အရေခွံသည်လဲ ရှုစရာအတိသဘာဝတည်း၊ သို့အတုကံသင့်သမီး၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင် တွယ်တာမက်မောစရာဟူ၍ တစ်စိုးတစ်မျှ မရှိချေ၊ ထို့ကြောင့် ကတိုးရုပ်ဟုထင်နေရသော်လဲ အသိုးအပုပ်မျှသာ ဖြစ်သော သင်တို့၏ သမီးကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ရန်မဆိုထားဘိ၊ ခြေဖျား နှင့်မျှပင် ငါမတို့လိုပါ။”

မမျှော်လင့်သော ဤစကားတို့ကို မကြားချင်အဆုံး တစ်လုံး မကျန်ကြားနာလိုက်ရသော အလှပဂေးမာဂဏ္ဍီ သည် သွက်သွက် ခါအောင်နာကြည်းသွားလေ၏။ အမျိုးသမီးတိုင်းပင် မိမိကိုယ် ကို မိမိ လှသည်ဟုထင်ကြ၏။ အကျည်းတန်သူကိုပင် အကျည်း တန်သည်ဟု ပြောလျှင် မနှစ်သက်နိုင်ပါ။ တစ်စုံတစ်ရာ ချီးမွမ်း၍ ပြောဆိုသည် ကိုသာ ကြားလို၏။ ချိုးချိုးဖဲ့ဖဲ့ပြောသည့် သူ့အား အကြီးမားဆုံးသော ရန်သူအဖြစ် သဘောထားလေတော့၏။

လှလည်းလှ၍ အလှမာန်လည်း ဝင့်နေသော မာဂဏ္ဍီ အဖို့မိမိ ၏အလှကို နှစ်ပြားမတန်အောင် မှိုချိုး မျှစ်ချိုးသလို ပစ်ပစ် ခါခါပြောဆိုလိုက်သော မြတ်စွာဘုရားအား ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော ရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်လေတော့၏။

“ငါ့ကိုမလိုချင်လျှင် မလိုချင်ဘူးလို့ တစ်ခွန်းပြောလိုက်ရင် ပြီးတာပဲ၊ ငါ့ကိုယ်ကို ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၊ သလိပ်၊ သွေး၊ ခွေး တွေပြည့်လျှမ်းနေတဲ့ အပုပ်အသိုးမဘဲ၊ ခြေဖျားနဲ့တောင် မတို့ထို လိုဘူးတဲ့၊ နေသေးသပ ချုံထဲကပေါ့လေ၊ ငါ ဘုရင့်မိဖုရား ဖြစ်လာတဲ့အခါ သိကြရောပေါ့။”

ခွင့်မလွှတ်နိုင်ခြင်း၊ ရန်ငြိုးဖဲ့ခြင်းတို့သည် မေတ္တာကင်းမဲ့ခြင်း ၏သင်္ကေတပင်တည်း။ မိခင်သည် မိမိ၏မျက်နှာကို ခြေဖြင့်ကန်

ကျောက်နေသော ရင်သွေးငယ်အား ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်မှာ မိခင်၏ မေတ္တာကြောင့်ပင်တည်း။

ဘုရားရှင်အပေါ်တွင် ရန်ငြိုးဖွဲ့ လိုက်သော မာဂဏ္ဍီ၏ အာသာတသည် သူမ၏ဘဝ ဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ခြင်းအတွက် ဇာတ်ဆောင်သွားပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မာဂဏ္ဍီ အချောအလှကို အဘယ်ကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါ ဝေဖန်ပြောဆိုလေသနည်း။ ပုဏ္ဏားဇနီးမောင်နှံတို့သည် ကာယဂတာ သတိအခြေခံရှိသူများ ဖြစ်ကြသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖွဲ့ စည်းထားသည့်ကောဠာသမ္ပာဒ်များကို ထင်ထင်ရှားရှား ပြုဆိုလိုသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အဆိုပါစကားစုကို မိန့်ဆိုတော်မူခြင်းဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏားကြီးဇနီးမောင်နှံတို့ သတိသံသေဂရုသာစဉ် မြတ်စွာဘုရားသည် မာဂဏ္ဍီယသုတ္တန်ကို ဆက်လက်ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုတရားဒေသနာ၏အဆုံး၌ ပုဏ္ဏားဇနီးမောင်နှံတို့သည် အနာဂါမိဖိုလ်၌ ကည်ကြလေ၏။

ထိုနောက် ပုဏ္ဏားဇနီးမောင်နှံတို့သည်လူ့ဘောင်၌မနေလိုကြတော့သဖြင့် သမီးကို ပုဏ္ဏားကြီး၏ညီထံ အပ်နှံပြီးလျှင် ရဟန်းပြုကြ၏။ မကြာမြင့်မီတွင် နှစ်ဦးစလုံး အာသဝေါတရား ကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာများဖြစ်ကြလေသည်။

ပုဏ္ဏားကြီး၏ညီသည် ကောသမ္မိပြည်ရှင် ဥတေနမင်းနှင့် အကျမ်းဝင်သဖြင့် ဟူမဖြစ်သူမာဂဏ္ဍီအား ဘုရင်ထံဆက်သ၏။ ဥတေနမင်းတွင် ဝါသုလဒတ္တာနှင့် သာမာဝတီဟူသော မိဖုရားကြီးနှစ်ပါးရှိနှင့်ပြီးဖြစ်၏။ လှပနု ပျိုသောမာဂဏ္ဍီသည် တက်ယမြောက် မိဖုရားကြီး ဖြစ်လာလေ၏။

မာဂဏ္ဍီသည်မိဖုရားကြီးအဆောင်အယောင်နှင့်အာဏာကို ရလာသောအခါ မြတ်စွာဘုရားအားလက်စားချေရန်ကြိုးပမ်း လေတော့၏။ ရှေးဦးစွာ သေသောက်ကြူးတို့ကို တံစိုးလက် ဆောင်ပေး၍ကောသမ္မီပြည်တွင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းခံကြွ ဝင်လာသည့်အခါ ဘုရားရှင်အား အထူးထူးအပြားပြား ကြမ်း တမ်းယုတ်ညံ့သော ကောင်းတို့ဖြင့် ဆဲရေးတိုင်းထွာစေ၏။

“အရှင်ဘုရား... ဤမြို့၌ ရန်သူပေါများလှ၏။ အခြားတစ် မြို့သို့ သွားကြပါကုန်စို့” ဟု ညီတော်အာနန္ဒာက ဘုရားရှင် အား လျှောက်ထား၏။

“အာနန္ဒာ... ဒီမြို့က လူတွေ ဆဲလို့ တစ်ခြားမြို့ကို ပြောင်း သွားပါပြီတဲ့။ အဲဒီမြို့ကလူတွေ ဆဲပြန်တော့ကော”

“နောက်တစ်မြို့ ပြောင်းတာပေါ့ ဘုရား”

“နောက်တစ်မြို့က ဆဲပြန်ရင်ကော”

“ဒီပြင် တစ်မြို့ကို ပြောင်းဦးမှာပေါ့ ဘုရား”

“အာနန္ဒာ ... ဒီလိုမလုပ်သင့်ဘူး၊ ဒီမှာဖြစ်ပေါ်တဲ့ပြဿနာ ကို ဒီမှာပဲ ဖြေရှင်းသင့်တယ်။ ကောသမ္မီပြည်သားတွေ ဆဲနိုင် လွန်းရင် ဘုရားပေါ့၊ အာနန္ဒာ စစ်မြေပြင်မှာ ရောက်နေတဲ့ ဆက်ပြောင်ကြီးဟာ အရပ်လေးမျက်နှာက ပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့ လေးမြားတို့ရဲ့ဒဏ်ကိုကြုံကြုံ ခံနိုင်ရတယ်။ ငါ့ဘုရားသခင်သည် လဲ တရားစစ်မြေပြင်မှာ ရောက်နေတာမို့ ဘယ်သူတွေကပဲ ဆဲဆဲ သည်းခံတော်မူနိုင်ပါတယ်”

မေတ္တာသည် အကျင့်ယျက်သည် လူမိုက်များကိုပင် သည်းခံ ခွင့်လွှတ်နိုင်၏။ သည်းခံခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သော တရား

အပေါင်းတို့၏ ရေသောက်မြစ်ကြီး ဖြစ်၏။ မေတ္တာထား၍ သည်းခံနိုင်သည်။ သည်းခံနိုင်သဖြင့် မေတ္တာရှင်ဖြစ်သည်။

ခန္တီနှင့်မေတ္တာပေါင်းစပ်သည့်အခါ ရန်သူဟူသမျှကို အောင်နိုင်၏။ ကောသမ္မိပြည်သားတို့ ဆဲရေးခြင်းသည် ဗုရက်ကြာသည့် အခါ တိတ်ဆိတ်သွား၏။ “ကဲ့ရဲ့ခုနစ်ရက် ချီးမွမ်းခုနစ်ရက်”တည်း။

မာဂဏ္ဍိမိဖုရားသည် မိမိပစ်လွှတ်လိုက်သည့်မြားမစူးရှသည်ကို မြင်ရသောအခါ မကျေမချမ်းဖြစ်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုနေသော သာမာဝတီ မိဖုရားဘက်သို့ မြားဦး လှည့်လိုက်၏။

သာမာဝတီ သည် ပန်းအဝယ်တော် ကျွန်မတစ်ဦး ဖြစ်သူ ခုဇုတ္တရာထံမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏တရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် အခြွေအရံငါးရာနှင့်အတူ သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့သူတည်း။ သို့ရာတွင် ဥတေနမင်းကရတနာသုံးပါးကို မကြည်ညိုသေးသည့် အတွက် မြတ်စွာဘုရားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းမကြည်ညိုဝံ့ ချေ။ အဆောင်နံရံ၌ အပေါက်ကလေးများ ဖောက်ကာ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းခံကြွလာသည်ကို ချောင်းမြောင်း၍ တိတ်တခိုး ကြည်ညိုနေကြရ၏။

တစ်နေ့တွင် အဆောင်ကူးလာသော မာဂဏ္ဍိသည် သာမာဝတီတို့ တိတ်တခိုးချောင်းကြည့်နေသည်ကို မြင်တွေ့သွား၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုနေသည်ကို သိရသဖြင့် ဘုရင့်အား ကုန်းချောလျှောက်ထားလေ၏။

“မောင်တော်ဘုရား....သာမာဝတီတို့ဟာ အပြင်မှာအမြင်ရှိနေကြတယ်၊ မောင်တော် အပေါ် မေတ္တာကွက်ပြီး အသက်

အန္တရာယ်ပြုဖို့ ကြံစည်နေပုံရတယ်၊ မယုံရင် ကိုယ်တိုင် ရှုစား
တော်မူပါ”

ဘုရားရှင် ဆွမ်းခံကြာချိန်၌ ဘုရင်အား သာမာဝတီမိဖုရား
အဆောင်သို့မာဂဏ္ဍီ ဖိတ်ခေါ် သွား၏။ သို့အတွက်သာမာဝတီ
တို့ချောင်းကြည့်နေကြသည်ကိုဘုရင်သည်ပက်ပင်းတွေ့မြင်ရ၏။
သာမာဝတီ မိဖုရားကလည်း အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံလျှောက်
ထား၏။

ဘုရင်သည်စိတ်ချခြင်းမဖြစ်။ နံရံပေါက်များကို ပိတ်စေကာ
အပြင်သို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကြည့်နိုင်ရန် ပြတင်းများကိုပင်
ဖောက်လုပ်စေ၏။

မာဂဏ္ဍီသည် အကြံမအောင်၍မကျေနပ်။ အကြံသစ်ထုတ်
ပြန်၏။ ကြက်အရှင် ၈ ကောင်ကို ဘုရင်ထံသို့ ယူလာစေပြီးလျှင်
“မောင်တော်ဘုရား... မောင်တော်အရက်နှင့်ပွဲတော်တည်ရန်
ဤကြက်အရှင်တို့ကို သာမာဝတီတို့ထံပို့စေပြီး ကြော်လှော်ခိုင်း
တော်မူပါဘုရား”

ဘုရင်အမိန့်ပေးလိုက်၏။ သို့ရာတွင်သောတာပန်များဖြစ်ကြ
သော သာမာဝတီနှင့် အခြေအရာ များသည် ကြက်အရှင်တို့ကို
မသတ်ဘဲ ပြန်ပေးလိုက်ကြ၏။

မာဂဏ္ဍီ မိဖုရားက ဘုရင်အား လျှောက်ထားပြန်၏။

“မောင်တော် ဘုရား၊ ဤကြက်တို့ကို ဂေါတမ ရဟန်းကြီး
အတွက် ဆွမ်းချက်ပေးရန် သာမာဝတီတို့ထံပို့စေပါဦးဘုရား”

ဘုရင်ကလည်း မာဂဏ္ဍီ အလိုကျပို့စေ၏။ သို့ရာတွင်မာဂဏ္ဍီ
သည် လမ်းခုလတ်မှ ဖြတ်၍ ကြက်အရှင်တို့ကိုကြက်အသေတို့နှင့်
လဲပေးလိုက်၏။ သို့အတွက် သာမာဝတီတို့က ကြက်သေများကို
လက်ခံယူပြီး ဆွမ်းချက်ပေးရန် တာဝန်ယူကြ၏။

“မောင်တော်သိပြီမဟုတ်လား၊ သာမာဝတီတို့ဟာမောင်တော်ထက် ရဟန်းဂေါတမအပေါ်မှာ မေတ္တာကံသာနေကြတယ်ဆိုတာ”

ဥတေနမင်းသည် ခပ်မဆိတ်ပင် နေလိုက်ပြန်၏။ သို့အတွက် မာဂဏ္ဍီသည် အကြံသစ်များကိုကြံစည်ရပြန်၏။ နောက်ရသည့် အကြံအစည်မှာ ထိတ်လန့်စဖွယ်ပင်တည်း။

ဥတေနမင်းသည် မိဖုရားကြီးသုံးဦးတို့၏ အဆောင်များသို့ ၇ ရက်လျှင် တစ်ဆောင်ကျ လှည့်ပြောင်း၍ စံနေလေ့ရှိ၏။ မာဂဏ္ဍီ အဆောင်မှသာမာဝတီအဆောင်သို့ ဘုရင်ကူးပြောင်းရန်ရှိသောအခါ မာဂဏ္ဍီသည် ဘုရင် အမြဲ ဆောင်ယူလေ့ရှိသော စောင်းကောက်ကြီး၏ အိုးထဲ၌ မြွေဆိုးတစ်ကောင်ကို ထည့်စေပြီး အပေါက်ဝကို အဝတ်ပန်းလုံးဖြင့် ပိတ်ထားစေ၏။

“မောင်တော်.... ယနေ့အဆောင်ကူးလို့မတော်ဘူးထင်တယ်။ ညဉ့်က နှမတော် အိပ်မက်မကောင်းဘူး၊ မောင်တော်ရဲ့ အသက် အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်ရတယ်”

ဘုရင်ကနားမထောင်ဘဲအဆောင်ကူး၏။ မာဂဏ္ဍီကလိုက်ခွင့်တောင်း၍ တားမြစ်သည့်ကြားက အတင်းလိုက်ပါလာ၏။ သာမာဝတီကို ညှော်ခံကျွေးမွေးသည်များကို ဘုရင် ပွဲတော်တည်ပြီးသောအခါ စက်တော်ခေါ်လေ၏။ ထိုအခါ မာဂဏ္ဍီသည် ဘုရင့်ခေါင်းရင်း၌ ချထားသည့်စောင်းဆီသို့ မယောင်မလည်သွား၍ အဝတ်ပန်းလုံးအဆိုကို ဖွင့်လိုက်၏။

မြွေသည် ဆာလောင်မှတ်သိပ်နေသည်ဖြစ်၍ စောင်းထဲမှ ထွက်လာပြီးလျှင် သလွန်ပေါ်၌ တရူးရူး မောင်ဖီလေတော့၏။ မာဂဏ္ဍီသည် အလန့်တကြားအော်ဟစ်ကာ သာမာဝတီတို့ကို

ဆဲဆိမြည်တုန်လေ၏။ ဘုရင် လန့်နိုးလာပြီး မြေဆိုးကိုမြင်လျှင် အမျက်ခြောင်းခြောင်း ထွက်လေတော့၏။ ရှေးက မယုံကြည်ခဲ့သော မာဂဏ္ဍီ၏ လှည့်ကွက်များကိုလည်း ပြန်လည်သတိရလာ၏။

အမျက်ဒေါသ၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကို လုံးဝခံနေရသော ဥတေနမင်းသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ်တရား ဆိတ်သုဉ်းကာ သာမာဝတီနှင့် မောင်းမင်းရဲတို့အားကိုယ်တိုင်အဆိပ်လူးမြားတို့ဖြင့်ပစ်သတ်ရန် စီစဉ်လေတော့၏။

မာဂဏ္ဍီ၏အောင်ပွဲရချိန်တည်း။ သာမာဝတီသည် မောင်းမင်းရဲတို့၏ ထိပ်ဆုံး၌ ရပ်တည်လျက်....

“ညီမတော်တို့... ငါတို့မှာ တရားတော်ကလဲ့လို့ တခြားအားကိုးစရာ မရှိတော့ဘူး၊ ကိုယ့်တရားကိုသာလှည်းသွင်းကြပါ။ မောင်တော်နဲ့ ညီမတော် မာဂဏ္ဍီ တို့ကိုအမျက်မသိကြနဲ့၊ ကိုယ်ကံကြမ္မာအတိုင်း ဖြစ်ကြရတာပဲ။ သည်းခံခွင့်လွှတ်ပြီး မေတ္တာပွားပို့ကြပါ”

ဥတေနမင်းသည်သားချိုလေးကြီး၏ကြီးကိုတင်၍ အဆိပ်လူးမြားကိုတပ်ဆင်လိုက်၏။ ကိလေသာတရားတို့၏ လှည့်စားမှုကြောင့် အချစ်ကြီးရာက အမျက်ကြီးရလေပြီ။ သာမာဝတီ၏ ရင်ညွန့်တည့်တည့်ကိုချိန်ရှယ်လျက်လေးခလုတ်ကိုဖြုတ်လိုက်၏။

“ဒေါင်း... ရှီး...”

ပုံမှန် ဖြစ်စဉ်အတိုင်းသာဆိုလျှင် စက္ကန့်ပိုင်း အတွင်း၌ပင် သာမာဝတီသည်သွေ့အိုင်ထဲ၌ လဲခွေ၍ မာဂဏ္ဍီသည်အောင်ပွဲဆင်ရတော့မည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မြားသည် လေးအိမ်မှ အရှိန်ပြင်းစွာ ထွက်ခွာသွားပြီးလျှင် သာမာဝတီထံသို့မရောက်ဘဲ ဥတေနမင်း ထံသို့ ဦးလှည့်လာ၏။

ဥတေနမင်းသည် အထူးထိတ်လန့်ပြီး အထူးအံ့ဩသွားလေသည်။

“အသက်မရှိတဲ့မြားကတောင် သာမာဝတီရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတတ်ပေတယ်၊ ငါ့မှာ လူဖြစ်ပါလျက် မသိချက်နာလှလေခြင်း....”

ရှင်ဘုရင်သည် သားချိုလေးကြီးကိုပစ်ချကာ သာမာဝတီ၏ ခြေရင်း၌ ထိုင်၍ ရှိခိုးတောင်းပန်လေ၏။

“သာမာဝတီ... မောင်တော်မှားပါပြီ၊ မောင်တော်အား ခွင့်လွှတ်ပါ။ မောင်တော်ရဲ့ ဦးခေါင်းဟာ အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ ချော့ချောလည်နေတယ်၊ မောင်တော် ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတော့ဘူးကွယ်၊ မောင်တော် ကိုကယ်ပါ၊ မောင်တော် အားထားကိုးစားပါတယ် နှမတော်....”

သာမာဝတီသည် တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ။ ပကတိအေးငြိမ်းနေ၏။

“မောင်တော်... ရတနာသုံးပါးကို အားထား ကိုးစားပါ၊ လောကမှာဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာဟို့ထက် မြင့်မြတ်တာ မရှိဘူး၊ ရတနာသုံးပါးဟာ ဒီဘဝမှာအေးငြိမ်းဖို့ အတွက်ရော၊ တမလွန်ဘဝတွေမှာ ချမ်းသာဖို့ အတွက်ရော အားထား ကိုးကွယ်စရာအစစ် ဖြစ်ပါတယ် မောင်တော်”

ဥတေနမင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူသို့ ကူးပြောင်းသွားပြီးလျှင် ဘုရားရှင် အမှူးရှိသော သံဃာမြတ်တို့အား ဂု ရက် ဂုလီအလှကြီး ပေးတော်မူ၏။

မေတ္တာက အောင်ပွဲ ခြိမ်းခြိမ်းခံနေသည့်အခါ အာဃာက၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်နေ သေးသော မာဂဏ္ဍီ မိဖုရားသည် အနာပေါ် တုတ်ကျသည်သို့ နာကြည်းနေလေ၏။

မာဂဏ္ဍီသည် အချက်ကောင်းကိုစောင့်ဆိုင်းနေပြန်၏။ တစ်နေ့တွင် ဥတေနမင်းသည် ဥယျာဉ်ကစားထွက်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မာဂဏ္ဍီသည် ဦးရီးတော်နှင့် ဆွေမျိုးတော်တို့၏ အကူအညီဖြင့် သာမာဝတီတို့၏ အဆောင်ကို မီးတင်၍ စေ၏။ သာမာဝတီနှင့် မောင်းမ ငါးရာတို့သည် မီးလောင်တိုက်ထဲ၌ သေဆုံးကြရလေ၏။ သာမာဝတီသည် သေဆုံးမီ တရားကို နှလုံးသွင်းသဖြင့် သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းသွားနိုင်ခဲ့၏။

သာမာဝတီ၏ မေတ္တာသည် အဆိပ်လူးမြားနှင့် ဘုရင်၏ အမျက်ဒေါသတို့ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ရှေးတစ်ဘဝက နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားနေသော အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးကို မောင်းမ ငါးရာတို့နှင့်အတူ မီးတင်၍ ခဲ့မိသည့် ဝဋ်ကြေးကို ကားမတားဆီးနိုင်ခဲ့ချေ။

“ခံရသူမှာ အဟောင်း၊ ပြုသူမှာ အသစ်” ပင်တည်း။ မာဂဏ္ဍီနှင့် ဆွေမျိုးများသည် ကြီးလေးသည့် မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်နှင့်အညီ ဥတေနမင်း ဥယျာဉ်ကစားရာမှ ပြန်ကြွလာသည့်အခါ ရက်ရက်စက်စက် သေဒဏ် အပြစ်ပေးခြင်းကို မရှုမလှ ခံကြရလေသတည်း။

ပွက်ပွက်ဆူနေသည့် ထောပတ်ရည်ကို
အေးကြည်စေသော မေတ္တာ

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ မေတ္တာစွမ်းရည်ကို ထူးထူးခြားခြား အံ့မခန်းလိလိလက်တွေ့ပြုသခဲ့သည့် သာဝိကာမတစ်ဦးမှာ သူဌေးဇနီး ဥတ္တရာ ဖြစ်၏။

ဥတ္တရာ၏မိဘနှစ်ပါးသည် ရာဇဂြိုဟ်သုဋ္ဌေးကြီး ဦးဆုန်၏ အခစားကျန်များ ဖြစ်ခဲ့ကြဖူး၏။ ဆစ်ပြည်လုံး နက္ခတ်သတင် ခြံမဲ့ခြံမဲ့သဲဆင်ယင်နေကြသည့်ကာလ၌ ဝင်လယ်ဌားဦးပုဏ္ဏသည် တစ်နေ့လုပ်မှ တစ်နေ့စားရသဖြင့် လယ်ထွန်တွက်ခဲ့ရ၏။

သို့သော် ထိုနုက ထူးခြား၏။ ပညာပေးအောင်အရှင်သာရိ ပုဏ္ဏသည် နိရောဓသမာပတ်မှထ၍ ချီးမြှောက်သင့်သူများကို ရှုကြည့်သည့်အခါ ဦးပုဏ္ဏ၏မိသားစုကို မြင်တော်မူ၏။ သို့အ တွက် နံနက်စောစောတွင် ဦးပုဏ္ဏ လယ်ထွန်ရာ အရပ်သို့ မထေရ်မြတ်ကြွလာ၏။ ဦးပုဏ္ဏက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် တံပူနှင့် မျက်နှာသစ်ရေတို့ကို လှူဒါန်း၏။

ထို့နောက် ဆွမ်းခံချိန်တွင် ဦးပုဏ္ဏအား ထမင်းပို့ ရန်အိမ်မှ ထွက်လာသော ဇနီးဘာရိတာ၏ရှေ့ တူရုမှ မထေရ်မြတ်ကြွလာ ပြန်၏။

ဘာရိတာသည် “ယနေ့မှ မထေရ်မြတ်အား ဆွမ်းလောင်း ခွင့်ရပေသည်” ဟု သဒ္ဓါတရားရှိညွှန်ပြုးစွာဖြင့် ယာဂုဆွမ်းကို အကုန်လောင်းလှူလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် အိမ်သို့ပြန်၍ ယာဂု ထမင်း တစ်ဖန်ချက်ပြီးလျှင် လယ်ကွင်းသို့ ထွက်လာ၏။

ဦးပုဏ္ဏသည် လယ်တစ်ကွက် တွန့်ယက်ပြီး၍ မောပင်းဆာ လောင်လှသဖြင့် သစ်ပင်ရိပ်၌လဲလျောင်းနေ၏။ ဘာရိတာသည် လင်တော်မောင် အမျက်ပြုရေးနှင့် စိတ်ချမ်းသာရေးအတွက် “ဝမ်းမြောက်စရာသတင်းပါလာသည်” ဟု အဝေးကပင်အော် ပြောလေ၏။ အနီးသို့ရောက်သည့်အခါ အရှင်သာရိပုဏ္ဏက အား ဆွမ်းလောင်းလှူရသည့် အကြောင်းကို ဝမ်းသာအားရပြောပြ လေ၏။

ဦးပုဏ္ဏကလည်း မထေရ်မြတ်အား တံပူနှင့်မျက်နှာသစ်ရေ
လောင်းလှူခဲ့ရကြောင်းကို ပြောပြကာ ဇနီးမောင်နှံတို့ အလွန်
ပီတိဖြစ်နေကြ၏။ ထမင်းဘေးပြီးသော် ဦးပုဏ္ဏ တစ်ရေးအိပ်
ပျော်သွား၏။ နိုးလာသည့်အခါ စောစောက မိမိထွန်ယက်ခဲ့
သည့် လယ်ထွန်မှာ အားလုံးသည် ရွှေတုံးရွှေခဲကြီးများ ဖြစ်နေ
သည်ကို အံ့ဩစွာ တွေ့ရှိရလေ၏။ ထိုနေ့မှစ၍ ဦးပုဏ္ဏသည်
ဘုရင်အသိအမှတ်ပြုသည့် သူဌေးကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လာလေ၏။

သူဌေးကြီး ဦးပုဏ္ဏသည် အိမ်သစ်ဆောက်၍ အိမ်ဘက်
မင်္ဂလာပွဲကို ၇ ရက် ၇ လီ ကျင်းပကာ ဘုရားရှင်အမှူးပြုသည့်
သံဃာတော်များအား ပင့်ဖိတ်လှူဒါန်း၏။ မြတ်စွာဘုရား၏
တရားတော်များကို နာကြားကြရသဖြင့် သားအမိ သားအဖ
သုံးဦးစလုံး သောတာပန် ဖြစ်ကြလေ၏။

ဥက္ကရာ အရှယ်ရောက်လာသောအခါ သူဌေးဦးသုမနသည်
မိမိကားနှင့် ကြောင်းလမ်းလာ၏။ ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်သော်
လည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများဖြစ်နေကြ၍ ဦးပုဏ္ဏ၏ ကြွင်းပယ်လုံကြ၏။
သူ့သော် လူကုထံအသိုက်အခန်းက ဝိုင်း၍ တိုက်လွန်းကြသဖြင့်
ဥက္ကရာသည် ဦးသုမန သူဌေးအိမ်သို့ လိုက်ပါသွားရလေ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သူဌေးအိမ်၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံဃာတော်များ
ကို ဖူးတွေ့ခွင့်မရ၊ ဒါန မပြုရ၊ သီလ မဆောက်ကုသ်ရသဖြင့်
ဥက္ကရာသည် အကျဉ်းထောင်၌ နေရသည့်ပမာအား နှိမိတ်ဆင်းရဲ
ကျဉ်းကျပ်လေ၏။ ဖခင်ထံသို့စာရေးလိုက်ရာ ဖခင်က အသပြော
ငွေ ၁၅၀၀၀ ပေးပို့လိုက်ပြီး အကြံကောင်းပေးလိုက်၏။

ထိုအကြံကရ ဥက္ကရာသည် ကရိယာပြုသည့် ဘုရားရှင်မ
တစ်ဦးဖြစ်သူ သီရိမာခေါ် ပြည့်တန်ဆာ ထံသို့သွား၏။ သီရိမာ

နှင့် တစ်ညဉ့်တာ ပျော်ပါးလိုသော ယောက်ျားသည် အသပြာ ၁၀၀၀ ပေးဆောင်ရ၏။ ဥတ္တရာက ၀၂ တွင်းသုံးလ၏ နောက် ၁၅ ရက်အတွက် မိမိ၏ခင်ပွန်းအား ဖြေဖျော်ပေးရန် သီရိမာအား ငှားရမ်းလိုက်၏။

ဥတ္တရာသည် ခင်ပွန်းထံသို့ သီရိမာကို ခေါ်ဆောင်လာပြီး နောက် မိမိအား ၁၅ ရက်ကြာ သံဃာများကို ဆွမ်းလောင်းလှူဖွင့်ပြုရန် ပန်ကြားသောအခါ ခင်ပွန်းသည် သီရိမာ၏အလှူ၌ ယစ်မှူးသဖြင့် လိုက်လျောလိုက်လေ၏။

ဥတ္တရာသည် ဘုရားအမှူးပြုသော သံဃာတော်များအား ၁၅ ရက်တိုင်တိုင် ဆွမ်းအလှူခံကြရန် ပင့်ဖိတ်ပြီးနောက် ကိုယ်တိုင် မီးဖိုချောင်သို့ ဝင်ကာ အခြွေအရံများနှင့်အတူ ကြော်လှော် ချက်ပြုတ်လေ၏။ မိမိစိတ်တိုင်းကျ လူဒါန်းရ၊ တရားနာရသဖြင့် ဥတ္တရာပျော်မဆုံး ဖြစ်နေလေ၏။ ခင်ပွန်းလင်သည်လည်း သီရိမာနှင့်အတူ ပျော်မဆုံးမော်မဆုံး ဖြစ်နေလေ၏။

ဤသို့ဖြင့် ၁၅ ရက်မြောက်သော နံနက်ခင်းသို့ ရောက်လာ၏။ သူဌေးသားသည် ပြတင်းပေါက်အနီး၌ ရပ်၍ မီးဖိုချောင်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သည်တွင် ချွေးတလုံးလုံး ပေပေကျကျနှင့် စိမ့်လုပ်ကိုင်နေသော ဥတ္တရာကို မြင်ရသဖြင့်....

“အင်း... အမှိုက်မ၊ သူဌေးအိမ်မှာနေပြီး သူဌေးစည်းစိမ်ကို ခံစားရကောင်းမှန်းမသိဘူး၊ ဘာမဟုတ်တဲ့ ဦးပြည်းခေါင်းတုံးတွေအတွက် အပင်ပန်းခံ ချက်ပြုတ်နေလိုက်တာ သနားစရာပါလား” ဟု ရယ်သွမ်းသွေး၍ လှည့်ထွက်သွား၏။

“ဘာကြောင့် ရယ်သွမ်းသွေးပြီး ရေရွတ်ရသလဲ” ဟု သီရိမာက သိလိုသဖြင့် ပြတင်းမှ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ ဥတ္တရာကို မြင်ရလေ

၏။ သီရိမာသည် သူဌေးသားနှင့်အတူ လင်မယားသဖွယ် ၁၅ ရက်တိုင်တိုင် နေထိုင်ခဲ့ရသဖြင့် အိမ်ရှင်မစိတ် ပေါက်လာ၏။

‘ဒီကောင်မ ငါ့ခင်ပွန်းနဲ့အဆက်အသွယ်ရှိရကောင်းလား’ ဟု မနာလိုစိတ်ဖြစ်ပြီးဒေါသခိုးမှုန်လာ၏။ ထို့ကြောင့်အိမ်ကြီး ပေါ်မှ သုတ်သီးသုတ်ပျာ ဆင်းလာပြီးလျှင် မီးဖိုချောင်ထဲဝင် လာ၏။ မုန့်ကြော်လက်စ ထောပတ်အုံးထဲမှ ထောပတ်ဆီပူကို ယောက်ချိုငွန်းကြီးဖြင့် ဖပ်ယူပြီးလျှင် ဥတ္တရာ ထိုင်နေရာသို့ လျှောက်လာ၏။

သီရိမာကို မြင်တွေ့လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သီရိမာ၏ ကျေးဇူးကြောင့် မိမိစိတ်တိုင်းကျ အလှူဒါန ပြုနေရသည်ကို ဥတ္တရာ တွေးမိပြီး သီရိမာကို ချစ်ခင်သောစိတ် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

မေတ္တာပွားပို့ ရန်အတွက် အခြေခံ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်မှာ “ကောင်းကွက်ကိုရှာ၍ မေတ္တာပို့ ရန်” ဖြစ်၏။ ဥတ္တရာသည် သီရိမာ၏ကောင်းကွက်ကို ချက်ချင်းမြင်၍ “ချမ်းသာပါစေ... ချမ်းသာပါစေ” ဟု မေတ္တာပွားပို့ နေ၏။

သီရိမာ၏ မသင်္ကာဖွယ်အမှုအရာကို မြင်ရသောအခါ၌လည်း ဥတ္တရာသည် မေတ္တာမပျက်ဘဲ “ငါ့သူငယ်ချင်းမရဲ့ ကျေးဇူးက ကြီးလိုက်တာ၊ ငါ့သူငယ်ချင်းမ ချမ်းသာပါစေ၊ တကယ်လို့ များ ထောပတ်ဆီပူကို ငါ့ဦးခေါင်းပေါ် လောင်းချရင်လဲ ငါ့ မေတ္တာဟာ သူ့ အပေါ်မှာ မပျက်ရိုးမှန်လျှင် မပူလောင်ပါစေ နဲ့၊ ငါ့မေတ္တာပျက်ခဲ့လျှင် ပကတိအတိုင်း ပူလောင်ပါစေ” ဟု သစ္စာပြုနေမိ၏။

သီရိမာသည် ထောပတ်ဆီပူကို ဥတ္တရာ၏ ဦးခေါင်းပေါ်သို့ လောင်းချလိုက်၏။ ထိုဆီပူသည်ပိုးနူးကြာဖက်ပေါ် ဖျင်ရေမတင်

သည့်အလား ဥတ္တရာအား ပူလောင်ခြင်းမဖြစ်ဘဲ အေးမြစွာ
လျှောဆင်းသွားလေ၏။

သီရိမာသည် ထောပတ်အိုးဆီသို့ ချက်ချင်းသွားကာ နောက်
ထပ် ဆီပူတစ်ဇွန် ခပ်ယူသားပြန်၏။ သို့ရာတွင် ဤအကြိမ်၌
ဥတ္တရာ၏ အခြေအရံများက ဝိုင်းအံ့ရိုက်နှက်ကြသဖြင့် သီရိမာ
လဲကျကာ ဆီပူလောင်ခြင်းကို ခံရလေ၏။

ဥတ္တရာသည် အမြန်ပြေးလာ၏။ အခြေအရံများကို ဆွဲဖယ်
လိုက်ပြီးလျှင် သီရိမာကိုပေ့ချီလိုက်၏။ ထို့နောက် သီရိမာ၏
ခက်ရာများကို ဆေးကြောပြီးလျှင် ဆေးလိမ်းပေး၏။

ဥတ္တရာ၏ မေတ္တာဓာတ်လှိုင်းသည် သီရိမာ၏စိတ်မနောကို
အပြင်းအထန်ရိုက်ခတ်လိုက်၏။ ရန်သူကိုမေတ္တာဖြင့်လွှမ်းခြုံလိုက်
ခြင်းပင်တည်း။

သီရိမာသည် အကြီးအကျယ် နောင်တရလား၊ ဥတ္တရာကို
လက်အုပ်ချီမှီးကာ ...

“ဥတ္တရာ ... သီရိမာ မှားသွားတယ်၊ ခွင့်လွှတ်ပါနော်...”

“သူငယ်ချင်း ... ငါ့မှာ အဖေရှိတယ်၊ ခုလိုစိတ်မျိုး ထားနိုင်
တာဟာ အဖေ ကျေးဇူးကြောင့်ပါပဲ။ အဖေ ကိုကန်တော့ရင်
ငါ ကျေနပ်ပြီး ခွင့်လွှတ်ပါတယ်”

“ကောင်းပါပြီ၊ သူဌေးကြီးဦးပုဏ္ဏကိုလဲ ကန်တော့ပါမယ်”

“မဟုတ်သေးဘူး သူငယ်ချင်း၊ ဦးပုဏ္ဏဟာ ဥတ္တရာရဲ့လောကီ
အဖေပါ။ ဥတ္တရာမှာ လောကုတ္တရာအဖေ ရှိသေးတယ်၊ အဲဒီ
အဖေက မြတ်စွာဘုရားပါ။ ကျေးဇူးရှင်ကို ကန်တော့ရင် ဥတ္တရာ
ကျေနပ်ပါပြီ”

“ကောင်းပါပြီ၊ ကန်တော့ပါ့မယ်၊ ဘယ်လို ကန်တော့ရ မှာလဲ”

သီရိမာသည် ရတနာသုံးပါးကိုဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ မဟုတ် ၍ အခက်တွေ့နေ၏။ ဥတ္တရာက ဤနောက်ဆုံးနေ့ ဆွမ်းကျွေးပွဲ တွင် သီရိမာပါ ဘုရားကို လာရောက်ကန်တော့ရန် မှာကြား လိုက်၏။

သီရိမာသည် အမျိုးသမီးငါးရာခြံရံလျက် ဥတ္တရာတို့နှင့်အတူ ဆွမ်းကပ်လှူဒါန်းပြီးလျှင် တရားနာ၏။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပုံအလုံးစုံကို လည်း သူနှင့်ဥတ္တရာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား ကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဥတ္တရာအား ချီးမွမ်းတော်မူပြီး တရား ဒေသနာတော် ကြားတော်မူ၏။

“အက္ခောနေဇီနေကောဓံ၊ အမျက် ထွက်သူကို အမျက်မထွက်ခြင်းဖြင့်သာ အောင်နိုင်ရာ၏။ တစ်နည်း.... ဒေါသကို မေတ္တာဖြင့်သာ ငြိမ်းသတ်၏”

တရားဒေသနာအဆုံးတွင် သီရိမာနှင့် အမျိုးသမီးငါးရာတို့ သည် သောတာပန်အဖြစ်၌ တည်ကြံလေ၏။

မေတ္တာ၏ အောင်ပွဲကြီးပေတည်း။

မေတ္တာရှင်သည် ကရုဏာရှင်

မေတ္တာသည် သတ္တဝါတို့ကို ချမ်းသာစေလိုသည့်သဘော ဖြစ်၏။

ကရုဏာသည်ဆင်းရဲနေကြသော သတ္တဝါတို့ကို ဆင်းရဲဝမ်းမု လွတ်မြောက်စေလိုသော သဘောဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်

လျှင် ချမ်းသာတော့၏။ သို့အတွက် မေတ္တာနှင့်ကရုဏာတို့သည် မကေမကာ ယှက်နှယ်နေကြ၏။

မေတ္တာပွားနိုင်သူသည် ကရုဏာစိတ် ထားနိုင်သူ ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါအားလုံး ချမ်းသာကြပါစေ” ဟု မေတ္တာဖြန့်ပွားနိုင်လျှင် သနားကရုဏာစိတ်လည်း ထားနိုင်လာတော့၏။

ကရုဏာပွားနိုင်သူသည်လည်း မေတ္တာစိတ်ထားနိုင်သူဖြစ်၏။ “သတ္တဝါအားလုံး ဆင်းရဲမှ ကင်းလွတ်ကြပါစေ” ဟု ကရုဏာဖြန့်ပွားနိုင်လျှင်ချစ်ခြင်းမေတ္တာကိုလည်းပွားနိုင်တော့သည်သာ ဖြစ်၏။

မေတ္တာပွားသည့်အခါ သတ္တဝါများကို ဒုက္ခိတ-ဆင်းရဲသည် သတ္တဝါ၊ သုခိတ-ချမ်းသာသည့် သတ္တဝါဟူ၍ မခွဲခြားဘဲ သတ္တဝါတစ်ဦးကို ဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ အာရုံပြုလျက် “ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ဘေးရန်ကွာ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ” ဟု အကြိမ်ကြိမ် ပွားပို့ရ၏။

ကရုဏာပွားပို့ သည့်အခါ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါကိုအာရုံပြုရ၏။ အမှန်မှာဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ဖြင့်သို့မဟုတ်ဖျားနာမှု၊ ငတ်မွတ်မှုဖြင့် ညည်းညူနေသော သတ္တဝါတို့သာ ဆင်းရဲကြသည် ဖောက်။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ကျင်လည်နေကြရသည့် သတ္တဝါမှန်သမျှ ဆင်းရဲနေကြသည်သာ ဖြစ်၏။

ဤဆင်းရဲသောသတ္တဝါတို့ကိုအာရုံပြု၍ “သဗ္ဗေသတ္တာဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တိ-သတ္တဝါအားလုံး ဆင်းရဲမှ ကင်းလွတ်ကြပါစေ” ဟု ပွားပို့လျှင် ကရုဏာပွားပို့ သည်မည်၏။ ဤသို့ ပွားပို့ သည့် အခါ ချမ်းသာစေလိုသော သဘောလည်း တစ်ပါတည်း ပါသွားပြီး ဖြစ်ပေ၏။

“မေတ္တာနှင့်ကရုဏာ” ဘယ်ဟာပိုကောင်းသလဲဟု မေးလျှင် အဘူတူကောင်းသည်ဟုဖြေရပေမည်။ ဘယ်တရားကို အလျှင် စပွားရမလဲဟု မေးလျှင် မိမိစိတ်ထက်သန်သည့် တရားကစပြီး ပွားပါဟု ထပ်ဖြေရမည် ဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားကို “မေတ္တာရှင်ကြီး” ဟု မခေါ်ဘဲ “မဟာ ကရုဏာရှင်” ဟု ခေါ်လေ့ ရှိကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ အိုနာသေဇေး ဒုက္ခဘေးကြီးတို့ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ အမြဲနှိပ်စက် ခံနေရကြသော သတ္တဝါတို့ကို သနားကြင်နာမှုနှင့်ကယ်တင်လို သည့် ဆန္ဒက ပြင်းပြတော်မူခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

သတ္တဝါတို့ကို ကယ်တင်လိုသော ကရုဏာဆန္ဒက ကြီးမြတ် နေသောအခါ အားကောင်းထုကို ဦးစားပေး၍ “မဟာ ကရုဏာရှင်” ဟု ခေါ်တွင်ရ၏။ သို့သော် မေတ္တာရှိ၍သာ သနားကြင်နာသည်။ မေတ္တာမရှိလျှင် မုန်းတီးနေလျှင် သနား ကြင်နာခြင်း မဖြစ်ပါ။ ဥပမာ မိမိရန်သူ ဆင်းရဲဒုက္ခထောက်လျှင် ဝမ်းတောင်သာမိကြသေး၏။

ထို့ကြောင့် မေတ္တာကြီးလျှင် ကရုဏာကြီးသည်။ ကရုဏာ ကြီးလျှင် မေတ္တာကြီးသည်။ မဟာ ကရုဏာရှင်သည် မဟာ မေတ္တာရှင်ပေတည်း။

မေတ္တာရှင်သည် သစ္စာရှင်

မေတ္တာသည် သစ္စာကို တို့ကို ချစ်ခင်ချမ်းသာစေလို၏။ ကြီး ပွားတိုးတက်စေလို၏။ သစ္စာကို တို့ကို ချစ်ခင်သူသည် မည်သူ့ကို မျှ ထိခိုက် နှိပ်စက်စေလိုသောစိတ် မရှိချေ။ သစ္စာဝါတို့ကို ချမ်းသာစေလိုသော သူသည် မည်သူ့ကိုမျှ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲ

အောင်ပြုလုပ်မည် မဟုတ်ပေ။ သတ္တဝါတို့ ကြီးပွားတိုးတက်
ခြင်းကို အလို ရှိသောသူသည် မည်သူ့ ကိုမျှ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်လိမ့်။
ခေါင်းပုံဖြတ်၍ အမြတ်ကြီးစားလိမ့် ရှိမည် မဟုတ်ချေ။

မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးတို့အား မထိခိုက် မနစ်နာစေလိုသော
သူ၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းမဖြစ်စေလိုသောသူ၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်
ခြင်းကင်းစေလိုသောသူ၊ မလိမ်လည် မလှည့်စားသောသူသည်
အမှန်တရားကို လိုလားသူ သစ္စာရှင်ပင်တည်း။

ထို့ကြောင့် မေတ္တာရှင်သည် သစ္စာရှင်ဖြစ်သည်။

အမှန်တရားကို လိုလားသူ၊ ချစ်မြတ်နိုးသူသည်လည်း သူ
တစ်ပါးတို့အား မထိခိုက် မနစ်နာစေလိုပါ။ ကိုယ်စိတ်ဆင်း
ရဲခြင်း မဖြစ်စေလိုပါ။ ချမ်းသာကြီးပွားခြင်းကို ဖြစ်စေလို၏။

ထို့ကြောင့် သစ္စာရှင်သည် မေတ္တာရှင်ဖြစ်၏။

အရိယာသစ္စာလေးပါးကိုသိမြင်ကြပြီးသော အရိယာသစ္စာ
ရှင်များသည်ကား ဒုစရိုက်မှုများကို အခါခပ်သိမ်း ရှောင်ကြဉ်
သူများဖြစ်ကြသဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်ရန်၊
လုယက်တိုက်ခိုက်ရန်၊ လိမ်လည်လှည့်စားရန်ဝေးစွာ သူတစ်ပါး
တို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရား ရယူရန်ကိုပင် မကြံစည်ပေ။ သူ
တစ်ပါးတို့၏ အသက်အိုးအိမ်ကို ဖျက်ဆီးရန်ကိုလည်းမကြံစည်
ပေ။ မမှန်တန်သော အယူဝါဒတို့ကိုလည်း မည်သည့်အခါမျှ
လက်မခံပေ။

ထို့ကြောင့် မေတ္တာတရားနှင့် သစ္စာတရားတို့သည် ကြယ်
တရားနှင့် လစန္ဒာကဲ့သို့ အတူယှဉ်တွဲ၍ ထွန်းတောက်နိုင်သော
တရားများပေတည်း။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ စူးရှသောမေတ္တာ

မဟာကရုဏာရှင်၊ မဟာမေတ္တာရှင်၊ အရိယာသစ္စာရှင်ဖြစ်
တော်မူသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မေတ္တာဓာတ်သည် အိပ်စရေး ထောင်
ခြည်၊ လေဆာထောင်ခြည်တို့ထက်ပင် ပို၍ စူးရှ၏။

ကုသိနာရုံပြည်သို့ ဘုရားရှင်ကြွလာတော်မူသည့်အခါ မလ္လ
မင်းတို့သည် စုံစုံညီညီသောင်းဘောင်းဖြူဖြူဆိုကြ၏။ ထိုသူတို့
အထဲတွင် အရှင်အာနန္ဒာ၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သော ရောဇမင်း
သားလည်း ပါဝင်လာသဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာ လွန်စွာ ဝမ်း
မြောက်မိ၏။

“အဆွေရောဇ...ဘုရားရှင်အား သင်ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းသည်
ကောင်းမြတ်လှပေ၏”

“အရှင်အာနန္ဒာ...ကျွန်ုပ်သည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို
ကြည်ညို၍ ဘုရားရှင်ကို ကြိုဆိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဘုရားရှင်ကိုမကြို
ဆိုသော သူသည် ဒဏ်ငွေငါးရာ ပေးဆောင်ရမည်ဟု ကတိ
ကဝတ်ပြုစားသည့် အတွက်ကြောင့်သာ လာရခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်”

အရှင်အာနန္ဒာ စိတ်မကောင်းပါ။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်
အား လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား... ရောဇခေါ်သော မလ္လမင်းသားသည် အလွန်
ထင်ရှားကျော်ကြားသူဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားရှင်အဆုံးအမတော်၌
နားဝင်သူ ဖြစ်ပါမူကား အလွန်အကျိုးများဖွယ် ရှိပါသည်
ဘုရား၊ ရောဇအား အာသနာတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုသူ
ဖြစ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူပါ ဘုရား”

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရောဇအားရည်ညွှန်၍ မေတ္တာပွား ပို့၏။
ရောဇမင်းသားသည် အိမ်ပြန်ရန် ကျောင်းပြစ်သို့ထွက်လှဆဲဆဲ

အခါဖြစ်၏။ ထိုအခါ စိတ်ပြောင်းသွားပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား ဖူးမြင်လိုသောစိတ် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ သို့အတွက် ကျောင်းတွင်းသို့ ပြန်လှည့်လျက် “ဗုဒ္ဓအဘယ်မှာ သီတင်းသုံး နေပါသနည်း” ဟု လိုက်လံမေးမြန်း၏။ ရောဇသည် ဂန္ဓကုဋ် ကျောင်းသို့ဝင်၍ ဘုရားရှင် ထံမှောက်တွင် မဝံ့ မရဲထိုင်ချကာ ရိုသေဦးညွတ် ကန်တော့လေ၏။

ထို့နောက် ဘုရားရှင်၏ မျက်နှာတော်ကို ဖူးမြင်လိုသော ဆန္ဒ ပြင်းပြလှသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ဦးမော်ကာ ဖူးမြော်၏။ ဖူး၍ မဝံ့နိုင်အောင် ရှိလေ၏။

“ချစ်သား .. ရောဇ”

ကြည်လင်အေးမြသည့် ဘုရားရှင်၏ နှုတ်ခွန်းဆက်သံ ထွက် ပေါ်လာ၏။ ရောဇဘစ်ကိုယ်သုံးသည်အအေးခတ် ဖုံးလွှမ်း သွားသဖြင့် အေးငြိမ်းချမ်းသာသည့်အတွေ့ကို ရောဇခံစားရ၏။

ဘုရားရှင်သည် မေတ္တာ ရှေ့ထားလျက် ဒါနကထာ၊ သီလ ကထာ၊ သဂ္ဂကထာ၊ မဂ္ဂကထာတို့ကို အစဉ်တစိုက် ဟောကြား သွားရာ တရားအစဉ်တွင် နစ်မြုပ်နေသော ရောဇသည် သော တာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။

“အရှင်မြတ်ဘုရား.... အရှင်ဘုရားတို့သည် တပည့်တော်၏ ပစ္စည်းလေးပါးကိုသာလျှင် အလှူခံတော်မူပါဘုရား၊ တစ်ပါး သူတို့၏ ပေးလှူခြင်းကို ခံယူတော်မမူကြပါလင့်”

“ချစ်သားရောဇ၊ အရိယာသစ္စာလေးပါးကို သိမြင်ပြီးသော သေက္ခအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သင်ကဲ့သို့ပင် သဒ္ဓါဘုရားကြည် ဖော် ထက်သန်လာကြပြီးလျှင် ‘ငါ၏ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုသာ

အရှင်ဘုရားတို့ အလှူခံတော်မူကြပါ' ဟူ၍ လျှောက်ထားကြ
လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်သံဃာတော်များသည် သင့်ထံမှလည်း
အလှူခံကြမည်။ သူတစ်ပါးတို့ထံမှလည်း အလှူခံကြမည်”

ရောဇမင်းသားသည် သူတစ်ပါးတို့၏ ဆွမ်းအလှူပွဲများကို
လိုက် ပံ့ကြည့်ရှု၍ အလှူပွဲများတွင်မပါဝင်သောဟင်းရွက်ကြော်
တစ်မျိုးနှင့် မုန့်ခဲဖွယ်တစ်မျိုးတို့ကို ငွေတစ်သိန်း အကုန်ခံ၍
လှူဒါန်းလေ၏။

ဤကား မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ထက်မြက်စူးရှသော မေတ္တာ၏တန်ခိုး
တော်ကြောင့်ပေတည်း။

ခန္တီမေတ္တာက မအောင်နိုင်သောအရာသည် မရှိ

ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေ
တော်မူစဉ် ကိစ္ဆာဂိုဏ်းဆရာကြီးများ၏လက်ရင်းတပည့်တစ်ဦး
ဖြစ်သူ ဘာဂဒ္ဒါပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင်ထံလာ၍ ကြမ်းသမ်းစွာ
ဆဲရေးတိုင်း ပွား၏။ အမျိုးမျိုး ခြိမ်းခြောက်၏။ အယူဝါဒ
ဆိုင်ရာစာပေးတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုး ပုတ်ခတ်စွပ်စွဲ၏။

ဗုဒ္ဓဆိတ်ဆိတ်နေ၍ သည်းခံတော်မူ၏။ မေတ္တာပွား၏။

ပုဏ္ဏား၏ ဆဲရေး စွပ်စွဲခြင်းများ ရပ်တန့်သွားသောအခါ
မြတ်ဗုဒ္ဓက အေးဆေး နှစ်ခြင်းစွာ မေးမြန်း၏။

“ပုဏ္ဏား... သင်၏ ဆွေမျိုးနှင့် ပိတ်သက်ဟုများသည် သင့်
အိမ်သို့ လာရောက်ကြားပါသလား။”

“လာရောက်ကြဖူးပါ၏”

“ထိုသူများသည် သင့်အတွက် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကို ယူဆောင်လာခဲ့ကြဖူးပါသလား”

“ယူဆောင်လာခဲ့ကြဖူးပါ၏”

“ထိုလက်ဆောင်ပဏ္ဏာပစ္စည်းများကို သင်ကလက်ခံယူလိုက်လျှင် မည်သူ့ထံသို့ ထိုပစ္စည်းများ ရောက်ရှိလေသနည်း”

“ကျွန်ုပ်က လက်ခံယူလျှင် ကျွန်ုပ်ထံသို့ ရောက်ရှိပါ၏”

“အကယ်၍ သင်က လက်မခံဘဲ လာရောက်ပေးသူထံသို့ ထိုလက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို ပြန်ပေးလိုက်လျှင် ထိုပစ္စည်းများသည် မည်သူ့ထံသို့ ရောက်ပါသနည်း”

“ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ထိုပစ္စည်းများသည် လာရောက်ပေးသူထံသို့ ပြန်ရောက်ပါ၏”

“အို...ပုဏ္ဏား၊ ယခု ငါ့ထံသို့ သင်လာရောက်ပြီးဆဲရေးခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ပုတ်ခတ်စွပ်စွဲခြင်းများကို ငါ လက်မခံ၊ သင်သာ ပြန်ယူပါလော့”

ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဥပမာ စကားကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သွားလေ၏။ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ သည်းခံပြီး စိတ်ဆိုးခြင်းမရှိဘဲ မေတ္တာထားနိုင်သောမြတ်ဗုဒ္ဓအားလည်း လွန်စွာကြည်ညိုသွားလေ၏။

ထို့ကြောင့် ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ခြေတော်ရင်းတွင် ဝပ်စင်းခယပြီး တပည့်အဖြစ်ကို ခံယူလေသတည်း။

အာဠာဝကမာန်စွယ် မေတ္တာဖြင့်ပယ်

ဒေါသမာန်မာနကြီးမားသည့်အရာတွင် အာဠာဝကဘိလူး
ခိုင်းကြီးကို မိနိုင်းမည့်သူ ရှားပါလိမ့်မည်။

အာဠာဝက အမျက်ထွက်သဖြင့် သတ္တဝါတစ်ဦးအား ခြေ
နှစ်ချောင်းကိုကိုင်၍ ပစ်ပေါက်လိုက်လျှင် စကြာဝဠာတံတိုင်းအပြင်
အထိ လွင့်စဉ်သွားနိုင်၏။ သူ၏ကြုံးဝါးသံသည် ဇမ္ဗူဒီပါတစ်
ကျန်းလုံးကိုထစ်ချုန်းရိုက်ခတ်ပဲ တင်ထပ်ကာ သတ္တဝါအပေါင်း
တို့အားလန့်ဖျပ်သွားစေနိုင်၏။ ဒေါသမာန်ဖြင့်တောင်ထွတ်များ
ကိုခြေဖြင့် ဆောင့်နှင်းလိုက်လျှင် ကျောက်ဆောင်များ မီးပွင့်
ထွက်ကာ ကဲ့အက်လွင့်စဉ်သွားကြ၏။

ထို့အပြင် တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ် ကြီးမားသူလည်း ဖြစ်ပေ၏။
တောတောင်များမှ သစ်ပင်ကြီးများ ကျွတ်ထွက်အောင် လေ
မုန်တိုင်းကြီးကို တိုက်ခတ်စေနိုင်၏။ ကျောက်ခဲမိုး၊ သဲမိုး၊ ပြာပူ
မိုး၊ မီးကျိုးမိုး၊ လက်နက်မိုးတို့ကိုလည်း စာစ်ခဲနက်ရွာသွန်းကျ
စေနိုင်၏။ သူ၏ဘုဖြူလက်နက်ဘိလူးစက်မှာ အဏုဖြူဗုံးများ
ထက်ပင် ကြောက်စရာ ကောင်းလှသေး၏။ ထိုလက်နက်ကို
ကောင်းကင်၌ပစ်လျှင် ၁၂ နှစ်တိုင်တိုင် မိုးမရွာနိုင်။ မြေပြင်မှာ
ပစ်လျှင် သစ်ပင်များ ခြောက်သွေ့ကာ ၁၂ နှစ်အတွင်း မည်
သည့်အပင်မျိုးမှ မပေါက်နိုင်။ သမုဒ္ဒရာ၌ပစ်လျှင် သမုဒ္ဒရာ
ခြောက်ခန်းသွားမည်ဟုဆို၏။

အာဠာဝကပြည်အနီးရှိ အာဠာဝက၏မိမာန်၌ မြတ်စွာဘုရား
ဝင်ရောက်၍ သီတင်းသုံးနေကြောင်းကို ဝေဿဝန်နတ်မင်းကြီး
ထံ ခစားနေသော အာဠာဝကဘိလူးကြီး ကြားသိလေလျှင်
လျှင်မြန်သောအဟုန်ဖြင့် မိမိမိမာန်သို့ ပြန်လာ၏။

“ငါ့ဗိမာန်နန်းရင်ပြင်ကိုရောက်ဝင်မှားသည် ဘုရားဟူကား
 ဘဇာသားနည်း” (စာဆိုတော်ဦးပုည စပ်ဆိုထားသောစကား
 အသုံးအနှုန်းဖြစ်၏။) ဤသို့ ကြုံးဝါးပြီးလျှင် “အာဠာဝက
 အကြောင်းသိစေမယ်ဟေ့” ဟူသောသဘောဖြင့် လေမုန်တိုင်း
 ကြီးကိုဆင်၍ တိုက်ဝှေ့စေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ကန်းတော်မျှ
 မလှုပ်ချေ။ မီးကျိုးမိုး၊ လက်နက်မိုးအမျိုးမျိုးကို ရွာသွန်းစေပြန်
 ၏။ ထိုမီးကျိုးခဲများနှင့် လက်နက်များသည် ပန်းပေါက်ပေါက်
 များဖြစ်သွားကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်း၌ စုပုံ
 နေကြ၏။ “ကဲ ... သွားပေရော့” ဟု ဘွဲ့ဖြူလက်နက်ကို ပစ်လွှတ်
 လိုက်ပြန်၏။ အာဠာဝက၏ ထိုအမြတ်ဆုံး လက်နက်သည်
 မြတ်စွာဘုရား၏ခြေတော်ရင်း၌ ခြေသုတ်ပုဆိုးအဖြစ် ခွေနေ
 လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ မေတ္တာလက်နက်ကို အကြမ်းနည်းဖြင့် မဖြို
 ခွင်းနိုင်ကြောင်း အာဠာဝက သိရှိလာသည့်အခါ ကြိမ်းမောင်း
 ချုပ်ချယ်သောနည်းဖြင့် မေတ္တာ ပျက်ပြယ်အောင်လုပ်မည်ဟု
 အာဠာဝက အကြံရလာ၏။ ထို့ကြောင့်....

“ရဟန်းကြီး.... ငါ့ဗိမာန်မှထွက်သွားပါ”

ဒေါသနှင့် မာန်မာနတို့ကို ခန္တီ မေတ္တာဖြင့်သာ ငြိမ်းအေး
 ချိုးနှိမ်နိုင်မည်ကို သိတော်မူသဖြင့် ဘုရားရှင်သည် လိုက်လျော
 ကာ ဗိမာန်အပြင်သို့ ထွက်ခွာပေးလိုက်၏။

“ရဟန်းကြီး.... ပြန်ဝင်ပါ”

ဘုရားရှင်သည်ဗိမာန်အတွင်းသို့ပြန်ဝင်၏။ အာဠာဝကသည်
 နောက်ထပ်နှစ်ကြိမ် မြတ်စွာဘုရားအား ထွက်စေ ဝင်စေအမိန့်
 ပေးရာ မြတ်စွာဘုရားက အသာတကြည် လိုက်နာ၏။ စတုတ္ထ

အကြိမ်ထွက်ခွာရန်အာဠာဝကအမိန့်ပေးသည့်အခါ၌မူ မြတ်စွာဘုရား မထွက်ခွာတော့ချေ။

“ဒကာဘီလူး... ငါမထွက်တော့၊ သင်လုပ်ချင်ရာ လုပ်ပေးတော့”

အာဠာဝကသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာများ မေး၍ အနိုင်ယူရန် ကြံစည်ပြန်၏။

“ရဟန်းကြီး... သင့်အား ငါ ပြဿနာများမေးအံ့၊ သင်ဖြေနိုင်က ဖြေပါ။ အကယ်၍ သင် မဖြေနိုင်လျှင် သင့်အား ရူးသွပ်အောင်သော်လည်း ငါလုပ်မည်၊ နှလုံးကွဲအောင်သော်လည်း ငါဖန်တီးရမည်၊ ခြေထောက်နှစ်ဖက်ကို ကိုင်ဆွဲ၍ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့သော်လည်း ပစ်ပေါက်ရမည်”

“ဒကာဘီလူး... ဤလောက၌ သင် သော်လည်းကောင်း၊ အခြား တန်ခိုးကြီးသူတစ်ဦး သော်လည်းကောင်း ငါ့အား ရူးသွပ်အောင် နှလုံးကွဲအောင် ဖန်တီးနိုင်သူဟူ၍ မရှိချေ၊ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပစ်ပေါက်နိုင်သူဟူ၍လည်း မရှိချေ၊ သို့ဖြစ်စေကားမူ ဘင်မေးမြန်းလိုသည်ကို မေးမြန်းပါလော့”

“အို... ရဟန်း၊ ပထမပုစ္ဆာများကို ငါမေးပေအံ့၊ (၁) လောကလှူရွာမှာ အမြတ်ဆုံးဥစ္စာကဘာလဲ၊ (၂) ကောင်းစွာလေ့ကျင့်ပတ်သွား တရားပေးပေါင်းမှာ ဘယ်တရားက ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သလဲ၊ (၃) အသောအပေါင်းတို့မှာ အကောင်းမြတ်ဆုံး ပစ္စည်းကဘာလဲ၊ (၄) အသက်မွေးမှု အပေါင်းတို့မှာ အမြတ်ဆုံး အသက်မွေးမှုက ဘာလဲ”

“အို... အာဠာဝက၊ ဤလောကမှာ (၁) အမြတ်ဆုံးဥစ္စာကား ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားပါပဲ၊ (၂)

ကောင်းစွာလေ့ကျင့်အပ်တဲ့တရားအပေါင်းမှာ ကုသိုလ်ကမ္မပထ
 တရားဆယ်ပါးဟာ ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်တယ်၊ (၃) အရသာ
 အပေါင်းတို့မှာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ ဝစီသစ္စာတို့ဟာ
 အကောင်းမြတ်ဆုံးပါပဲ၊ (၄) အသက်မွေးခြင်းတကာတို့မှာ
 ပညာဖြင့် အသက်မွေးခြင်းဟာ အမြတ်ဆုံးပါပဲ”

“ကောင်းလေစွ...ကောင်းလေစွ... အို-ရဟန်း၊ နောက်ထပ်
 ပုစ္ဆာများကို ဖြေကြားပါဦးလော့၊ (၁) အဘယ်တရားဖြင့်
 သံသရာ အယဉ်ဟူသော ဩဇာကို ကူးမြောက်နိုင်သလဲ၊ (၂)
 အဘယ်တရားဖြင့် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်
 နိုင်သလဲ၊ (၃) အဘယ်တရားဖြင့် ကာမဂုဏ်ဆင်းရဲကို လွန်
 မြောက်နိုင်သလဲ၊ (၄) အဘယ်တရားဖြင့် စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း
 ကို ဖြစ်စေနိုင်သလဲ”

“မှတ်သားပေလော့ ဒကာဘီလူးကြီး၊ (၁) သံသရာအယဉ်
 ဟူသော ဩဇာကို ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားဖြင့် ကူးမြောက်နိုင်
 တယ်၊ (၂) သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကို မမေ့လျော့မှု
 အပ္ပမာဒတရားဖြင့် ကူးမြောက်နိုင်တယ်၊ (၃) ကာမဂုဏ်ဆင်းရဲ
 ကို ဝီရိယဖြင့် လွန်မြောက်နိုင်တယ်၊ (၄) ပညာဖြင့် စိတ်၏
 စင်ကြယ်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်”

“ကောင်းလေစွ...ကောင်းလေစွ... အရှင်ရဟန်း၊ နောက်
 ထပ်ပုစ္ဆာများကို ဖြေကြားပါဦးလော့၊ ဤလောက၌ (၁)
 အဘယ်သို့သော သူသည် ပညာကို ရသလဲ၊ (၂) အဘယ်သို့သော
 သူသည် ဥစ္စာကို ရသလဲ၊ (၃) အဘယ်တရားဖြင့် ကျော်စော
 ခြင်းသို့ ရောက်သလဲ၊ (၄) အဘယ်သို့သော တရားဖြင့် အဆွေ
 ခင်ပွန်းများကို ရသလဲ၊ (၅) အဘယ်သူသည် သေသည်၏
 နောက် တမလွန်လောက၌ မစိုးရိမ်သလဲ”

“အို...အာဠာဝက၊ (၁) မမေ့လျော့သော ပညာရှိသည် နိဗ္ဗာန်ဆောက်ကြောင်း တရားကောင်းကို နာကြားသည့် ဖြစ်၍ ပညာကိုရ၏။ (၂) လျှောက်ပတ်သော အမှုကိုပြုလုပ်ရန် ဝီရိယ ရှိသောသူသည် ဥစ္စာကိုရ၏။ (၃) မှန်သောစကားဖြင့် ကျော် စောခြင်းသို့ရောက်၏။ (၄) ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အဆွေခင်ပွန်း ကိုရ၏။ (၅) မှန်ကန်မှုသစ္စာ၊ ပညာရကြောင်းဓမ္မ၊ အားထုတ် မှု ခံတံ၊ စွန့်ကြဲမှုစာဂ ဤတရားလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူ သည် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ မစိုးရိမ်ရသူဖြစ်ပေ၏”

“အရှင်ဂေါတမ ...ထိုထိုဘုရားတို့ကိုကျွန်ုပ်ယနေ့သိရပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကျွန်ုပ်၏အကျိုးငှာ ကြံတော်မူလာပေ၏”

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်ကြောင့် အာဠာဝက ဘိလူးရိုင်းသည် ယဉ်ကျေးမြင့်မြတ်သည့် သောတာပန်အဆင့်သို့ တက်လှမ်းနိုင်လေတော့၏။

အာဠာဝကပြည်မှ တစ်နေ့လျှင် လူတစ်ယောက်နှင့် ထမင်း တစ်အုပ်ကျဖြင့် ၁၂ နှစ်တိုင်တိုင် လူပေါင်း ၄၃၈၀ ကိုစား သောက်ခဲ့သော အာဠာဝကဘိလူးရိုင်း၏ မီးဟုန်းဟုန်းတောက် နေသည့်ဒေါသမာန်စွယ်ကိုမြတ်စွာဘုရားသည် ခန္တီမေတ္တာဖြင့် ပယ်ဖြတ်ကာ ကောင်ပွဲခံယူနိုင်ခဲ့ပေသည်တကား။

အထက်မြက်ဆုံးသော ပီယဒဆး

မျက်နှာမြင်လျှင် ချစ်ခင်စေသော အကောင်းဆုံးသော ပီယ ဒဆးမှာ မေတ္တာပင်ဖြစ်၏။ လူ့စေ့ နတ်စေ့ တိရစ္ဆာန်များပါ ချစ်ခင်လေးစား၍ ဘေးရန်မပြုနိုင်သော အထက်မြက်ဆုံးသော အဆောင်နှင့် အရံအတားသည်လည်း မေတ္တာပင်ဖြစ်ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်ပဉ္စဝဂ္ဂီ ဟိုအား တရားဦးဟောကြားရန် မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွလာတော်မူသောအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့က....

“ငါ့ရှင်တို့...ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်မှ လျှောကျခဲ့တဲ့ ရဟန်းကြီး ဂေါတမသည် ဟိုရှေ့မှလာနေပြီ၊ ရဟန်းဂေါတမသည်ပစ္စည်း လေးပါးပေါ်များရန် ကျင့်ကြံသူဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ငါတို့ ခရီးဦး မကြိုကြစတမ်း၊ ရှိမခိုးကြစတမ်း” ဟု ကတိကဝတ်ပြု ကြ၏။

သူတို့၏စိတ်ဖြစ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားသိတော်မူသဖြင့် သူတို့ထံ သို့ သြဓိသမေတ္တာကိပ္ပာပို့ တော်မူ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့သည်မူလကတိ ကဝတ်၌ မတည်နိုင်ကြတော့ဘဲ ဘုရားရှင်အား ပျာပျာသလဲ ခရီးဦးကြိုဆိုကြ၊ ခြေဆေးပေးကြ၊ နေရာထိုင်ခင်း ပေးကြလေ တော့၏။

... ၀....

ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော၌ မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံး နေစဉ် လိစ္ဆဝီမင်းသားငယ်များသည်ခွေးများခြံရံကာလက်နက် လေးမြားကိုယ်စီ ကိုင်ဆောင်လျက်တောလိုက်ထွက်ကြ၏။ မြတ် စွာဘုရားကိုမြင်လေလျှင် လက်နက်များကိုစွန့်ပစ်၍ ခွေးများ ကို မောင်းထုတ်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးဦးညွှတ်ကြ၏။

ဤအဖြစ်ကို အညောင်းပြော့ လမ်းလျှောက်ထွက်လာသော မဟာနာမ်လိစ္ဆဝီမင်းသားကြီးမြင်လေလျှင် ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်း ကပ်၍ “ဝဇ္ဇီမင်းမျိုးတွေ ချမ်းသာ ကြီးပွားကြဦးတော့မှပဲ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍ နှစ်ကြိမ်ဝမ်းသာအားရစွာရင့်ကျူးလျှောက် ထားလေ၏။

“မဟာနာမ်...အဘယ်ကြောင့် ဤမျှလောက် ရင့်ကျူးနေ
ဘိသနည်း”

“မုန့်လှပါ မြတ်စွာဘုရား... ဤလိစ္ဆဝီမင်းသားငယ်များ
သည် ခက်ထန်ခိုင်းစိုင်းကြကုန်၏။ မာနမာန ကြီးမြင့်ကြကုန်၏။
လမ်းသွားလမ်းလာသူများထံမှ မုန့်ပဲသွားရည်စာများကို လူယူ
စားသောက်ကြကုန်၏။ အမျိုးသမီးကြီးငယ်များကိုလည်း နောက်
မှလိုက်၍ ပြောင်လှောင်ကြ ကန်ကျောက်နှောင့်ယှက်ကြကုန်၏။
ယခုမူ ထိုလိစ္ဆဝီဆိုးသွမ်းလူငယ်များသည် မြတ်စွာဘုရား ရှေ့
မှောက်၌ လိမ္မာယဉ်ကျေးကာ အေးချမ်းစွာ လက်အုပ်ချီမိုးနေ
ကြသည်ကို မြင်တွေ့ရသဖြင့် ငွေ့မင်းမျိုးတွေချမ်းသာကြီးပွား
ကြဦးမှာပဲဟု ငမ်းသာအားရ ရင့်ကျူးမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်
ဘုရား”

“မဟာနာမ်၊ ရေမြေကို အစိုးရသောမင်းဖြစ်ဝေ၊ မြို့ရွာကို စား
ရသောမြို့စားရွာစားဖြစ်စေ အသင်းအဖွဲ့ ဘစ်ခု၏အကြီးအမှူး
ဖြစ်စေ ဆွေမျိုးစုဘစ်ခု၏အကြီးအကဲဖြစ်စေ၊ တရားငါးပါးကို
လက်တွေ့ကျင့်သုံးမည်ဆိုပါက ကော်ကြီးပွားတိုးတက်လိမ့်မည်။
ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းမရှိနိုင်။ ထိုတရားငါးပါးကား—

၁။ မဟာနာမ်၊ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်း သားသည်
လုံ့လ ခိုယနှင့် လက်ရုံးစွမ်းရည်ကို အားကိုးပြု၍ ချွေးဒီးဒီးကျ
အောင် တရားသဖြင့် သစ္စာရှာဖွေပြီးလျှင် ထိုဥစ္စာဖြင့် မိဘလူကြီး
သူမတို့ကို အခိုအသေပြု၏ ပူဇော်၏။

၂။ ထိုဥစ္စာဖြင့် သားမယားနှင့် အခိုင်း အစေ များကို
အလေးအမြတ်ပြု၏ ထောက်ပံ့၏။

၃။ လယ်နီးချင်း၊ ယာနီးချင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၊ ရောင်း
ဖော်ဝယ်ဖက်တို့အားလည်း အလေး အမြတ်ပြု၏ ပေးကမ်း၏။

၄။ မိရိုးဖလာ ရိုးရာ နတ်များကိုလည်း အရိုအသေပြု၏။
ပူဇော်၏။

၅။ ရဟန်းသံဃာနှင့် သူတော်သူမြတ်များကိုလည်း အရို
အသေပြု၏။ ပူဇော်၏။ မဟာနာမ်၊ ထိုအမျိုးကောင်းသား
သည် မုချ ကြီးပွားတိုးတက်လိမ့်မည်။ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်း
မရှိနိုင်။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပဉ္စက၊ လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ်)

သို့အတွက်ကြီးပွားတိုးတက်လိုသူတိုင်းသည်မိဘသားမယား၊
ဆွေမျိုးများ၊ လူကြီးသူမများ၊ သူတော်ကောင်းများနှင့် ရိုးရာ
နတ်များ၏မေတ္တာကို ခံယူရမည်။ မေတ္တာကိုရရှိရန် မေတ္တာဖြင့်
ပူဇော်ချီးမြှင့်ရမည်။

“မိဘ သားမယား၊ ဆွေမျိုးများနှင့်၊ စေပါးလုပ်
ဖော်၊ နတ်သူတော်၊ သင့်ပေ၊ ချစ်ပါစေ။ ချစ်ခင်မေတ္တာ
ရသူမှာ၊ ချမ်းသာကြီးမြင့် ကော်ပေ။”

မေတ္တာစက်ကွင်း ဘေးရန်ရှင်း

သံလိုက်တုံးတစ်ခုတွင် ယင်း၏သံလိုက်အား သက်ထောက်နိုင်
သော နယ်ပယ်ကိုသံလိုက်စက်ကွင်းဟုခေါ်၏။ ထိုသံလိုက်စက်
ကွင်းအတွင်း၌ရှိသောသံမိုသံစ၊ သံလိုက်အိမ်မြှောင်စသည်ကို ထို
သံလိုက်တုံးသည် ဆွဲငင်လှည့်ပတ်နိုင်စွမ်းရှိ၏။ သံလိုက်တုံးနှင့်
နီးကပ်လေလေ သံလိုက်၏ဆွဲငင်အားမှာလည်း ကြီးမားသိသာ
လေဖြစ်၏။

ကမ္ဘာမြေကြီး၏ပတ်ဝန်းကျင်၌လည်း ခြပ်ထူဆွဲငင်အားနယ်
ပယ်ရှိ၏။ ထိုဆွဲအားနယ်အတွင်းရှိခြပ်ဝတ္ထုအားလုံးကို ကမ္ဘာ

မြေကြီးက ဆွဲငင်ထား၏။ ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်နှင့်နီးကပ်လေလေ ဆွဲငင်ထားမှာလည်း ကြီးမားလေလေဖြစ်၏။

ထို့အတူမေတ္တာပွားပို့နေကြသည့် သူတော် သူမြတ်တစ်ဦး စိဉ့်လည်း သူ၏မေတ္တာခတ်ပျံ့ နှင့်ရာမေတ္တာစက်ကွင်းသည်ရှိ၏။ ထိုမေတ္တာစက်ကွင်းအတွင်း၌ ရှိကြသော သတ္တဝါများသည် မေတ္တာပွားပို့နေသူအား ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြသည့်အပြင် မိမိတို့ အချင်းချင်းသည်လည်း ထူးခြားစွာ မေတ္တာသက်ဝင်လာကြ သည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာထွန်းကားနေစဉ်အခါက အိန္ဒိယ ပြည် ပါဠိလိပုတ်မြို့သား ဝိသာခသည် သီဟိုဠ်သာသနာ အကြောင်း၊ သတင်းကောင်းများကို ကုန်သည်များထံမှ အဆက် မပြတ် ကြားနေရ၏။

“သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ စေတီပုထိုးတွေဟာ ပန်းကျုံးလို့စိတန်းနေ ကြတယ်၊ ဘာသာရေးပွဲသဘင်များက တစ်ကျွန်းလုံးခြိမ်ခြိမ်သဲ အမြဲစည်ကားနေကြတယ်၊ သီဟိုဠ်တစ်ကျွန်းလုံး သင်္ကန်းရောင် ရွှေရောင်ပုံးလွမ်းနေတယ်၊ ရာသီဥတုမျှတပြီး အစားအသောက် လဲ ပေါများတယ်”

ဝိသာခသည် သာသနာအမှုကိုခံယူလိုသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ များကို သားမယားတို့အား အပ်နှံပြီးလျှင် သင်္ဘောအတွက် ငွေ ၁ ကျပ်ကိုသာယူဆောင်ပြီး အိမ်မှထွက်လာ၏။ သင်္ဘောဆိပ် ၌ သင်္ဘောပတ်မကြုံသဖြင့် တစ်လကြာစောင့်ဆိုင်းနေရ၏။ ထို ကာလအတွင်း၌ ကုန်သွယ်မှုတွင်ကျွမ်းကျင်သော ဝိသာခသည် ငွေ ၁ ကျပ်ကို အရင်းအနှီးပြု၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာ အသပြာ ကျပ် ၁၀၀၀ ကို ရရှိလာ၏။

ထို့နောက် သင်္ဘောကြုံ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ကူးသွားပြီးလျှင်
 မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကြီးသို့သွား၏။ သံဃာတော်များထံ
 ရဟန်းပြုခွင့်တောင်းရာ ခွင့်ပြုချက်ရသဖြင့် သိမ်ဆီသို့သွား၏။ ထို
 အခါ ဝိသာခါ၏ခါးပိုက်ထဲမှအသပြာတစ်ထောင်ထုပ် ပြုတ်ကျ
 လာသဖြင့် သံဃာတော်များက “ဘာထုပ်လဲ” ဟု မေး၏။
 အသပြာထုပ်ဖြစ်ကြောင်း သိကြရလျှင်...

“ဒကာကြီး....ရဟန်းမတစ်မီ သင့်ငွေကို စီရင်ပါ။ ရဟန်း
 ဖြစ်ပြီးသည့်အခါ စီရင်ခွင့် မရတော့ပါ” ဟု တိုက်တွန်းကြ၏။

သို့အတွက် ဝိသာခါသည် သိမ်ရင်ပြင်သို့ ရောက်လာကြသော
 ပရိသတ်များအား “လက်ချည်း ပြန်မသွားကြပါစေနှင့်” ဟု
 မေတ္တာထားကာ ငွေကို စွန့်ကြဲလိုက်လေ၏။

ရဟန်းဖြစ်ပြီးသည့်အခါ ဝိသာခါမထေရ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း
 တရားကို ပွားများအားထုတ်သဖြင့် မကြာမီ အာသဝေါတရား
 ကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလေ၏။

ထိုမထေရ်သည် တစ်ကျောင်းလျှင် လေးသစ်ဖြင့်လှည့်လည်
 သီကင်းသုံး၏။ ဘိတ္တလတောင်၌လည်း လေးလပြည့်မြောက်သည့်
 နေ့၌သပိတ်နှင့်သင်္ကန်းတို့ကိုယူဆောင်၍ ထွက်ခွာမည်ပြုစဉ် စကြံ
 ဦး သပြေပင်စောင့်နတ်က ကျောက်ဖျာပေါ်တွင်ရပ်လျက်ဝို၏။

“သင် ဘယ်သူလဲ” ဟု မထေရ်က မေး၏။

“တပည့်တော် သပြေပင်စောင့်နတ်ပါ ဘုရား”

“သင် ဘာကြောင့် ဝိုနေသလဲ”

“အရှင်ဘုရားတို့ ဤအရပ်မှ ထွက်ခွာမည်ကို စိုးရိမ်လို့ပါ
 ဘုရား”

“ငါ့ဤအရပ်မှာရှိခြင်းကြောင့် သင်တို့မှာ ဘယ်လိုအကျိုး ခံစားရလို့လဲ”

“အရှင်ဘုရားရှဲ့မေတ္တာအာနုဘော်ကြောင့် နတ်တို့အချင်း ချင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြပါတယ်၊ အလွန်အေးချမ်းကြပါတယ်။ အရှင်ဘုရားအရပ်တစ်ပါးသို့ကြွသွားလျှင် နတ်အပေါင်းတို့က ရှေးကအတိုင်း ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်ကြပါလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ရတော့မည်မဟုတ်ပါဘုရား”

“ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဤအရပ်၌ နောက်ထပ်လေးလင်္ခါသီတင်း သုံးပါအံ့”

မထေရ်၏မေတ္တာစက်ကွင်းကြောင့် နတ်တို့ ခိုက်ရန်မဖြစ်ဘဲ အေးချမ်းစွာနေထိုင်ကြ၏။ လေးလပြည့်၍ မထေရ်ထွက်ခွာမည် ပြုတိုင်း သပြေပင်စောင့်နတ်က ငိုယိုတောင်းပန်သဖြင့် မထေရ် သည် စိတ္တလတောင်၌ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည့်အထိ ဆက်လက် သီတင်းသုံးတော်မူရ၏။

မေတ္တာ၏အာနိသင်ကား နတ်များချစ်ခင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်၏။ မေတ္တာ၏စက်ကွင်းကြောင့်ခိုက်ရန် ဖြစ်မှုများ ကင်းရှင်းရ၏။

သပိတ်အိုင်တောရမှ မေတ္တာစက်ကွင်း

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၀ ကျော်တစ်ဝိုက်တွင်မြန်မာပြည် ၌ အထူးကျော်ကြားသော မူလသပိတ်အိုင်ဆရာတော် ဦးကိတ္တိ သည် သီလနှင့်မေတ္တာပိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်၏။ ဆရာတော်သီတင်း

သုံးသောသပိတ်အိုင်တောရကျောင်းသည် မွန်ပြည်နယ်၊ ပေါင်
မြို့နယ်၊ကျုံ့ကရွာနှင့် ၂ မိုင်ကျော်ဝေး၍ တောနက်သည့်အရပ်
၌တည်ရှိ၏။ မြေကျား၊ သစ်၊ တောဝက်၊ ဆင် စသည့်တောရိုင်း
တိရစ္ဆာန်များနှင့် သောင်းကျန်းသူများ သွားလာ လှုပ်ရှားရာ
ဒေသဖြစ်၏။

ဆရာတော်ကြီးကို လူအများက မြေလျှိုး မိုးပျံ့နိုင်သော
အဘိညာဉ်ရ ရဟန္တာတစ်ပါးဟု ထင်မှတ်ကြသဖြင့် စနေ၊
တနင်္ဂနွေနှင့် ဥပုသ်နေ့များတွင်ဆရာတော်ကျောင်းသို့ လာကြ
သော ပရိသတ်သည် ပွဲဈေးတန်းတမျှ စည်ကား၏။ သို့စေကာ
မူ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သောင်းကျန်းသူတို့၏အနှောင့်
အယှက်ကို လုံးဝမခံကြရချေ။ ဆရာတော်၏သီလနှင့် မေတ္တာ
တို့၏အာနုဘော်ကြောစို့ပေတည်း။

၁၂၉၃ ခုနှစ်တန်ဆောင်မုန်းလ၌ ဆရာတော်ဆွမ်းခံကြစဉ်
လမ်းကျဉ်းကလေးတစ်ခုဝယ် ကျားတစ်ကောင်နှင့်ရင်ဆိုင်တိုးမိ
၏။ ဆရာတော်အား ခေတ္တ စိုက်ကြည့်ပြီးနောက် ကျားသည်
နောက်ပြန်ဆုတ်၍ လမ်းဘေးတောထဲသို့ ဝင်သွား၏။

၁၃၀၂ ခုနှစ် ကဆုန်လတွင်ဒကာလေးယောက်သည် ဆရာ
တော်ကျောင်းအနီးရှိ သစ်ပင်ချုံနွယ်များကို ရှင်းလင်းကြ၏။
ထိုအခါ သစ်တုံးကြီးတစ်ခုအောက်တွင် ကျားမတစ်ကောင်
သားပေါက်နေသည်ကိုတွေ့ကြရ၏။ ကျားမသည် ထိုဒကာတို့ကို
ရန်မမူဘဲ မိမိ၏သားငယ်ကိုချီ၍ နေရာရှေ့ ပြောင်းလိုက်၏။ ထို့
နောက် ကျားမ မရှိခိုက် ထိုဒကာတို့သည် ကျားငယ်ကို ကောက်
ယူ၍ ဆရာတော်အား ပြသ၏။

ကျားမသည်လူတို့ကိုအန္တရာယ်မပြုဘဲ သူ၏သားကို ရှာဖွေဖော်
၏။ ဆရာတော်သည်ကျားငယ်ကိုယူ၍ကျားမဆီသို့ ဆယ်တောင်
ခန့်နီးသည်အထိသွားရောက်ကာပို့ ပေး၏။ ကျားမသည်မည်သို့မျှ
အန္တရာယ်မပြုပေ။ ဆရာတော်ပြန်ကြွသွားသောအခါမှူ သား
ကို ကောက်ချီသွား၏။

တစ်ဖန် သစ်လုပ်ငန်းလုပ်သော သူဌေးသား တစ်ဦးသည်
တိုင်းပြည်မအေးသောကြောင့် အလုပ်ကိုရပ်ကာ ဆင်များကိုပစ်
ထားခဲ့၏။ ထိုဆင်များသည် ခုနစ်ကောင်ရှိ၍ တောထဲ၌ ဆင်
ရိုင်းများဖြစ်လာကြ၏။ ထိုဆင်တို့ကို မည်သူမျှ ဖမ်းဆီး၍ မရ။
ဆင်ဦးစီးများလည်း ထိုဆင်များအနီးသို့ချဉ်းကပ်၍မရကြချေ။

ထိုဆင်တို့သည် ဆရာတော်၏ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်၌သာ
နေကြ၏။ ဆရာတော်ခေါ်လျှင် ယဉ်ကျေးစွာ ချဉ်းကပ်လာကြ
၏။ ဆရာတော် အစာကျွေးလျှင်စားကြ၏။ ဆရာတော် ကိုင်လျှင်
လည်းငြိမ်ခံနေကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံကျောင်းသို့လာပြီး အစာ
တောင်းဓာတ်ကြွသဖြင့်ဆရာတော်က သင်္ဘောပင်များနှင့် ငှက်
ပျောပင်များကို ကပ္ပိယကာရကတို့အား အသင့်ပြင်ဆင်ထား
စေ၏။

ဆရာတော်ကို မြွေလည်းမကိုက်ချေ။ ဆရာတော်သည် သေး
သေးကြီးကြီး မြွေဆိုးမြွေကောင်းအားလုံးကိုလက်နှင့် ကိုင်ဖမ်း
၏။ သို့ပါသော်လည်း မြွေအကိုက်မခံရချေ။

သောင်းကျန်းသူများနှင့် ဓားပြုသူခိုးများသည်လည်း ဆရာ
တော်အားလည်းကောင်း၊ ဆရာတော်ထံလာရောက်ဖူးမြော်ကြ
သော ပရိသတ်အား လည်းကောင်း၊ အနှောင့်အယှက် မပြုကြ
ချေ။

သီလ မေတ္တာတို့နှင့် ပြည့်စုံသောဆရာတော်အား လူများ
ရော နတ်များရောတိရစ္ဆာန်များရော အားလုံးချစ်ခင်ကြည်ညို
ကြ၏။ သီလနှင့်မေတ္တာတို့၏ စက်ကွင်း အာနိသင်ပေတည်း။

မေတ္တာနယ်မှာ ငြိမ်းချမ်းသာ

ဝေဘူဆရာတော် (၁၂၅၇-၁၃၃၉) သီတင်းသုံးရာ
ကျောက်ဆည်မြို့ ဝေဘူချောင်းသည် သုံးဘက်သုံးတန်၌တောင်
ရိုးများဝန်းရံနေသည့် တောင်ငှမ်းဒေသဖြစ်ပြီး တောချွေများ
ထူထပ်သဖြင့်အစကနဦးက ကျားများ၊ မြွေဆိုးများ အလွန်ပေါ
၏။ သို့စေကာမူ ဆရာတော်နှင့် ယောဂီများတွင် မည်သည့်
အန္တရာယ်မျှ မဖြစ်ခဲ့ဖူးချေ။

ဝေဘူချောင်းအနီးရှိ ဖောင်ရွာမှဦးမောင်ကြီးသည် တစ်နေ့
တွင် နွားနှစ်ကောင် သဲသဲမဲမဲဝှေ့နေကြသည်ကို မြင်တွေ့ရ၏။
ပြေးလိုက်ဝှေ့ လိုက်နှင့်နွားနှစ်ကောင်လုံး သွေးသံရဲရဲဖြစ်နေ၏။
သို့နှင့် ထိုနွားနှစ်ကောင်တို့သည် ဝေဘူချောင်းအတွင်းသို့ ဝင်
ရောက်လာကြ၏။ ထိုအခါဦးမောင်ကြီး အထူးအံ့အားသင့်သွား
ရသည်မှာ နွားနှစ်ကောင်တို့သည်အဝှေ့ ရပ်ပြီး အဆွေခင်ပွန်း
များပမာ တစ်ကောင်၏ကိုယ်ပေါ်ရှိသွေးစသွေးနုများကိုကျန်
တစ်ကောင်က လျှာဖြင့် လျက်ပေးသည်ကို မြင်ရခြင်းကြောင့်
ဖြစ်၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဦးမောင်ကြီးသည် ဝေဘူဆရာတော်အား
ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လာခဲ့၏။ ဆရာတော်နှင့် သံဃာတော်များ
ဆွမ်းခံကြသည့်အခါတိုင်း ဦးမောင်ကြီးသည်ရှေ့ဆုံးမှပြောစည်
တီး၍ နိဗ္ဗာန်ဆော်အဖြစ် ဆိုက်ပါလေ၏။

တစ်ဖန် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျပန်စစ်သားများသည် ဝေဘူချောင်၌တပ်စွဲလျက် တရုတ်တပ်များက ဝေဘူချောင်ကို စနိုးရံနေသည့် တောင်ရိုးပေါ်၌ နေရာယူထားကြပြီးလျှင် နေ့ရောညဉ့်ပါ အပြန်အလှန်ပစ်ခတ်ကြ၏။ ဆရာတော်နှင့်ယောက်ျားများသည် တရားကျောင်းကလေးများအသီးသီး၌ နေထိုင်ကြ၏။ စစ်သားအပါအဝင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှထိမှန်သေဆုံးခြင်း မရှိချေ။

မေတ္တာခတ်လှိုင်း ပျံ့နှံ့ ရာနယ်နိမိတ်သည် ငြိမ်းအေးချမ်းသာသည့်နယ်ပင် ဖြစ်ချေသည်တကား။

မေတ္တာရောင်ပြန် ဟပ်သောအခါ

၁၃၃၅ ခုနှစ်၌မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာတွင် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားပွားများနေသော အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးသည် အိမ်နီးချင်းစီးပွားပြိုင်ဘက်အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးကိုမကျေမနပ် ဖြစ်နေသည့်အတွက် သမာဓိထူထောင်၍မရချေ။ မဟာစည်ဆရာတော်ကမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပွားများစေ၏။ ဤအခါတွင်လည်း ထိုစီးပွားရေးပြိုင်ဘက်ကို မေတ္တာပွားပို့၍မရချေ။

“သူ့ရဲ့ ကောင်းကွက်ကို ရာပြီး မေတ္တာပို့ပါ?”

ဆရာတော်ကအမိန့်ရိပြန်သဖြင့် ကိုးစား၍ မေတ္တာပို့ရပြန်၏။ သုံးရက်ခန့်သာသနာ့ရိပ်သာတွင် ပြိုင်ဘက်ရန်သူ၏ မျက်နှာကအစ တစ်ကိုယ်တည်းကိုကြေဆုံးခေါင်းဆုံးမြင်အောင် အာရုံယူ၍ မေတ္တာပို့သ၏။ မေတ္တာပို့သနောက် ထိုအမျိုးသမီးငယ်၏မျက်နှာပိုးရွှင်လာ၏။ သူ့ကတောင်းပန်စကားဆိုလာ၏။

“အဒေါ်...ကျွန်မပြောမိဆိုမိမှားတာရှိရင်သည်းခံခွင့်လွတ်ပါနော်၊ အဒေါ်တရားဝင်နေတာ ဝမ်းသာပါတယ်၊ ကျွန်မတို့လဲ တရားဝင်ဖို့ အားခဲနေတာပဲ”

နောက်တစ်နေ့နံနက်စောစောတွင်ထိုယောဂီအမျိုးသမီးကြီးသည် ရွှေတိဂုံ ဘုရားသို့ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ကပ်လှရန်သွား၏။ ဘုရားပေါ်၌ ထိုစီးပွားပြိုင်ဘက်နှင့်တွေ့ဆုံ၏။ သူမ ဝတ်ထားသည့် ဝတ်စုံမှာအာရုံတွင် မြင်တွေ့ခဲ့ရသည့်အတိုင်းဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ထိုအမျိုးသမီးငယ်ကပြုံးရွှင်စွာချဉ်းကပ်လာပြီးလျှင် အထက်က စကားအတိုင်းတောင်းပန်စကား ဆိုလာပြန်လေ၏။

ကိုယ်က သူ့အပေါ် မေတ္တာထားလာနိုင်သောအခါ သူကလည်း ကိုယ့်အပေါ်တွင် မေတ္တာသက်ဝင်လာသည်တကား။

... ၀ ...

ရိုးမန်ကက်သလစ်ဘာသာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ကူးပြောင်းလာခဲ့သူ အီတာလျံလူမျိုးအမေရိကန်ပြည်သားဖြစ်သည့် ဦးလောကနာထသည် ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင်ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဩစတြီးယား၊ ယူဂိုစလားဗီးယား၊ ဘူလ်ဂေးရီးယား၊ တူရကီ၊ ဆီးရီးယား၊ ပါလက်စတိုင်း၊ ဗုဒ္ဓဂါယာသို့ အစဉ်အတိုင်း ဂ-လကြွာခြေကျင်ခရီးထွက်ခဲ့၏။

“ဆိုးသွမ်းတဲ့နေရာမှာနာမည်ကြီးလှတဲ့တူရကီတောင်ပိုင်းရှိ တိုးရပ်(စ်)တောင်တန်းကို ကျွန်ုပ်ဖြတ်ကျော်တဲ့အခါ တူရကီတောပုန်းခားပြေများကကျွန်ုပ်ကိုဖမ်းတယ်၊ သူတို့ရဲ့ခေးသွားတွေဘယ်လောက် ထက်တာကိုစမ်းသပ်ဖို့ ကျွန်ုပ်ရဲ့လည်ပင်းကို ခုတ်

မြတ်ရန် ပြင်ဆင်ကြတယ်၊ မကြာမီ ကျွန်ုပ်သေရတော့မှာ ဖြစ်တယ်။

“အဲဒီအခါမှာ ကျွန်ုပ်ကမြတ်စွာဘုရားရဲ့ဂုဏ်တော်ကိုအာရုံပြုလိုက်တယ်။ ‘၃၁ ဘုံမှာ ကျင်လည်ကြတဲ့ သတ္တဝါများအား ချမ်းသာစေကြောင်း လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ မေတ္တာပို့တဲ့သူကို ခားလက်နက်တို့မစူးဝင်နိုင်၊ မီးလဲမလောင်နိုင်၊ အဆိပ်လဲမသင့်နိုင်’ ဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ စကားတော်ကို ကြားယောင်လာတယ်။

“ဒီတော့ ကျွန်ုပ်ဟာမြေပေါ်မှာတင်ပျဉ်ခွေဆိုင်ချပြီးတော့ မျက်လုံးအစုံကိုမှိတ်ကာ လူဆိုးခားပြုများအား စူးစူး စိုက်စိုက် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ မေတ္တာပို့ လွတ်လိုက်ပါတယ်။ ‘မိခင်သည်မိမိ၏ တစ်ဦးတည်းသားကို အသက်စွန့်၍ စောင့်ရှောက် နေသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏အပေါ်၌ အကန့်အသတ် အပိုင်းအခြားမရှိသော မေတ္တာပိတ်ထားရမည်’ ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမအရ ကျွန်ုပ်ကမိခင် နေရာမှာ နေတယ်။ ခားပြု ၂ ဦးကို သားအရင်းများပမာ သဘောထားလျက် ‘ငါ့သား ၂ ဦး အတွက် ငါ့အသက်ကို ကြည်ဖြူစွာ ပေးအပ်တော့မည်’ ဟု နှလုံးသွင်း နေလိုက်တယ်။

“မေတ္တာပို့ ရင်းနဲ့ လည်ကုပ်ပေါ်ကို ခားသွားဘယ်တော့ ကျမလဲလို့ မျှော်မိတယ် ဒီအခါမှာ ၁ မိနစ်ဆိုတဲ့ အချိန်ဟာ အနှစ် ၁ သန်းလောက်ရှည်ကြာတယ်လို့ထင်မိတယ်။ နောက်ဆုံး မတော့ ‘ကဲထ...သွားတော့’ ဆိုတဲ့ အမိန့်ပေးသံကိုကြားလိုက်ရ တယ်။ ခားပြုများက သူတို့ရဲ့မိခင်အရင်းကို မသတ်နိုင်ကြသလို ကျွန်ုပ် ကိုလဲ မသတ်နိုင်ကြတော့ဘူးလေ”

မေတ္တာ၏ ကြီးမားသော တန်ခိုးစွမ်းအင်သည် ရောင်ပြန်ဟပ်နိုင်သည်မှစ ထင်ရှားလှပေတော့၏။

မေတ္တာပို့လို့ ရောက်ပါသလား

ကမ္ဘာမြေပြင်မှ ရေဒီယိုလှိုင်းများကို လကမ္ဘာဆီသို့ပို့ လွှတ်လိုက်လျှင် ထိုရေဒီယိုလှိုင်းများသည် လမျက်နှာပြင်နှင့်ရိုက်ခတ်မိပြီးနောက်ကမ္ဘာမြေပြင်သို့ ပြန်ရောက်လာ၏။ လေဆာရောင်ခြည်တန်းတစ်ခုကိုစေလွှတ်လိုက်လျှင်လည်းချက်ချင်းပြန်လာ၏။ ဤပြန်လာသောအခြင်းအရာကိုထောက်ရှု၍ ပို့လွှတ်လိုက်သော ရေဒီယိုလှိုင်း သို့မဟုတ်လေဆာရောင်ခြည်တန်းတို့သည်ပို့ လွှတ်ရာအရပ်ဆီသို့ တည့်တည့်မတ်မတ် ရောက်သွားကြကြောင်းသိရှိရ၏။

ထိုနည်းအတူ ရန်သူတစ်ဦးအားမေတ္တာပို့ သ, သဖြင့်ထိုသူက မေတ္တာတုံ့ပြန်လာလျှင်ပို့သလိုက်သောမေတ္တာသည်ခရီးပေါက်မြောက်ကြောင်းသိနိုင်ပေ၏။ တိရစ္ဆာန်များကို မေတ္တာပို့ သဖြင့်တိရစ္ဆာန်များကချစ်ကြည်ကာ ရန်မမှုကြခြင်းကို ထောက်ရှု၍လည်း မေတ္တာပို့လျှင် ထိရောက်ကြောင်းသိနိုင်ပေ၏။

ယခုအခါ ကမ္ဘာ့လူထူးလူဆန်းတစ်ဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသောနယ်ခြားတောင်တန်းသာသနာပြုဆရာတော်ကြီး ဦးဥတ္တမသာရသည် သားရဲတိရစ္ဆာန်များ ပေါများသည့် ချင်းတောင်၊ ကချင်တောင်၊ နဂါးတောင်တန်းများပေါ်တွင် နေ့ညဉ့်မရွှေ့ဝင်အဖော်မပါလက်နက်ဗလာဖြင့် နှစ် ၅၀ ကျော်သွားလာနေခဲ့သော်လည်း ယနေ့ထက်တိုင် တစ်ခါသော်မျှအနှောင့်အယှက်မကြုံတွေ့ရချေ။ ဤကားဆရာတော်ကြီးလေရာခရီးတစ်လျှောက်၌ ဆရာတော်ပို့ သည့်မေတ္တာခတ်သည်သားရဲတိရစ္ဆာန်များ၏ နှလုံးသားကို ရိုက်ခတ်ပြီးမေတ္တာရောင်ပြန် ထင်ဟပ်စေသည်မှာ သေချာလှပေတော့၏။

မေတ္တာပို့ သခြင်းသည် စိတ်စွမ်းအင်ကို စေလွှတ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အသံစွမ်းအင်၊ အလင်းစွမ်းအင်ကိုဝေးရာသို့ စေလွှတ် သည့်အခါ တစ်ခဏချင်းရောက်သွားသကဲ့သို့ စိတ်စွမ်းအင်ကို နီးနီးဝေးဝေး ရည်မှန်းရာ အရပ်သို့စေလွှတ်လိုက်လျှင် တစ်မူ ဟုတ်ချင်းပင် ရောက်သွားလေ၏။

၁၃၄၉ ခုနှစ် မိုးရာသီတွင် ပေ ၇၀၀၀ ကျော် မြင့်သည့် နယ်ခြား ချင်းတောင်ပေါ်တွင် သီတင်းသုံးနေသောဆရာတော် ဦးဥတ္တမသာရထံသို့ မြိတ်မြို့မှ ဒကာတစ်ဦးက စာဖြင့် လျှောက် ကြားလာ၏။

‘အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်၏ သားကြီးသည် အသက် သုံးဆယ်ကျော် လူပျိုကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ စကားလုံးဝ မပြောပါ။ အကယ်၍ ရူးသွပ်နေမည်ထင်ပါက ထိုရောဂါ ပျောက်စေတတ်သောဆေးနည်းကိုညွှန်ကြားတော်မူပါ။ အထူး သဖြင့်သားစိတ်အနေမှန်လာအောင်မေတ္တာပေးပို့ တော်မူပါ။’

ဆရာတော်သည် ချက်ချင်းပင်လျှင် ထိုမမြင်ဖူးသောသူကို စိတ်အာရုံခွဲမှန်းဆပြီးမေတ္တာပို့ ပေး၏။ သတိရတိုင်း ဆက်လက် ပြီး မေတ္တာပို့ ပေး၏။ မိုးကုန်သောအခါ ဆရာတော်သည် ပြည်မသို့ ခရီးထွက်လာ၏။ ၁၃၄၉ ခု၊ တပို့ တွဲလဆန်း ၇ရက် နေ့တွင် မြိတ်မြို့သို့ရောက်လာ၏။ လေယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းသက် ပြီး မြိတ်မြေပြင်ကို ဆရာတော် ခြေချလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင် နက် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး စကားမပြောဘဲနေခဲ့သော လူပျို ကြီးသည် ထူးဆန်းစွာ စကားပြောလာ၏။

“သား သက်န်းဝတ်ချင်တယ်” ဟူ၍ ဖြစ်၏။

မိခင်သည် အံ့ဩခြင်းကြီးစွာဖြင့် ဝမ်းသာမဆုံး ဖြစ်ရ၏။
ထိုအချိန်၌ ဖခင် ဦးဟုတ်စိန်သည် ခရီးသွားနေခိုက်ဖြစ်၏။

“ကောင်းပြီသားရေ ... သင်္ကန်းဝတ်ချင်ရင် ဝတ်ရစေမယ်၊
သားအဖေ ရောက်လာတဲ့အခါ အဆင်သင့် ဝတ်နိုင်အောင်
မေမေအခုပဲ သင်္ကန်းသွားဝယ်ထားမယ်ကွယ်”

ဦးဟုတ်စိန်ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ ထိုသားကြီးနှင့်တကွ
သား ၅-ယောက်နှင့် ဟူ ၇-ယောက်တို့ကို ရဟန်းခံပွဲ ကျင်းပ
ပေးလေ၏။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာကို ဝေးရပ်သို့ပင် ရောက်
အောင် ထိမိအောင်ပို့လွှတ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားနေတော့၏။

မေတ္တာကို ဘယ်လိုပို့လွှတ်ရသလဲ .

ဆရာတော် ဦးဥတ္တမသာရက ဘဝချမ်းသာအောင်နေလိုသူ
တိုင်းသည် မေတ္တာတရားဖြင့် နေရမည်။ မေတ္တာတရားဖြင့်
သတ္တလောကကြီး တစ်ခုလုံးအပေါ် ခြုံလှမ်း၍ စိတ်အာရုံ
ဖြန့်ပွားပေးရမည်။ အလွယ်ကူဆုံး မေတ္တာဖြန့်ပွားနည်းမှာ....

- + စကြဝဠာအနန္တ၌ရှိကြကုန်သော နတ်, လူ, သတ္တဝါ
အားလုံးဘေးရန်ကြောင့်ကြ, ဆင်းရဲကင်း၍ကိုယ်စိတ်
နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။
- + ကောင်းကျိုးလိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝကြပါစေ။

ဤမေတ္တာဖြန့်ပွားနည်းအကျဉ်းကို ပထမအသံထွက်ပြီးရှုတ်
ဆိုပါ။ ရှုတ်ဖန်များလာသည့်အခါ အဓိပ္ပာယ်သဘောကိုသိလာ
၏။ စိတ်ဝင်စားလာ၏။ ထိုအခါ အသံမထွက်ဘဲ စိတ်ထဲကသာ

ရွတ်ဆိုပြီး : ဆင်ခြင်ဖြန့်ပွားနေပါ။ နတ်လူသတ္တဝါအားလုံးတို့ အပေါ် မှာချစ်ခြင်းမေတ္တာနှင့်သနားခြင်းကရုဏာစိတ်ဖြစ်ပေါ် လာလိမ့်မည်။

ဤကား မေတ္တာရှင်၊ ကရုဏာရှင် ဖြစ်ရန် လမ်းစပေတည်း။

“သတ္တလောကကြီးတစ်ခုလုံး၌ ရှိသမျှသောနတ်လူသတ္တဝါ အားလုံးတို့ အပေါ် ဝယ် မိမိရဲ့မေတ္တာ ပျံ့နှံ့ စေ၍ ခြုံလှမ်း၍၊ ဖြန့်ကြက်၍ လူတို့ရဲ့ စိတ်နှလုံးတိုင်းသို့ စိမ့်ဝင်စေ၍ တကယ် ချမ်းသာစေလိုသော စေတနာဖြင့်လှိုက်လှဲစွာပို့လွှတ်နေခြင်းကို မေတ္တာဘာဝနာပွားခြင်းလို့ ဆိုပါတယ်”

၅၂၈ သွယ် မေတ္တာပွားပုံ

ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော်လာ ၅၂၈ သွယ် မေတ္တာပွားနည်း တွင် ရှေးဦးစွာမေတ္တာကို အနောဓိသမေတ္တာနှင့် ဩဓိသမေတ္တာ ဟူ၍ ၂ မျိုး ခွဲ၏။

(၁) အနောဓိသမေတ္တာ ၅မျိုး

သတ္တဝါတို့ကို အထူး မရည်ညွှန်းဘဲ သာမည ပွားပို့သော မေတ္တာကို အနောဓိသမေတ္တာဟု ခေါ်၏။ အနောဓိသ သတ္တဝါ ၅ မျိုး ရှိ၏။

၁။ သဗ္ဗေသတ္တာ = အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ သည်....

၂။ သဗ္ဗေဝါဏာ = အလုံးစုံသော ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိ သည့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ...

၃။ သဗ္ဗေဘူတာ = အလုံးစုံသော ကိုယ်ထင်ရှားရှိသည့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်....

၄။ သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာ = အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်....

၅။ သဗ္ဗေအတ္တဘာဝပရိယာပနော = အလုံးစုံသော ခန္ဓာ ကိုယ်အတ္တဘောရှိသူ အပေါင်းတို့သည်....

(၂) သြဓိသမေတ္တာ ၇ မျိုး

သတ္တဝါတို့အထူးရည်ညွှန်း၍ပွားပို့သောမေတ္တာကို 'သြဓိသမေတ္တာ' ဟု ခေါ်ကြ၏။ သြဓိသသတ္တဝါ ၇ မျိုးရှိ၏။

၁။ သဗ္ဗာဏုတ္တိယော = အလုံးစုံသော မိန်းမ (အမသတ္တဝါ) အပေါင်းတို့သည်

၂။ သဗ္ဗေပုရိသာ = အလုံးစုံသောယောက်ျား (အထီးသတ္တဝါ) အပေါင်းတို့သည်....

၃။ သဗ္ဗေအရိယာ = အလုံးစုံသော အရိယာအပေါင်းတို့သည်-

၄။ သဗ္ဗေအနရိယာ = အလုံးစုံသောပုထုဇဉ်အပေါင်းတို့သည်....

၅။ သဗ္ဗေဒေဝါ = အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်....

၆။ သဗ္ဗေမနုဿ = အလုံးစုံသော လူအပေါင်းတို့သည်....

၇။ သဗ္ဗေဝိနိပါတိကာ = အလုံးစုံသော အပါယ် သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်....

(၃) မေတ္တာပွားနည်း ၄ ချက်

အထက်ပါသတ္တဝါတစ်မျိုးစီကို အောက်ပါအတိုင်းမေတ္တာ ၄ ချက်စီ ပွားပို့ရမည်။

- ၁။ အဝေရာဟောန္တု = ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ
- ၂။ အဗျာပဗ္ဗာဟောန္တု = စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ
- ၃။ အနိဿာဟောန္တု = ကိုယ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ
- ၄။ သုခိအတ္တာနံပရိဟရန္တု = ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ
လွယ်ကူစွာ မိမိတို့၏ ခန္ဓာ
ဝန်လို့ ရှက်ဆောင် နိုင်ကြ
ပါစေ။

(၄) အရပ်မျက်နှာ ၁၀ ပါး

- ၁။ ပုရတ္ထိမာယဒိသာယ = အရှေ့ အရပ်၌ ရှိကြကုန်
သော....
- ၂။ ပစ္ဆိမာယဒိသာယ = အနောက် အရပ်၌ ရှိကြကုန်
သော....
- ၃။ ဥတ္တရာယဒိသာယ = မြောက်အရပ်၌ ။ ။
- ၄။ ဒိက္ခိဏယဒိသာယ = တောင်အရပ်၌ ။ ။
- ၅။ ပုရတ္ထိမာယအနုဒိသာယ = အရှေ့တောင် အရပ်၌ ရှိကြ
ကုန်သော
- ၆။ ပစ္ဆိမာယအနုဒိသာယ = အနောက်မြောက် အရပ်၌
ရှိကြကုန်သော
- ၇။ ဥတ္တရာယအနုဒိသာယ = အရှေ့မြောက် အရပ်၌ ရှိကြ
ကုန်သော
- ၈။ ဒိက္ခိဏယအနုဒိသာယ = အနောက်တောင် အရပ်၌
ရှိကြကုန်သော

၉။ ဟေဋ္ဌိမာယဒိသာယ = အောက် အရပ်၌ ရှိကြကုန်
သော

၁၀။ ဥပရိမာယဒိသာယ = အထက်အရပ်၌ ။ ။

(၅) ၅၂၈ သွယ်သော မေတ္တာ ဖြစ်လာပုံ

အရပ်မျက်နှာ မရည်ညွှန်းဘဲ အနောက်သို့ သတ္တဝါ ၅ မျိုး၊
ဩဇိသသတ္တဝါ ၇ မျိုး၊ ပေါင်းသတ္တဝါ ၁၂ မျိုးကို မေတ္တာ
၄ ချက် ပွားပို့သဖြင့် မေတ္တာ ၁၂ x ၄ = ၄၈ ပါး ရ၏။

ထို့နောက် အရှေ့အရပ်၌ ရှိကြကုန်သော အထက်ပါ
သတ္တဝါ ၁၂ မျိုးကို မေတ္တာ ၄ ချက် စီးပွားပို့သဖြင့် မေတ္တာ
၄၈ ပါး ရပြန်၏။

အရပ် ၁၀ မျက်နှာ စတုက် မေတ္တာအပေါင်း =

$၄၈ \times ၁၀ = ၄၈၀$ ပါး

အရပ်မျက်နှာကို မရည်ညွှန်းဘဲ ပွားပို့သည့်မေတ္တာ = ၄၈ ပါး

စုစုပေါင်း = ၅၂၈ ပါး

တိပိဋကဓရဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ညွှန်ပြသော
မေတ္တာပွားနည်း

၁။ အရှေ့အရပ်၌ရှိသော အနန္တစကြာဝဠာ အနန္တသတ္တ
ဝါတို့ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

၂။ အနောက်အရပ်၌ရှိသော အနန္တစကြဝဠာ အနန္တသတ္တဝါတို့ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းငြိမ်းကြပါစေ (စသည်ဖြင့် ၄ ချက်ပွားပါ)

၃။ မြောက်အရပ်၌ရှိသော အနန္တစကြဝဠာအနန္တသတ္တဝါတို့ (အထက်ပါအတိုင်း)

၄။ တောင်အရပ်၌ ။ ။ ။

၅။ အရှေ့တောင်ထောင့် ။ ။ ။

၆။ အနောက်မြောက်ထောင့် ။ ။ ။

၇။ အရှေ့မြောက်ထောင့် ။ ။ ။

၈။ အနောက်တောင်ထောင့် ။ ။ ။

၉။ အောက်အရပ်၌ရှိသော ထက်ဝန်းကျင်အနန္တစကြဝဠာ အပါယ်ဘုံသား အနန္တသတ္တဝါတို့-(အထက်ပါအတိုင်း ၄ ချက်ပွားပါ)

၁၀။ အထက်အရပ်၌ရှိသော ထက်ဝန်းကျင် အနန္တစကြဝဠာ အနန္တ နတ်ဗြဟ္မာတို့-

ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။
ဒေဝါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။
ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။
နုလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

မေတ္တာသုတ်လာ မေတ္တာဘာဝနာ ၁၁ မျိုး

တိပိဋကဓရဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ညွှန်ပြ

ပေးသော မေတ္တာသုတ် ပရိတ်တော်လာ မေတ္တာဘာဝနာ
ပွားနည်း ၁၁ မျိုးမှာ ...

၁။ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၂။ ကြောက်တတ် - မကြောက်တတ်၊ နှစ်ရပ်များစွာ
သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၃။ မြင်အပ် မမြင်အပ်၊ နှစ်ရပ်များစွာသတ္တဝါ၊ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၄။ ဝေးနေ နီးနေ၊ နှစ်ထွေများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၅။ ဘဝ ဇာတ်ဆုံး၊ မဆုံးများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၆။ ရှည်တို အလတ်၊ သုံးရပ်ခနွာ၊ သတ္တဝါ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ၊
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၇။ ကြီးငယ် အလတ်၊ သုံးရပ်ခနွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၈။ ဆူ၊ ကြုံ၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာ၊ သတ္တဝါ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။

ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၉။ လူအချင်းချင်း၊ လှည့်ပတ်ခြင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

၁၀။ အထင်သေးခြင်း၊ အချင်းချင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

၁၁။ ဆင်းရဲလို့ခြင်း၊ အချင်းချင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

မေတ္တာညီမျှပါစေ

မေတ္တာဘာဝနာကိုဖြန့်ပွားရာတွင် သတ္တဝါများ အားလုံး
အပေါ်မှာမေတ္တာအညီအမျှထားရ၏။ ‘ငါ့မုန်းသောငါ့ရန်သူမှ
တစ်ပါး အခြားသူအားလုံးချမ်းသာကြီးပွားကြပါစေ’ ဟု ကွက်
ချစ်ထား၍ မရ။ မိမိချစ်သူ၊ မုန်းသူ၊ မချစ်မမုန်းသူနှင့် မိမိဟူသည့်
ပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးကို အညီအမျှ မေတ္တာထားနိုင်သည်အထိ လေ့ကျင့်
ပွားများသွားရမည်ဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့၊ ရဟန်းမည်သည်ကား ခပ်
သိမ်း သာသနာ့ပုဒ်ကို ခြားသတ်မှတ်သောမေတ္တာ၊
အနာမိသ- ဘန်သက်ပိုင်းခြားမထားဘဲ အားလုံးကုန် သိမ်းခြုံ
ဖြန့်သော မေတ္တာ ဟူ၍ မေတ္တာနှစ်မျိုးကို ဖြန့်ကြဲရမည်။

“မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကိုလိုသူဖြစ်စေ၊ မလိုသူဖြစ်စေ၊ ရံခါ
လို၍ ရံခါ မလိုသူဖြစ်စေ၊ လိုသူဘဲမဟုတ် မလိုသူလဲမဟုတ်သူဖြစ်
စေ၊ မိမိဘက်ကမူ အားချမ်းသာစေလိုသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်ပွားရ
မည်၊ နှံ့စေရမည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မဲ့ခြားရာ၊ ညီမျှသောမေတ္တာ
စိတ် ပုံစံနိဗ္ဗာန်ထား၍ နေရမည်” ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။

မေတ္တာဘာဝနာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

တိပိဋကဓရဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသက ဤသို့ ဟောကြားထားပေ၏။

“ကနေ့ ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် သတ္တဝါတွေမှာ ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ မီး ၃ ပါးတွေ တဟုန်းဟုန်း လောင်နေ တယ်။ ဒါက မြင်ရတဲ့ဉာဏ်နဲ့ ကြည့်ရင် မြင်ရတဲ့မီး ၃ ပါး၊ တစ်ခါဉာဏ်နဲ့ကြည့်ရင် မြင်ရမယ့် အကျိုးမီးက ငရဲမီး....

“ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်လာအင်္ဂါသုတ်မှာ ဟောထားပုံက....

- (၁) လောဘမီးကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဒေါသမီး တောက်တယ်။
- (၂) ဒေါသမီးကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မောဟမီး တောက်တယ်။
- (၃) မောဟမီးတောက်တော့ ငရဲမီးတွေ တောက်ကုန် တယ်။
- (၄) ငရဲမီးတောက်ရင် သတ္တဝါတွေဟာ ဒုက္ခမီးတွေ တဟုန်းဟုန်း တောက်တယ်တဲ့။

ဒါဖြင့်ရင် ကောင်းပြီ၊ မီးကိုငြိမ်းစေနိုင်တဲ့ရေရှိသလို အခု ပြောတဲ့ လောဘမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ ငရဲမီး ဒီမီးတွေကို ငြိမ်းစေတတ်တဲ့တရားရေကောမရှိဘူးလား....ဆို၊ တရားရေက မေတ္တာဘာဝနာသည် အဲဒီမီးတွေကို ငြိမ်းစေတတ်တဲ့ ရေစင် ရေအေး ဖြစ်ပါတယ်”

သို့အတွက် သတ္တဝါတစ်ဦးစီကို မရပ်မနားလောင်မြိုက်နေ စေတဲ့ ကြောက်စရာမီးတောက်ကြီးများကို ငြိမ်းသတ်ပေးနိုင် သည့် ရေစင်ရေအေးမှာ မေတ္တာဘာဝနာပင် ဖြစ်သည်။

မေတ္တာပွားပို့ သူသည် မိမိအားလောင်မြိုက်နေသောမီးကြီး
များကို ချက်ချင်းငြိမ်းသတ်နိုင်သဖြင့် ချမ်းသာသော ဘဝကို
လက်ငင်းရရှိသည်။ ထို့အပြင် မေတ္တာအာနိသင်ဖြင့် သတ္တဝါ
အချင်းချင်း ချစ်ခင်ကြင်နာလာကြသဖြင့် သာယာ ငြိမ်းချမ်း
သော လောကကြီးကိုတည်ဆောက်ရာ၌လည်း အထောက်အကူ
ပြုသည်။

မေတ္တာဘာဝနာသည် လောဘမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီးတို့
ကို ငြိမ်းသတ်နိုင်သည့်အတွက် မေတ္တာပွားပို့ရသော ကုသိုလ်
သည် ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်တို့ထက် ပို၍ ကြီးမားသည်။

“တစ်နေ့သုံးခါ၊ အိုးတစ်ခုဖြင့်၊ ချက်ကာထမင်း၊
ကျေးမွေးခြင်းထက်၊ မယှင်းစင်စစ်၊ နို့တစ်ညှစ်စာ၊
မေတ္တာပွားများ၊ ကျိုးကြီးမားသည်၊ ဘုရားမြတ်စွာ
မိန့်ခွန်းတည်း”

ဟု မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား စပ်ဆိုထားခဲ့၏။

တစ်နေ့လျှင်အိုးသုံးခုဖြင့်ဆွမ်းစုံချက်ပြီး ပေးကမ်းလှူဒါန်း
ရခြင်းထက် နွားနို့တစ်ညှစ်စာကာလမျှ မေတ္တာဈာန်နှင့် ယှဉ်
သော မေတ္တာပွားပို့ရသည့် ကုသိုလ်က ပိုကြီးမားသည်ဟု
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။

မေတ္တာဘာဝနာကို စူးစူးစိုက်စိုက် စွဲစွဲမြဲမြဲ ပွားများ
အားထုတ်သူသည် ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊
တေတုဈာန် အသီးသီးတို့ကို အဆင့်ဆင့် ရရှိနိုင်၏။ ထိုဈာန်
ချမ်းသာတို့သည် အဆင့်ဆင့် တိုးမြင့်သွားကြရာ ပထမဈာန်
ချမ်းသာသည်ပင်လျှင် ကာမဂုဏ် ချမ်းသာတို့ထက် များစွာ
သာလွန်၏။

ထို့ကြောင့် ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ချမ်းချမ်းသာသာ
နေထိုင်လိုလျှင် မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ရ၏။
ဈာန်မပျက်ဘဲ တမလွန်ဘဝသို့ကူးပြောင်းသွားသော် ဗြဟ္မာ့ဘုံ
သို့ လားရောက်ရ၏။

ထိုမျှသာမကသေး။ မေတ္တာဘာဝနာသည် စတုရက္ခ
သက်စောင့်ကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်းပင်ပင်၏။ ဈာန်သမာဓိအဆင့်
ထိ မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများအားထုတ်နိုင်သူသည် ဝိပဿနာ
ဘာဝနာသို့ကူးပြောင်းလိုက်လျှင် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုလျင်မြန်
စောစွာ ရရှိနိုင်ပေသေး၏။

မေတ္တာ၏အကျိုးကား တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်လေစွတကား။

မေတ္တာအကျိုး ၁၁ ပါး

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ ဖော်ပြထားသော မေတ္တာ၏အကျိုး
အာနိသင် ၁၁ ပါးတို့မှာ....

- (၁) ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ၏။
- (၂) ချမ်းသာစွာ နိုးရ၏။
- (၃) ယုတ်မာဆိုးရွားသော အိပ်မက်များကို မမြင်မက်ရ။
- (၄) လူတို့ ချစ်ခင်၏။
- (၅) နတ်တို့လည်း ချစ်ခင်၏။
- (၆) နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။
- (၇) မေတ္တာပွားများလေ့ရှိသူအားမီးသည်လည်းကောင်း၊
အဆိပ်သည် လည်းကောင်း၊ လက်နက်သည် လည်း
ကောင်း မရောက်မကပ်နိုင်။

- (၈) လျင်စွာလည်တတ်၊ ပျံ့လွင့်တတ်သောစိတ်သည် အညီအညွတ် ကောင်းစွာ တည်၏။
- (၉) မျက်နှာအဆင်း ကြည်လင်၏။
- (၁၀) မတွေမဝေဘဲ စုတေသေလွန်ရ၏။
- (၁၁) ထို့ထက်အလွန်ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်ကိုထိုးထွင်း၍မရခဲ့သော် ဗြဟ္မာပြည်သို့ လားရောက်ရ၏။

အထက်ပါအကျိုး ၁၁-ပါးကို လက်ဖြင့် မှတ်သားလိုလျှင်

“အိပ်နိုးချမ်းသာ၊ ယုတ်မာ မမက်၊ နှစ်သက် လှူနတ်၊ စောင့်ရှောက်နတ်များ၊ ဆိပ်ကားမနှံ့၊ စိတ်ပြန်တည်ကြည်၊ ရှင်သည်မျက်နှာ၊ သေကာမတွေ၊ လားလေ ဗြဟ္မာ၊ ဆယ့်ဘစ်ခါဟု မေတ္တာခိုသင်၊ ကျိုးဆက်ထင်သည်၊ ရှင်လူအများ ကျင့်ရာသော်”

မေတ္တာပရိတ်၏ အကျိုးကျေးဇူး

သဘာဝအတိုင်းဖြစ်စေတော်မူသော ကျောင်းတော်၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းငါးဆူတို့သည် ဘုရားရှင်ထံ ကမ္မဋ္ဌာန်း သင်ယူကြပြီးနောက် ယူဇနာ တစ်ရာ ဝေးကွာ၍ ဟိမဝန္တာတောင်ပေါ်နေသော ဘောဇ္ဈင်္ဂတန်းတစ်ခုသို့ ကြွလှမ်းသွား၏။

ကိုရဟန်းတို့၏ သီလတန်ခိုးကြောင့် ရဟန်းစိုးနတ်များသည် သစ်တိုင်များပေါ်၌ ခိုခိမာန်များ၌ မနေနိုင်ကြတော့ဘဲ ကလေး သူငယ်များ ကဲ့ရဲ့ပိုင်းကာ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ကြရ၏။ ရက်

အနည်းငယ်ကြာသော် ထိုနတ်တို့သည် ရဟန်းများ မနေနိုင်အောင် အမျိုးမျိုး ခြောက်လှန့်ကြကုန်၏။

ရဟန်းများသည် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ပြီး အအိပ်ပျက် အစားပျက်ဖြစ်ကာ ကြုံလှိဖျော့တော့လာကြကုန်၏။ သို့အတွက် အခြားသပွာယဖြစ်မည့် နေရာ တစ်နေရာကို ညွှန်ပြပေးဖို့ တောင်းပန် လျှောက်ထားရန် ဘုရားရှင်ထံ ပြန်ကြွလာကြ၏။

ဘုရားရှင်က “ချစ်သားတို့ သင်တို့ သိ တင်း သုံး ခဲ့သော တောအရပ်သည် သင်တို့အား အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်အောင် အကျိုးပြုပေးမည့်နေရာဌာနပေတည်း။ ထိုအရပ်သို့သာ သင်တို့ ပြန်သွားကြပါကုန်လော့၊ သင်တို့အား တောစိုး နတ်များက မခြောက်လှန့်ရန် ဤမေတ္တာသုတ်ပရိတ်တော်ကို သင်ယူသွားကြ”

ရဟန်းငါးရာတို့သည် မေတ္တာသုတ်ကို ရွတ်ဆိုလိုက် ထိုတောအရပ်သို့ ပြန်ကြွသွားကြ၏။ ဤအခါတွင် ရုက္ခစိုးနတ်များသည် ရဟန်းများအား ရန်မမူကြသည့်အပြင် ကြည်ဖြူစွာ ခရီးဦးကြိုဆိုပြီး စောင့်ရှောက်ပေးကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာသုတ်သည် နတ်များအား ချစ်ခင်လာစေပြီး ဘေးရန်အသွယ်သွယ်မှ ကာကွယ်ပေးနိုင်သော “ပရိတ်-ပရိတ် အရံအတား” ဖြစ်ပါပေ၏။

မေတ္တာသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် မေတ္တာပွားများခြင်း (၁၂) မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အမြန်ဆုံး သမာဓိ ရစေနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်ပြီး စတုတ္ထဈာန်အထိ တက်လှမ်းစေနိုင်၏။ ဤဈာန်သမာဓိကို အခြေခံ၍ ဝိပဿနာရုမ္မတိကြသည့်အခါ ထိုရဟန်းငါးရာတို့သည် ထိုဝါတွင်းကာလ၌ ပင်လျှင် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

ဦးဥတ္တမသာရ ၏ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များ

(၁) မုန်းသူကို ချစ်အောင်လုပ်နည်း

နယ်ခြားတောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်ကြီးဦးဥတ္တမ သာရသည် “လူသားများအတွက် လျှို့ဝှက်နည်းကောင်းတစ်ခု ပေးပါမယ်။ ဥပမာဆိုကြပါစို့ ၊ ဘာအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူက မိမိကိုရန်သူလို သဘောထားနေ လျှင် ဝစီဘေဒဖြင့်အနေခက်အောင် တိုက်ခိုက်နေလျှင် အဲဒီ ရန်လုပ်နေသူကို သနားခံတ်ထားရမယ်။ မုန်းစိတ်မထားဘူး။

ရန်လုပ်နေသူအပေါ် မိမိက စိတ်အာရုံညွတ်ပြီး....

“သူခမျာ ... ငါ့ကိုရန်လုပ်နေရတာ စိတ်ချမ်းသာမှာမဟုတ် ဘူး၊ စိတ်နှလုံးပူဆာနေရှာမှာပဲ၊ သနားစရာပဲ၊ ဒီတော့ ငါဘာ လုပ်ရမလဲ၊ ဒေါသဆိုတာဒေါသဖြစ်သူကို ကြီးကျယ်စွာလေောင် စေတဲ့မီးပဲ၊ မေတ္တာသည် အားကောင်းတဲ့ရေဖြစ်တယ်။ ငါက မေတ္တာဖြင့်ခုခံတာကွယ်ရမယ်၊ သူ့ ဒေါသမီးကိုလဲငါ့မေတ္တာရေ နဲ့ ငြိမ်းသတ်ပေးမယ်၊ အဲသလို မှန်ကန်တဲ့အသိဉာဏ်ဖြင့်နှလုံး သွင်းနေရမယ်၊ အဲဒါ မိမိဘက်က မှုမုန်ရပ်ထည်နေနည်း ဖြစ် တယ်။

“ဒုတိယနည်းက သူဟာမမြဲတဲ့သတ္တဝါတစ်ဦးပဲ၊ ငါလဲ မမြဲ တဲ့သတ္တဝါတစ်ဦးပဲ၊ တစ်နေ့နေ့မှာ သေကြရမယ့် သူချည်းပဲ၊ မသာလောင်းကောင်အချင်းချင်းသူကဒေါသထားသော်လဲ ငါ က မခံချင်စိတ်မာနနဲ့လေောင်ကျမ်းစေတတ်တဲ့ဒေါသမထားသင့် ဘူး၊ အမှန်မှာ သံသရာဝှံ့ဆင်းရဲထဲက သတ္တဝါအားလုံးဟာ သနားစရာချည်းပဲ၊ သူ့ခမျာသနားထိုက်တဲ့ လူတစ်ယောက်ပဲ။

“အဲသလိုဦးစွာ ကရုဏာစိတ်ဖြစ်ရမယ်၊ သနားထိုက်သော သတ္တဝါအဖြစ် ပိုင်နိုင်စွာမြင်အောင်ကြည့်ပါ။ မြင်လာပြီဆိုရင် မိမိဘက်ကနူးညံ့ တဲ့ကရုဏာစိတ်ဝင်လာပြီလို့မှတ်ပါ။ ကြည့်လင် တဲ့ ကရုဏာစိတ်ဦးစွာ ဝင်လာပြီးတဲ နောက်က ကပ်ပြီးမေတ္တာ စိတ်ဝင်လာစေရမယ်၊ မေတ္တာစိတ် တစ်ဆက်တည်း ကပ်ပါလာ အောင် နှလုံးသွင်းရမယ်၊ မေတ္တာစိတ်သိသာအောင် စိမ့်ဝင်လာ ပြီဆိုလျှင် ထိုစိတ်အာရုံကို လက်မလှုတ်စေနဲ့၊ တကယ်ချမ်းသာ စေလိုတဲ စေတနာနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးစူးစိုက်ထားပါ။ လှိုက်လှိုက် လဲ့လဲ့ မေတ္တာပို့လွှတ်ပေးနေပါ။”

“အချိန်ကြာကြာကြီး အစဉ်တစိုက် မလုပ်ဖြစ်စေဦးတော့ မေတ္တာပို့လွှတ်ဆဲအချိန်ပိုင်းကလေးမှာလှိုက်လဲ့တဲစေတနာထက် သန်မှုရှိဖို့ အဓိကဖြစ်တယ်၊ ထက်သန်အားကောင်းပါမှ မေတ္တာ တန်ခိုးထက်မြက်မယ်၊ စေတနာထက်သန်သလောက် အောင်မြင် မှု လျင်မြန်လိမ့်မယ်လို့မှတ်ပါ။”

“ယောကျ်ားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ကြီးငယ်မရွေး၊ လူမျိုး မရွေး၊ ဘာသာမရွေး မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် မုန်းစိတ် ဝင်နေသူဖြစ်ပါစေ၊ မိမိရဲ့စိတ်ရင်းစေတနာက တကယ်လှိုက်လဲ့ လာလျှင် ထိုသူရဲ့မုန်းစိတ် ကင်းပျောက်သွားလိမ့်မယ်၊ မုန်းစိတ် ကင်းပျောက်ပြီးရင် မကြာခင်ချစ်စိတ်ဝင်လာပါလိမ့်မယ်။”

“မုန်းကြလို့ ကဲ့ကဲ့နေကြတဲ လင်မယားချင်းဖြစ်ပါစေ၊ စိတ်အာရုံ တစ်ဖြစ်လဲပြီး ပြန်လည် ချစ်ခင်လာကြလိမ့်မယ်။ မယုံရင် ထိရောက်အောင် စမ်းကြည့်ပါ။”

(၂) လိုရာပြီးပြောက်သော လက်တွေ့ ရေမေတ္တာပို့နည်း

“ဒီနေရာမှာ လက်တွေ့နည်းကောင်းတစ်ခု ပေးရဦးမယ်။ အကယ်၍ စိတ်အာရုံညွတ်ပြီး မေတ္တာပို့လွှတ်ပေးနေသော်လည်း တစ်ခုတစ်ယောက်ရဲ့ ရန်မှုခြင်းကိစ္စ၊ မုန်းတီးခြင်းကိစ္စ အမြန် ပြေအေးသွားမယ်လို့ မထင်ရလျှင် ရေမေတ္တာ ပို့ကြည့်ပါ။ အောင်မြင်စေရမယ်။ ရေမေတ္တာဖြင့် အနိုင်ယူပါ။”

“နည်းက သန့်ရှင်းတဲ့ ရေတစ်ဖန်ခွက်ကို ဘုရားစင်ပေါ်မှာ တင်ထားပါ။”

“သန့်ရှင်းတဲ့ ကျောက်ခဲကလေးတစ်လုံးဖြစ်စေ၊ သစ်သား ချောင်းကလေးတစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ မိမိမေတ္တာပို့လိုသူကို ရည်မှတ်ပြီး ရေဖန်ခွက်ထဲမှာ ထည့်စိမ်ထားပါ။ အမှိုက်အမှုန် မကျရအောင် အဖုံးဖုံးထားပါ။”

“သူ့ ရဲ့စိတ်နှလုံးဟာ ရေကဲ့သို့ အေးချမ်းသွားပါစေ” လို့ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ မေတ္တာပို့လွှတ်ပေးနေပါ။ “သူ့ ရဲ့စိတ်ပူဆာနေခြင်းကို အေးချမ်းသွားစေဖို့ သူ့ကိုပါ ရေစိမ်ထားလိုက်ပြီ” လို့ မိမိစိတ်ကိုလဲ ရှင်းရှင်းထားနေပါ။ ပူပင်သောကဝင်ပြီး စိတ်လှုပ်ရှားနေခြင်း မရှိအောင်နေပါ။

“သူ့ကို ငါ ဒုက္ခမထောက်ရှေ့ပေါ့။ ငါ့ရဲ့ စိတ်ချမ်းသာ၊ သူ့လဲ စိတ်ချမ်းသာ နေမြဲတိုင်းနေစေရန် ဖြစ်နိုင်တိုင်းဖြစ်စေရန် သူ့ကို ရေခွက်ထဲ ချစ်မိကားလိုက်ပြီ” လို့ ယုံကြည်စိတ်ချပြီး နေပါ။

“သူ့ စိတ်ကေးသွားပြီ။ သူ့ စိတ်ကြည်လင်သွားပြီ။ သူ့မှာ ငါ့ကိုရန်မူချင်စိတ်ပျောက်လွင့်သွားပြီ” လို့လဲ မိမိစိတ်ထဲက သိနေပါ။ (ဇာကယ်ချမ်းသာစေလိုက် စိတ်ရင်း စေတနာသာထား

ပေးနေပါ။) ထိုသူ့ရဲ့စိတ်ဟာ အဲဒီ အချိန်အပိုင်းအတွင်းမှာပဲ မှုပြောင်းသွားလိမ့်မယ်။

“သူ့ ရဲ့စိတ်အာရုံထဲမှာမိမိကပို့ လွှတ်ပေးနေတဲ့ စိတ်တန်ခိုးကြောင့် ပူဆာပြီး ဆူပူကဲနေခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့ဒေါသစိတ် မာန်ဟာ တဖြည်းဖြည်း ပြေအေးသွားလိမ့်မယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ မိမိအပေါ် သနားစိတ်ဝင်လာပါလိမ့်မယ်။ ဆက်လက်ပြီး ချစ်ခင်စိတ် ကြည်နူးစိတ် ပြောင်းဝင်လာပါလိမ့်မယ်။”

“ချစ်ခင်စိတ် ဝင်ရောက်လာလျှင် သူ့ကလဲမိမိကို မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် မြင်လာပါလိမ့်မယ်။ ကြည်နူးဝမ်းသာတဲ့ စိတ်လဲဝင်စားနေလိမ့်မယ်။ အဲသည့်နောက် သူ့ကိုယ်တိုင် ပြောမှားဆိုမှားရှိသမျှကို ဝန်ချကာ တောင်းပန်လာတတ်တယ်။ တောင်းပန်ဝန်ချခြင်းမပြုရင်တောင် မိမိအပေါ် ဆက်လက်ရန်မူနေခြင်းကို ပြုတော့မည် မဟုတ်ပါ။ မီးကို ရေဖြင့် လုံလောက်အောင် ပက်ဖျန်းထားလိုက်သလို ကိစ္စပြီးလို့တစ်ခါတည်း အေးငြိမ်းသွားစေလိမ့်မယ်။”

“တစ်နည်းအားဖြင့်ရန်မူနေတဲ့ သူ့ဟာမိမိကို မကြည့်ဝံ့ တော့ဘဲ တခြားဒေသသို့ အမြန်ဆုံး ရှောင်ပြေး သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေက လူ့လောကမှာတွေ့ကြုံလေ့ ရှိတတ်လို့ ပြည့်စုံအောင် ညွှန်ပြရေးရခြင်းဖြစ်တယ်”

အထက်ပါ တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်၏နည်းကို စိတ်ပညာဆရာတို့ကလည်း အပြည့်အဝ ထောက်ခံနိုင်ကြမည်ဖြစ်၏။ စိတ်ပညာရှင်တို့သည် စိတ်ဖြင့်စေစားမှု၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် တိုက်တွန်းမှုရဲ့ အာနိသင်ထူးကို အောင်မြင်စွာ အသုံးပြုနေကြသည် မဟုတ်ပါလော။

(၃) သံရုံးကြီးတစ်ခုမှ ရာထူးလှပဲ့

တစ်ချိန်က ရန်ကုန်မြို့ရှိနိုင်ငံခြားသံရုံးကြီးတစ်ခုတွင် မြန်မာ အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးတို့ ရာထူးလှပဲ့ကြီး ဖြစ်ခဲ့၏။ အုပ်ချုပ်ရေးအရ အရေးပါသော ထိုရာထူးကို “သူ ရထိုက်ဘယ်၊ ငါရထိုက်ဘယ်” ဟု အငြင်းပွားကြ၏။

မြန်မာအမျိုးသား၏မိခင်က သားစိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေ သည်ကို မကြည့်ရက်၍ တောင်တန်းသာသနာပြုဆရာတော်ကြီး ထံ အကျိုးအကြောင်း စာရေးလိုက်၏။ “အားကိုးပါတယ်၊ ကယ်တော်မူပါ၊ လှိုက်လှဲစွာမေတ္တာပို့ ပေးတော်မူပါ” ဟုလည်း ပန်ကြားလိုက်၏။

ဆရာတော်က ရေမေတ္တာကို အသုံးပြုရန်ညွှန်ကြားလိုက်၏။ အရေးပါသူ မြန်မာအမျိုးသားကိုယ်တိုင်က ရေမေတ္တာပွားပို့ ရမည်ဖြစ်၍ ...

- ၁။ အချက်သေစာ မသောက်စားရန်၊
- ၂။ ဖြစ်နိုင်လျှင် သက်သတ်လွတ် စားရန်နှင့် ရံခါဥပုသ် စောင့်ရန်၊
- ၃။ တစ်ဖက်သားကို ဒေါသစိတ် မထားရန်၊ မခံချင်စိတ် မာနဂိတ်မထားရန်တို့ ကိုလည်း ဆရာတော် မှာကြား လိုက်၏။ ထို့အပြင်....

“ဘုန်းကြီးက အဝေးမှနေပြီး မေတ္တာပို့လွှတ် ပေးနေပါ တယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ သြဝါဒကို နာခံလိုက်နာလျှင် ၃ လကြာတဲ့ အခါ အားလုံးအေးမ်းပြီး လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝသွားမယ်” ဟု လည်း ရေးသားလိုက်၏။

မကြာခင်ပြန်စာရောက်လာ၏။ မိခင်ကသားအားဆရာတော်
၏စာကိုပြရာသားကအေးချမ်းစွာဖြေရှင်းဖို့သဘောတူကြောင်း
သားက အရက်မသောက်တတ်ကြောင်း ဥပုသ်စောင့်ပြီး သက်
သတ်လွတ်လည်း စားကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြထား၏။

တစ်လကြာသည့်အခါရောက်လာသောစာက “အခြေအနေ
ကောင်းလာတော့မယ် ထင်ပါရဲ့။ နိုင်ငံခြားသားက ရာထူးမှ
နုတ်ထွက်ပြီး သူ့ဌာနေပြန်သွားပြီ။ ရန်အေးစပြုပြီ” ဟု ဖော်ပြ
ထား၏။

နှစ်လအကြာတွင် ဆရာတော်ထံ စာရောက်လာပြန်၏။

“သားကို နုတ်ထွက်သွားတဲ့နိုင်ငံခြားသားနေရာမှာအလုပ်
ခန့်ဖို့ပြန်တမ်းထွက်လာပြီ။ အလုပ်တော့မရသေးပါ။ ဆရာတော်
၏ သြဝါဒကို လက်ခံပါတယ်။ သက်သတ်လွတ် စားပါတယ်။
ရံခါ ဥပုသ်လဲစောင့်ပါတယ်ဘုရား” ဟုရေးသားဖော်ပြထား၏။

သုံးလပြည့်သည့်အခါ စတုတ္ထမြောက် ပြန်စာရောက်လာ
ပြန်၏။

“သားကရာထူးလက်ခံလိုက်ရပါပြီ။ အခုမှ စိတ်ချလက်ချ
ဖြစ်ရပါ။ တော့တယ်ဘုရား၊ ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်ဘုရား”
ဟု ဖော်ပြထား၏။

မေတ္တာကို သူတော်ကောင်း ပညာရှိတို့ သုံးစွဲသည့် နည်း
အတိုင်းအသုံးချတတ်ပါက လိုရာခရီးရောက်ကြောင်းကို အထူး
မှတ်သားသင့်ပေ၏။

(၄) ကျောင်းဆရာအချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲမှု

ဖဆပလအစိုးရ အုပ်စိုးစဉ်အခါက ဖြစ်၏။ တစ်ခုသောမြို့၏ တစ်ခုသောအထက်တန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းဆရာ ၄ဦးနှင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတို့ ပုံမှန်လုပ်ကိုင်နေကြ၏။ သင်တန်း ညွှန်ကြားချက် အသစ်ရောက်လာသည့်အခါ ဆရာကြီးက လက်ထောက်ဆရာအသီးသီးတို့အား တာဝန်ကိုယ်စီ ခွဲဝေပေးလိုက်၏။ မကြာခင် ကျောင်းဆရာအချင်းချင်း အတွင်းရေးစိတ်ဝမ်းကွဲမှု ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ထိုအကြောင်းကို ဆရာကြီးမသိရခင် ဆရာကြီးတူတော်သူ ကျောင်းဆရာလူပျိုက ဆရာကြီးထံ ခွင့်တောင်း၏။

“ကျွန်တော် တခြားကျောင်း ပြောင်းပါရစေ” တဲ့။

“ဘာဖြစ်လို့ ပြောင်းရမှာလဲ၊ ဒီကျောင်းမှာ ငါရှိနေသရွေ့ မင်း ဘယ်ကျောင်းမှမပြောင်းရဘူး၊ ငါ မထောက်ခံဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့ ပြောင်းချင်တာလဲ”

ဘူဖြစ်သူဆရာကို ကျန်ဆရာသုံးဦးက မျက်မုန်းကျိုးနေသည်ကို ဆရာကြီး မသိပေ။ “သူ့ တူကို မျက်နှာလိုက်တယ်၊ အခွင့်အရေးပေးတယ်” ဟု အထင်အမြင်လွဲကြရာမှ စိတ်ဝမ်းကွဲလာခြင်းဖြစ်၏။ ဘူတော်မောင်က အနေရခက်သဖြင့် ဆက်လက် နှလို့စိတ် မရှိချေ။

တစ်နေ့တွင် ထိုလူပျိုကျောင်းဆရာသည်ဦးဥက္ကမသာရထံသို့ ရောက်လာ၏။ သူ၏စိတ်မချမ်းသာပုံအကြောင်းစုံကို လျှောက်ထား၏။ ထို့နောက် “စိတ်ချမ်းသာမှုရအောင် မေတ္တာပို့ပေးပါ” ဟု ပန်ကြား၏။

ဆရာတော်က ရေမေတ္တာပို့ နည်းကို နားလည်အောင်ပြော
ကြားပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန် မှာကြားလိုက်၏။

ထိုဆရာလူပျိုသည် သူ့အား ရန်မူနေသည့် ကျောင်းဆရာ
သုံးဦးကို ရည်မှန်းပြီး တုတ်ချောင်းငယ်သုံးခုကို ရေဖန်ခွက်တွင်
ချစိမ်ကာ ဘုရားရှေ့၌ တင်ထားလိုက်၏။ ထို့နောက် သူတို့ရဲ့
စိတ်နှလုံးတွေ ရေကဲ့သို့ အေးချမ်းကြပါစေ” ဟု စိတ်ထဲက
လှိုက်လှဲစွာ မေတ္တာပို့ သနေ၏။

ရက်သတ္တတစ်ပတ်အတွင်း၌ ဆရာ ၂ ဦး အချင်းချင်းစကား
များကြပြီး အခြားသို့ပြောင်းရန် စာတင်ကြ၏။ မကြာမီ ထို
ဆရာ ၂ ဦးစလုံး အပြောင်းခံရပြီး ဆရာသစ်နှစ်ဦးရောက်လာ
၏။ ကျန်ရစ်သည့် ဆရာတစ်ဦးကမူ “သူများပါတယ်” ဟု
ဝန်ခံပြီး တောင်းပန်စကား ပြောကြားလာ၏။

ဤသို့ ရေနှင့်မေတ္တာပေါင်းစပ်ပြီး သူတော်ကောင်းနည်း
ဖြင့် စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှုကို အေးချမ်းစွာ ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း
သတင်းကောင်းကို လူပျိုဆရာ လာရောက်လျှောက်ထားသဖြင့်
ဆရာတော် သိရှိရလေ၏။

(၅) ဆေးတစ်လက်ဖြင့် ရောဂါအစုံပျောက်

ရှေးအခါက အင်းဝမှ မောင်ထူးကို ယောဆရာတစ်ဦးက
ဆေးနည်းတစ်ခု ပေးလိုက်၏။ ထိုဆေးနည်းက “သဲဆပ်ပြာ
၁ ကျပ်၊ မန်ကျည်းသီးမှည့် ၁ ကျပ်၊ ဆား ၁ ကျပ်ကို နာနာနာ
ပြီး ရေနှင့်ဖျော်၍သောက်။ ၉၆ ပါးရောဂါ ၁၀၃ နာ အားလုံး
ပျောက်” ဟူသော နည်းဖြစ်၏။

မောင်ထူးသည် ဤဆေးတစ်လက်ကိုသာသိသဖြင့် ဤဆေးကို မှုသေထားကာ ဗိုက်နာသူကိုလည်း ဤဆေးတိုက်၏။ အစာမကြေသူ၊ လေနာသူတို့ကိုလည်း ဤဆေးတိုက်၏။ မျက်စိနာသူကိုလည်း ဤဆေးတိုက်၏။ ပန်းနာရင်ကျပ်၊ နှာစေးချောင်းဆိုး၊ ဖျားနာသူအားလုံးကို ဤဆေးတိုက်၏။ ဆေးသောက်သည့်လူနာတိုင်း ထောဂါပျောက်ကင်းသဖြင့် မောင်ထူးကျော်ကြားလာကာ ဆရာထူးအဖြစ် နန်းတွင်းသမားကျော် ဖြစ်လာလေ၏။

တစ်နေ့တွင်လူတစ်ယောက်သည် သူ့နှားနှစ်ကောင်ပျောက်သွားသဖြင့် တစ်နေ့ကုန် ရှာဖွေ၏။ မတွေ့ချေ။ လူပန်းစိတ်နှမ်းကာ ကြံရာမရဖြစ်၍ ဆရာထူးထံ ရောက်လာ၏။

ဆရာထူးက “ခင်ဗျားဘာမှမပူနဲ့၊ ဒီဆေးကိုသာ သောက်လိုက်၊ ခင်ဗျားရဲ့ထောဂါပျောက်ကင်းသွားလိမ့်မယ်” ဟု သဲဆပ်ပြောဆေးကို တိုက်၏။

နှားပိုင်ရှင်က ဘုမသိ ဘာမသိနှင့် ဆေးသောက်လိုက်ရ၏။ မကြာမီဝမ်းနာလာပြီးအခင်းသွားလိုသဖြင့် တောရွာခလေအရ ချုံထဲဝင်သွား၏။ ထိုအခါ ပျောက်နေသော သူ့နှားနှစ်ကောင်ကို သူခိုးက ထိုချုံထဲ၌ ကြီးနှင့်ချည်ထားသည်ကို မြင်တွေ့ရ၏။

“ဟာ ... ဆရာထူးရဲ့ဆေး သိပ်စွမ်းတယ်၊ ၉၆ ပါးသော ထောဂါသာမက နှားပျောက်ကိုတောင် ပြန်တွေ့စေနိုင်စွမ်းရှိတယ်” ဟု ဆရာထူးသည် ပို၍ကျော်ကြားသွားလေ၏။

ထို့အတူပင် တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်၏ “ရေမေတ္တာနည်း” သည် ပွဲတိုင်းအောင်သဖြင့် သုံးလေလေ ထက်မြက်လေလေ ဖြစ်နေပေတော့၏။

“ရေမေတ္တာဖြင့် အိမ်နီးချင်း စောင်းမြောင်း ဆဲရေးနေသူ
 လဲ နိုင်တယ်၊ မကြာ မကြာ ကြွေးလာတောင်းနေသူကိုလဲ
 နိုင်တယ်၊ ခြိမ်းခြောက်နေတတ်သူကိုလဲ နိုင်တယ်၊ သတ္တဝါတွေရဲ့
 လိုအင်ဆန္ဒကလဲ ပြည့်စုံပြီမရှိဘူး ဆုံးတယ်မရှိဘူး၊ ဘာဖြစ်ချင်
 ဖြစ်ချင် ဘုန်းကြီး နည်းကလဲ ရပါတယ်၊ ဥပမာ ရာထူးတိုး
 ချင်တဲ့သူကို ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးနိုင်သူအား မေတ္တာပို့ခိုင်းတယ်၊
 နိုင်ငံခြားသင်္ဘော လိုက်ချင်သူတို့ကို လိုက်ခွင့်ပေးနိုင်သူအား
 မေတ္တာပို့ ပေးတယ်၊ သူတို့လိုတာ ရမရတော့မသိဘူး၊ ဘုန်းကြီး
 ထံ နားပူတော့ သက်သးသွားတယ်”

“ဘယ်အရာကိုမဆို လှိုက်လှဲတဲ့ ကရုဏာစိတ် မေတ္တာစိတ်
 ကြီးမယ်ဆိုရင် ရမယ်ကေနံမှတ်၊ နောက်အခါလဲ ဒီနည်းကိုပဲ
 ညွှန်ကြားပေးမှာပါပဲ” ဟု ဆရာတော် အမိန့်ရှိတော်မူ၏။

မေတ္တာ၏စွမ်းရည်ကို သိနားလည်ပြီး ယုံယုံ ကြည်ကြည်
 လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲဖြင့် မေတ္တာပွားပို့ မည်ဆိုလျှင် ဘေးရန်ခပ်သိမ်း
 အေးငြိမ်းပပျောက်ပြီး လိုအင်ဆန္ဒများ ပြည့်ဝကာ ကိုယ်စိတ်
 နှစ်ဖြာ ချမ်းသာရွှင်လန်းရမည် ဖြစ်ပေသတည်း။

၀....

မုတနာသုံးပါးနှင့် မေတ္တာတို့၏စွမ်းအား

ထားဝယ်မြို့ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက် တစ်ခု၌ အသားညိုညို၊
 ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ ဥပခိရုပ် မစို့မပို့ နှင့်ရိုးရိုးအေးအေးနေထိုင်သူ
 လူငယ်တစ်ဦးရှိ၏။ မောင်ဗသက် ဟုခေါ်၏။

မောင်ဗသက်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ ဖြစ်၍ စတုတ္ထတန်း
 အထိသာ ပညာဆည်းပူးခဲ့ရပြီး ဝမ်းရေးအတွက် အလုပ်ရှာ
 ထွက်ခဲ့ရ၏။ သတ္တုမိုင်းများ၌ ရေမြောင်းထဲဆင်း၍ ခဲသံများကို
 ယင်းခွက်နှင့် ကျင်ရသော အလုပ်ကိုရ၏။ ထို့နောက် ခဲသား

များကို ယင်းပုံးနှင့် ဖမ်းယူရသော ခဲဖမ်းသမား ဖြစ်လာ၏။
ထို့နောက် ယမ်းဘီလူးဖောက်ခွဲသမား ဖြစ်လာ၏။

မောင်ဗသက်တိုင် ထူးခြားမှုတစ်ရပ်ရှိ၏။ အသက် ၁၅ နှစ်
သားအရွယ်မှစ၍ “အရဟံ” ဂုဏ်တော်ကို အမြဲနှလုံးသွင်းနေ
တတ်ပြီး သွားရင်းလာရင်းလည်း “ဗုဒ္ဓံ ပူဇော်မိ၊ ဓမ္မံ ပူဇော်မိ၊ သံဃံ
ပူဇော်မိ၊ မာတာပိတုပူဇော်မိ၊ အာစရိယပူဇော်မိ” ဟူ၍ ရွတ်ဆိုသွား
၏။ အနန္တငါးပါးကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းပေတည်း။

နေ့စဉ်မပြတ် မောင်ဗသက် ဝတ်ထား၍ ဆောင်ရွက်သည့်
ကိစ္စတစ်ရပ်မှာ ဘုရားစင်ရှေ့တွင်ထိုင်လျက် အနန္တငါးပါးပုတီး
၅ ပုတီးနှင့် အရဟံဂုဏ်တော်ပုတီး ၁၀ ပုတီးတို့ကိုစိပ်ရန်ဖြစ်၏။

“နမောအရဟံ-အရဟံ၊ နတ်လူဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်း
တို့၏ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားကို။
နမော၊ ရှိသေ့မြတ်နိုး လက်ခုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏။

ရိုးသားကြီးစားမှု၊ ဂုဏ်တော်နှလုံးသွင်းမှုတို့ကြောင့် တစ်နှစ်
အကြာတွင် မောင်ဗသက်အား မိုင်းသူဌေးကခေါ်၍ “အိုဗာ
စီယာ” (ကြီးကြပ်ရေးမှူး) ဘာဝန်ကို ပေးအပ်လိုက်၏။ ထိုမှ
တစ်ဆင့် သတ္တုမိုင်းအဆွေထွေအရောင်းစာရေး၊ ထို့နောက်
သတ္တုတွင်း မန်နေဂျာ၊ ထို့နောက် သံနှင့်ခဲအဝယ်တော်ဖြစ်
လာ၏။

အခြားအဝယ်တော်များက သံနှင့် ခဲပိဿာ ၂၀၊ ၃၀ ဝယ်
ယူနိုင်လျှင် မောင်ဗသက်က ပိဿာ ၃၀၀ ခန့် ဝယ်ယူနိုင်၏။
ထို့ကြောင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ မနာလိုပြိုင်မှုကိုခံရ၏။
နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အကျိုးပျက်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းကိုလည်း ခံရ
၏။ သို့သော် အနန္တငါးပါး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် ဘေးရန်
မကြုံတွေ့ခဲ့ရချေ။

တစ်နေ့တွင်မူမောင်ဗသက်လည်ချောင်းယားပြီး ချောင်းဆိုး
 လာ၏။ ဆရာဝန်နှင့်ကုသရာသောအဆင့်သို့ရောက်လာ၏။ ရော
 ဂါက မပျောက်ချေ။ မောင်ဗသက်သည် အစာတင်ဆေး၊ သို့
 မဟုတ် ဆံပင်မှုန့်ထည့်ခတ်ခြင်းခံရသည်ဟု အပေါင်းအဖော်တို့
 က ဆိုကြ၏။ ဆရာဝန်ကမူတီဘီခေါ် အဆုတ်နာ ရောဂါဖြစ်
 သည်ဟု သတ်မှတ်ပြီး မောင်ဗသက်အား ဆေးရုံတက်စေ၏။

ဆရာဝန်များက မောင်ဗသက်အား ဂရုစိုက်၍ကုသပေးကြ
 ၏။ သို့စေကာမူ မောင်ဗသက်သည်အသားအရေများ တဖြည်း
 ဖြည်းဆုတ်ယုတ်လာကာ သွေးများကိုအတုံးလိုက်အတစ်လိုက်
 အန်ထုတ်၏။ အဆုတ်တစ်ခြမ်းမရှိတော့ပြီ။ အလွန်ဆုံး ၆ လသာ
 အသက်ရှည်တော့မည်ဟုဆရာဝန်များကယူဆပြီး မောင်ဗသက်
 အား ဆေးရုံမှ ဆင်းခွင့်ပေးလိုက်၏။

မောင်ဗသက်သည် အလုပ်မှနှုတ်ထွက်ပြီး ဇေယျဝတီသာသ
 နာ့ရိပ်သာသို့သွား၏။ ဘုရားက ကုရန်ဖြစ်၏။ တရားထိုင်ချိန်၌
 အများနည်းတူတရားထိုင်ပြီးနောက်ကျန်အချိန်များတွင်သမထ
 အားသန်သူဖြစ်၍ဂုဏ်တော်ပုတီးစိပ်၏။ သုံးလကြာသောအခါ
 မောင်ဗသက် အကြီးအကျယ်ချောင်းဆိုး၍ သွေး အတုံးလိုက်
 အတစ်လိုက်အန်ပြန်၏။ ၄၊ ၅ ရက် သွေးဆက် အန်ပြီးနောက်
 ရောဂါတစ်စတစ်စ သက်သာလာကာ လုံးဝပျောက်ကင်းသွား
 လေ၏။ တရားတော်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်ပင်လည်း။

မောင်ဗသက်သည် အထူးအားတက်လာကာ နေ့စဉ်အနန္တ
 ဝါးပါးကိုရှိခိုးကန်တော့ပြီး သတ္တဝါများအားမေတ္တာဘဝနာ
 ပွားခြင်းနှင့်အရဟံဂုဏ်တော်ပုတီးစိပ်ခြင်းတို့ကို နိစ္စကတ်မြဲမြဲ

မှန်ကန်၊ သဒ္ဓါထက်သန်စွာ ကြီးစားအားထုတ်လေ၏။ ရက်၊ လ
ကြာလာသည့်အခါ သမာဓိအားကောင်းလာ၏။

ဣဇ္ဈတိဘိက္ခုဝေသီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။

ရဟန်းတို့... သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မိမိစိတ်အလိုရှိတိုင်း
တောင့်တတိုင်းသည် ပြည့်စုံပြီးစီး၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ
အကုသိုလ်အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ (အင်္ဂုတ္တရာ၊ ဝိသုဒ္ဓိတော်)

သီလစင်ကြယ်နေသော ဦးဗသက်သည် အလိုဆန္ဒရှိတိုင်း
ပြည့်စုံလာတော့၏။ တစ်ကြိမ်တွင် ငွေလိုသဖြင့် သစ္စာဆို၍
ဆုတောင်း၏။

“အကျွန်ုပ်သည်အနန္တငါးပါးကို အစဉ်မမေ့ မလျော့ပူဇော်
စာန်တော့ပါ၏။ သတ္တဝါများကိုလည်း ချစ်ခင်၍ မေတ္တာပွား
များပါ၏။ အရဟံဂုဏ်တော်ကိုလည်း နေ့စဉ် ပုတီးစိပ်ပါ၏။
ဤ မှန်ကန်သော သစ္စာစကားများနှင့် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်၏
အာနုဘော်ကြောင့် ယခုအကျွန်ုပ်မှာ အကြွေးပေးရန် ငွေ
၁၆ ကျပ်နှင့်သုံးစွဲရန် ၅ ကျပ် စုစုပေါင်း ၂၁ ကျပ်လိုအပ်နေ
ခြင်းကို ကူညီမစမည့်သူ ပေါ်ပေါက်၍ ပြည့်စုံရပါလိမ့်”

ထိုနေ့ညနေတွင် မောင်ဘကြွယ်က ၁ ကျပ်၊ သိကျွမ်းဖူး
သော မကြည်က ၂၀ ကျပ် လာရောက် လှူဒါန်းသွား၏။

မကြာမီ ဦးဗသက်ထံ အလည်လာသူ မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည်
တောင်ပြို၍ ကားလမ်းပိတ်သွားသဖြင့်သောင်တင်နေ၏။ ထိုလူ
စိတ်ဆင်းရဲနေသည်ကို ဦးဗသက်သနားကြင်နာသဖြင့် “ထိုသူ
အား ကူညီခေါ်ဆောင်မည့်သူ ထောက်ပါစေ”ဟု ဆုတောင်း
အဓိဋ္ဌာန်ပြု၏။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် မိုင်းထဲမှလူတစ်ယောက် ခဲခဲယဉ်း
ယဉ်း လာရောက်ပြီး ထိုမိတ်ဆွဲကို ခေါ်ဆောင်သွား၏။

မိုးတွင်းရောက်လာသောအခါ ဦးဗသက်သည် ဆောင်းစရာ
ထီးမရှိ၍ အပြင်မထွက်နိုင်ဖြစ်နေ၏။ ထီးတစ်လက်ပေးလှူမည့်သူ
ပေါ်ပေါက်ပဲ စေဟု ဆုတောင်း၏။ နောက်နေ့တွင် ရုံးစာရေး
ကိုတင်လှိုင်နှင့်ဇနီးတို့သည် ဦးဗသက်အား ဖွဲ့ထီးအကောင်းစား
တစ်လက် လာလှူသွားကြ၏။

ဦးဗသက်တရားထိုင်သည့်အခါ ဝတ်ဖိုပိတ်ဖြူလုံချည် တစ်
ကွင်းလိုအပ်လာပြန်၏။ ဆုတောင်းအဓိဋ္ဌာန်ပြု၏။ သီလရှင်
တစ်ပါးက “ပိတ်ဖြူလုံချည်တစ်ကွင်းစာရှိတာ လှူပါရစေ”
ဟု ဆိုပြီး လှူသွား၏။

အတန်ကြာသော် ဦးဗသက် ၉၅၀၀၀ ကျပ် လိုအပ်လာ
သဖြင့် ဆုတောင်းအဓိဋ္ဌာန်ပြုပြန်၏။ အမှန်တကယ် လိုအပ်နေ
သည့်ငွေကို လူတစ်ယောက်အား ပြောပြနေသကဲ့သို့ တွက်ချက်
ပြ၏။ ထိုနေ့ညတွင် ဒေါ်ကြာအင်း အမည်ရှိသည့်အမျိုးသမီး
ကြီးတစ်ဦးသည် “တရားအားထုတ်ရာတွင် လိုအပ်သလိုသုံးရန်”
၉၅၀၀၀ ကျပ် ပေးလှူသွား၏။

တစ်ဖန်ရိပ်သာ၌ ဦးဗသက် တရား အား ထုတ် နေစဉ်
“လွတ်လပ်ဆိတ်ငြိမ်စွာ တရားအားထုတ်နိုင်မည့် ကျောင်း
ကလေးတစ်ကျောင်း လိုချင်ပါသည်။ ကျောင်းအပ်နှံလှူဒါန်း
မည့်ဒကာ ပေါ်ပေါက်ပါစေ”ဟု ဆုတောင်း၏။

နောက်နေ့တွင် ကိုစန်းမောင်ဆိုသူရောက်လာပြီး ရေကန်ကြီး
ဘေး၌ သူ့ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားသည့် အေးချမ်းဆိတ်ငြိမ်
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကလေးကိုအပ်နှံလှူဒါန်းသွား၏။

မှန်ကန်ခြင်းသည် သစ္စာ။ မှန်မှန်ကန်ကန် လိုအပ်သည့် အတိုင်း မှန်သောစကားများကို သစ္စာဆို၍ ဆုတောင်းလျှင် အကြိမ်ကြိမ် ပြည့်စုံလာနိုင်ကြောင်းကို ဦးဗသက် သက်သေ ပြလိုက်ခြင်းပေတည်း။

....၀....

ဦးဗသက်၏မိဘများ ကွယ်လွန်ကြကုန်ပြီ။ ဦးဗသက်သည် တဆားကောင်းသော်လည်း လောကီအာရုံများကိုမဖြတ်နိုင်သေး သဖြင့် ခိုပ်သာမှထွက်ကာ အိမ်ခန်းကလေးတစ်ခုကို တစ်လ ၁၀ ကျပ်ဖြင့် ငှားရမ်း၏။ ရရာ အလုပ်ကလေးများလုပ်၏။ အာဟာရကမဝ၊ နေ့စားအလုပ်ကလည်း ပင်ပန်းသဖြင့် ကျန်း မာရေးချို့တဲ့ကာ ဦးဗသက်ပြန်လဲလေ၏။ အိမ်လခမပေးနိုင် သဖြင့် အိမ်ရှင်က နှင်ထုတ်နေ၏။

ဦးဗသက်သည် ဝမ်းနည်းအားငယ်ပြီး မျက်ရည်စို့လာ၏။ အားကိုးစရာဖြစ်သည့် ပုတီးစိပ်ကို လည်ပင်းမှ ဖြုတ်ယူပြီး တွင်တွင်ကြီး စိပ်လေတော့၏။ နံနက် ၅ နာရီ သာသာတွင် အိပ်မက်လိုလို ခေါ်သံတစ်ခုကို ကြားရ၏။

“မောင်ဗသက် ရှိပါသလားဗျာ”

ဦးဗသက်သည် အိပ်ရာမှ လေးဘက်ထောက်ထ၍ အခန်း ပေါက်သို့ကြည့်၏။ ဦးဗသက်သိကျမ်းသည့် မိုင်းသူဌေး တရုတ် ကပြားတစ်ဦးကိုတွေ့မြင်ရ၏။ ဦးဗသက်သည် ကုန်းကုန်းကွကွ ဖြည်းဖြည်းထ၍....

“ဪ... ဆရာပါလား၊ ဘယ်ကလာတာလဲ၊ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းနေမကောင်းလို့ ရုတ်တရက် မထနိုင်တာပါ”

“ဟာ...ခက်တာပဲ၊ ငါကမင်းကိုအလုပ်ခန့်မလို့ လာခေါ်တာ”

“ဗျာ...တကယ်လား”

“အေး...နေမကောင်းလဲ ကိစ္စမရှိဘူးကွ၊ ငါက မင်းကိုပဲ ခန့်ချင်လို့ ကိုယ်တိုင်လာခဲ့တာ၊ ရော့...ငွေယူထား၊ မင်းမြန်မြန် နေကောင်းအောင် ဆေးဝယ်စားကွာ၊ ကျန်းမာ တဲ့ အခါ ဝါ့ဆီ အမြန်လာခဲ့”

ငွေ ၅၀ ကျပ်၊ ဦးဗသက် အလွန်ဝမ်းသာသွား၏။ သုံးလေး ရက်ကြာသော် ဦးဗသက်နေကောင်းလာသဖြင့် မိုင်းသူဌေးထံ သွား၏။ သူဌေးက စာတစ်စောင်ရေးပေးပြီး လက်ရှိမန်နေဂျာ သူ့တူအားပေးရန် မှာကြား၏။ ဦးဗသက် မိုင်းသူ့ရောက်သည့် အခါ သူဌေးတူသည် စာကိုဖတ်ပြီးနောက် သူထိုင်နေသည့် စားပွဲကုလားထိုင်မှ ထပေးကာ...

“ဦးဗသက်...ဒီမှာထိုင်ပါ”

“နေပါစေ...ကျွန်တော် ဒီရှေ့မှာပဲထိုင်မယ်”

သူဌေးတူက စာပေးကမ်းပြီး ဖတ်ခိုင်း၏။

“ဒီစာရလျှင် မင်းပြန်လာတော့၊ မင်းရဲ့နေရာမှာ ခုစာယူ လာသူ မောင်ဗသက်အား မန်နေဂျာအဖြစ်ခန့်ထားလိုက်ပြီ”

ဦးဗသက်သည် အလွန်အားနာသွား၏။ သူဌေးသည် အဘယ်ကြောင့် မိမိတူ ပညာတတ်ကိုဖယ်ရှား၍ လေးတန်းစာမျှသာ တတ်သော သူစိမ်းယောက်ျားကို မန်နေဂျာခန့်လေသနည်း။

သူဌေးတူသည် ပစ္စည်းများကိုသိမ်းဆည်း၍ သေတ္တာကိုဆွဲကာ ထွက်ခွာသွား၏။ စိန်ဘုံမိုင်း၏မန်နေဂျာ အလုပ်တာဝန်နှင့်

နေအိမ်ကို ဦးဗသက်အားလွဲအပ်ခဲ့၏။ ဦးဗသက်သည် မေတ္တာ
စေတနာထား၍ ကြိုးစားလုပ်ကိုင်သည့်အတွက် မိုင်းလုပ်သား
၃၀၀ တို့၏ ချစ်ခင်လေးစားခြင်းကို ခံယူရလေ၏။

လကုန်ရက်တစ်ရက်တွင် ဦးဗသက်သည် မြို့သို့တက်၍ အလုပ်
ဆမားများအတွက် လခငွေထုတ်၏။ မိုင်းအဝင် လမ်းဝအထိ
ကားကြုံစီးလာ၏။ ထိုလမ်းဝမှ ၃ မိုင်းခန့်ဝေးသောစိန်တုံမိုင်း
ဆီသို့ တောလမ်းခရီးဖြင့် ခြေကျင်သွားရ၏။ ၂ ဖာလုံခန့်
လျှောက်ဝင်မိလျှင် အရပ်မြင့်မြင့် ဗလကောင်းကောင်းနှင့်လူ
နှစ်ယောက်သည် ဓားရှည်ကိုယ်စီဖြင့်ချုံ့ ကွယ်မှထွက်လာကြ၏။

“ဟေ့ ကောင်... မင်းစိန်တုံမိုင်းကမန်နေဂျာ ဗသက်မဟုတ်
လား။”

“ဟုတ်ပါကယ်ဗျာ”

“မင်းလွယ်အိတ်ထဲမှာ ငွေတွေ့ ပါလားတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါကယ်၊ ငွေတွေ့ပါ”

“ကန်ကျလိုက်လေကွာ၊ သူ့ပြောတာ မှန်သားပဲ”

လူဆိုးနှစ်ယောက်တို့သည် အချင်းချင်း တိုင်ပင် ကြ ၏။
ဦးဗသက်က ကြောက်ကြောက်နှင့် သူတို့အား စိုက်ကြည့်နေမိ
၏။ ထို့နောက် သတိရကာ အနန္တငါးပါးကိုရှိခိုးပြီး မေတ္တာ
ပွားပို့၏။ ဦးဗသက် မေတ္တာပို့ပုံမှာ မှတ်သားစရာဖြစ်၏။

“ဗုံ့ပူလေမိ၊ သတ္တဝါများ ချမ်းသာပါစေ။ ခမ္မံပူလေမိ၊
သတ္တဝါများ ချမ်းသာပါစေ။ သံပူလေမိ၊ သတ္တဝါများ
ချမ်းသာပါစေ—” ဟူ၍ ဖြစ်၏။

“ကဲ... လာခဲ့၊ မင်းကိုသတ်ဖို့ တို့ စောင့်နေတာ”

ဦးဗသက်အား ကျောကိုခါးနှင့်ထောက်၍ လမ်းဘေးတော
ပေါ်သို့ ခေါ်သွား၏။ ဦးဗသက်က ထိုင်ခိုခိုး၍....

“ငွေလိုချင်ရင် ယူကြပါဟဲ့၊ ကျွန်တော် အသက်ကိုတော့
ချမ်းသာပေးပါ”

လူဆိုးနှစ်ယောက်သည် ဦးဗသက်၏မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်
နေ၏။ ထို့နောက် အသက်ပိုကြီးသည့် လူဆိုးက “ဟင်း...”
ဟု သက်ပြင်းချလိုက်၏။

“ငါ...မလုပ်ချင်တော့ဘူးကွာ၊ ဒီကောင်ကို သနားပါ
တယ်”

မျက်နှာပေါက်ဆိုးသောသူ့ အဖော်က သူ့ဘက်လှည့်ပြီး -

“မင်း...ဘာကြောင့် စိတ်ပြောင်းသွားရတာလဲ၊ မရဘူး၊
သတ်မှာပဲ”

ထိုလူဆိုးသည် ဦးဗသက်ဘက် လှည့်ပြီး သူ့ခါးရှည်ကို
မြှောက်လိုက်၏။ ဦးဗသက်က မျက်စိမှိတ်ကာ ထိုသူတို့အား
မေတ္တာပို့နေ၏။

“ဟေ့ ကောင်...မလုပ်နဲ့၊ ဘာလဲ...မင်းက လူမှိုက်လုပ်ချင်
သလား၊ လုပ်ကြည့်စမ်း... မင်းနဲ့ ငါနဲ့သိမယ်”

သူတို့အချင်းချင်း စကားများကြ၏။ ဦးဗသက်က မေတ္တာ
နာနာပွားပို့နေ၏။ လူဆိုးတို့အပေါ်၌ မုန်းစိတ်မရှိဘဲ အစ်ကို
ရင်းများသဖွယ် သဘောထား၏။ ထိုစဉ်အခါ ဦးဗသက်သည်
အသက် ၃၅ နှစ်။

အတန်ကြာသော် လူဆိုးနှစ်ဦးတို့ ကျေအေးသွားကြ၏။

“ဟေ့ ကေခင်...ထ...ထ...; မင်းကို တို့မသတ်တော့ဘူး၊
ငွေလဲ မယူတော့ဘူး၊ မင်းလိုရာသွားနိုင်ပြီ”

“ဗျာ” ဦးဗသက်သည် မယုံနိုင်အောင် အံ့ဩသွား၏။

“ဗျာမနေနဲ့၊ မင်းကို တို့ ကားလမ်းအထိ လိုက်ပို့မယ်၊
မင်းကားစီးပြီး မြို့ကို ပြန်သွားတော့”

“ဟာ ...ကျွန်တော်မြို့ပြန်သွားလို့မဖြစ်ဘူး၊ မိုင်းလုပ်သား
တွေက လခထုတ်ဖို့ စောင့်မျှော်နေကြတယ်၊ ဒီလခလေးရမှ
သူတို့လိုတာလေး ဝယ်ခြမ်း စားသောက် နိုင်ကြမှာ”

“ဟေ့... မင်းကို တို့ပြောတာ နားထောင်၊ အခု မင်း
မိုင်းဆီဆက်သွားရင် ငသော့ဆိုတဲ့အကောင်က မင်းကို သတ်
ပြီး ငွေယူလိမ့်မယ်”

“ဗျာ...ငသော့တဲ့လား၊ ကျွန်တော် မိုင်းလုပ်သားငသော့
က ကျွန်တော် ကို သတ်မှာတဲ့လား”

“အေး...မင်းနားလည်အောင် ငါရှင်းပြမယ်၊ မဲသံတောင်
နယ်နတ်ပွဲမှာကစားဝိုင်းကောင်းလို့ တို့ဝင်ကစားတယ်၊ငသော့
လဲ ကစားတယ်၊ တို့ကနိုင်ပြီး ငသော့က ရှုံးတယ်၊ တို့ဆီက
ငသော့ ငွေ ၃၀၀ ချေးတယ်၊ ဒီငွေကို တောင်းတော့ ငသော့
က မပေးနိုင်ဘူး၊ တို့ကသတ်မယ်လုပ်တော့ ငသော့က မသတ်
ဖို့ တောင်းပန်တယ် ကနေ့ မင်းငွေယူလာတဲ့အခါ မင်းကို
သတ်ပြီး ငွေလုယူမယ်၊ ပြီးတော့ တို့ငွေကို ပေးဆပ်မယ်တဲ့၊
တို့က သင်းထက် အရင်ဦးအောင်လို့ ဒီမှာ လာစောင့်နေတာ၊
မင်း ဆက်သွားရင် ငသော့နဲ့တွေ့ပြီး သေမှာပဲ”

ဦးဗသက် လိပ်ပတ်လည်သွား၏၊ ရေ့၌ ငသော့ ဓားနဲ့
စောင့်နေမည်ကိုလည်း မြင်ယောင်မိ၏၊ သို့စေကာမူ...

“မိတ်ဆွေတို့ကို ကျွန်တော် သိပ်ကျေးဇူးတင်တယ်ဗျာ၊ ကျွန်တော် မိုင်းလုပ်သားတွေကဆန်ဆီဆားကလေးဝယ်စားဖို့ တောင် ငွေမရှိကြရှာဘူး၊ သိပ်သနားစရာကောင်းတယ်၊ သူတို့ကို လခထုတ်ပေးနိုင်အောင် ကျွန်တော်ဆက်သွားမှ ဖြစ်မယ်ဗျာ”

“ကဲ ... ဒါဆိုလဲ မင်းရှဲသဘောအတိုင်းပါပဲ၊ တရားသမားနဲ့ ဓားသမား တွေကြသေးတာပေါ့”

ဦးဗသက်သည် ငွေအိတ်ကိုလှယ်ပြီး မိုင်းဆီသို့ ထွက်လာ၏။ တစ်လမ်းလုံး မေတ္တာပွားပို့ သွား၏။ တစ်မိုင်သာသာ ခန့် လျှောက်မိသည့်အခါ ဝါးရုံတောနောက်ကွယ်မှ ငသော့သည် ဓားလွတ်ကို ကိုင်၍ ခုန်ထွက်လာ၏။

“ဟေ့ ကောင်ဗသက်....လာ....လိုက်ခဲ”

ငသော့သည် လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဦးဗသက်၏ လည်ကုပ်ကို ဆွဲညှစ်၍ ဝါးရုံတောထဲသို့ဆွဲခေါ် သွား၏။ ငွေအိတ်ကို ဆွဲယူ လိုက်၏။ ဦးဗသက်အား ထိုင်စေပြီး ခေါင်းငုံ့ ထားစေ၏။

ဦးဗသက် ဇောချေးပြန်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံးတုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်နေ၏။

“ငွေကို ယူချင်ယူပါဗျာ၊ ကျွန်တော် ကို မသတ်ပါနဲ့”

“ဝမ်းနည်းပါတယ် ဗသက်ရာ၊ ငွေယူပြီးတော့မှ မင်းကို အစဖျောက်မှ ဖြစ်တော့မှာပေါ့၊ မင်းဘုရားရှိခိုးချင် ရှိခိုးကွာ”

ဦးဗသက်သည် မြတ်စွာဘုရားအား အာရုံပြုပြီးသစ္စာဆို၏။

“တပည့်တော်သည် ရတနာသုံးပါးနဲ့မိဘဆရာတို့ကို အမြဲ အောက်မေ့သတိရပါတယ်၊ သတ္တဝါများအားလုံးကိုလဲမေတ္တာ

ထားပါတယ်။ ယခု မိုင်းလုပ်သားများ ဒုက္ခရောက်မှာစိုးလို့ ဒီလမ်းကိုလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာ စကားကြောင့် သေဘေးမှ လွတ်ရပါစေသား”

ဦးဗသက်သည် ငသော့ကိုအာရုံစိုက်၍ “ဗုဒ္ဓ ပူဇော်မိ၊ ငသော့ ချမ်းသာပါစေ၊ မမ္မ ပူဇော်မိ၊ ငသော့ချမ်းသာပါစေ၊ သံဃာ ပူဇော်မိ၊ ငသော့ ချမ်းသာပါစေ” ဟု လှိုက်လှိုက်လွဲလွဲမေတ္တာ ပို့နေ၏။ မျက်ရည်များလည်း ယိုစီးကျနေ၏။

ငသော့သည်ချီတုံချတုံဖြစ်ပြီးနောက် ဓားရှည်ကို တအား မြှောက်ပင့်လိုက်၏။ “ဝှီး” ဟူသောအသံကို ဦးဗသက် ကြားရ ပြီးနောက် လည်ပင်းပေါ်တွင် ပူကနဲ နာကျင်သည့် ဝေဒနာ တစ်ခုကို ခံစားလိုက်ရ၏။ ဦးဗသက်လဲကျပြီး သတိမေ့သွား လေ၏။

တစ်အောင်မျှကြာသောအခါ ဦးဗသက်သတိ ဝင်လာ၏။ သူ့အနီး၌တအီးအီးငိုရွိုက်နေသံကို ကြားရ၏။ တမလွန်လောက သို့ ထောက်နေပြီဟုဦးဗသက်ထင်မိ၏။ သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကိုလှုပ်ကြည့် သည်။ လှုပ်၍မရ။ ငိုရွိုက်သံကပို၍ ပီသလာ၏။ ဦးဗသက်မျက်စိ ပွင့်လိုက်၏။ သူမသေသေးပါကလား။ သူမြင်ရသောမြင်ကွင်း က အလွန်အံ့ဩစရာ....

လူမိုက်ကြီးငသော့သည်ဦးဗသက်၏ခြေရင်း၌ ပြားပြားဝပ်၍ ရှိခိုးကာ တဟီးဟီး ငိုနေ၏။

“ခင်ဗျား.... ဘာဖြစ်လို့ငိုနေတာလဲ၊ ကျွန်တော် ကို ဘာဖြစ် လို့ ရှိခိုးနေတာလဲ၊ မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ကျွန်တော် ငရဲကြီးနေပါ ဦးဗသက်”

“ဗသက်ရာ...မင်းက ငယ်ပေမယ့် ဘုရားတရားမြဲတဲ့လူပါ။ ငါကအသက်ကြီးပေမယ့် ဘုရားမွန်း တရားမွန်းမသိတဲ့ လူမိုက် ပါ။ ငါက မင်းကိုအသေသတ်ဖို့ ဓားကိုတအားမြှောက်ပြီးခုတ် လိုက်တာ ဘယ်ကနေဘယ်လိုမွန်းမသိဘူး။ ဝါးကိုင်းတစ်ခုက ရုတ်တရက်ကျလာပြီ မင်းရဲ့ လည်ပင်းကိုထိဘယ်။ ငါ့ခါးက တော့ အပေါ်ဘက် လွင့်ထွက်သွားပြီတော့ ငါ့ဦးခေါင်းပေါ် တည့်တည့်စိုက်ကျလာတယ်။ ငါ့ အရှောင်မြန်ပေလို့ပေ၊ ကွာ၊ ပြီးတော့ ငါ့ကိုကြိမ်းမောင်းတဲ့ အသံဗလံတွေကိုလဲ ကြားရတယ်။ ငါ့မှားမိပါပြီကွာ၊ ငါ့ကိုခွင့်လွှတ်ပါ ဗသက်ရာ”

ရတနာသုံးပါးနှင့် မေတ္တာဘွဲ့၏ကျေးဇူးသည် အလွန်တရာ ကြီးမြတ်ပါပေ၏။

....၀....

ဦးဗသက်သည် မိုင်းအတွင်းရှိအိမ်၌ အေးချမ်းစွာနေထိုင်နေ ၏။ တစ်နေ့တွင်အဝတ်ကြီးတန်းရန် ကြိမ်နွယ်ရှည်ရှည်တစ်ပင် လိုချင်သဖြင့် ဓားမတစ်ချောင်းကိုကိုင်ကာ တောင်ပေါ်သို့ တက်သွား၏။

ဤတောင်ပေါ်တွင် လူသွားလူလာနည်း၏။ သစ်ခုတ်ဝါး ခုတ်သူများသာ တစ်ခါတစ်ရံ လာရောက်ကြ၏။ တောကောင် ပေါသည်ဟုလည်းပြောကြ၏။

ဦးဗသက်သည် ကြိမ်ပင်ရှည်ရှည်ကိုရွေးချယ်ရင်း တောင်ထိပ် ပေါ်သို့ရောက်လာ၏။ စိတ်ကြိုက်ကြိမ်နွယ်ရှည်ရှည်တစ်ပင်ကိုခုတ် ယူပြီးနောက် အခက်အလက်များကိုရှင်းကာ ကြိမ်နွယ်ကို ခွေ လိုက်၏။ တောင်အောက်သို့ဆင်းလာရာတွင် ရုတ်တရက်ဗိုက်နာ

လာသဖြင့် ချုံနွယ်ရှင်းလင်းသည့် နေရာ တစ်နေရာ၌ ထိုင်ချ လိုက်ရ၏။

တောင်ပေါ်လည်းဖြစ်၊ တောတွင်းလည်းဖြစ်နေသည့်အတွက် ဦးဗသက်သည် မထိုင်ချမီ တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ် များကို အမျှပေးဝေပြီး ခွင့်တောင်းလိုက်၏။ လုံချည်မပြီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေစဉ်တချွတ်ချွတ်နင်းလာသည့်ခြေသံများ ကို ကြားရ၏။ ခြေသံကလေး၍ စကားပြောသံကိုလည်း မကြား ရသည့်အတွက် တောကောင်များ ဖြစ်လေမသားဟု ဦးဗသက် စိုးရိမ်လာမိ၏။

ဦးဗသက်စူးစိုက်၍ ကြည့်နေစဉ် ရှေ့တည့်တည့်မှ ငါးတောင် အကွာလောက်၌ အဝါနှင့် အနက်စင်းများနှင့် ကျားကြီး တစ်ကောင်ပေါ်လာလေတော့၏။ ကျားကြီးသည် ဦးဗသက် အား မျက်နှာမခတ်ဘဲ စိုက်ကြည့်နေ၏။

ဦးဗသက်ကြောက်ရွံ့၍ တစ်ကိုယ်လုံးတုန်လှုပ်၏။ လော့ချွေး ပြန်ပြုံး တစ်ကိုယ်လုံးထူထူပူပူဖြစ်နေ၏။ ဦးဗသက်သည်လည်း ကျားကြီးကိုစိုက်ကြည့်၍ “ဆင်နှင့်ငါ့ရန်သူများမဟုတ်ကြပေ။ ကံစွဲအား ဂရုမမူသလို ငါ့အားလဲ ဆင် ရန်မပြုပေနှင့်။ ဗုဒ္ဓ ပူဇော်မိ၊ ကျားကြီးချမ်းသာပါစေ၊ ဓမ္မပူဇော်မိ၊ ကျားကြီး ချမ်းသာပါစေ၊ သံဃပူဇော်မိ၊ ကျားကြီးချမ်းသာပါစေ” ဟု မေတ္တာ ပွားပို့နေ၏။

ကျားကြီးသည် ရှေ့လည်းမတိုး၊ နောက်လည်း မဆုတ်၊ ဦးဗသက်ကို ပာစူးစိုက်ကြည့်နေ၏။ ဦးဗသက်ကလည်း ကျား ကြီးကိုစိုက်ကြည့်ပြီးမေတ္တာပို့နေ၏။ မက္ကန္တတော ကုန်လွန်သွား ကြ၏။ ဤအချိန်သည်အကြာကြီးဟု ဦးဗသက်ထင်မိ၏။

ထို့နောက်ဦးဗသက်၏စိတ်၌ ဘယ်လိုဖြစ်လာသည်မသိပါ။
ပါးစပ်မှဘယ်လိုအသံထွက်လာသည်မသိ။ “ဗုဒ္ဓေါ...ဗုဒ္ဓေါ
ဟေး...သွား...သွား” ဟု ကျားကြီးကို ကြွက်ခြောက်သလို
ယောင်ယမ်းပြီး အော်ပြောလိုက်မိ၏။

ကျားကြီးသည် ငြိမ်နေရာမှ ထိုအသံကြောင့် “ဝုန်း” ဟု
ကျယ်လောင်စွာ ဟိန်းပြီးလျှင် နောက်ကျမ်းပစ်လိုက်၏။ ကျား
ခန္ဓာကိုယ်ကြီး လျင်မြန်စွာ ကျမ်းထိုးသွားသည့် အရှိန်ကြောင့်
လေအဟုန်သည် ဦးဗသက်အား နောက်ပြန်လဲသွားရန် တွန်းချ
လိုက်လေ၏။

ဦးဗသက်သည်လျင်မြန်စွာထ၍ပုဆိုးကိုပြန်မဝတ်နိုင်တော့ဘဲ
ပုဆိုးကိုလက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ကိုင်လျက် တောင်အောက်သို့ တစ်ချိုး
တည်း ပြေးဆင်းသွားလေ၏။ တောင်ခြေတွင် ခလုတ်တိုက်၍
လဲကျသွား၏။ ဟောဟဲဟောဟဲနှင့်အမောဆို ကာ တော်တော်
နှင့် ပြန်မထနိုင်တော့ချေ။ ခားမနှင့် ကြိမ်ခွေတို့သည်လည်း
တောင်ပေါ်၌ ကျန်ရစ်ကြ၏။

....၀---

ဦးဗသက်၏ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များက မှတ်သားထိုက်ပေ၏။
ဦးဗသက် အသုံးပြုသွားသည့် ရတနာသုံးပါးကို ဦးတိုက်၍
မေတ္တာပွားပွိုသည့်နည်းသည်လွယ်ကူသဖြင့် လူတိုင်းအသုံးပြုနိုင်
၏။ လမ်းသွားလမ်းလာ မည်သည့်အခါ၌မဆို နှလုံးသွင်းနိုင်၏။

“ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ၊ သတ္တဝါများချမ်းသာကြပါစေ။ ဓမ္မံ ပူဇေမိ၊
သတ္တဝါများ ချမ်းသာကြပါစေ။ သံဃံ ပူဇေမိ၊ သတ္တဝါများ
ချမ်းသာကြပါစေ”

ဦးဗသက်သည် ယခုအခါ အသက် ၆၀ ပင် ကျော်လာလေ
ပြီ။ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ အဆုတ်နာရောဂါဖြစ်စဉ်က ၆ လသာ
နေရမည်ဟု ဆရာဝန်များ မှတ်ချက်ချခဲ့သော မောင်ဗသက်
သည် ယခုထက်တိုင် ကျန်းမာနေပါ၏။

ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ သီလနှင့်မေတ္တာတို့၏ ဂုဏ်
ကျေးဇူးတို့ကား ကြီးမားလှပါတီတောင်း။

....၀....

(မင်းသုရိန်၏ 'တန်ခိုးထက်မြက်သည့် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်များနှင့်
ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်များ' စာအုပ်မှ ထားဝယ်သတ္တု လုပ်သား
ဟောင်း ဦးဗသက်၏ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ကို မှီငြမ်းပါသည်။)

သစ္စာအဖွင့်

သစ္စာဟူသည်မှာ....

သစ္စာဟူသည်မှာ“မှန်ကန်ခြင်း” (Truth)ဖြစ်၏။

သစ္စာဟူသည်တည်ကြည်ဖြောင့်မတ် ပွင့်လင်းသည့်သဘောကို ဆောင်၏။ လိမ်လည်လှည့်ပတ်ခြင်း၊ ကျွေးကောက်ခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ကွယ်ဝှက်ခြင်းသဘောတို့ကို ဆန့်ကျင်၏။

သစ္စာကိုမြတ်နိုးသောသူသည် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်းပြောဝံ့၏။ အရှိကိုအရှိအတိုင်းဝန်ခံဝံ့၏။ ထို့ကြောင့် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူ ဖြစ်၏။

လိမ်လည်လှည့်စားခြင်းသည်အကျည်းတန်၏။ ယုတ်ညံ့၏။ ရှုတ်ချဖွယ်ဖြစ်၏။ “မုသားမပေါလင်္ကာမချော” ဟူသော စကားသည် သစ္စာဘန်ဖိုးကို မသိနားမလည်ကြသောလူမိုက်တို့၏လက်သုံးစကားသာဖြစ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်လောကဝဂ်၌ “သစ္စာတရားတစ်ခုကိုလှန်၍ မုသားစကားကို ဆိုလေ့ရှိသော နောင်ဘဝအတွက် ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်း အလျှင်းမရှိသောသူအား မပြုနိုင်မည့်မကောင်းမှု အကုသိုလ်မည်သည်မရှိ” ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် မုသားပြောသူသည် မိုက်တွင်းနက်သူ ဖြစ်၏။ အကုသိုလ်အမှုများကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဖိမိ၏ ဘဝကို ဆုံးရှုံးအောင် ပြုလုပ်နေသူ ဖြစ်၏။

သစ္စာသည် အပြစ်ကင်း၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အဝဝတို့ စီးဆင်းစုံငေးရာ ရေလှောင်ကန်ကြီးနှင့် တူ၏။ သစ္စာသည် အကျိုးယုတ်ခြင်းကို မည်သည့်အခါမျှ မဖြစ်စေပါ။

တစ်ဖန် သစ္စာသည် တရားမျှတမှု၏ တမန်တော်ဖြစ်၏။ လောကတွင် တရားမျှတမှုကို လူတိုင်းလိုလား၏။ တရားမျှတမှုသည် မှန်ကန်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ မှန်ကန်ခြင်း “သစ္စာ”ကို မြတ်နိုးသူသည် မတရားမှုမှန်သမျှကို စက်ဆုပ်ရွံ့မုန်း၏။ မိမိ ကိုယ်တိုင်လည်း မတရားမပြုချေ။

လောက၌ မှန်ကန်ခြင်း ဟူသော “သစ္စာပန်း” ပွင့်လန်းရှင်သန်နေသည့်အခါ တရားမျှတမှုကို ကိုယ်စားပြုသော “စံပယ်ပန်း၊ မြတ်လေးပန်း၊ သရဖီပန်း” စသည်တို့လည်း ပွင့်လန်းဝေဆာနေကြမည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လောကကြီးသည်လှပတင့်တယ်ပြီး သာယာပြော၏။

ထို့ကြောင့် သစ္စာ “Truth” သည် တရားမျှတမှု “Justice” လှပမှု “Beauty” တို့နှင့် ဒွန်တွဲနေသည့် တရားဖြစ်၏။

“Truth, Justice, Beauty” ဟူသော တရားသုံးပါးတို့မှာ အနှောက်တိုင်း တွေးခေါ်ရှင်များက ထိပ်တန်းတင်၍ ရှာဖွေနေကြသောကဏ္ဍများ ဖြစ်ကြ၏။ သစ္စာကို ပိုင်လျှင် တစ်လောကလုံးကို အောင်နိုင်သူ ဖြစ်သတည်း။

သစ္စာ နှစ်မျိုး

သစ္စာသည် အခြေခံအားဖြင့် သမုတိသစ္စာနှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။

လောက၌ ပညာရှိများသည် စကားဖြင့် ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ရန်အတွက် “ခွေး၊ ကြောင်၊ ဆင်၊ မြင်း၊ လူ၊ ယောက်ျား၊

မိန်းမ၊ အိမ်၊ ကျောင်း၊ သစ်ပင်” စသည်ဖြင့် ဝေါဟာရ အမျိုးမျိုးကိုသမုတ်ထားကြ၏။ ပညတ်ထားကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဤဝေါဟာရများကို “ပညတ်” များဟုလည်း ခေါ်၏။

ဤ ပညတ် ဝေါဟာရများက မည်သည့် အရာများကို ရည်ညွှန်းကြကြောင်းကို လူအများက သိနားလည်ကြ၏။ သိနားလည်ပြီး သဘောတူလက်ခံကြသည့်အတိုင်း ခွေးကို ခွေး ဟူ၍၊ လူကို လူ ဟူ၍၊ ယောက်ျားကိုယောက်ျားဟူ၍၊ အိမ်ကို အိမ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုခြင်းသည် လှည့်စားမှု မပါဘဲ အမှန်ကို ပြောဆိုခြင်းဖြစ်၍ “သမုတိသစ္စာ” ဟု ခေါ်၏။ သမုတိသစ္စာသည် မုသာဝါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။

“ထို့ကြောင့် “သူ့ခိုးကို သူ့ခိုး” ဟု ခေါ်၍ “ပညာရှိကို ပညာရှိ” ဟု ခေါ်ခြင်းသည် မုသားမဖြစ်၊ သစ္စာ ဖြစ်၏။ “သူ့ခိုးကို လူကောင်း” ဟု ခေါ်လျှင် “ပညာရှိကို လူမိုက်” ဟု ခေါ်လျှင် မုသားဖြစ်၏။ သစ္စာမဖြစ်။

ထို့အတူ အမျိုးသား တစ်ဦးက အမျိုးသမီး တစ်ဦးကို တကယ်မချစ်ဘဲ “ချစ်တယ်” ဟု ပြောလျှင် မုသားဖြစ်၏။ မုန်းသည့်အတွက် “မုန်းတယ်” ဟု ပြောလျှင် သမုတိသစ္စာဖြစ်၏။

ပရမတ္ထသစ္စာကားလောက၌ အမှန်တကယ်ရှိပြီး မဖောက်မပြန် အမြဲမှန်ကန်နေသည့် သဘောများကိုခေါ်၏။

လောက၌ အမှန်တကယ်ရှိကြသောတရားများမှာ ရုပ်အစစ် ၁၈ ပါး၊ စိတ်၊စေတသိက် ၅၂ ပါးနှင့် နိဗ္ဗာန်တို့ ဖြစ်ကြ၏။ ဤတရားများကို ပရမတ္ထသစ္စာဟု ခေါ်၏။

ရုပ် ဆိုသည်မှာ အပူအအေး စသည့် ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းများကြောင့် ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောကို ခေါ်၏။ သိပ္ပံပညာက သိသော ဖြစ်နှင့် စွမ်းအင် (Matter and Energy) တို့သည် ရုပ်တို့ အကျုံးဝင်ကြ၏။

စိတ်သည် အာရုံကို သိတတ်သော သဘော (Consciousness) ဖြစ်၏။ အဆင်းကို မြင်လျှင် မြင်မှန်းသိ၏။ အသံကို ကြားလျှင် ကြားမှန်းသိ၏။ အနံ့ ရလျှင် ရှေးမှန်းသိ၏။ ဤသို့ အာရုံကို သိသော သဘော “စိတ်” သည် လူမှာ လည်း ရှိ၏။ ခွေးမှာ လည်း ရှိ၏။ အညသတ် ဗြဟ္မာ များ မှလွဲ၍ သတ္တဝါ တိုင်း၌ ရှိ၏။

စေတသိက် သည် စိတ် မှီတယ် ပြီး စိတ်ကို ခြယ်လှယ်နေသည့် သဘော ဖြစ်၏။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း၊ လောဘ၊ ကြမ်းတမ်းခက်တန့်ခြင်း၊ ခေါက်၊ ကိုယ်ထက်သာမနာ လိုခြင်း၊ ဣဿ၊ ဝန်တိုခြင်း၊ မစ္ဆာဒိယ၊ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ခြင်း၊ သဒ္ဓါ စသော သဘောတရားများသည် လူ၌ ရှိသလို တိရစ္ဆာန်များ၊ နတ်များ စသည်တို့၌ လည်း ရှိကြ၏။ အင်္ဂလိပ်လို “Mental Factors” ဟု ခေါ်၏။

နိဗ္ဗာန် သည် ဒုက္ခဝပ်သိမ်းချုပ် ဝိမ်း၍ ထာဝရချမ်းသာသည့် သန့် သုခသဘော ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် “Nirvana or Nibbana” ဟု ခေါ်၏။

အရိယသစ္စာ

နိဗ္ဗာန် သည် ဆင်းရဲဝပ်သိမ်းမှ လွန်မြောက်သော တရားဖြစ်၏။ ဝေဒတို့မှ လွန်မြောက်သော တရားဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်၏ သဘောကို တကယ်သိလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်လိုချင်လာမည် ဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာန်၏ ချမ်းသာသည့် သဘောကိုသိလိုလျှင် လောက၏ ဆင်းရဲသည့်သဘောကို မှန်မှန်ကန်ကန် သိမြင်ဖို့လိုအပ်၏။

၂။ လောကဆိုသည်မှာ လူ့ လောကတစ်ခုကိုသာ ရည်ညွှန်းသည် မဟုတ်။ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံများအပါအဝင်၊ ၃၁ ဘုံလုံးဟူသည့် ဩကာသလောက၊ သတ္တဝါအားလုံး ဟူသည့် သတ္တသောက၊ ကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှုအရ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေသည့်သင်္ခါရ လောက တို့ကို ရည်ညွှန်းသော ဝေါဟာရဖြစ်၏။

ဤလောကသုံးပါး၌ အမှန်ရှိကြသောတရားများသည် စိတ် စေတသိက်နှင့်ရုပ်တို့သာ ဖြစ်ကြ၏။ စိတ်နှင့်စေတသိက်တို့သည် အာရုံကို သိတတ်ပြီး အာရုံဆီသို့ကိုင်းညွတ်တတ်သောသဘော ကြောင့် နာမ် ဟု အမည်ရကြ၏။

သို့အတွက် ၃၁ ဘုံလုံးမှာ တကယ်ရှိသည့် အရာများသည် ရုပ်နှင့်နာမ်သာဖြစ်ကြ၏။ လူသည်လည်း ၊ ရုပ်နှင့်နာမ်သာဖြစ်၏။ ခွေး၊ နွား၊ နတ်ဗြဟ္မာ စသည်တို့လည်း ရုပ်နှင့်နာမ်အစုများသာ ဖြစ်ကြ၏။

ရုပ်နှင့်နာမ်တို့သည်တည်မြဲသောတရားများမဟုတ်၊ လက်ဖျစ် တစ်တွက်လျှပ်တစ်ပြက်ကဲ့သို့လည်းရုပ်က ကုဋေ ၅၀၀၀ ကျော်၊ နာမ်က ကုဋေ ၁ သိန်းကျော် ရှေ့ ဆက်နောက်ဆက် ဖြစ်ပျက် သွားကြ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည်လက်ညှိုးထိုးပြု၍မရလောက် အောင် လျင်မြန်စွာဖြစ်ပျက်နေကြသည့်တရားများ ဖြစ်ကြ၏။ ဤသို့ခဏမစဲတသဲသဲဖြစ်ပျက်နေကြသည့် ရုပ်နာမ်တို့၏မမြဲခြင်း သဘောကို “အနိစ္စ”ဟု ခေါ်၏။

ထိုသို့ခဏမစဲ တသဲသဲဖြစ်ပျက်နေသောဒဏ်ချက်တို့ဖြင့် အမြဲ မပြတ် နှိပ်စက်ခံနေရသည့် ဆင်းရဲခြင်းသဘောကို “ဒုက္ခ”ဟု

ခေါ်၏။ အရွယ်ရင့်ရော်အိုမင်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေးချွတ်ယွင်းခြင်း၊ သေခြင်းစသည်တို့သည် မမြဲခြင်းသဘောကိုဖော်ပြကြ၏။ မမြဲခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းအမှန်ဖြစ်၏။

ရုပ်နာမ်တို့သည် ဖြစ်လာပြီးလျှင် ချက်ချင်းပျက်ရ၏။ မပျက်အောင်တားဆီး၍မရ။ ပျက်သွားပြီးသည့်နောက် “မဖြစ်ပါစေနှင့်” ဟု ဆုတောင်း၍မရ။ အကြောင်းတရားတို့ မပြတ်ရှိလျှင် အကျိုးတရားဖြစ်သော ရုပ်နှင့်နာမ်တို့သည်လည်း မပြတ်ဖြစ်နေကြရ၏။ ဤသို့မိမိအလိုသို့လည်းမလိုက်၊ ခိုင်မြဲသော အနှစ်သာရလည်းမရှိ။ ဖန်ဆင်းသူ၊ အဖန်ဆင်းခံသတ္တဝါလည်းမရှိဟူသော သဘောကို “အနတ္တ” ဟု ခေါ်၏။

ရုပ်နာမ်တို့၏အနိစ္စသဘော၊ ဒုက္ခသဘော၊ အနတ္တသဘောတို့ကို တကယ်ထင်ထင်ရှားရှားမြင်သိလာသည့်အခါတွင်မှ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ဆင်းရဲအမှန်ဖြစ်ခြင်း ဟူသည့် ဒုက္ခသစ္စာ ကို မြင်သိ၏။

ရုပ်နာမ်တို့၏ကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှုများကိုမှန်မှန်ကန်ကန် မြင်သိလျှင် တဏှာကြောင့်ဘဝသစ်နှင့်ရုပ်နာမ်ဟူသည် ဒုက္ခတရားများဖြစ်ပေါ်နေသည်ကိုမြင်သိ၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာလောကသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းအမှန် ဖြစ်ခြင်းဟူသည့် သမုဒယသစ္စာ ကို မြင်သိ၏။

၃၁ ဘုံလုံးသည် ရုပ်နာမ်တရားများသာဖြစ်ကြပြီး ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေကြသည့် အမှန်ဆင်းရဲသော ထရားများဟု ထင်ထင်လင်းလင်း မြင်သိလာသောအခါ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုတပ်မက်တွယ်တာသော တဏှာသည်လည်း

ချုပ်ငြိမ်းသွား၏။ ထိုအခါ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းနှင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းသွားကြသည့်အတွက် ထာဝရချမ်းသာခြင်းသာ ရှိတော့၏။ ဤသဘောကို နိဗ္ဗာန်သစ္စာ (နိဗ္ဗာန်)ဟု ခေါ်၏။

မုဆိုး၏ထောင်ချောက်မှ လွတ်မြောက်လာသော သမင်ပျိုသည် အတိုင်းမသိချမ်းသာခြင်းဖြစ်သလို၊ မြှောင့်တိုင်းမှ လွတ်မြောက်လာသောဖားသူငယ်သည် အတိုင်းမသိ ချမ်းသာသလို၊ မီးအဝိုင်းခံနေရခြင်းဟူသော ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်လာသော ယောက်ျားသည် အကြီးအကျယ်ချမ်းသာခြင်းဖြစ်သလို၊ အလွန်နာကျင်ကိုက်ခဲသည့်ကင်ဆာရောဂါမှ လွတ်မြောက်လာသူသည် အလွန်ချမ်းသာခြင်းဖြစ်သလို၊ အကြီးကျယ်ဆုံး ဆင်းရဲဟူသည့် သံသရာဝင်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဟူသော နိဗ္ဗာန်သည် အချမ်းသာဆုံးချမ်းသာဖြစ်သည်ကို တွေးဆကြည့်နိုင်ပါသည်။

ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သိပြီးသမုဒယသစ္စာကိုပယ်သတ်ကာနိဗ္ဗာန်သစ္စာသို့ ဆိုက်ရောက်ရေးအတွက် ပွားများ အားထုတ်ရမည့် ကျင့်စဉ်တရားမှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဟူသော မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်၏။ ဤ “သိ, ပယ်, ဆိုက်, ပွား” ဟူသော သစ္စာလေးပါးကို အရိယာသစ္စာ ၄ ပါး ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

သမုတိ သစ္စာသည် မြတ်၏။ ပရမတ္ထသစ္စာသည် ပိုမြတ်၏။

အရိယသစ္စာမှာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

အရိယသစ္စာလေးပါးကိုသိသော မဂ်ပညာသည် အမြတ်ဆုံးပညာ ဖြစ်၏။

အရိယသစ္စာကို သိမြင်ခြင်းအတွက် ရရှိသော အကျိုး
ကျေးဇူးသည် အကြီးကျယ်ဆုံး၊ အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော အကျိုး
ကျေးဇူးဖြစ်ပေ၏။

သစ္စာရှင်သည် မာယာရှင်၊ ဓနုရှင်၊ အာဏာရှင်တို့ထက်
အခါခပ်သိမ်း သာလွန်မြင့်မြတ်သည်သာတည်း။

ဗုဒ္ဓဓမ္မ ဟူသမျှသည် သစ္စာ

သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပိုင်ရှင် ဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားသည်
အမှားနှင့်အမှန်ကိုပိုင်းခြား၍ သိတော်မူ၏။ သတ္တဝါတို့အား
ကြီးပွားချမ်းသာစေသည့် သဘောမှန် (သစ္စာတရား) များကို
လည်း သိ၏။ အရိယသစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်သိမြင်ခဲ့
ပြီး သတ္တဝါအပေါင်းတို့ မြင်သိအောင်လည်း သွန်ပြုတော်မူနိုင်
စွမ်း ရှိတော်မူပေ၏။

အမြင့်မြတ်ဆုံးသော သစ္စာပိုင်ရှင်သည် သစ္စာကို မြတ်နိုး၍
သစ္စာစကားကိုသာ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ မှန်ကန်၍ အကျိုးရှိသော
တရားစကားများကိုသာ ခေါ်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ထို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမစကားများသည် သစ္စာ
ချည်းသာဖြစ်ကြ၏။ ထိုအဆုံးအမစကားများကို “ဓမ္မတရား”
ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းသည် လျော်ကန်လှ၏။

ဗုဒ္ဓဓမ္မများသည် အခါခပ်သိမ်းတည်မတ်မှန်ကန်ကြောင်းကို
လက်တွေ့အစမ်းသပ်ခံနိုင်သော အနှစ်သာရကုန်တော်နှင့် ပြည့်စုံ
၏။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ စစ်မှန်သောချမ်းသာရေးအတွက်
ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသည့် သစ္စာတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ
၏။ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သည့် ဇာတိကုန်တော်
နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ထို့ကြောင့်ဓမ္မသည်သစ္စာ၊ ဓမ္မသည် လိုက်နာ ကျင့်ကြံသူ အားဆင်းရဲမှထုတ်ဆောင်၍ ချမ်းသာကို ပေးဆောင်နိုင်သော တရားဖြစ်၏။

သို့အတွက် မင်္ဂလသုတ်၊ ရတနသုတ်၊ မေတ္တာသုတ် စသော သုတ်တော်များကိုအကြိမ်ကြိမ်ရွတ်ဆိုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဘုရားဂုဏ်တော်၊ တရားဂုဏ်တော်၊ သံဃာဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် ပွားများလျှင်သော်လည်းကောင်း ဘေးရန်အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်တို့မှကင်းပပြီး ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အဖြာဖြာ တို့နှင့် ပြည့်စုံလာနိုင်၏။

ဘေးရန်အန္တရာယ်များကို တားဆီးနိုင်သဖြင့် “ပရိတ်ကြီး” ဟု လည်းကောင်း၊ “ဗုဒ္ဓမန္တန်” ဟု လည်းကောင်း အမည်ရကြ သောပါဠိတော်များကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည့်အတွက်တစ္ဆေ၊ ပြိတ္တာ၊ မြေဘုတ်၊ ဘီလူး စသည်တို့၏ ဘေးဆိုးများမှလည်း ကောင်း၊ ရောဂါအမျိုးမျိုးနှင့် တကွ ကြောက်မက်ဖွယ် အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်တို့မှ လည်းကောင်း အံ့ဩဖွယ်ရာကင်း လွတ်ခဲ့ကြသည့် ဖြစ်ရပ်များမှာ မရေမတွက်နိုင်အောင်ပင် များ ပြားကြကုန်၏။

ဓမ္မမှန်လျှင် သစ္စာဖြစ်၍ သစ္စာမှန်လျှင် အစွမ်းထက်သည် သာတည်း။

ကိုယ်ကျင့်တရားသည် သစ္စာ

ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရားသည် မှန်ကန်သောအတွေး မှန်ကန်သောအပြော၊ မှန်ကန်သောအပြုအမူတို့၏ အသီးအပွင့် များဖြစ်၍ သစ္စာ၏ အကျိုးတရားဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။

လူအများအတွက်အကောင်းဆုံးကိုယ်ကျင့်တရားမှာငါးပါး သီလဖြစ်၏။ ငါးပါးသီလသည် အလေးအမြတ်ပြုပြီး စောင့်ရှောက်တိုင်းသိမ်းထိုက်သောတရားဖြစ်သည့်အတွက် “ဂရုဓမ္မ” ဟု အမည်ရ၏။

သတ္တဝါတိုင်းသည်မိမိ၏ဘာကိုချစ်ခင်တပ်မက်၏။ မိမိအားညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည်ကိုမလိုလား။ မိမိအား သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုကား မလိုလားဆုံးဖြစ်၏။ မိမိကညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းတို့ကိုမလိုလားလျှင် သူတစ်ပါးအားညှဉ်းပန်းသတ်ဖြတ်ခြင်း ‘ပါဏာတိပါတ’သည်မတရားမှုကြီးဖြစ်၏။ သို့အတွက် သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားသောလမ်းစဉ် “သစ္စာလမ်း”ဖြစ်၏။

မိမိ၏ဥစ္စာပစ္စည်းများအခိုးခံရလျှင် မိမိစိတ်ဆင်းရဲရသလို သူတစ်ပါးဥစ္စာပစ္စည်းများကို မိမိခိုးယူလျှင်လည်း သူတစ်ပါးစိတ်ဆင်းရဲမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပိုင်ရှင်မပေးသောပစ္စည်းဥစ္စာများကိုခိုးဝှက်ယူခြင်း၊ လိမ်ညာယူခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်၍ လုယူခြင်း စသည့် အာဒိန္ဒဒါန အမှုသည် မတရားလမ်းစဉ်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်တရားသောလမ်းစဉ် “သစ္စာလမ်း”ဖြစ်၏။

မိမိ၏ဇနီးခင်ပွန်းသားသမီးများကို သူတစ်ပါးဖျက်ဆီးလျှင် မိမိမနှစ်သက်သလို သူတစ်ပါး၏ ဇနီးခင်ပွန်းသားသမီးများကို ဖျက်ဆီးခြင်းဟူသည့် “ကာပေသုပိစ္ဆာစာရ” အမှုသည်လည်း မနှစ်သက်အပ်သည့်မတရားလမ်းစဉ်သာဖြစ်၏။ ထိုအမှုမှရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားသောလမ်းစဉ် “သစ္စာလမ်း” ဖြစ်၏။

မိမိအားလိမ်ညာလှည့်စားလျှင် မိမိမနှစ်သက်သကဲ့သို့ သူတစ်ပါးအားလိမ်ညာပြောဆိုခြင်းဟူသည် ‘မုသာဝါဒ’သည် မနှစ်သက်အပ်သော မတရားလမ်းစဉ်သာဖြစ်၏။ ထိုအမှုမှရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားသေလမ်းစဉ် “သစ္စာလမ်း”ဖြစ်၏။

သေရည်အရက်နှင့် ဘိန်း၊ အင်း၊ ကိုကင်းစသည့်မူးယစ်ဆေးဝါးကို သောက်သုံးခြင်းသည် မိမိ၏ ဘဝပျက်စီးခြင်း၊ ဝိမိ၏ မိသားစုဆင်းရဲခြင်းနှင့်မကောင်းမှုကျူးလွန်ခြင်းတို့ကိုဖြစ်ပေါ်စေ၏။ သို့အတွက် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးတို့ကိုသောက်သုံးခြင်းဟူသည် “သူ့ရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ”သည် အကျိုးယုတ်စေသောလမ်းစဉ်ဖြစ်၍ “သစ္စာလမ်း”ဖြစ်၏။

အကျဉ်းအားဖြင့်သူတစ်ပါးတို့အား ထိပါးနှစ်နာဆုံးရှုံးစေသော ကြံ့တွေးမှု၊ ပြောမှု၊ ပြုမှုဟူသမျှသည် အပြစ်ရှိသောကြောင့် မကောင်းမှုအကုသိုလ်ဖြစ်၏။ အဓမ္မလမ်းစဉ် ဖြစ်၏။

အဓမ္မလမ်းစဉ်ကိုလိုက်လျှင် မကောင်းကျိုးရ၏။ အပါယ်ငရဲသို့ကျရောက်ရ၏။ သစ္စာလမ်းစဉ်ကိုလိုက်လျှင် ကောင်းကျိုးကို ရ၏။ သုဂတိဘုံသို့ လားရောက်ရ၏။

ကိုယ်ကျင့်တရား “သီလ” နှင့်ပြည့်စုံသူသည် နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်အထိဂုဏ်သတင်းကျော်ကြား၏။ နတ်ကောင်း သူတော်ကောင်းများ စောင့်ရှောက်သည့်အတွက် ဘေးရန်အန္တရာယ်ကင်းရှင်း၏။ ဣစ္ဆာသယရတနာရွှေအိုးကို ပိုင်စိုးထားသည်နယ်အလိုဆန္ဒရှိတိုင်း ပြည့်စုံလေ့ရှိ၏။

သီလကမပေးနိုင်သော ပစ္စည်းဥစ္စာရတနာဟူသည်မရှိချေ။

ကတိသစ္စာ တည်သေးအခါ

“သူ့မှာကတိ မင်းမှူးသစ္စာ” ဟူသည့်အတိုင်း လူသားတို့ သည် ကတိသစ္စာတည်ကြရမည်။ ပေးအပ်သောတာဝန်ဝတ္တရားကို မှန်ကန်ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပါမည်ဟု ကတိဝန်ခံချက် ထားရှိခဲ့သည့်အတိုင်း မှန်မှန်ကန်ကန် ကြီးကြီးစားစားလုပ်ကိုင် ပါမှ ကတိသစ္စာ တည်သူ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

“ကတိ” တစ်လုံးကို လွယ်လွယ်မင်းကောင်းပါ။ ပေးပြီး သော ကတိကိုလည်း မချက်စကောင်းပါ။

မိဘတိုင်းသည် မိဘဝတ္တရားကျေပွန် ရမည်။ သားသမီးတိုင်း ကလည်း သားသမီးဝတ္တရားကျေပွန် ရမည်။ ဇနီးမောင်နှံ တိုင်း လည်း တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး သစ္စာရှိရမည်။ ပြည်သူတိုင်းသည် လည်း နိုင်ငံ အပေါ်မှ သစ္စာရှိရမည်။ ပြည်သူကိုယ်စားပြုသော နိုင်ငံတော်အစိုးရကလည်း ပြည်သူတို့၏ ကောင်းကျိုးဆုမ်းသာကို သယ်ပိုးရှက်ဆောင်ပေးရမည်။

လူတိုင်းသစ္စာပါ ဒီဖြစ်သင့်သည်။ သစ္စာတရားကို ပြည်သူ တိုင်း မြတ်နိုးပါမှ တိုင်းပြည်စည်ပင်ဝပြော သာယာမည်။

“ကတိသစ္စာ၊ တည်သောအခါ ကား၊ သြဇာလေးနက်၊ ပေါ်ဆီတက်၍၊ နွယ်မြက်သစ်ပင် ဆေးဖက်ဝင်၏”

ပြည်ဝင်မင်းက ကားစောင့်လျှင် မှူးမတ်များနှင့် မင်းချင်း များကလည်း တရားစောင့်ကြ၏။ ထိုအခါ ပြည်သူများလည်း တရားစောင့်ကြ၏။ ရာသီဥတုမှန်၍ ကောက်ပဲသီးနှံ ပေါများ၏။ အရှင်ဘုရားသြဇာတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ကပ်ရွက်သစ်ခေါက်၊ သစ်ဥ သစ်ဖုတို့ကလည်း ဆေးဖက်ဝင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည် စည်ပင် ဝပြော၏။

အခါတပါး၌ မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါးနှင့် အညီ စိုးမိုး အုပ်ချုပ်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မြို့တွင်းမြို့ပြင်စနည်းနာရင်း ရသေ့ကျောင်းသင်္ခမ်းတစ်ခုသို့ရောက်သွား၏။ ရသေ့ကြီးက မိမိ စားနေကျ ညောင်သီးဖြင့်ညှော်ခံရာ ချိုမြိန်လှသဖြင့် သီးနှံများ ဖွံ့ထွား၍ အရသာရှိရခြင်း အကြောင်းကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း မေး လျှောက်၏။ ရသေ့ကြီးက “မင်းကအစပြည်သူတွေတရားစောင့် ကြလျှင် သီးနှံများဖွံ့ထွားပြီး သြဇာရှိ၏။ တရားမစောင့်ကြ လျှင် သီးနှံများ ညံ့ဖျင်းပြီး အရသာသြဇာ ကင်း၏” ဟု မိန့်ဆို၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်သည်၊ ရသေ့ကြီးပြောလေစကားကိုစမ်းသင် လို၍ မင်းကျင့်တရားတို့ကိုပယ်ဖျက်၏။ ထိုအခါ အဓမ္မိကသုတ် တော်၌ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသည့်အတိုင်း ဘုရင်မင်းမြတ် က တရားမစောင့်သည့်အတွက် မျှူးမတ်များနှင့်မင်းချင်းများ တရားမစောင့်ကြတော့ချေ။ မျှူးမတ်များနှင့် မင်းချင်းများက တရားမစောင့်ကြသည့်အတွက် ပြည်သူများကလည်း တရား မစောင့်ကြတော့ချေ။ မင်းနှင့် ပြည်သူတို့ တရားပျက်ကွက်ကြ သည့်အတွက် နေနှင့်လတို့၏လှည့်ပတ်မှုသည် မညီမညွတ်ဖြစ်လာ ပြီးလျှင် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်လာ၏။ လေနတ်သား၊ မိုးနတ် သားတို့က အမျက်သို့ကြသဖြင့် လေတိုက်မှုမမှန်မကန်၊ မိုးရာသီ တွင် မိုးမရွာဘဲ မိုးခေါင်၏။ ကောက်ပဲသီးနှံ မဖြစ်ထွန်း၍ ငတ် မှတ်ခေါင်းပါးခြင်းတည်းဟူသော ဒုက္ခိ ကုန္တရကပ်ဆိုက်လာ၏။ အာဟာရချို့ တဲသဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းဟူသော ရောဂုန္တရ ကပ်လည်း ဆိုက်ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ ဘီလူး၊ သရဲ၊ သဘက် များဝင်စီးသဖြင့် လူအချင်းချင်း ဓား၊ လှံ၊ လက်နက်တို့ဖြင့်

သတ်ဖြတ်ခြင်းဟူသော သတ္တန္တရကမ်လည်း ကျရောက်လာ၏။
လူအမြောက်အမြား သေကျေပျက်စီးရ၏။

ရှင်ဘုရင်သည် မုဆိုးအသွင်ဆောင်၍ တောထဲရှိသည့် ရသေ့
ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ သွား၏။ ရသေ့က ကြုံလှသော ညောင်သီး
အနည်းငယ်ကိုသာ တည်ခင်းပေးနိုင်၏။ ထိုသီးနှင့် တို့မှာလည်း
ဖန်ဖန်ခါးခါးနှင့် အရသာဩဇာမရှိချေ။ အကြောင်းကို မေး
လျှောက်သော် ရသေ့က “ဘုရင်နှင့်ပြည်သူတွေ တရားပျက်လို့”
ဟု ပြောကြား၏။

ရှင်ဘုရင်သည် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီဖြစ်၍ တိုင်း
ပြည်ကို တရားနှင့်အညီပြန်လည်အုပ်စိုး၏။ တိုင်းပြည် တစ်ဖန်
စည်ပင်ဝပြောလာလေ၏။

(ဝတုက္ကနိပါတ်၊ ရာဇောဝါဒဇာတ်)

သစ္စာ၏စွမ်းရည်

“မှန်ကန်ခြင်း”သည် အင်အားတစ်ရပ် ဖြစ်၏။ သစ္စာ၏
စွမ်းအားသည် အံ့မခန်းလိလိ ကြီးမား၏။

၂ နှင့် ၂ ပေါင်းလျှင် ၄ ဖြစ်သည်ဟူသော မှန်ကန်မှုမျိုးကို
အခြေခံ၍ သင်္ချာပညာသည် ယနေ့ကမ္ဘာကိုလွှမ်းမိုးနေ၏။ သိပ္ပံ
ပညာကို သင်္ချာက ရှေ့ဆောင်နေ၏။ သင်္ချာ၏ သားငယ်ဟု ဆို
အပ်သော ကွန်ပျူတာသည် ယနေ့ခေတ်သစ်ကိုတည်ဆောက်
လျက်ရှိ၏။

ရွှေပဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒ၊ ဇီဝဗေဒ၊ စက်မှုပညာ၊ ဆေးပညာ
စသော သိပ္ပံပညာရပ်များသည် ရုပ်တရား၏ မှန်ကန်သော အချက်
အလက်များကို အသုံးပြု၍ ပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို အံ့မခန်းအောင်

သယ်ပိုးထမ်းရွက်နေကြ၏။ တိုက်ချင်းပစ်ဒူးပျံများ၊ လသွား
 အာကာသ ယာဉ်များ၊ အခြား ရှိတ်များကို စုံစမ်းသည့်
 အာကာသယာဉ်များ၊ အဏုမြူဗူးများ၊ လေယာဉ်ပျံကြီးများ
 သင်္ဘောကြီးများစသည်တို့ကို ထောက်ရှုလျှင် သမုတိသစ္စာ၏
 စွမ်းရည်သတ္တိသည် အလွန်ကြီးကျယ်ကြောင်း သိသာနိုင်၏။

သမုတိသစ္စာ၏ စွမ်းရည်ထက်ပရမတ္ထသစ္စာစွမ်းရည်သတ္တိက
 ပို၍ ထက်မြက်စူးရှမည်ကို ခန့်မှန်းကြည့်နိုင်၏။ ရုပ်စွမ်းရည်ထက်
 နာမ်စွမ်းရည်က ပို၍ကြီးကျယ်၏။

စိတ္တေန နိယုတိ လောကော။
 စိတ်သည် လောကကို ဦးဆောင်နေ၏။

စိတ္တေန ပရိကဿတိ။
 စိတ်သည် လောကကို ဆွဲခေါ်နေ၏။
 စိတ္တေန ဧဝမ္မဿ သဗ္ဗေဝ ဝသမန္တဝုတိ။

အလုံးစုံသောတရားတို့သည် စိတ်ဟုဆိုအပ်သော တစ်ခုသော
 တရား၏အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ကြွပါကုန်၏။

ဤအချက်တို့ကိုထောက်ရှုလျှင် နာမ်စွမ်းအားသည် ရုပ်စွမ်း
 အားထက် အဆပေါင်းများစွာပို၍ထက်မြက်ကြောင်း သိသာ
 နိုင်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏အထက်ပ မြက်ဆိုချက်များကိုယနေ့စိတ်ပညာ
 ရှင်များကလည်းအင်တိုက်အားတိုက် ထောက်ခံနေကြ၏။

“စိတ်တွင်အနန္တစွမ်းအားရှိ၏။ စိတ်သည်အရာရာကိုပြုငှာနိုး
 နိုင်၏။ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့သည်စိတ်မှစတင်၏။ စိတ်က
 သာ တကယ်ယုံကြည်လျှင်တောင်ကြီးကိုပင်ရွှေ့လျားစေနိုင်၏”
 စသည်ဖြင့် စိတ်ပညာရှင်တို့က ရဲရဲတောက်မိန့်ဆိုနေကြလေပြီ။

ပင်လယ်ဆားငန်ရေကိုရေချိုဖြစ်အောင်၊ သဲကန္တာရကို ယာ
ခင်းစိမ်းစိမ်းဖြစ်အောင်၊ မီးသွေးဓာတ်ကာဗွန်ကို စိန်တုံး ဖြစ်
အောင် သိပ္ပံပညာကစွမ်းဆောင်နိုင်၏။ ထိုသိပ္ပံပညာကို စိတ်
ကချုပ်ထိန်းထားသဖြင့် စိတ်တွင်အနန္တတန်ခိုးသတ္တိရှိသည်ကို
စိတ်ပညာရှင်တို့က မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်ခဲ့ရပြီဖြစ်၏။

သစ္စာသည် နာမ်စွမ်းအားတစ်ရပ်ဖြစ်၏။ သစ္စာက လမ်းခင်း
ပေးသော ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်သည့်စိတ်တွင် ထူးခြားသော
တန်ခိုးသတ္တိများ ရှိလာ၏။ သီလ၏စွမ်းရည်နှင့်ရတနာဂုဏ်တို့၏
စွမ်းရည်တို့က ပံ့ပိုးပေးလိုက်သည့်အခါ အံ့ချီးဖွယ် ကောင်း
အောင် အစွမ်းသတ္တိ ထင်ပေါ်လာ၏။

ထို့ကြောင့် သစ္စာသည်လောင်းနေသောမီးကို ငြိမ်းသတ်နိုင်
၏။

စီးနေသောရေကိုရပ်တန့်စေနိုင်၏။ အညာဆန်ဘက်စေနိုင်
၏။

အဆိပ်ကို ရေဖြစ်စေနိုင်၏။ ရေကို ဆေးဖြစ်စေနိုင်၏။

မရွာသည့်မိုးကို ရွာစေနိုင်၏။ ရွာသည့်မိုးကို ရပ်စေနိုင်၏။

ဧရာဝတီအမျိုးမျိုးကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်၏။

ဘေးအန္တရာယ်အသွယ်လှယ်ကိုလည်း ကာကွယ်ပေးနိုင်၏။

ဘေးကျပ်နံ့ကျပ် အခြေအနေဆိုးများကိုကျော်လွန်စေနိုင်
၏။

ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်များကို အောင်မြင်စေနိုင်
၏။

သစ္စာနှင့်ထူသော စွမ်းအားမည်သည် မရှိ။

သစ္စာက မစွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သောအရာသည်လည်း မရှိ။

သစ္စာစောင့်သူကို သစ္စာက ပြန်စောင့်

ဗာရာဏသီပြည်၌ ဒေဝဒတ်လောင်းဖြစ်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်း ထီးနန်းစိုးစံစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏သားတော် မဟာပဒုမမင်းသား ဖြစ်၏။ သံသရာခရီးတစ်ကွေ့တွင် ဒေဝဒတ်လောင်းနှင့် ဘုရားလောင်းတို့သည် အဖေနှင့်သားအဖြစ် ဆုံတွေ့ရသော ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ဖြစ်၏။

မဟာပဒုမမင်းသားသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာသင်ကြားပြီးနောက် ပြည်တော်သို့ ပြန်ရောက်လာ၏။ အတတ်ပညာအလိမ္မာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော သားတော်ကို ခမည်းတော်က အိမ်ရှေ့မင်းအရာကို အပ်နှင်းလိုက်၏။

များမကြာမီပင် အိမ်ရှေ့မင်း၏ မယ်တော် နတ်ရွာစံသွားသဖြင့် ခမည်းတော်မင်းကြီးသည် အခြား မင်းသမီးတစ်ပါးကို မိဖုရားကြီး အဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်၏။ ဤမိဖုရားကြီးကား စိဉ္စမာနဝိကာ လေခင်းလျှာပေတည်း။

တစ်နေ့တွင် တိုင်းပြည်၏ နယ်စွန်ရပ်ဖျား၌ သူပုန်ထသဖြင့် မင်းကြီးထွက်၍ နှိမ်နင်းရ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် သားတော်အား တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရန် တာဝန်ကို လွှဲအပ်ထားခဲ့၏။

သူပုန်ရန်ကို နှိမ်နင်းအောင်မြင်ပြီးသောအခါ မင်းကြီးသည် နေပြည်တော်သို့ပြန်လာပြီး မြို့ပြင်၌ စစ်တပ်ချ၍ ယာယီစံမြန်းတော်မူ၏။

ထိုသတင်းကို ကြားသိရသောအခါ မဟာပဒုမမင်းသားသည် မြို့တော်ကို လှပစွာတန်ဆာဆင်၍ နန်းတော်ကိုလည်း ခမ်းနားတင့်တယ်အောင် ဆင်ယင်စေ၏။ ထို့နောက် မယ်တော်အရာ၌

တည်သော မိဖုရားကြီးအား သတင်းပို့ရန် မင်းသား တစ်ဦး
တည်း နန်းတွင်းဆောင်သို့ ဝင်သွား၏။

မိဖုရားကြီးသည် နုပျိုခန့်ညား၍ အလွန်ကျက်သရေရှိသော
မင်းသားကိုမြင်လေလျှင် ဘာမဂုဏ်စိတ်ယုံဖိတ်သဖြင့် မင်းသား
အား မိမိနှင့်ပျော်ပါးရန် အမျိုးမျိုးမြှူဆွယ်၏။ ချောမြူ၍
“အောင်မြင်သည့်အခါ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းစကားဆို၍ ဖိတ်ခေါ်
၏။ သို့သော် မင်းသားသည် ခမည်းတော်အား သစ္စာမဖောက်
လို။ အတင်းငြင်းဆို၍ မိဖုရားထံပါးမှ ထွက်ခွာခဲ့၏။

မိဖုရားကြီးသည် မိမိ၏အကြံအစည်မအောင်မြင်သောအခါ
အလွန်မကျေမနပ်ဖြစ်၏။ စိတ်ဆိုး၏။ ရှက်လည်းရှက်၏။ သစ္စာ
မဲ့ သူတို့၏လမ်းစဉ်အတိုင်း မိမိအလိုသို့ မလိုက်ပါသော ခလုတ်
ကံသင်းကို လမ်းရှင်းပစ်ရန် ကြံစည်၏။

သို့အတွက် မင်းကြီးထောက်လာသည့်အခါ မင်းကြီး၏ခြေ
တော်အစုံကို သိုင်းဖက်၍ ရှိုက်ကြီးတင်ငိုကြွေးကာ အိမ်ရှေ့
မင်းသားသည် မင်းကြီးမနှံ့ခိုက် သူ့အား အဓမ္မပြုကျင့်ရန်
ကြံစည်ကြောင်း၊ သူ့အလိုသို့ မလိုက်ပါခဲ့သဖြင့် ရှိုက်ပုတ်
ထုထောင်း၊ ကန်ကျောက် ခံရကြောင်းတို့ကို သနားစဖွယ်
တိုင်ကြားလေ၏။

ဗျာပါလှိုက်ဆူ၊ သည်းအူပြတ်မျှ၊ ငိုကြီးချက်မနှင့်အချက်
ကျကျ သရုပ်ပါပါ အသည်းခိုက်၍ စိတ်နာကြည်းအောင်
သံတော်ဦးတင်နေသည့် ချစ်ငနိုး၏ စကားကို ကြားရလျှင်
မင်းကြီးသည် ဒေါသပီးထလောင်ကာ....

“အိမ်ရှေ့ မင်းသားကိုဖမ်းကြ၊ ကမ်းပါးပြတ်ကနေဦးခေါင်း
ဇောက်ထိုးမစ်ချကြ” ဟု တစ်ချက်လွှတ် အမိန့်ကို မင်းချင်းတို့
အား ပေးလိုက်လေ၏။

တိုင်းသူပြည်သားအပေါင်းတို့ ခယတောင်းပန်လို့မရတော့။
မင်းတို့၏စကားသည် ထွက်ပြီးသည့် ဆင်စွယ် ပြန်ဝင်တယ်လို့
မရှိသကဲ့သို့ ထွက်ပြီးတိုင်း တည်လေ၏။ ဒေဝဒတ်လောင်းက
ဘုရားလောင်းကို အပိုင်ထိုးသတ်သည့် ပဲ့အလှည့်ပေတည်း။

သစ္စာရှင်ဖြစ်သော ဘုရားလောင်း မင်းသားသည် စိတ်
တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း မရှိချေ။ မိမိစောင့်ထိန်းထားသော
သီလနှင့်သစ္စာသည် မိမိအားကောင်းရာသုဂတိသို့သာပို့ဆောင်
မည်ကို ယုံကြည်၏။ ထို့ကြောင့် သီလမြေပေါ်တွင် ရပ်တည်
လျက် သစ္စာပြု၏။

အကျွန်ုပ်သည် သီလကို ဖြူစင်စွာစောင့်ထိန်းခဲ့၏။ ခမည်း
တော်အပေါ်၌လည်း သစ္စာစောင့်သိခဲ့၏။ မိဖုရားကြီးအား
ပစ်မှားလိုသောစိတ် အလျင်းမရှိခဲ့ပါ။ ဤ မှန်သော သစ္စာ
စကားကြောင့် ကျွန်ုပ် အပေါ်သို့ ကျရောက်လတ္တံ့သော
ဘေးအန္တရာယ်သည် ပပျောက်ပါစေသတည်း။”

တောစောင့်နတ် တောင်စောင့်နတ်တို့အားလည်း မေတ္တာ
ပို့သ၏။ ထိုအခါ တောစောင့်နတ်က မနေနိုင်။ ချက်ချင်းလာ၍
ကမ်းပါးပြတ်မှဇောက်ထိုးကျလာသော မဟာပဒုမမင်းသားကို
ခံယူပေ့ ချီးမြှင့်တောင်ခြေရင်း၌ချထားပေးရ၏။ မင်းသားသည်
ဟိမဝန္တာတောသို့ဝင်၍ ရသေ့ ရဟန်းပြုကာ သမထဘာဝနာ
ကို ပွားများအားထုတ်၏။ မကြာမီ စျားနုအဘိညာဉ် ရရှိလေ
တော့၏။

ဓမ္မောဟဝေ ရက္ခတိဓမ္မစာရီ။
 တရားစောင့်သူကို တရားကပြန်စောင့်၏။
 သစ္စာစောင့်သိသူကို သစ္စာက ပြန်စောင့်၏။

သစ္စာဖောက်တို့၏သွားရာလမ်း

တစ်နေ့သ၌ မုဆိုးတစ်ယောက်သည် ဟိမဝန္တာတောထဲသို့ အမဲလိုက်စဉ် မဟာပဒုမရသေ့ ပျို၏ ကျောင်းသခံမီးကလေးသို့ ထောက်လာ၏။ အသားအရေ စိုပြည်ဝင်းဝါသော ကြီးမားသည့် ဣန္ဒြေသိက္ခာတို့ဖြင့် သိတင်းသုံးနေသည့် ရသေ့ ပျိုကို မုဆိုးက တုပ်ဝပ်ရှိုခိုးပြီး စကားပြောဆိုခဲ့ရ၏။

ဗာရာဏသီပြည်သို့ မုဆိုးပြန်ထောက်သည့်အခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း ကြီးထံအခစားဝင်၍ မဟာပဒုမမင်းသားကို တွေ့ခဲ့ရသည့် အကြောင်း လျှောက်ကြားလေ၏။

မင်းကြီးသည် သားတော်အား လွမ်းဆွတ်သတိရပြီး မိမိ၏ အမှားကိုလည်း မြင်သိလာလေ၏။ ထို့ကြောင့် စစ်တပ်ဖွဲ့ကာ ဟိမဝန္တာတောသို့ဝင်၏။ သားတော်အား ဖူးတွေ့ပြီးနောက် မိမိ အားခွင့်လွှတ်ရန်တောင်းပန်၏။ သားရသေ့က အစကနဦးက ဖင် ခွင့်လွှတ်ခဲ့ပြီးကြောင်းကို မိန့်ဆို၏။

သစ္စာရှင်တို့မည်သည့်ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းမရှိ။ အမှန်တရားကိုမမြင် သိနိုင်သူတို့အား ရန်ငြိုးထားသိပြီး ကလဲ စားချေခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။ သံသရာတွင်အတုံ့အလှည့်၊ ရှုံးချည် နိုင်ချည်သာ ရှိပြီး သံသရာရှည်သောအလုပ်ဖြစ်၏။ အပြန်တစ်ရာ ခွင့်လွှတ် ခြင်းသည်သာ သစ္စာလမ်းဖြစ်၏။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးက သားတော်အား နေပြည်တော်ပြန်၍ မင်းပြုရန် တောင်းပန် တိုက်တွန်း၏။ လောက လူ့ဘောင်၏ အရှုပ်အထွေးထဲမှ ကံစောင်မ၍ ရုန်းထွက်နိုင်ခဲ့ပြီး ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်နန်းထီးစည်းစိမ်တို့နှင့်မလဲလှယ်နိုင်သော ဈာန်ချမ်းသာ ကိုခံစားနေရသည့်မဟာပဒုမရသေ့သည် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင် ငြင်းဆိုလိုက်၏။

အပြန်ခရီး၌ မင်းကြီးသည် သားတော်နှင့်ကွဲကွာကွေ့ကွင်း ရခြင်းမှာ မလိုတမာလိမ်လည်လှည့်စား၍ လျှောက်ထားသည့် မိဖုရားခေါင်ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း တွေးမိ၏။ “ငါ့ကျေးဇူး သစ္စာကိုသော်မျှမစောင့်၊ ငါ့ရဲ့တစ်ဦးတည်းသောရင်သွေးရင်နှစ် ကိုပင် သေအောင်ကြံဆောင်ရက်လေသည်။ သစ္စာဖောက်မိန်းမ ယုတ်ကို မိဖုရားဆက်လုပ်၍ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း”

“မှူးမတ်များ၊ မိဖုရားကြီးကိုဖမ်းပြီး ခိုးသူများကိုပစ်ချရာ ကမ်းပါးပြတ်မှ ဦးခေါင်းဇောက်ထိုး ပစ်ချကြလော့”

သစ္စာဖောက်သူကိုမည်သည့်နတ်ကမျှမစောင့်မ၊ မကူညီချေ။ မိမိထောင်ဖမ်းခဲ့သည့် ကျော့ကွင်းထဲသို့ကျရောက်ရသူပမာ မိမိ အကွက်ဆင်ခဲ့သည့် နည်းလမ်းဖြင့်ပင် မရှုမလှ သေပွဲဝင်ရလေ တော့၏။

မဟာပဒုမမင်းသားက ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဖြစ်လာသည့် အချိန်၌ မတော်မတရား စွပ်စွဲခဲ့သည့် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မိဖုရား ကြီးသည် စိဉ္စမာနဝိကာ ဖြစ်လာ၏။ သံသရာတစ်ကွေ့တွင်ပြန် လည်ဆုံတွေ့ရခြင်းဖြစ်၏။ သံသရာမည်မျှပင် ရှည်ကြာပါသော် လည်း ရန်ငြိုးသိုသားသူ၏စိတ်အစဉ်တွင် ရန်ငြိုးမျိုးစေ့ သတ္တိ သည် ကိန်းအောင်း ပါရှိလာသည်သာ ဖြစ်၏။

စိဉ္စမာနဝိကာသည် ရှေးရှေးဘဝများကကုသိုလ်ကံ၏အရှိန် အဝါကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတွင် နတ်သမီးတမျှလှပချော မောသုတစ်ဦးဖြစ်လာ၏။ သို့သော်သစ္စာလမ်းစဉ်ကိုသွေဖည်ခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် မသက်ဝင်မယုံကြည် နိုင်ဘဲ မြတ်စွာဘုရား၏ ဘုန်းကျက်သရေကို ညှိုးနွမ်းစေမည့် တိတ္ထိတို့၏အကြံအစည်တွင် ရှောရှောရှူရှူ ပါဝင်လေ၏။

စိဉ္စမာနပရိဗိုဇ်မသည် ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာရ်လေဟန် ဘဲဥ ထက်ခြမ်းပုံသစ်သားတုံးကို ရင်၌ ဖွဲ့ချည်ပြီးလျှင် နီမြန်းသော အဝတ်ကိုဝတ်ရုံ၏။ ခြေဖမိုးလက်ဖမိုးတို့ကိုမွှေးဖွားခါ နိုးမိန်းမ၏ ခြေလက်ကဲ့သို့ ထောင်ရမ်းနေအောင်နွားရိုးဖြင့် ထုနှက်ထား၏။ မျက်စိမျက်နှာကိုလည်း ပင်သန်းနွမ်းနယ်နေသည့် အမျိုးသမီး အသွင် ဟန်ပြင်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါဝယ် ဇေတဝန်ကျောင်း တော်၌ ပရိသတ်လေးပါးတို့အား တရားဟောနေကျအတိုင်း တရားဟောနေတော်မူ၏။ စိဉ္စမာနဝိကာသည် ပရိသတ်ရှေ့ မှောက်သို့ ဝင်ထောက်လာပြီးသော် ဘုရားရှင်၏ရှေ့ တည့်တည့်၌ ရပ်လိုက်၏။ ထဘီအောက်စကိုစွန်တောင်ဆွဲ၍ ညာလက်ညှိုးဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ညွှန်ထိုးကာ ...

“ရဟန်းကြီး ... သင်သည်လူ့အပေါင်းတို့အား တရားဟော ကာပြင် အချိန်ကုန်စေတိ၏။ ကျွန်တော်မမှာ သင်ရဟန်းကြီးကို စွဲ၍ကိုယ်ဝန်ရရှိကာ ယခုအခါရင့်ကျက်သောကိုယ်ဝန်ရှိသူဖြစ် ရလေပြီ။ သင်ရဟန်းကြီးကား ကျွန်တော်မအတုတ်တာ သား ဖွားရန် အိမ်ကိုလည်းမစဉ်းစား၊ ထောပတ်ဆီ စသည်များကို

လည်းမစဉ်းစား၊ နေအားဘိ၏။ ထိုကိစ္စများကို ကိုယ်တိုင်မပြု
 လုပ်လိုလျှင်လည်း မိမိ၏အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ
 များအနက်မှ ကောသလမင်းကိုဖြစ်စေ၊ အနာထပိဏ်သူဌေးကို
 ဖြစ်စေ၊ ဝိသာခါကျောင်းအမကိဖြစ်စေ တစ်ဦးဦးကို ပြောဆို
 အပ်နှင်းသင့်၏။ ထိုသို့လည်းမပြောကြားခဲ့၊ သင်ရဟန်းကြီး
 ကားမွေ့ လျော်ပျော်ပါးဖို့ရန်သာ စဉ်းစား၍ ကိုယ်ဝန်သားကို
 စောင့်ရှောက်ရန်ကိုကား မစဉ်းစားလေယောင် တကား”

စိန္တမာနဝိကာ၏ အချက်အလက်ပိုင်ပိုင်ဖြင့် ဆွဲကိုင်၍ စုပ်စွဲ
 လိုက်ခြင်းသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဟိရိုရှီးမားမြို့ပေါ်
 ၌အဏုမြူဗုံးပေါက်ကွဲသည်ထက်ပင် ဆိုးရွားချေ၏။ ပရိသတ်
 အားလုံး ကြောင်အမ်း ငေးငိုင်းသွားကြ၏။

အကြီးအကျယ်ဆုံးသော သစ္စာရှင်ကို အဓမ္မစကားကြောင့်
 ယိမ်းယိုင် ပြုလဲအောင် ထိုးနှက်လေပြီ။ ဘုရားရှင်သည် ဟော
 လက်စတုရားကို ခေတ္တရပ်နား၍ တည်ကြည် အေးဆေးစွာပင်
 စကားတုံ့ပြန်လိုက်၏။

“န့မစိန္တမာန...သင် ယခုပြောကြားအပ်သော စကား၏
 မှန်သောအဖြစ်၊ မမှန်သောအဖြစ်ကို သင်နှင့်ငါတို့သာသိကြ
 ကုန်၏”

စိန္တမာနကအလျှော့မပေး၊ “ဟုတ်ပေသည် ရဟန်းကြီး...
 သင်နှင့်ငါတို့နှစ်ဦးသာ သိကြသောကြောင့်ပင်ယခုလိုကိုယ်ဝန်
 ရင့်မာမှုဖြစ်ရလေသည်” ဟု ထပ်မံစွပ်စွဲပြန်၏။

ဉာဏ်ပညာနည်းပါးကြသော ပရိသတ်အချို့ကမူ ဟုတ်မှန်
 လေဆလားဟု သံသယဖြစ်လာကြ၏။ ထိုအခါသိကြားမင်း၏
 နေရာ ပဏ္ဍိတကမ္ဘာမြေကျောက်ဖျာသည် ပူဇွန်းတင်းမာလာ၏။

သိကြားမင်း ဆင်ခြင်လိုက်သည့်အခါ အကြောင်းမှန်ကို သိမြင် သဖြင့် နတ်သားလေးယောက်နှင့်အတူ ဆင်းလာ၏။

သစ္စာ၏လျှို့ဝှက်စွမ်းအားကိုကြိုတင်မမြင်သိခဲ့သောစိဉ္စမာန သည် ကျောက်ခါးပန်းကြီးကို ဦးခေါင်းနှင့် ပြေးဆောင်သူ ပမာ အထိနာရပြန်လေပြီ။

နတ်သားလေးယောက်တို့သည် ကြွက်ငယ်အယောင်ဆောင် ကြပြီးနောက် စိဉ္စမာနဖွဲ့ ချည်ထားသော ကြိုးများကို တစ်ပြိုင် နက် ကိုက်ဖြတ်ကြကုန်၏။ သစ်သားခြမ်းကြီး ပြုတ်ကျသွားလေ ရာ စိဉ္စမာန၏ခြေဖမိုးများကို ထိခိုက်သဖြင့် ခြေဖျားနှစ်ဖက် ကျိုးသွားလေ၏။ တစ်ချိန်တည်း၌ လေနတ်သားက လေတိုက် လှင့်၍ စိဉ္စမာန၏ဝတ်ရုံကို အထက်သို့ဆွဲလှန်လိုက်သဖြင့် စိဉ္စမာန ဖုံးပိ၍ ဓရာအောင် အလိမ်ပေါ်သွားလေပြီ။

ထိုအခါတွင်မူ လူပရိသတ်တို့သည် အသက်ဝင် လှုပ်ရှား လာကြပြီး “ဟ့... ဟယ်... အယုတ်မာမ၊ နင်ကား မြတ်စွာ ဘုရားကို စွပ်စွဲဆဲရေးဘိ၏” ဟု ဝိုင်း၍ တံတွေး ထွေးကြ၏။ စိဉ္စမာနကိုဆွဲကိုင်၍ ကျောင်းတိုက်အပြင်သို့ ဆွဲထုတ်သွားကြ၏။

ဤအကြိမ်သစ္စာဖောက်မှုကြီးကို မဟာပထဝီပြေကြီးကပင် သည်းညည်းမခံတော့။ သစ္စာဖောက်မကို ပင့်ချီထားရသည်မှာ ထေးလုံလွန်းလှသည်ဟန်ဖြင့် ကဲ့ဟသွားလေ၏။ အဝီစိငရဲကြီးမှ မီးတောက်မီးလျှံ တို့သည်လည်း အရှိန်ပြင်းစွာထိုးတက်လာကြ ပြီးလျှင် စိဉ္စမာနကို လှမ်းနှဲလိုက်ကြ၏။ စိဉ္စမာနသည် ငရဲမီးလျှံ ဟူသည့်ဝတ်ရုံနီသစ်ကြီးကိုဆင်မြန်းလျက် အဝီစိငရဲသို့ တိုက် ရိုက် သက်ဆင်းသွားရလေ၏။

သစ္စာဖောက်တို့၏ သွားရာလမ်းကား ကြောက်မနားလိလိ ပြစ်ပေစွတကား။

လုပ်အားခ မတရားမှုကလေး

တပ်ကုန်းမြို့နယ်၊ အင်ပင်ရွာမှ ဒေါ်ဌေးသည် ကျွဲဘဝမှ လူဝင်စားလာသည်ကို အတိအကျပြောနိုင်သည့်အတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ဗာဂျီးနီးယားတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ စတီဗင်ဆင်ကိုယ်တိုင် လာရောက်ကာ မေးမြန်းခဲ့ဖူး၏။ ဒေါ်ဌေးသည် မွေးဖွားလာစအချိန်ကတည်းက ဦးခေါင်း၏ ချိုစောင်းတစ်နေရာတွင် အဖုနှစ်ဖု ပါရှိလာ၏။ ထိုအဖုသည် ကျွဲချိုများပေါက်သည့် နေရာလောက်၌ရှိကြသဖြင့် ကျွဲချိုဗဟုပင် ထင်မှတ်စရာရှိ၏။

ဖြစ်ပုံမှာ ဤသို့တည်း။ ဒေါ်ဌေးသည် လွန်ခဲ့သောဘဝက ညောင်ပင်ကြီးရွာတွင် ဦးသက်ထား၏ဇနီး ဒေါ်မြ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဒေါ်မြသည် လူငှားများဖြင့် တောင်ယာလုပ်သော အလုပ်ကို ကြီးကြပ်ရ၏။ လူငှားများတွင် အသက် ၁၃ နှစ် အရွယ်ရှိ မသိန်းတင်နှင့် သူမ၏မိခင်တို့လည်း ပါဝင်ကြ၏။

မသိန်းတင်၏မိသားစုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါး၏။ မိသားစု၏ စားဝတ်နေမှုအဆင်ပြေရေးအတွက်မသိန်းတင်သည် လူကြီးတို့နှင့် ရင်ပေါင်တန်း၍လုပ်ကြ၏။ လူကြီးလုပ်ခ နှုန်းထားအတိုင်း ရရှိရန် ကြိုးပမ်း၍လုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် မမြက လုပ်ခရှင်းပေးသောအခါ မသိန်းတင်အား ကလေးပဲဟု အကြောင်းပြပြီး လူကြီးနှုန်းအောက် ဆန်တစ်တင်းလျော့ပေး၏။

မသိန်းတင်နှင့် မိခင်တို့က လူကြီးများနည်းတူ မသိန်းတင်အလုပ် လုပ်ခဲ့သဖြင့် လူကြီးနှုန်းထားအတိုင်း လုပ်ခပေးရန် တောင်းပန်ကြ၏။ ဒေါ်မြက မလိုက်လျော့ချေ။

ဤဓတထူးမှုမျိုးသည် လောက၌ မကြာခဏဖြစ်ပေါ်တတ်
၏။ လူတို့က အရေးမကြီးဟုပင် ထင်မှတ်ကြ၏။ သစ္စာလမ်းစဉ်
ကား မေ့လျော့သူတို့ကို သက်သာခွင့် မပေးပါ။ ဖြစ်ရိုးခမ္မတာ
အဘိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ဖြစ်စေသည်သာတည်း။

မကြာမြင့်မီတွင် ဒေါ်မြ ကွယ်လွန်၏။ နောက် ၊ နှစ်ကြာ
သောအခါ မသိန်းတင်သည် အရွယ်ရောက်လာပြီး ဖြစ်၍ အိမ်
ထောင်ကျ၏။ တစ်ည၌ မသိန်းတင် အိပ်ပျော်နေစဉ် ဒေါ်မြက
လာပြီး “ နင်တို့နဲ့ ငါ လာနေပါရစေ ” ဟု တောင်းပန်၏။
မသိန်းတင်က ဒေါ်မြအား မကျေနပ်ခဲ့သူဖြစ်၍ ခပ်မာမာ တင်း
တင်းပင် နေလိုက်ကြောင်းကို အိပ်မက် မြင်မက်၏။

ထိုသို့ အိပ်မက် မက်ပြီးသည့်နောက် မသိန်းတင်တို့၏ခြံထဲရှိ
ကျွဲမကြီးတွင် ဇီးကပ်လာ၏။ နေ့လစေ့ သည့်အခါ ကျွဲမက
လေးတစ်ကောင်ကို မွေးဖွားလာ၏။ ကျွဲမကလေးကို “ ယိုင်းမ ”
ဟု ခေါ်ကြ၏။

ယိုင်းမသည် ကြီးပြင်းလာသောအခါ ကျွဲမကလေး ၄ ကောင်
မွေးဖွားပေးခဲ့၏။ တစ်ည၌တွင် မသိန်းတင် အိပ်မက် မက်ပြန်၏။
ဤအကြိမ်တွင် ယိုင်းမက မသိန်းတင်ထံလာပြီး သူ့အသားကို
ယူပါဟု လာပေးသည်ဆို၏။

မကြာမီ ယိုင်းမသေပြီး မသိန်းတင် ကိုယ်ဝန်ရလာ၏။ လ
ရက်စေ့ သော် သမီးကလေးမငွေးကိုမွေး၏။ မွေးကတည်းက ဦး
ခေါင်းတွင် ကျွဲချိုရာ အဖုကလေး ၂ ခု ပါလာ၏။ မသိန်းတင်က
အပြစ်မှန်ကို မတွေ့မိသေး။ မငွေးကလေး ၃ နှစ်၊ ၄ နှစ်အရွယ်

သို့ ရောက်လာပြီးသောအခါ သူမသည် ယိုင်းမဘဝမှ လူဝင် စားလာကြောင်း၊ ယိုင်းမ မဖြစ်မီက ညောင်ပင်ကြီးရွာတွင် ဒေါ်မြ ဖြစ်ခဲ့ရကြောင်းကို ပြောပြ၏။ ထိုအခါတွင်မှ ဇာတ်ကြောင်း လိပ်ပတ်လည်သွားလေ၏။

မိခင် မသိန်းတင်နှင့် သမီးမငွေတို့သည် အတိတ်ဘဝက ကဏ္ဍကောစ ဖြစ်ခဲ့ကြသည့်အတွက် ယခုဘဝတွင်လည်း ခပ်တန်းတန်းပင် ဆက်ဆံကြ၏။

မငွေ ၁၂ နှစ်သမီးအရွယ်တွင် မိခင်က တာဝန်ပေးသဖြင့် လယ်ကွင်းတွင် ကျွဲကျောင်းရ၏။ ကျွဲကျောင်းရင်း ထိုင်ငိုနေသည့်အတွက် မိခင်က စိတ်ပူပန်မိပြီး လာရောက်စုံစမ်း၏။

“ဟဲ့...သမီး၊ ဘာဖြစ်လို့ငိုရတာလဲ၊ ဆူးစူးလို့လား၊ မြေကိုက်လို့လား”

“မဟုတ်ဘူး၊ ကျွဲခလောက်သံကြားလို့ သားတွေကို သတိရပြီး ငိုတာ”

“ဟဲ့...ဘယ်က သားတွေလဲ”

“ယိုင်းမဘဝက ကျွဲသားကလေးတွေပါ၊ သားတွေနဲ့လဲ လယ်ကွင်းထဲမှာ အတူတူမြက်စားခဲ့ရတာကို သတိရမိတော့ သိပ်လွမ်းတာပဲ”

ဘဝသံသရာကား အရိယသစ္စာကို မတွေ့လေသေးသမျှ “စုန်တစ်ခါ ဆန်တစ်ချက်ကယ်နဲ့ မျှောလျက်ကွယ် ယောင်ချာချာ” ရှည်ကြာနေရဦးမည်သာတည်း။

ညီအစ်ကိုချင်းလည်း ခွင့်မလွှတ်နိုင်

သံသရာခရီးရှည်ကြီးတွင် သတ္တဝါအားလုံးသည် ခရီးသွားဖော်များသာဖြစ်ကြ၏။ သူစိမ်းတစ်ရပ် ဆံဖြစ်လိုက်၊ သားသမီးတော်လိုက်၊ ညီအစ်ကိုတော်လိုက်၊ ညီထံမှာ အစ်ကိုကဲ့သို့ဖြစ်လိုက်နဲ့ လံကခေ...လောကခံမှာ တပြောင်းဆန်ဆန်ဖြစ်နေကြရတာ မို့ ခရီးသွားဖော် အားလုံးကို ကျောသားရင်သား လူသား တိရစ္ဆာန်သားဟူ၍ မခွဲခြားဘဲ အညီအမျှ မေတ္တာထားသင့်ကြပေ၏။

ခရီးသွားဖော်ချင်းချင်း တန်းတူညီမျှ ဆက်ဆံခြင်းသည် သစ္စာလမ်းဖြစ်၏။ သစ္စာလမ်းသည် ပြောင့်ပြောင့်သာ သွားတတ်၏။ အကွေ့ အကောက်မခံ။ ညီအစ်ကိုအရင်းဖြစ်ပေသော်လည်း မှစားယွင်းမိလျှင် သစ္စာဖောက်ထုထောက်၏။ ထိုအခါ....

မြတ်မင်္ဂလာအတွဲ၄၊ အမှတ် ၃၊ ၁၉၈၈ ခု၊ စက်တင်ဘာလ စာစောင်တွင်ပါသော ကသာဆွေဝင်းတင်ပြသည့် “ကြွေး” ဇာတ်လမ်းကို အကျဉ်းချုံး၍ တင်ပြပါရစေ။

တစ်ချိန်က ရွှေလီမြစ်ကမ်းဘေးရှိ သက္ကယ်ကျင်းကျေးရွာတွင် ကိုရေးနှင့်ကိုအေးအမည်တွင်သော ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ရှိကြ၏။

ကိုရေးက အစ်ကို၊ ဆင်းရဲ၏၊ ကိုအေးက ညီ၊ စီးပွားရေး ပြေလည်၏။

တစ်ခါတွင် ကိုရေးက ကိုအေးထံ ကောက်ကြီးစပါး ၁၅ တင်း ချေးငှား၍စား၏။ စပါးသစ်ပေါ်သည့်အခါ ပေးဆပ်မည်ဟုကတိပြုခဲ့၏။ သို့သော် ထိုနှစ်တွင် ကိုရေးမှာ စီးပွားရေး ပိုမိုကျပ်တည်းလာပြီး သူစိမ်းများထံမှချေးငှားထားသည့် ကြွေး

များကို ဦးစားပေးကာ ဆပ်ပေးလိုက်ရသဖြင့်ညီအားပေးဆပ်ရန် စပါးမကျန်တော့ချေ။

ကိုအေးကဘာမှမပြော၊ ညီအစ်ကိုချင်းမို့ မပေးနိုင်လည်း အရေးမကြီး၊ သို့သော် ကိုအေး၏မယားက ကြွေးတောင်းရန် ဆူတိုက်တုန်း၏။ သို့အတွက် ကိုအေးက မနေသာ၊ ကြွေးတောင်းရတော့၏။

အစ်ကိုတစ်ယောက် ဒါလောက် စီးပွားရေး ကျပ်တည်းနေပါလျက်နှင့် မပေးဆပ်နိုင်သူကို ကြွေးတောင်းရက်ချေသည်။ ကရုဏာဒေါသောနှင့် စကားများကြရတော့၏။ စကားနောက်တရားပါဆိုသကဲ့သို့ ဒေါသကိုမထိန်းနိုင်ကြသဖြင့် ကိုရေးက ဆိုလိုက်၏။

“ငါဟာ...မင်းအစ်ကိုအရင်းခေါက်ခေါက်ကွ၊ မင်း ငယ်ငယ်ကတည်းက ငါက ပြုစုစောင့်ရှောက်လာခဲ့တာ၊ မင်းက... ခုမှ မယားစကားနဲ့ ငါ့ကို ပြောရက်ဆိုရက်လိုက်တာ၊ မင်းစပါး ၁၅ တင်းကို ငါမပေးတော့ဘူးကွာ၊ မင်း လုပ်ချင်တာလုပ်၊ ဆိုင်ရာမှာ တိုင်ချင်ရင်လဲတိုင်၊ ငါ လိုက်ရှင်းမယ်”

ကိုအေးကလည်း ဒေါသပုန်ထလာ၍ အစ်ကိုဟူ၍ သဘောမထားနိုင်တော့ဘဲ ပြန်ချေပ၏။

“ကျုပ်ကလဲ အစ်ကိုမို့ ညှာနေတာပါ၊ ခင်ဗျားမပေးချင်လဲ နေပေါ့၊ သံသရာအရှည်ကြီးပါ၊ သံသရာကစာရင်းရှင်းသွားမှာပါ၊ ဘယ်မှ ပြေးမလွတ်ပါဘူးဗျာ”

ထိုသို့ အချင်းဖြစ်ပွားပြီး နောက်တစ်နှစ်ခန့် အကြာတွင် ကိုရေးကွယ်လွန်သည်။ ညီအစ်ကို သေခန်းရှင်ခန်း ဖြတ်ခဲ့ကြသော်လည်း ကိုရေးကွယ်လွန်ခါနီး တစ်နာရီခန့်အလိုတွင် ဤသို့ ပြောသွား၏။

“ငါ့ညီရာ .. မင်းကစိတ်ကြီးလိုက်တာ၊ ငယ်ငယ်တုန်းကလဲ ငါ့ကိုစိတ်ကောက်ရင်တစ်လနှစ်လမခေါ်ဘူး၊ ငါပြောခဲ့ ဆိုခဲ့ တာတွေကို တောင်းပန်ပါဘယ်ကွာ၊ မင်းစိတ်ချမ်းသာအောင် စပါးဆယ်ငါးတင်းကို သံသရာမှာ မပြေ ပြေတဲ့နည်းနဲ့ ငါ ဆပ်ပါမယ်”

သစ္စာလမ်းကြောင်းမှ သွေဖည်၍ သူတစ်ပါးအား မတရား ပြုခဲ့မိသောသူသည် ဤသို့လျှင် သေခါနီး အရေးကြီးသည့် အချိန်၌ ထိုမတရားမှုပေါ်လာတတ်၏။ မရဏာသန္ဓေအာရုံအဖြစ် ထင်လာလျှင် ထိုမတရားမှုက နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေကို အဆုံး အဖြတ်ပြုတော့မည်ဖြစ်၏။

မကောင်းမှုပြုရန် ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိသည်ကိုသတိမူသင့်ကြ၏။

ကိုအေးသည် အစ်ကိုတစ်ယောက်ကွယ်လွန်သွားသည်ကိုပင် လာရောက်သတင်းမေးဖော်မရချေ။ အလွန်စိတ်ကြီးသူမှန်ပေ၏။ သို့သော် ကိုရေးဆုံးပြီးမကြာမီက ဘလအတွင်း၌ကိုအေးအိပ်မက် မက်၏။ တစ်ကြိမ်သာမက်သည်မဟုတ်။ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်မက်၏။

ကိုအေးမြင်မက်သည်မှာ ကိုရေးသည် ကျွဲထမ်းပိုးတုံးကြီးကို ထမ်းပြီး ကိုယ့်တုံးလုံးဖြင့် ကိုအေးအိမ်ဝင်းပေါက်မှ ဝင်လာ သည်ချည်းပင်ဖြစ်၏။ ကိုအေး စိတ်မကောင်းပါ။ အစ်ကိုအိ သင်္ချိုင်းသို့သွား၍ ဝန်ချတောင်းပန်လို၏။ သို့သော်မသွားဖြစ်။

ကိုရေးကွယ်လွန်ပြီး ၁၀ လခန့်ကြာသော် ကိုအေး၏ ကျွဲမ ကြီးမှ ကျွဲပေါက်ကလေးတစ်ကောင်မွေး၏။ ကျွဲပေါက်ကလေး သည် ကိုအေးပြတ်သွားလျှင် ခေါင်းမော်၍ မော်၍ကြည့်၏။ ကိုအေးက အမှတ်မဲ့သာ နေလိုက်၏။

ကျွဲကလေးမှ ကျွဲပေါက်စ ဖြစ်လာ၏။ မချည်ဘဲထား၍ သွားချင်ရာသို့သွားပြီး စားချင်ရာကိုစား၏။ လယ်ထဲရှိ ကောက်ပင်များကိုစားမိ၍ ကိုအေး၏သားငယ်များကရိုက်၏။ ထိုည၌ ကိုအေး အိပ်မက် မက်ပြန်၏။ ကိုရေးသည် ကိုယ်တုံးလုံးဖြင့် ကိုအေး၏ ခေါင်းရင်း၌ ရပ်ပြီးပြော၏။

“မောင်အေးရာ...မင်းသားတွေက ကောက်ပင်စားတယ် ဆိုပြီး ငါ့ကိုရိုက်လိုက်တာကွာ၊ ငါ့ကျောမှာကြိမ်လုံးရာသုံးချက် အရှိုးအရှိုးထင်နေတယ်၊ နာလိုက်တာကွာ”

ကိုအေးသည် မယုံကြည်၍ ကျွဲကလေးကို သွားကြည့်ရာ ကျောတွင် ကြိမ်ရာသုံးချက်ကို တွေ့ရ၏။ သူ့သားများကို မေးသောအခါ “ရိုက်တယ်” ဟု ဝန်ခံကြ၏။

ကျွဲကလေးကိုချည်၍ ကျွဲစကြီးကို နို့ညှစ်သောအခါတွင် လည်း ကိုအေး အိပ်မက်မက်ပြန်၏။

“မောင်အေးရာ... မင်းတို့ကျွဲကြီးကြီးနဲ့ ငါ့လည်ပင်းကိုချည် ရုံတင်မကဘူး၊ ငါ့အမေဆီကပါ နို့ညှစ်ကြတော့ ငါ့နို့ ဝအောင် မစို့ရဘူးကွာ၊ တစ်ညလုံးနို့ ဆာလို့ ဝမ်းဗိုက်ကိုပူနေတာပဲ”

ကိုအေးသည်မည်သို့ ကိုမျှမပြောပြော၊ ရင်ထဲတွင်သာ ကြိတ် မှိတ်၍ ခံစားနေရ၏။ မကြာမြင့်မီတွင် အိပ်မက်တစ်ခုထပ်မက်ပြန် ၏။ ကိုရေးသည် ကိုယ်တုံးလုံးဖြင့် ကိုအေး၏ ခေါင်းရင်း၌ ရပ်လျက် မျက်နှာရှုံ့မဲ့၍ ဗိုက်ကို လက်နှင့်အုပ်ထား၏။

“မောင်အေးရာ...မင်းတို့ နေနိုင်လိုက်တာကွာ၊ ငါ့ချက်မှာ အနာဖြစ်နေတယ်ကွာ၊ ညညကျရင် အနာကိုက်လို့ မအိပ်နိုင် ဘူး၊ လျှောက်ပြေးနေရတယ်၊ မင်းသားတွေက ငါ့ကိုဆော့တယ် ဆိုပြီး ရိုက်တယ်၊ အနာကိုက်တာတစ်မျိုး၊ အရိုက်ခံရတာ

တစ်မျိုး၊ ငါသေရတော့မယ်၊ ဆေးလေးဘာလေး၊ ကြည့်ထည့် ပေးပါဦးကွာ”

ကိုအေးအိပ်ရာမှ လန့်နိုးလာ၏။ အိပ်မက်တိုင်း မှန်နေသဖြင့် ယူကျုံးမရဖြစ်ကာ ငိုလိုက်မိ၏။ ထို့နောက်ဖန်မီးအိမ်ကိုထွန်း ညှိပြီး ကျွဲကလေးရှိရာသို့ ဆင်းသွား၏။

ကျွဲကလေးသည် ကျွဲမကြီးဘေးတွင်စောင်းလျက်လဲနေ၏။ ကိုအေးကို မျက်လုံးကလေး ဖွင့်၍ကြည့်၏။ ကိုအေး၏ ရင်ထဲ တွင် ဆို့နှင့်၍သွား၏။ ကျွဲကလေး၏ ချက်ကို ကိုအေးကြည့် လိုက်သည့်အခါ ကိုင်းငုတ်ထိုးမိခဲ့သည့် အနာတစ်ခုကိုတွေ့ရ၏။ အနာသည် အဝကျဉ်းသော်သည် အတွင်းသို့ လှိုက်စားထား ၏။ အနာဝတွင် လောက်ကောင် သုံးကောင်ကို မြင်ရသဖြင့် ကိုအေး ဖယ်ပစ်လိုက်၏။ ထို့နောက်အနာဝကို ရေနံဆီလိမ်း ပေး၏။ ကျွဲကလေးသည်မျက်လုံးမှိတ်၍ ငြိမ်ခံနေ၏။

ကိုအေးသည် ကျွဲကလေးကို များစွာ ကရုဏာ သက်မိ၏။ စကားပြော၍သာ နားလည်မည်ဆိုလျှင် ‘ခွင့်လွှတ်ပါအစ်ကိုရာ’ ဟု တောင်းပန်လိုက်ချင်၏။ အမ္ပဝေ၍ရသော ဘဝမျိုး ဖြစ် လျှင်လည်း ကိုရေးအတွက် ရည်စူး၍ ကုသိုလ်ဒါနပြုပြီး အမ္ပ ပေးဝေလိုက်မည်ဖြစ်၏။ ခုတော့ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ဖြစ်နေ၍ အမ္ပပေးဝေ၍လည်း မရနိုင်။

ထိုည၌တွင် ကိုအေးတော်ရုံနှင့် အိပ်မပျော်တော့ပေ။ တွေး ရင်းဖြင့်ပင် မျက်ရည်များ ထိန်းမနိုင် သိမ်းမရ စီးကျလာ၏။ အရှက်တက်ချိန်တိုင်မှ မွေးခနဲအိပ်ပျော်သွားသည်။ အိပ်ပျော် ခိုက် အိပ်မက်မက်လိုက်ပြန်သည်။ ဆည်တစ်ခါ အိပ်မက်က ခပ်

ဆန်းဆန်း၊ ကိုရေးသည်အကျိတ်လျက်နှင့် ကိုအေးကိုပြုံးပြုံး ရှင်ရှင် နှုတ်ဆက်၏။

“ဘေခေ...အစ်ကို သွားတော့မယ်ဟေ့၊ အစ်ကို မှာ အပြစ်ရှိလျှင်လဲ ခွင့်လွှတ်ပါကွာ၊ အစ်ကိုကလဲ ငါ့ညီကို ခွင့်လွှတ်ပါတယ်၊ တစ်ခုတော့ တောင်းပန်ပါရစေ၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို ဆွမ်းတစ်အုပ်ပို့ပြီး အစ်ကို ကိုထင်ကျေးပါဦး၊ အစ်ကို ဘာမှ မစားရသေးဘူး၊ ဆာလိုက်တာ”

ကိုအေးလန့်နိုးလာ၏။ အိပ်မက်ထဲတွင် ကိုရေးအားစကား တစ်ခွန်းမျှ မပြောလိုက်မိသည်ကိုမကျေမနပ်ဖြစ်မိ၏။ အိပ်ခန်း ထဲသို့ ကိုအေး၏ဇနီးဝင်လာပြီး....

“ကိုအေး ထတော့လေ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းက ဆွမ်းတော် ခေါင်းလောင်းအတောင်ထိုးပြီ၊ နေတောင်ထွက်နေပြီလေ၊ ညက ကျွဲပေါက်ကလေး ဘာဖြစ်တယ် မသိဘူး၊ ကျွဲခြံထဲမှာ သေနေ ပြီ၊ သွားမြှုပ်လိုက်ပါဦး”

ကိုအေးသည် အိပ်ယာမှကပျောက်ကာ လူးလဲထလိုက်၏။ ဇနီး သည်အား လှမ်းမေးလိုက်၏။

“ထမင်းဟင်း ကျက်ပြီလားဟေ့”

“ကျွန်မ စောစောထပြီး ချက်ထားတာ အကုန်ကျက်နေပြီ၊ စောစောကြီး စားတော့မလား၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း အတွက် ခူးပြီးရင် စားချင်စားပေါ့”

“ဟင့်အင်း...ငါမစားဘူး၊ ငါမဆာသေးဘူး၊ ဆွမ်းတစ် အုပ် မြန်မြန်ခူးစမ်းကွာ၊ ဒီကနေ့ ငါ့ကိုယ်တိုင် ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို ဆွမ်းအုပ်သွားပို့မယ်၊ မြန်မြန်ပြင်လိုက်၊ ငါ့မျက် နှာသစ်လိုက်မယ်....”

ကိုအေး၏ ဇနီးသည် ခင်ပွန်းလင်ကို နားမလည်နိုင်သော အကြည့်ဖြင့် တစ်ချက်ကြည့်ပြီး မီးဖိုခန်းဘက်လှည့်ထွက်သွား၏။ ကိုအေး၏ ရင်ထဲတွင် ပေါ့သွား၏။ နောက်ကျိနေသည့် စိတ်သည်လည်း ကြည်လင်သွား၏။

“ဟဲ...သူများပစ္စည်း ချေးငှားစားပြီးရင်ပြန်ပေးရတယ်၊ ပြန်မပေးရင် ကြေးပါကတ်တယ်” ဟူသော ငယ်ငယ် တုန်းက အမေပြောဖူးသော စကားကို ကိုအေးပြန်ကြားယောင်မိ၏။

သူတစ်ပါးထံမှ ပစ္စည်း ငွေ စသည်ကို ချေးငှားပြီးနောက် ပြန်မပေး မဆပ်လျှင် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို ခိုးဝှက်ယူ၊ ခါးပိုက်နှိုက်ယူ၊ အနိုင်ကျင့်ပြီးလုယူ၊ လိမ်ညာယူလျှင် ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို အလွဲသုံးစားပြုလျှင် ဖြစ်စေ သစ္စာလမ်းကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်၍ ကံစီမံရာကို မလွဲမရှောင်သာ ခံယူရမည် ဖြစ်သတည်း။

ထိတ်လန့်ပွယ်ရာ လာဘ်စားမှု

ကိစ္စနာဇာတ် မှ ဖြစ်ပေါ်မှန် ပုရောဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဇာတ်လမ်းသည် ယခုခေတ်လာဘ်စားသူတို့ အထူးဆင်ခြင်သင့်သော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်၏။

ရွေးကရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဘုရားလောင်းမြို့ရွာစံ မင်းသည် တရားနှင့်အညီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်၏။ ပြည့်ရှင်မင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင်ကပုသိသိလား အမဲစောင်ထိန်းသည့်အပြင် များမတ်များနှင့် ပြည်သူအပေါင်းတို့အားလည်း သိလစောင်ထိန်းကြရန် နှိုးဆော်တိုက်တွန်း၏။

ရှေ့ဆောင်နွားလား ဖြောင့်ဖြောင့်သွားက နောက်က
 နွားများ ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်၏” ဆိုဘိသို့ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်
 တိုင် ဥပုသ်စောင့်၍ အလှူအတန်းနှင့် ပျော်ပိုက်သည့်အတွက်
 မှူးမတ်များနှင့် ပြည်သူများကလည်း ဥပုသ် စောင့်ကြ၏။
 လှူဒါန်းပေးကမ်းကြ၏။ သီလစောင့်ခြင်းနှင့် အလှူပေးခြင်း
 တို့သည် ခေတ်ဖက်ရှင်ဖြစ်ကာ တိုင်းပြည် ငြိမ်းချမ်းသာယာ
 စည်ပင်ပြောလေ၏။

သို့ရာတွင် စည်းဖောက်သူတစ်ဦးရှိနေ၏။ မင်း၏ပုရောဟိတ်
 ပုဏ္ဏားတည်း။ ပုရောဟိတ်ကြီးသည် တရားစီရင်သည့်တာဝန်ကို
 ရရှိထားသဖြင့် တံစိုးလက်ဆောင်ယူရန်၊ တစ်နည်းလားဘဲစား
 ရန် အခွင့်ကောင်းရနေ၏။ ဤအခွင့်ကောင်းကို လက်မလှွတ်
 နိုင်၊ တရားစီရင်ရာတွင် တံစိုးလက်ဆောင်ပေးနိုင်သူတို့ကို အနိုင်
 ပေး၍ လာဘ်မပေးနိုင်သည့် ဆင်းရဲသားများကို အရှုံးပေး၏။

ဟုတ်လျှင်ကျော်မည်၊ ပုပ်လျှင်ပေပါမည်။ အမှန်တရားကို
 ဖုံးကွယ်ထား၍ မရ၊ တစ်ယောက်ကစ တစ်ရာဆိုသလို ပုရောဟိတ်
 လာဘ်စားသည့် သတင်းသည် လူသိရှင်ကြား ဖြစ်လာ၏။
 ဤသို့ လူသိများလာလေလေ ပုရောဟိတ်အတွက် လာဘ်များ
 များ ဝင်လေလေပင် ဖြစ်၏။ အခြားပုဏ္ဏားများက ‘ပုရောဟိတ်
 ကြီး ဥပုသ်စောင့်ရဲ့လား’ ဟု မေးလျှင် ပုရောဟိတ်က ‘ငါ့နေ့
 အခါမှာစားတယ်၊ ညဉ့်အခါမှာ ခံတွင်းဆေးပြီး ဥပုသ်စောင့်
 တယ်’ ဟု ဖြေ၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်က အခစားဝင်ကြသည့်မှူးမတ်များနှင့် ပုရော
 ဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို ‘ဥပုသ်စောင့်ကြရဲ့လား’ ဟု မေးမြန်းလျှင်

လည်း ပုထေဟိတ်က “ဆောက်တည်ပါ၏”ဟု မုသားဆို၍
နန်းတော်ထက်မှ ဆင်းသက်လေ့ရှိ၏။

တစ်နေ့တွင် ဥပုသ်စောင့်နေသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်
သည် တရားခွင်သို့ ရောက်လာ၏။ နေ့မှန်းတည့်လှပြီးဖြစ်သော်
လည်း တရားစစ်ဆေးခြင်းမှာ မပြီးပြတ်သေးချေ။ ထို့ကြောင့်
အမျိုးသမီးသည် မိမိ၏ဥပုသ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်းငှာ ခံတွင်း
ဆေး၏။ ဤအခြင်းအရာမြင်လျှင် ပုထေဟိတ်သည် သရက်သီး
မှည့်တစ်လုံးကို အမျိုးသမီးအား စားရန်ပေး၏။ ပုထေဟိတ်
၏ တစ်သက်တာတွင် အလှူဒါနဆို၍ ဤတစ်ခုကိုသာ ပြုဖူး၏။

မကြာမီ ပုထေဟိတ်ပုဏ္ဏား ကွယ်လွန်၏။ “အိပ်သော
ယောက်ျားနိုးသောလားသို့” ဟူသည့်အတိုင်း ဟိမဝန္တာတောင်
ထဲ၌ သုံးယူဇနာကျယ်ဝန်းသော သရက်ဥယျာဉ်ကြီးတွင် ဝေမာ
နိကပြိတ္တာ ဖြစ်ရ၏။ ထိုပြိတ္တာသည် ညဉ့်ဘက်တွင် ယခင်ဘဝက
ဥပုသ်စောင့်ခဲ့ခြင်းနှင့် သရက်သီးလှူဒါန်းခဲ့သည့် အကျိုးတို့
ကြောင့် ချိုမြိန်လှသော သရက်သီးများကို သုံးဆောင်ခွင့်ရသည့်
အပြင် နတ်သမီး ၁၆၀၀၀ တို့၏ အလယ်၌ ပျော်ရွှင်စွာ ခံစား
ရ၏။

သို့သော် အရုဏ်တက်လာလျှင် နတ်ဘုံနတ်နန်းများ ကွယ်
ပျောက်ကာ ပုထေဟိတ်ပြိတ္တာ၏ လက်နှစ်ဖက်၌ ပေါက်တူး
များသဖွယ် လက်သည်းများ ရှည်ထွက်လာကြပြီးလျှင် မိမိ၏
ကျောက်ကုန်းသားများကို ကုတ်ဖဲ့၍ စားသောက်ရ၏။ တစ်
ကိုယ်လုံးမှာ သွေးများ လိမ်းကျ နေသည့်အတွက် နိတျာတျာ
ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေသော ပေါက်ပန်းပင်နှင့် တူလှတော့၏။

ထို့ကြောင့် လာဘ်စားသူကို ကျောက်ကုန်းသားစားသူ
ဟု ခေါ်ကြ၏။ လာဘ်စားခဲ့သော ပုဏ္ဏားကြီးသည် ကုသိုလ်

အကုသိုလ်တို့၏အကျိုးပေးခြင်းကို နေပြင်း၍ ခံစားနေရသည့် ညဉ့်စံနေ့ခံဝေမာန်ကပြိတ္တာမျိုး၌ ဖြစ်နေရခြင်းပေတည်း။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် အရွယ်ရင့်လာသည့်အခါ ထီးနန်းကို စွန့်၍ ရသေ့ ရဟန်းပြု၏။ တောထဲ၌ လှည့်လည်သွားလာနေ စဉ် ထိုသရက်ဥယျာဉ်သို့ နောက်လာပြီး မိမိ၏ ကျောက်ကုန်း သားကို တူးဖွဲ့ စားသောက်နေသည့်ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏။

“အလို....သင်မည်သူနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် ကိုယ့်ကျောက် ကုန်းသားကို ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ တူးဖွဲ့၍ စားနေရသနည်း”

“အို....အရှင်မင်းမြတ်၊ သင်သည် အကျွန်ုပ်ကို မမှတ်မိလေ သလော၊ ကျွန်ုပ်သည် သင်၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား ဖြစ်ခဲ့သူပင် တည်း၊ တံစိုးလက်ဆောင်ယူခဲ့သည့်အကုသိုလ်ကံကြောင့် ယခု လို ဆင်းရဲဒုက္ခခံနေရခြင်းဖြစ်ပါသည်”

ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး ပေးမှုကား ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းဟူသော သစ္စာသဘော သာတည်း။ သစ္စာ တရား ကို မည်သူမျှ ဖျက်ဆီး၍ မရ။ လမ်းကြောင်းပြောင်းအောင်လည်း ပြုလုပ်၍ မရ။

လာဘ်စားသည့်ဘဝ၌ ပါးနပ်လှ၍အပြစ်ဒဏ်လွတ်မြောက် နိုင်ပါသော်လည်း သစ္စာလမ်းမှ သွေဖည်သွား၍ မရ။

သစ္စာသဘောကိုသိနားလည်လျှင်မတရားမှုများကို ဝေးဝေး ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ လာဘ်စားခွင့်ရနေသည့်အခိုက်၌ “အရတော် လှ၏” ဟု ထင်မိကြမည်ဖြစ်သော်လည်း သစ္စာလမ်းကြောင်းမှ သွေဖည်မှုဖြစ်၍ သစ္စာ၏ အစီအရင်ကို အနှေးနှင့်အမြန် ခံယူရ

မည်ကို သဘောပေါက်ပြီးလျှင် လာဘ်စားခြင်းကို သံတွေ့ခဲ့တွေ့
ရဲရဲပူပူစားမျိုးရသကဲ့သို့ ထိတ်လန့်ကာ ရှောင်ရှားသင့်ပေ၏။

လာဘ်စားရသော တစ်ဘဝတာသည် ခဏကလေးမျှသာ
ကြာ၏။ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ခံစားရမည့်ပြိတ္တာဘဝ၊ အပါယ်ဘဝ
ကား ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ ရှည်ကြာနိုင်၏။

ဗိဗ္ဗိသရမင်းကြီး၏ ဆွေတော်မျိုးတော် ပြိတ္တာများသည်
လွန်ခဲ့သော ၉၂ ကမ္ဘာထက်က ဖုံသမြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်း
တော် ကိုးသောင်းတို့အား ဆက်ကပ်လှူဒါန်းရန် မှမ်းမံချက်ပြုတ်
ထားသည့် ဆွမ်းခဲဘွယ်လှူဖွယ်ဝတ္ထုများကို ခိုးယူစားသောက်ခဲ့
ကြသောကြောင့် ၉၂ ကမ္ဘာတိုင်တိုင်ရေတစ်ပေါက်မျှမသောက်
ကြရ၊ တမင်းတစ်လုံးမျှ မစားခဲ့ကြရချေ။ အကုသိုလ်ကံ၏
အကျိုးကား အလွန် ကြောက်လန့်စရာ ကောင်းပေတော့၏။

လာဘ်စားရုံမျှဖြင့် အလွန်ဆိုးရွားသည့်အကျိုးကို ခံယူရ
သည်ဆိုလျှင် သူတစ်ပါးတို့အား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ ဆတ်ဖြတ်
ခြင်း၊ သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးဝှက်လုယူခြင်း၊ သူတစ်ပါး
တို့၏ သားမယားကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့အား လိမ်လည်
လှည့်စားခြင်း၊ မူးရှူးတွေဝေ၍ ကျေးဇူးရှင်များကို ကျေးဇူးပြု
ခြင်း၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတို့ကို ဖြစ်မှားမိခြင်းကို သည် ပို၍
ဆိုးရွားသော အကျိုးတရားများကို ဖြစ်ပေါ်စေလိုမည်မှာ
ကေနံမလွဲသာတည်း။

သစ္စာလမ်းကြောင်းကား ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၏။ သစ္စာလမ်း
ကြောင်းကို ဧကောက်အောင် အားထုတ်သတိသည် ကျောက်
ခါးပန်းကို ဦးခေါင်းနှင့် ပြေးဆောင့်သူထက် ပို၍ မိုက်တွင်းနက်
ကြသူများသာ ဖြစ်ကြပေသတည်း။

အရေးကြုံလို့ သစ္စာဆိုမည်ကြံလျှင်

သစ္စာတွင် အနန္တစွမ်းအားရှိ၏။ သစ္စာက မစွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သောအရာ မရှိသည်ကိုစွဲမြဲစွာ ယုံကြည်ထားပါ။

ယုံကြည်သောစိတ်တွင် အနန္တစွမ်းအားရှိ၏။ သစ္စာနှင့်ပေါင်းစပ်လိုက်သည့်အခါ စိတ်၏စွမ်းရည်သည် ပိုထက်မြက်လာ၏။

တစ်ဖန် ရတနာသုံးပါးသည် အနန္တကျေးဇူးရှင်၊ အနန္တဂုဏ်ရှင်များ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရတနာသုံးပါး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ခံယူထားလျှင် သစ္စာ၏စွမ်းရည် ပိုထက်မြက်လာ၏။

ငါးပါးသီလသည်လည်း၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ ဘီလူး၊ ဝဠုန်၊ နဂါးတို့ ရှိသေလေးစားရသော လက်နက်ထူးဖြစ်၏။ သီလမြေပေါ်တွင် ရပ်တည်ပြီး သစ္စာပြုလျှင် ပို၍အစွမ်းထက်၏။

ဘုရားလောင်းငုံးမင်း၏ ဘုရားအလိုတော်ကျ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကိုလည်း အတုယူသင့်၏။ ဝဋ္ဋပရိတ်တော်၌...

၁။ အတ္ထိလောကေသီလဂုဏော = လောက၌ သီလ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးသည် ရှိ၏။ သီလ၏ စွမ်းအားကို သိပါ။

၂။ သောစေယျ = စင်ကြယ် မြင့်မြတ်သောစိတ်၊ တည်ကြည်သော စိတ်၏ စွမ်းအားကို သိပါ။

၃။ အနုဒ္ဓယာ = မေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့် ကိုယ်ချင်းစာသောစိတ် ရှိပါ။

၄။ သစ္စာ = သစ္စာ၏ စွမ်းအားကို အသုံးပြုလိုသောစိတ်၊ အားကိုးလိုသော စိတ်ထက်သန်လာအောင် သစ္စာ၏စွမ်းအားကို ကြိုတင် သိထားရ၏။ သစ္စာဆိုနိုင်ရန်အတွက်လည်း ကျင့်ဝတ် တစ်ခုခုကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြုလုပ်ထားသင့်၏။

၅။ အာဝဇ္ဇေတွာဓမ္မဗလံ = နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်သည်အထိပို့ဆောင်ပေးနေသောတရားတော်၏ အတုခရို ကြီးမားသည့် စွမ်းအားကိုလည်း သိရှိထားရ၏။

၆။ သရိတွာပုဗ္ဗကေဇိနေ = ထိုတရားလမ်းစဉ်ဖြင့် ဘုရားဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်သွားကြကုန်သော ဘုရားအဆူဆူတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကိုလည်း ဆင်ခြင်ကာသိထားရ၏။

၇။ သစ္စဗလမဝဿာယ၊ သစ္စာ ၏ စွမ်း အား ကို သစ္စကိရိယ မကာသဟံ = ဆောက်တည် မှီခိုပြီး သစ္စာ ပြုပါလော့။

သို့ဖြစ်၍ သစ္စာမဆိုခင်ကတည်းက သိလ၏စွမ်းအား၊ ပြုစင်တည်ကြည်သော စိတ်၏စွမ်းအား၊ မေတ္တာကရုဏာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်၏ စွမ်းအား၊ သစ္စာ၏စွမ်းအား၊ တရားတော်၏စွမ်းအားနှင့် ဘုရားရှင်အဆူဆူတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို ကြိုတင် သိထားအောင်၊ ယုံကြည်လာအောင်၊ အားကိုးချင်လာအောင် ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းပါ။ သစ္စာဆိုရန် အသုံးပြုနိုင်မည့် ကျင့်ဝတ် တစ်ခုခုကိုလည်း ဝတ်ထား၍ အမြဲမပြတ် ပြုလုပ်ပါ။ ဥပမာ

သီလ ၁ ပါး၊ ၂ ပါး၊ တတ်နိုင်လျှင် ၅ ပါးကို ဆောက်တည်ခြင်း၊
နေ့စဉ်မှန်မှန် ဂုဏ်တော်ပုတီး ၉ ဗတ် စသည် စိပ်ခြင်း၊ မေတ္တာ
ပို့ခြင်း၊ ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်းကပ်လှူခြင်း၊ သတ်မှတ်ရက်များ၌
သက်သတ်လွတ်စားခြင်း၊ ပဋ္ဌာန်းရွတ်ခြင်း စသည့် ကောင်းမှု
တစ်ခုခုကို ပျက်မကွက် လုပ်ဆောင်ပါ။

ထို့နောက် သေရေးရှင်ရေး အကျပ်အတည်း တစ်ခုခု
ကြုံတွေ့၍ သစ္စာဆိုတော့မည် ကြံလျှင်....

- (၁) သရဏဂုဏ်နှင့် ငါးပါးသီလကို ခံယူပါ။
“အကျွန်ုပ်သည် ယခုအချိန်မှစပြီး သရဏဂုဏ်သုံး
ပါးနှင့် တကွ ငါးပါးသီလကို ခံယူဆောက်တည်
ပါ၏” ဟု နှလုံးသွင်းလိုက်လျှင် (သို့မဟုတ်)
နှုတ်မှရွတ်ဆိုလိုက်လျှင် ကိစ္စပြီးမြောက်၏။
- (၂) ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သစ္စာဂုဏ်တို့ကို ဆင်
ခြင်လိုက်ပါ။
- (၃) ကိုယ်စောင့်နတ်မှ စ၍ နတ်ကောင်း၊ နတ်မြတ်
များနှင့် သတ္တဝါများဘေးရန်ကင်း၍ ကျန်းမာ
ချမ်းသာကြပါစေဟု အတိုကောက် မေတ္တာ
ပို့ပါ။
- (၄) မိမိ အမြဲမပြတ် မှန်မှန်ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကို
အကြောင်းပြုပြီး မိမိအလိုရှိသည်ကို သစ္စာဆို
ပါ။ အောင်မြင်ရမည်ဟု ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့်
သစ္စာဆိုပါ။ အောင်ပြီ... အောင်ပြီ၊ ဟုလည်း
စိတ်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ညွတ်ပေးပါ။

တောမီးကိုငြိမ်းစေသည့် ငုံးကလေး၏ သစ္စာ

မြတ်စွာဘုရားသည် မာဂတိုင်း၌ရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက် ဒေသစာရိကြွချီတော်မူစဉ်တောမီးကြီးနှင့်ဆုံတွေ့ရ၏။ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ တဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်နေသော တောမီးကြီးသည် ဘုရားရှင်နှင့် ၁၆ မင်း ပယ်မျှ ကွာလှမ်းသည့် အရပ်သို့ ထောက်လျှင် ငြိမ်းသွား၏။

ရဟန်းအပေါင်းက အံ့ဩကုန်၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် အတိတ်ကို ဆောင်ပြ၏။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ မာဂတိုင်းတွင် ယခုမီးငြိမ်းရာ အရပ်၌ ဘုရားလောင်းသည်ငုံးကလေးဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ထိုအရပ်သည် နှစ်စဉ် တောမီးလောင်နေကျနေရာဒေသဖြစ်ရာ ထိုနှစ်တွင်လည်း တောမီး တဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်လေ၏။ သားကောင်များနှင့် ငှက်အပေါင်းတို့သည် မီးဘေးလွတ်ရာသို့ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ ငုံးကလေး၏ မိဘနှစ်ပါးတို့လည်း ထွက်ပြေးကြ၏။

ငုံးကလေးသည် အရွယ်မရောက်သေး။ ပျံနိုင် ပြေးနိုင်စွမ်းလည်း မရှိသေး။ သို့အတွက် အသိုက်ထဲတွင် တစ်ကောင်တည်း ကျန်ရစ်၏။ “ငါ့အား တစ်ပါးသော အားထားမှုမရှိ ကိုးကွယ်ရာသည် မရှိပြီ။ လောက၌ သိလ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်ရှိသည်၊ သစ္စာလေးပါးနှင့် ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်များလည်း ရှိ၏” ဟု ဆင်ခြင်ကာ ၎င်းတို့ကို အာရုံပြုလျက် သစ္စာဆိုလေ၏။

“ငါ့အား - အတောင်များရှိသော်လည်း ထိုအတောင်များဖြင့် ဖျံနိုင်သေး၊ ခြေထောက်များရှိသော်လည်း ထိုခြေထောက်များဖြင့် မသွားနိုင်သေးမိဘတို့သည် ငါ့အားအသိုက်ထဲ၌ စွန့်ထားပြီး မီးလွတ်ရာသို့ ပြေးကြလေပြီ။ ဤကောင်းသည် မှန်၏။

အို...တောမီး၊ ဤသစ္စာစကားကြောင့် သင်သည် ဤအရပ်မှ ကင်းရှောင်ပါလေလော့”

ဤသစ္စာဆိုစဉ်အခိုက်၌ပင် ၁၆ မင်း ပယ်မျှ ကျယ်သော အရပ်၌ တောမီးသည် ငြိမ်းလေ၏။ ၎င်းကလေး၏ သစ္စာအရှိန် ကြောင့် ထိုအရပ်ကို တောမီးသည် နှစ်စဉ်ကွင်းရှောင်သွား လေ၏။

ယခုအခါမီးဘေးအရံအတားအဖြစ် “ဝဠုပရိတ်” ကိုရွတ်ဆို ကြကုန်၏။

မိုးရွာစေသည့် ငါးမင်း၏ သစ္စာ

ကောသလတိုင်းတွင် မိုးခေါင်သဖြင့် ကောက်စပါးများ ညှိုးရော်ကုန်၏။ ရေကန်ကြီးငယ်တို့သည်လည်း ခန်းခြောက်ကုန် ၏။ ဇေတဝန်ကန်တွင် ရေကျန်မရှိတော့သဖြင့် ပျောင်းများ ထဲ၌ တိုးဝင်ခိုအောင်းနေကြသည့် ငါးပုစွန် စသည်တို့ကို ကျီး၊ စွန်၊ ဗျိုင်း စသည်တို့က နှုတ်သီးဖြင့် ထိုးယူ စားသောက်ကြ ကုန်၏။

ဤအကြောင်းခြင်းရာများကို မြတ်စွာဘုရားမြင်တော်မူလျှင် “ယနေ့ ... ငါသည် မိုးရွာသွန်းစေခြင်းငှာပြုသင့်၏” ဟုနှလုံး သွင်းတော်မူရာမိုးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်းလေ၏။ ကောသလ တိုင်းအလုံးရေဖုံးလွှမ်းသွား၏။ ဇေတဝန်ကန်သည်လည်း တစ် ခဏချင်းပင် မိုးရေနှင့် ပြည့်လျှံလာလေ၏။ ရဟန်းအပေါင်းတို့ အံ့ဩ ချီးမွမ်းကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် ဇာတ် ကြောင်းကို ဆောင်တော်မူ၏။

ရှေးအခါက ကောသလတိုင်းအတွင်း ဇေတဝန် ရေကန် နေရာ၌ရေအိုင်တစ်ခုရှိခဲ့ဖူး၏။ ၎င်းအိုင်ကို ချုံနွယ်တို့ဝန်းရံကာ ပေါက်ရောက်နေကြ၏။ ထိုရေအိုင်တွင် ဘုရားလောင်းသည်

ငါးမင်းဖြစ်၍ ငါးအပေါင်း ခြံရံလျက်ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ
နေထိုင်၏။

တစ်ချိန်တွင် ကောသလတိုင်း၌ မိုးခေါင်ရာ ကောက်စပါး
များညှိုးကုန်၏။ ရေအိုင်များလည်း ခန်းခြောက်ကုန်၏။ ညွှန်
ပျောင်းထဲသို့တိုးဝင်ပုန်းအောင်းနေကြသော ငါးပုစွန်စသည်
တို့ကို ကျီး၊ ဗျိုင်းစသည့် သားစားငှက်များသည် နှုတ်သီးဖြင့်
ထိုးယူစားသောက်ကြကုန်၏။

ထို့အခါ ငါးမင်းသည် ဆွေမျိုးအပေါင်းအား ကယ်တင်ရန်
သစ္စာဆို၏။

ငါးမင်းသည် ကောင်းကင်သို့မော်ကြည့်လျက် 'အို .. ပဇ္ဇာန်
နတ်မင်း၊ ငါသည် ဆွေမျိုးအပေါင်းကို မှီလျက် ဆင်းရဲ၏။
သင်သည် သီလရှိသော ငါ့အား ပင်ပန်းစေလျက် အဘယ်
ကြောင့် မိုးကို မရွာစေသနည်း။ ငါသည် ဇာတ်တူဖြစ်သော
သတ္တဝါတို့ကိုစားတတ်သည့် ငါးမျိုးဇာတ်၌ ဖြစ်သော်လည်း
ဆန်လုံးပမာဏခန့်ရှိသော ငါးကလေးကိုပင် စားဖူးသည်မရှိ
ချေ။ ငါသည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း မသတ်စား
ဖူးပါ။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မိုးကို ရွာစေ၍
ငါနှင့်တကွ ငါ့ဆွေမျိုးအပေါင်းအား ဆင်းရဲမှ လွတ်ပါစေ
လော့'

ထိုခဏ၌ပင် ကောသလတိုင်းအလုံး၌ မိုးကြီး သည်းထန်
စွာ ရွာသွန်း၏။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့လည်း သေခြင်း ဆင်းရဲ
မှ လွတ်မြောက်ကြလေ၏။

ယခု နှစ်ဆယ်ရာစုခေတ်၌လည်း သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့်
ပြည့်စုံကြသော လယ်တီဆရာတော်၊ တောင်တန်း ဆရာတော်၊

ညောင်လွန်ဆရာတော် စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် မေတ္တာ၊ သစ္စာတို့ကို အခြေခံ၍ မိုးခေါင်သည့်ဒေသများတွင် မိုးရွာသွန်းအောင် လက်တွေ့ စွမ်းဆောင်ပေးခဲ့ကြ၏။

သက်တော်ထင်ရှားရှိနေသော တောင်တန်း သာသနာပြု ဆရာတော် ဦးဥက္ကမသာရသည် ဤ ငါးရံ့မင်းပရိတ် (၀၇) မိုးပရိတ်ကို သူ့ဒေါက်တာတို့ဆီလျှင် မိုးရွာသွန်းသည်ဟု ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်အရ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

သိပ္ပံ စွမ်းအားကဲ့သို့ပင်မေတ္တာနှင့်သစ္စာတို့၏စွမ်းအားသည် အံ့ချီးစဖွယ် ကောင်းလှပါပေ၏။

ဂင်္ဂါမြစ်ကြီး အထက်ပြန်စီး

ဘုန်းတန်ခိုးအလွန်ကြီးတော်မူသော အသောကမင်းတရားကြီးသည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်စဉ် ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ရောက်လာ၏။ ရေများကမ်းလုံးညွတ်မျှ ပြည့်လျှံ၍ အင်အားကြီးမားစွာဖြင့် တသွင်သွင် စီးဆင်းနေ၏။

“ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို အထက်အညာအဆန်၍ စီးသွားအောင် ပြုလုပ်နိုင်သူ ရှိသလော”ဟု မေးတော်မူ၏။

“မရှိကြောင်းပါဘုရား”ဟု အမတ်များက သံတော်ဦးတင်ကြ၏။

ဤသတင်းကို ဗဒ္ဒုမတီ အမည်ရှိသော ပြည်တန်ဆာမက ကြားသိလျှင် ဂင်္ဂါမြစ်သို့ သွား၍ သစ္စာဆို၏။ မြစ်ရေသည် တဟုန်းဟုန်းမြည်ဟည်းလျက် အထက်အညာသို့ ပြန်စီးတက် သွား၏။

မင်းကြီးကြားသည့်အခါ ဗန္ဓုမတီကိုခေါ်၍ မေး၏။ ဗန္ဓုမတီကလည်း ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံ၏။

“ဟယ်...ပြည့်တန်ဆာမ၊ သင်ကဲ့သို့သော အမျိုးသမီးက သစ္စာဆိုလို့ မြစ်ရေ အညာဆန်တက်တာ ဖြစ်နိုင်ရိုးလား၊ သင် ရူးပဲ ရူးနေသလား” ဟု မင်းကြီးက ရှုတ်ချ၏။

ဗန္ဓုမတီက အညံ့မခံ၊ မိမိသစ္စာဆိုသဖြင့် မြစ်ရေ အညာ ဆန်တက်သည်ကို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီးဖြစ်၍ ရဲရဲတင်းတင်း ပြန်လျှောက်၏။

“အရှင်မင်းမြတ် ...ဘုရားဂုဏ်တော်၊ သီလဂုဏ်တော်တို့တွင် ကြီးမားသည့်စွမ်းအားများရှိသလို သစ္စာမှာလည်း ကြီးမား သည့်စွမ်းအားများ ရှိပါသည်။ ဘုရားလောင်း ငုံးကလေး သစ္စာဆိုလို့ တောမီး ငြိမ်းသတ်ခဲ့ဖူးပါပြီ၊ ငါးမင်းသစ္စာဆိုလို့ မိုးရွာသွန်းခဲ့ဖူးပါပြီ၊ သီလမြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီး အကျွန်ုပ် မှုန်တာကိုသစ္စာဆိုသဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ရေအညာဆန်သည်မှာ မထူး ဆင်းပါ။ သစ္စာဖြင့်လောကကြီးကို ပြောင်းပြန်လှန်နိုင်ကြောင်း ပါဘုရား”

ဘုရင်မင်းမြတ်သည် သီလနှင့်သစ္စာတို့၏ စွမ်းအားဖြင့် ရဲရဲ ဆိုဝံ့သည့်ပြည့်တန်ဆာမကို အနည်းငယ် လေးစားလာ၏။

“ဟယ် ...ပြည့်တန်ဆာမ၊ သင်ဆိုခဲ့သည့် သစ္စာစကားကို ဆိုပါဦးလော့”

“မှန်လှပါအရှင်မင်းကြီး၊ အကျွန်ုပ်သည် မင်း၊ သူငွေ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆင်းရဲသားဟူ၍ မခွဲခြားပါ။ အကြင်သူသည်အခကြေး ငွေကိုပေး၏၊ ဆိုသူအား အညံ့အမျှပင် လုပ်ကျွေးညှော်ပေ ၏။ မင်းပြစ်၍ အထူးမပြုစေပါ။ ဆင်းရဲသားဖြစ်၍လည်း ဓမ္မိမံ ပြုပင်

မပြုပါ။ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း လွတ်ကင်း၍သာ ဥစ္စာရှင်ကို ပြုစု
ပါသည်။ ဤပြုမြဲဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်ကတိကို သစ္စာဆိုသဖြင့်
ဂင်္ဂါမြစ်ရေသည် အထက် အညာဆန်၍ တဟုန်းဟုန်း မြည်
ဟည်းကာ စီးခဲ့ကြောင်းပါဘုရား။”

သံချေကျင်းလည်းကျွတ်စေ၊ ထောင်တံခါးလည်းပွင့်စေ

မဟာဇနက ဇာတ်တော်တွင် ဝိဒေဟတိုင်း မိထိလာပြည်၌
မဟာဇနကမင်းကြီး စိုးစံတော်မူစဉ် သားကြီး အရိဋ္ဌဇနက
မင်းသားသည် အိမ်ရှေ့မင်းအရာကိုရ၍ သားငယ်ပေါ်လဇနက
မင်းသားသည် စစ်သူကြီးအရာကို ရ၏။

မင်းကြီး နတ်ရွာစံသောအခါ နောင်တော် အရိဋ္ဌဇနကမင်း
သားသည် ထီးနန်းအချိန်အရာကို ဆက်ခံ၍ ညီတော်အား အိမ်
ရှေ့မင်းသားအရာကိုပေး၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသားထံ စေားသော
အမတ်တစ်ယောက်သည် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံသို့ မကြာခဏသွား
၍ ‘ညီတော် အိမ်ရှေ့မင်းသည် အရှင်မင်းကြီးအား လုပ်ကြံ၍
ထီးနန်းကို လုယူရန် ကြံစည်နေပါသည်’ဟု ကုန်းတိုက်၏။”

ကုန်းတိုက်ဖန်များသော် ဘုရင်မင်းမြတ်က ယုံကြည်လာပြီး
ညီတော်အားဖမ်းစေ၏။ သံချေကျင်းခတ်ပြီး ထောင်ချထားစေ
သည်။

ပေါ်လဇနက မင်းသားသည်သစ္စာသည်သာ အားကိုးစရာရှိ
တော့သည်ဟု ကြံတွေးမိပြီး သစ္စာဆိုလေ၏။

“ငါသည် နောင်တော်အား လုပ်ကြံ၍ ထီးနန်းကိုလုယူရန်
ကြံစည်ခြင်းမရှိပါ။ ဤစကားမှန်ပါက ဤသံချေကျင်းများ
ကျွတ် ပါစေသား၊ ထောင်တံခါးလည်း ပွင့်ပါစေသား။”

ထိုခဏ၌ သံခြေကျင်းများကျွတ်သွားကြ၏။ ထောင်တံခါး
လည်း ပွင့်သွား၏။ ပေါလဇနက မင်းသားသည်လည်းထောင်မှ
လွတ်မြောက်၍ သွားလေ၏။

ဤဖြစ်ရပ်မျိုးသည် ယခုခေတ်၌လည်းဖြစ်ပေ။ နိုင်သည်သာ
တည်း၊ မြတ်မင်္ဂလာအတွဲ (၄) အမှတ် (၈) ၁၉၈၉ ခု ဖေဖော်
ဝါရီလထုတ်စာစောင်တွင်ဦးခင်မောင်ညို (ဘောဂဗေဒ) တင်ပြ
ထားသည့် 'အင်ဂျင်နီယာချုပ် ဦးကာ၏ကိုယ်တွေ့' ဆောင်းပါး
ကို အကျဉ်း ဖော်ပြပါမည်။

အင်ဂျင်နီယာချုပ် ဦးကာသည် အသက် ၉၂ နှစ် ရှိပြီးသော်
ဖခင်မှာ အ.လိပ် အစိုးရ လက်ထက်က တရားသူကြီး
ဦးသိန်းမောင်ဖြစ်ခဲ့၏။

တစ်နေ့သ၌ တရားသူကြီး ဦးသိန်းမောင်၏ တရားရုံးတော်
သို့တရားခံတစ်ဦးရောက်လာ၏။ သူ့ကိုလက်ထိတ်များခတ်လျက်
နှင့် ဝက်ခြံထဲသို့ထည့်လိုက်ကြ၏။ အမှန်မှာ ဝက်ခြံထဲထည့်လျှင်
လက်ထိတ်များ ဖြုတ်ဆားပေးရ၏။ ယခုမူ အမှုခင်းကပဲ
အရေးကြီးလို့လား၊ ပုလိပ်များကပဲ မေ့ သွားလို့လား။ လက်
ထိတ်ဖြုတ်ရန် သတိမရကြ။ တရားခံကလည်း မကန့်ကွက်ချေ။

သို့သော် တရားခံ၏ နှုတ်ခမ်းများက တရွရွလှုပ်နေကြ၏။
မကြာမီ ချင်ခနဲ လက်ထိတ်ပြုတ်ကျသွား၏။ ပုလိပ်များဖြူးလာ
ကြ၏။ တရားခံက တညံ့တညံ့ ပြုံးရိုက်နှင့်၊ တရားသူကြီးက ပုလိပ်
တို့ကို ဟန့်တားလိုက်၏။ လက်ထိတ်မဖြုတ်ဘဲ ဝက်ခြံထဲထည့်ခြင်း
ကိုလည်း အပြစ်တင်လိုက်၏။

တရားခံကို စစ်မေး၏။ အပြစ်မရှိကြောင်း တွေ့ရသဖြင့်
တရားခံသည် တရားသေလွတ်သွား၏။ တရားသူကြီး ဦးသိန်း

မောင်က ဓာတ်စာပေးရန် ဝါသနာပါသူဖြစ်၍ တရားခံအား ပါးစပ်တရွရွ လှုပ်နေခြင်းမှာ ရောဂါရှိလို့လားဟု မေး၏။

“ရောဂါမရှိပါဘူး၊ ဓာရဏပရိတ် ရွတ်နေတာပါ”

“ဪ... ဒီလိုလား၊ ကျုပ်လဲ ဓာရဏပရိတ် အမြဲရွတ်ပါတယ်၊ ကြိုပင်ကောက်မြို့မှာ တရားသူကြီး လှုပ်နေတုန်းက မီးအကြီးအကျယ် လောင်တယ်၊ ကျုပ်တို့နေတဲ့ အိမ် အနားထိမီးရောက်လာတယ်၊ ဒါပေတဲ့ ဓာရဏပရိတ်ရဲ့ တန်ခိုးကြောင့်ပါပဲ၊ မီးငြိမ်းသွားပါတယ်”

ဦးသိန်းမောင်သည် ရတနာသုံးပါးကို အထူးကြည်ညိုလေးစားသူဖြစ်၏။ သို့အတွက် “တြိရတန” အမည်ဖြင့် အလှူဆီတစ်မျိုးကို ဦးစီးကာ ထုတ်လုပ်၏။ အလွန်လူကြိုက်များသဖြင့် အလှူဆီ၏ အမည်မှာ “ဦးသိန်းမောင် တြိရတနာအလှူဆီ” ဖြစ်သလို သူ့ အမည်မှာလည်း “တြိရတနာ ဦးသိန်းမောင်” ဟု ဖြစ်လာ၏။

ဦးသိန်းမောင်တွင် သားသမီး ၇ ဦးရှိသည့်အနက် ဦးစံညွန့်နှင့် ဦးကာတို့မှာ ဂျပန်ပြည် ဝါဆေဒါတက္ကသိုလ်မှ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ရရှိကြ၏။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက မြန်မာနိုင်ငံမှ အင်္ဂလိပ်တပ်များ မဆုတ်ခွာမီ ဦးစံညွန့်နှင့် ဇနီးဖြစ်သူ ဂျပန်အမျိုးသမီးတို့ အဖမ်းခံကြရ၏။

ထိုအခါ ဦးကာသည် ဘောင်းဘီကို အမြန်ချွတ်၊ လုံချည်လဲဝတ်ကာ မျက်နှာသုတ်ပဝါကို ခေါင်းမှာပေါင်းလျက် မော်လမြိုင်မြို့သို့ ယွက်ပြေး၏။ ထိုမြို့၌လည်း စိတ်မချရသေးသဖြင့် တောဘက်သို့ ဆက်ပြေး၏။

တောလမ်းခရီး၌ ဂျပန်စစ်တပ်များ ချီတက်လာကြသည်ကို မြင်ရသည့်အခါ ဦးကာသည် အလွန်ဝမ်းမြောက်ပြီး ဆီးကြို နှုတ်ဆက်၏။ ဦးကာသည် ဂျပန်စကားကို ရေရေလည်လည် ပြောနိုင်၏။ ဂျပန်တို့က ဦးကာအား အင်္ဂလိပ်သူလျှို ဟုထင်မိကြ ၏။ ဦးကာက ဝါဆေဒါတက္ကသိုလ်မှဆရာများ၏အမည်များကို ပါထုတ်ဖော်ပြောပြသည့်အခါ မှုဂျပန်များကျေနပ်သွားကြ၏။

“ခင်ဗျား....ဂျပန်ပြည်က အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ယူလာတဲ့မြန်မာ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်ရင် စစ်တောင်းတံတားကို ပြန်တည်ဆောက် ပေးရမယ်။ စစ်တောင်းတံတားကို အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်က မိုင်းခွဲပြီး ဖျက်ဆီးသွားတယ်”

ဂျပန်အရာရှိများက အကျပ်ကိုင်၍ တာဝန်ပေးအပ်သဖြင့် ဦးကာသည် ကျိုးပျက်သွားသော စစ်တောင်းတံတားကြီးကို အင်ဂျင်နီယာအဖြစ် ဦးဆောင်၍ ပြန်လည် တည်ဆောက်ပေးခဲ့ ၏။ များမကြာမီကာလ၌ “ဂျပန်အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ရသည့်မြန်မာ အင်ဂျင်နီယာကြောင့် ဂျပန်စစ်တပ်များက စစ်တောင်းမြစ်ကို ပြတ်ကျော်နိုင်ပြီ” ဟု ရေဒီယိုကြေညာချက် ထွက်ပေါ်လာ၏။

ရန်ကုန်မြို့ကို ဂျပန်များ သိမ်းပိုက်လိုက်သည့်အခါ ဦးကာ သည် မီးရထား၌ တာဝန်ထမ်းရွက်ရ၏။ သို့သော် အင်္ဂလိပ် များ ပြန်ဝင်လာသည့်အခါ ချက်ချင်း အဖမ်းခံရ၏။ ရန်ကုန် ထောင်၌ ၁ လ၊ အင်းစိန်ထောင်၌ ၂ လ အကျဉ်းချာထားခြင်း ကို ခံရ၏။

ထိုစဉ်က ဖမ်းဆီးခံနေရသူများကို ထောင်မှ ထုတ်ပြီး သေနတ်ပြင့် ပစ်သတ်လေ့ ရှိ၏။ သို့အတွက် ဦးကာ၏ဇနီးသည်

အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန့်စိထံ သွားရောက် တွေ့ဆုံ၏။
ဘုရင်ခံကခေတ္တသာ လက်ခံစကားပြော၏။ သို့အတွက်ဦးကာ၏
အားကိုးစရာမှာ ဖခင်ထံမှ အမွေရခဲ့သော ဓာရဏပရိတ်ပင်
ဖြစ်ပေတော့၏။

“ငါ့သား....ဓာရဏပရိတ်ကို မှန်မှန်ရွတ်ကွာ၊ မီးမလောင်နိုင်
ဘူး၊ သူ့ဘစ်ပါး မကောင်းမကြံနိုင်ဘူး၊ ဘေးမသင့်နိုင်ဘူး။
မသေနိုင်ဘူး၊ သံလက်ထိတ်တောင် ငါ့ရှေ့မှာ ပြုတ်ကျသေး
တယ်ကွယ်”

ဖခင် မှာကြားခဲ့သည့် စကားများကို ဦးကာ ကြားယောင်
နေ၏။ သို့အတွက် ဦးကာသည် အချိန်ရှိသရွေ့ ဓာရဏပရိတ်ကို
သာ တွင်တွင် ရွတ်ပွားနေတော့၏။

မကြာမီ ဦးကာအား ထောင်မှထုတ်ပြီး ဘုရင်ခံနှင့်တွေ့ဆုံ
ခွင့်ပြု၏။ ဦးကာက “လွတ်လပ်ရေးလိုချင်လို့ စစ်တောင်းတံတား
ကို ကြီးကြပ်ပြီး ပြန်တည်ဆောက်ပေးခဲ့တာ” ဟု မှန်သောသစ္စာ
စကားကိုသာ ပြောကြား၏။ ဘုရင်ခံ၏ အမိန့်ဖြင့် ဦးကာ
ထောင်မှ လွတ်မြောက်သွား၏။

ဦးကာသည် အင်းစိန်ထောင်မှ ထွက်လာသည့်အခါ မိမိ၏
ဓာရဏပရိတ်စာအုပ်ကို ထောင်ထဲမှ ကျန်ရစ်သူ မိတ်ဆွေများ
အားပေးအပ်ခဲ့၏။ ထိုသူတို့ကလည်း ဓာရဏပရိတ်တော်ကို ယုံယုံ
ကြည်ကြည်ရွတ်ဆိုကြသဖြင့် အားလုံးထောင်မှ လွတ်မြောက်
သွားကြ၏။ အခြားဘာသာဝင် အကျဉ်းသားများပါ ဓာရဏ
ပရိတ်တော်ကို သင်ယူပြီး ရွတ်ပွားကြသောကြောင့် သူတို့လည်း
ထောင်မှ လွတ်မြောက်ကြကုန်၏။

ဦးကာသည် အလွန်အကျိုးကျေးဇူးများသော ဓာရဏ ပရိတ်တော် စာအုပ်ကို မိတ်သင်္ဂဟတို့အား အကြိမ်များစွာ ဓမ္မဒါနအဖြစ် ပေးဝေငှခဲ့၏။ မိမိအား လာကန်တော့ကြသော လူငယ် လူရွယ်များကိုလည်း ဓာရဏပရိတ်စာအုပ် တစ်အုပ်စီ ဆုအဖြစ် ပေးလေ့ရှိ၏။

သစ္စာစွမ်းအားနှင့် ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ စွမ်းအားတို့ကြောင့်ပင် ဓာရဏ ပရိတ်တော်သည် အစွမ်းထက်၏။ ဓာရဏပရိတ်ကို အာဂုဏ်ဆောင်၍ မှန်မှန် ရွတ်ပွားသင့်ကြပေ သတည်း။

သစ္စာစွမ်းက မြေဆိပ်ကျ၏

တစ်ရံရောအခါ၌ ကဏ္ဍာဒိပါယန အမည်ရှိသော ရသေ့ကြီး ထံသို့ ဒကာ ခရင်းများဖြစ်ကြသည့် မဏ္ဍဗျ သူကြွယ် ဇနီးမောင်နှံ တို့ လာရောက်ဖူးမြော်ကြ၏။ သူတို့နှင့်အတူ သားငယ် ယညဒတ် လည်းပါလာ၏။ ရသေ့အား ဖူးမြော် ကန်တော့ကြပြီးနောက် လူကြီးများစကားပြောဆိုနေကြစဉ် သားငယ်သည် ဂျင်ပေါက် ကစားနေ၏။ ထိုစဉ် ဂျင်သည် တွင်းတစ်ခုထဲသို့ ကျသွား၏။ သားငယ်က တွင်းထဲသို့ လက်ဖြင့် နှိုက်လိုက်ရာ မြေပေါက် ခံလိုက်ရ၏။ မြေဆိပ် ပြင်းထန်စွာ တက်လာသဖြင့် သားငယ် သည် ပေ့မြောပြီး လဲကျသွား၏။

ဤအခြင်းအရာကို မြင်တွေ့လိုက်သော မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဆရာရှင်သည် ကလေးထံပြေးလာကြပြီး ခြေမကိုင်မိလက် မကိုင်မိ ဖြစ်ကြရ၏။ ကလေးတစ်ကိုယ်လုံး ပြာနှမ်းနှမ်းဖြစ်လာ

၏။ ကလေးသည် မျဉ်းမျဉ်းကလေးသာ အသက်ရှူတော့၏။ ဆေးဆရာလည်း မရှိ၊ ဆေးဝါးလည်း မရှိ၊ မည်သို့ လုပ်ရအံ့နည်း။

“ငါတို့ သစ္စာဆိုကြစို့” ဟု ရသေ့ကြီး သတိရလာ၏။ ရသေ့ကပင် သစ္စာ စုံဆို၏။

“ငါသည် ရသေ့ ရဟန်းပြုခဲ့သည်မှာ နှစ် ၂၀ကျော်လေပြီ။ သို့သော် ဂု ရက်မျှသာ တရားကျင့်ခဲ့၏။ ရသေ့ဘဝ၌ မပျော်ပိုက်ရိုးအမှန်ပါ၊ ကြံ့မှန်သော သစ္စာစကားကိုဆိုရသောကြောင့် ယညဒတ် သူငယ်၏ကိုယ်ထဲမှ မြေဆိပ်များ၊ လျှောက်ကင်းပသွားစေသတည်း။”

ထိုအခါ သူငယ်၏ဦးခေါင်းမှ ရင်ညွန့်အထိ မြေဆိပ်လျှောက်သွား၏။

မဏ္ဍဗျသုကြယ်က အားတက်လာပြီး သစ္စာဆက်ဆို၏။

“အကျွန်ုပ်သည် မျိုးရိုးထုံးစံရှိ၍ သာလူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းကိုပြုနေရပါ၏။ လူတကာကဲ့ရဲ့ကြမည်ကိုစိုး၍လည်းလူဒါန်းနေခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ လှူဒါန်းလိုသော စိတ်အလျှင်း မရှိပါ၊ ကြံ့မှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သားငယ်၏ ကိုယ်ခန္ဓာမှ မြေဆိပ်များ လျှောက် ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း။”

မြေဆိပ်သည် သူငယ်ရင်ညွန့်မှ ခါးအထိ လျှောက်သွား၏။ မိခင်က အားတက်လာပြီး သစ္စာဆိုပြန်၏။

“အကျွန်ုပ်သည် ကလေးတို့၏ဖခင် မဏ္ဍဗျလုလင်ကို မိဘတို့ ပေးစားသောကြောင့်သာ လက်ထပ်ခဲ့ရ၏။ ယခုအချိန်အထိ ခင်ပွန်းလင်အား ချစ်ခင်သောစိတ်မရှိပါ။ သားငယ်ကိုကိုက်

သောမြေကဲ့သို့ပင် သူ့အား ရှုံ့မုန်းလှပါ၏။ ဤမှန်လောသစ္စာ စကားကြောင့် သားငယ်၏ကိုယ်မှ မြေဆိပ် လုံးဝပျောက်ကင်း ပါစေသတည်း”

မြေဆိပ်သည် သူငယ်၏ခါးမှ ခြေဖျားအထိ လျှောက်သွား ပြီး လုံးဝ ကင်းစင်သွား၏။ ယညဒတ် သူငယ်သည်လည်း လူးလွန်ထလာ၏။ လူကြီးများသည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦးကြည့်ကာ မိမိတို့၏ရင်ထဲ၌ နှစ်ရှည်လများ ဖုံးဖိထားခဲ့ရသော သစ္စာတရား များကို ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြရသဖြင့် ပြုံးမိကြလေ၏။

ဤဖြစ်ရပ်ကိုအကြောင်းခံ၍ “သစ္စာနှုတ်သီး၊ မန္တန်ကြီးကား၊ သေပြီးစသော်မှ၊ ရှင်ပြန်ရ၏” ဟု မာန်လည် ဆရာတော် ဘုရား စပ်ဆိုတော်မူ၏။

သစ္စာပကားကြောင့် ရောဂါပျောက်

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေထိုင်လေ့ရှိသော ဗုဒ္ဓသုာသနာ ထွန်း ကောက်နေစဉ်အခါ သားနှစ်ယောက်တို့၏ မိခင်တစ်ဦးသည် သည်းဆန်စွာဖျားနာနေ၏။ ဆေးဆရာက “ယုန်သားအစိုကို စားလျှင် ရောဂါပျောက်မည်” ဟု ဓာတ်စာညွှန်းသွား၏။ ထို့ ကြောင့် အစ်ကိုဖြစ်သူက ညီဖြစ်သူ စက္ကန အား ယုန်ဖမ်းရန် တာဝန်ကို ပေးအပ်လိုက်၏။

စက္ကနသည် လယ်တောသို့စောစောစီးစီး သွား၏။ နုပျိုသော မြက်များကိုစားရန် ယုန်ငယ်တစ်ကောင်ချဉ်းကပ်လာ၏။ စက္ကန က လျင်မြန်စွာပြေးရှုဖမ်း၏။ ယုန်ငယ်ကပြေး၏။ သို့သော် ချဉ်းနယ်တစ်ခုတွင် ငြိမ်သွားသဖြင့် အဖမ်းခံလိုက်ရ၏။ ယုန် ငယ်သည် ရန်သူကိုကြောက်ရွံ့ကာ တဆတ်ဆတ်တုန်နေ၏။

သတ္တဝါတိုင်းပင် သေဘေးကို ကြောက်ရွံ့သည်မဟုတ်ပါ
လား။

စက္ကနသည် ယုန်ကလေးကို အလွန်သနားသွား၏။

“ငါ့မိခင်ရောဂါ ပျောက်ကင်းရေးအတွက် အပြစ်ကင်းမဲ့
တဲ့ ယုန်ငယ်တစ်ကောင်က အသက်ပေးပေးရမယ်ဆိုရင် အင်
မတန် မတရားတာဘဲ၊ ယုန်သားမစားရလို့ ငါ့မိခင် ရောဂါ
မပျောက်လျှင်လည်း ရှိပါစေတော့၊ တခြားဆေးရှာပြီးကုတော့
မည်”ဟု စက္ကနဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ယုန်ကလေးအားချမ်းသာရာသို့သွားပါလော့ဟုဆိုပြီးလွှတ်
ပေးလိုက်၏။ စက္ကနအိမ်သို့ပြန်ရောက်သောအခါ အစ်ကိုကဆီး၍
မေး၏။ ညီငယ်က ယုန်ငယ်တစ်ကောင်ကို ဖမ်းမိပြီးနောက်
သနား၍လွှတ်လိုက်ကြောင်းပြောပြ၏။ အစ်ကိုကစိတ်ဆိုး၍ ဆူပူ
မောင်းမဲ၏။

စက္ကနသည် ခွန်းတုံ့ မပြန်ဘဲ မိခင်အနီးသို့ချဉ်းကပ်သွား၏။
စက္ကနသည် ငါးပါးသီလမြဲသူတစ်ဦးဖြစ်၍ သီလတန်ခိုးရတနာ
သုံးပါးတန်ခိုးနှင့်သစ္စာတရားတို့ကိုနားလည်၏။ နှစ်နှစ်ကာကာ
ယုံကြည်သူလည်း ဖြစ်၏။

“မေမေ... မေမေ့ ရောဂါ ပျောက်ကင်းအောင် ကျွန်တော်
သစ္စာဆိုမယ်၊ မေမေ့နားထောင်ပါ။ ကျွန်တော်သည်သိတတ်တဲ့
အရွယ်မှစပြီး ကနေ့အထိ သက်ရှိသတ္တဝါတစ်ဦးကို သေစေ
လိုသည့်စိတ်ဖြင့် သတ်မိခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကား
ကြောင့် မေမေ၏ရောဂါ ပျောက်ကင်းပါစေတည်း”

ထိုခဏ၌ပင် မိခင်၏ရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားလေတော့၏။

နို့ အိုင်းနာပေါက်သော မိခင်တစ်ဦး၏ ဖြစ်ရပ်သည်လည်း မှတ်သားစဖွယ်ပင်ဖြစ်၏။ သမီးနှင့်သားတို့က မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုနေကြ၏။ မိခင်သည် သမီးဘိက္ခုနီမကို ခေါ်၍...

“ရှင်မ... သင့်မောင်တော်ထံသွားပါလော့၊ ငါ၏ မကျန်းမာခြင်းကိုပြောကြား၍ ဆေးကိုတောင်းယူခဲ့ပါလော့” ဟုဆို၏။

ဘိက္ခုနီမသည် မောင်တော်စပ်သူ မဟာမိတ္တမထေရ်ထံသွား၍ လျှောက်ကြား၏။ မထေရ်မြတ်က....

“ငါသည် ဆေးမြစ်များကိုစု၍ ဆေးဖော်စပ်ရန်နားမလည်ချေ။ သို့သော်လည်း ဆေးကိုပြောကြားလိုက်ပေအံ့။ ငါသည် ရဟန်းပြုပြီးသည်မှစ၍ တပ်မက်သောရာဂစိတ်ဖြင့် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကိုပျက်၍ မာတုဂါမ (အမျိုးသမီး) ၏ အဆင်းကိုမကြည့်စဖူးပေ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် ငါ၏မယ်တော်အား ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။ သင်သွားလော့၊ ဤသစ္စာစကားကိုဆို၍ ဥပါသိကာမကြီး၏ ကိုယ်ကို သုံးသပ်ပါလော့” ဟု ဆို၏။

ဘိက္ခုနီမသည် မိခင်ထံသို့သွား၍ ဤအကြောင်းကို ပြောကြားပြီးလျှင် မထေရ်မှာကြားလိုက်သည့်အတိုင်း သစ္စာဆိုလေ၏။ မယ်တော်၏ အိုင်းအနာသည် ထိုခဏ၌ပင်လျှင် ရေမြှုပ်စိုင့်ကဲ့သို့ ကြေပျက်၍ ပျောက်ကင်းသွားလေ၏။

မယ်တော်သည် အိပ်ရာမှထ၍ “မြတ်စွာဘုရားသခင်သာ အကယ်၍ သက်တော်ထင်ရှားရှိပေပြားအံ့။ ငါ့သားနှင့်တူသော

ရဟန်းကောင်း၏ဦးခေါင်းကိုရွှေလက်တော်ဖြင့်အဘယ်ကြောင့်
မသုံးသပ်ဘဲရှိပါအံ့နည်း”ဟု ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်သောစကား
ကို မြက်ဆီလေ၏။

တော်ဇေးဝန္တယ်ငင် သစ္စာရှင်များ

ဇာတ်နိပါတ်တော်များ၌လင်ယောက်ျားအပေါ်ဝယ်သစ္စာ
စောင့်သိရှိသေမှုနှင့် ချစ်မြတ်နိုးမှုတွင် စံတင်ရသည့် တော်ဝင်
အမျိုးသမီး ၄ ဦးရှိ၏။

“အမရာ၊ ကိန္နရီ၊ မဒ္ဒိ၊ သမ္ဘူလတော်လေးဝ” တို့ပင်တည်း။

ထို ၄ ဦးအနက် အမရာ စန္ဒကိန္နရီနှင့် မဒ္ဒိဒေဝီ တို့သည်
ယသော်ခရာဒေဝီ၏ လောင်းလျာများဖြစ်ကြ၏။ သမ္ဘူလမှာ
ကောသလမင်းကြီး၏ မိဖုရားခေါင် မလ္လိကာ၏ လောင်းလျာ
ဖြစ်၏။

စန္ဒကိန္နရီ၏ဇာတ်လမ်းကား ဤသို့တည်း။ ရှေးလွန်လေပြီး
သောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၏ ဒေဝဒတ်လောင်း ဖြစ်သော
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် အမဲလိုက်ဝါသနာ
ပါရကား တစ်နေ့တွင် ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကိုဝတ်လျက်
မုဆိုးအသွင်ဖြင့်ဟိမဝန္တာတောသို့တစ်ကိုယ်တည်းထွက်သွား၏။

ထိုအချိန်အခါ၌ စန္ဒကိန္နရီနှင့် ဘုရားလောင်းဖြစ်သောစန္ဒ
ကိန္နရာတို့သည် စန္ဒမည်သောငွေတောင်ပေါ်တွင်ထိုင်နေကြ၏။
နေခြည်ဖြာဆမ်းထားသဖြင့်တင့်လန်းသာယာသော နံနက်ခင်း
တွင် ကိန္နရီမောင်နှံစုံတို့သည် ငွေတောင်ထက်မှဆင်းသက်ကာ
ပျော်ရွှင်စွာ သိဆိုကခုန်ကြ၏။

ထိုအခါ နတ်သမီးသမ္ပု လှပတင့်တယ်သော စန္ဒကိန္နရီကို ဗြဟ္မဒတ်မင်းမြင်ရသဖြင့် အလွန်စုံမက် တပ်စွန်းသောစိတ်ဖြစ် ပေါ်လာ၏။ သို့အတွက် သူ့ မယားကိုသိမ်းပိုက်နိုင်ရေးအတွက် စန္ဒကိန္နရီကိုမြှားဖြင့် ပစ်ခင်းလိုက်လေ၏။ ကိန္နရီသည် မြှား ဒဏ်သင့်၍ လဲကျကာ သတိမေ့သွား၏။

စန္ဒကိန္နရီသည် ချစ်လင်ကိုပေ့ ဖက်၍ သည်းထန်စွာငိုကြွေး လေ၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကတပ်မက်မှုရာဂနှင့်တကွ နှုတ်ခမ်းကို လျှာဖြင့်လျက်ကာတရွေ့ရွေ့ ချမ်းကပ်လာ၏။ ရန်သူ၏အရိပ် အယောင်ကိုမြင်ရလေလျှင် ကိန္နရီမယ်သည် တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ထွက်ပြေးပြီး ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား ၅ ဂါထာတို့ဖြင့် အပြစ်တင် ရွတ်ချ၏။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်စန္ဒကိန္နရီအားချစ်ကျမ်းဝင်မိ၍ ကိန္နရီဖို အား မြှားဖြင့် ပစ်ခင်းမိသည်ကို ခွင့်လွှတ်ရန် တောင်းပန်၏။ စန္ဒကိန္နရီအား မင်းနေပြည်တော်သို့ ခေါ်ဆောင်၍ ကြီးကျယ် သော အဆောင်အယောင်ဖြင့် မိဖုရား မြှောက်လှိုကြောင်းကို လည်း ဖွင့်ဆိုပန်ကြား၏။

ကိန္နရီမယ်ကခါးခါးသီးသီးငြင်းဆန်၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်း ချဉ်း ကပ်လာလျှင်မိမိ၏အသက်ကိုအဆုံးစီရင်၍ မိမိခင်ပွန်းနှင့်အတူ သေပွဲဝင်မည်ဟုပြောဆို၏။ မည်သို့မျှ မြှားယောင်း၍မရသည့် အခါ၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်း လက်လျှော့ပြီး ထွက်ခွာသွား၏။

စန္ဒကိန္နရီသည် ခင်ပွန်းထံသို့ပြန်လာပြီးလျှင် ကိန္နရီ၏ ဦး ခေါင်းကိုမိမိပေါင်ပေါ်တင်လျက် ၁၂ ဂါထာတို့ဖြင့် ကိန္နရီ

၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုထုတ်ဖော်သိကျူးလျက် သည်းထန်စွာငိုကြွေး
လေ၏။ ထို့နောက် ကိန္နရာ၏ရင်ဘတ်ပေါ်၌ လက်တင်၍ စမ်း
ကြည့်ရာ အသက်မသေသေးကြောင်းကို သိရသဖြင့် လောက
ပါလ နတ်များအား သစ္စာပြု၍ တိုင်တည်လေ၏။

သိကြားမင်းသည် ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်ဆင်းလာပြီး ကိန္နရာ၏
ကိုယ်ပေါ်သို့မိမိနှင့် ပါလာသော ကရားရေကို သွန်းသောင်း
လိုက်၏။ ထိုခဏတွင်ပင် မြားဆိပ်များပြေလျောသွားပြီး ကိန္နရာ
သည် လဲလျောင်းနေရာမှ ရုတ်ခြည်း ထလေတော့၏။

သမ္ဘူလဇာတ်၌ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်ဘုရင်သည်
သားတော်သောတ္ထိသေနမင်းသားအားအိမ်ရှေ့ အရာကိုပေး၏။
ထိုအိမ်ရှေ့ မင်းသား၏မိဖုရားကား အလွန်တရာ ချောမောလှပ
သည့်သမ္ဘူလဖြစ်၏။ သမ္ဘူလသည် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ အမြဲ
ထွန်းလင်းတောက်ပနေသူဖြစ်၏။ လင်ယောက်ျား အပေါ်၌
လည်း အလွန်ဝတ္တရား ကျေပွန်သူ ဖြစ်၏။

သောတ္ထိသေနမင်းသားသည် စည်းစိမ်ရှင်အိမ်ရှေ့ မင်းသား
ဖြစ်သည့်အပြင် လူမက နတ်တမျှလှပချောမောသည့် မိဖုရားကို
ရရှိထားသည့်အတွက်အလွန်ပြည့်စုံသူ၊ ကံကောင်းသူဟုဆိုရမည်
ဖြစ်၏။ သို့သော်လူ့ ဘဝသည်ပန်းခင်းမွေ့ ရာမဟုတ်၊ လောကဓံ
ဆူးငြောင့်ခလုတ်တံသင်းတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေတတ်၏။

သောတ္ထိသေနမင်းသားသည် ဘယ်လိုမျှမမျှော်လင့်မိသော
ကြမ္မာဆိုးသည်ရုတ်တရက်ဝင်လာ၏။ ထိုကြမ္မာဆိုးကား နှုနာ
ရောဂါ စွဲကပ်ခြင်းပေတည်း။

ဘုရင့်သမားတော် အကျော်အမော်များဖြင့် ကြိုးစားကုသ ကြ၏။ နှုနာထောက်ကား မပျောက်သည့်အပြင် ပို၍ပို၍ ဆိုးရွား လာ၏။ နောက်ဆုံးတွင် မင်းသားသည် လူတောထဲ၌ နေရန်မဆင့် လျော်တော့သော အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာ၏။ သို့အတွက် မိမိတစ်ဦးတည်းတောထဲဝင်၍ အသေခံတော့မည်ဟု မင်းသား ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ဇနီးလိမ္မာသမ္ဘူလက ဆိုးအတူကောင်းအတူ၊ အေး အတူပူအမျှ မိမိပါလိုက်ပါ၍ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုပါရစေဟု တဖွဖွသယတောင်းပန်သဖြင့် အတူလိုက်ပါခွင့် ရ၏။

သောတ္ထိသေနနှင့် သမ္ဘူလတို့သည် သစ်သီးဝလံများနှင့် ရေ ရလွယ်သော နေရာအရပ်၌ ကျောင်းဆန်မီးကလေးဆောက်လုပ် ကာ အတူနေထိုင်ကြ၏။ သမ္ဘူလသည် သစ်သီးကြီးငယ်ရှာဖွေ၍ ချစ်လင်အား လုပ်ကျွေး၏။ မျက်နှာသစ်ရေ၊ ချိုးရေတို့ကို ဆောင်ယူပြီး မင်းသားအား မျက်နှာသစ်ပေး၏။ ရေချိုး ပေး၏။ နံ့သာလိမ်းကျံပေး၏။ ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုပေး၏။

တစ်နေ့တွင် သမ္ဘူလသည် သစ်သီးခြင်းတောင်းကလေးကို ချ၍ စမ်းချောင်းငယ်တစ်ခု၌ ရေချိုး၏။ သမ္ဘူလ၏ကိုယ်ထောင် ကိုယ်ဝါတို့သည် တောတန်းအနံ့ ထွန်းလင်းခဟောက်ပနေ၏။

ထိုတောတန်းသို့ အခန့်သင့်ရောက်လာသော တာနောဘီလူး ကြီးသည် သမ္ဘူလကိုမြင်လေလျှင် စုံမက်တပ်နှိုမိလေ၏။

“ချစ်နုပ... သင် မည်သူနည်း၊ မိန်းမမြတ်တို့၏ကောင်းခြင်း ငါးဖြာနှင့်ပြည့်စုံသော သစ်သည် မည်သည့်မျိုးရှိမှ ဆင်းသက် လာသနည်း”

“ကျွန်မဟာ ဗာရာဏသီပြည်ကြီး၏အိမ်ရှေ့စံသောတ္ထိသေနမင်းသားရဲ့မိဖုရားဖြစ်ပါတယ်၊ ကျွန်မဟာ နန္ဒာရောဂါစွဲကပ်နေတဲ့ ခင်ပွန်းလင်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေပါတယ်”

“အို...နုမ၊ သို့ဆိုလျှင် နန္ဒာစွဲနေတဲ့ သင့်ချစ်လင်ကိုစွန့်ပစ်လိုက်ပါတော့၊ ပင်ပန်းစွာ ရှာဖွေကျွေးမွေးနေတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်း အဆုံးသတ်လိုက်ပါတော့၊ ငါ...ယက္ခမင်းသည် သင့်အား မိဖုရားခေါင်အဖြစ် တင်မြှောက်ပါအံ့၊ ငါ့ရဲ့ ဇနီးမယားလေးရာတို့သည် သင့်ရဲ့ အခြေအရံများ ဖြစ်စေပါအံ့၊ ငါ့နဲ့အတူ မွေ့လျော် ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ယက္ခဗိမာန်၌ ခံမြန်းပါလေလော့”

“အို...အစွယ်ခေါ်ခေါ်၊ ဆံကျစ်ခုနှစ်ထုံး၊ ကိုလေသာမျက်လုံးကြီးများနဲ့စူးစူးဝါးဝါးကြည့်နေတဲ့ ယက္ခမင်း၊ အကျွန်ုပ်သည် သင်၏ မိဖုရားခေါင်အဖြစ်ကို တစိုးတစိကလေးမျှ အလိုမရှိ၊ အကျွန်ုပ်၏ချစ်လင် သောတ္ထိသေနမင်းသားကို အသက်ထက်ဆုံး ပြုစုလုပ်ကျွေးရန်ကိုသာ အလိုရှိ၏။ လင်ရှိမယားကို သင်မပြစ်မှားကောင်းပါ”

“ချောနုမ... ငါ့ရဲ့ကမ်းလှမ်းချက်ကို သင်လက်မခံလျှင် သင့်အား နံနက်စာအဖြစ် ကျွတ်ကျွတ်ဝါးစားရပေအံ့၊ ငါ့ရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံပါလော့၊ ငါ့ရဲ့ ယက္ခဗိမာန်ကို သင်အုပ်စိုးပါလော့၊ လာ...လိုက်ခဲ့လော့”

တာနောဘီလူးသည် သမ္ဘူလ၏လက်ကိုကိုင်ဆွဲ၏။ သမ္ဘူလသည် ရုန်းကန်ငိုကြွေး၏။ အင်အားချင်းက အလွန် မမျှတပါလေ။

“အို...လွတ်ပါ၊ အသားစားကြူးတဲ့ ယက္ခဘီလူး၊ အကျွန်ုပ်
 သည် သင်၏ သတ်ဖြတ်ခဲစားခြင်းကို တစ်ဆံ့ချည်ကလေးမျှ စိုးရွံ့
 ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိပါ။ အကျွန်ုပ်၏ ခင်ပွန်းလင်က အကျွန်ုပ်
 အပေါ်၌ အထင်လွဲမှားမည်ကို သာ အလွန်တရာ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့
 ပါ၏။ လောကကို စောင့်ရှောက်တတ်ကြသော လောကပါလ
 နတ်မြတ်အပေါ်၌... အကျွန်ုပ်အား ကယ်တင် ကြ ပါ လော့၊
 ဘီလူးကြမ်းလက်တွင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် အဆောတလျှင်
 စာယ်မကြပါလော့”

သီလဖြူစင်သူ၊ သစ္စာစင်ကြယ်သူက အပူတပြင်း တိုင်တည်
 တမ်းတသည်ကို လောကကို စောင့်ရှောက်နေကြသည့် နတ်များက
 လျစ်လျူရှု၍ မရ။ သိကြားမင်း၏ ပဏ္ဍိတမ္ဗလော မြကျောက်ဖျာ
 သည် တင်းမာပူဇွန်းလာတော့၏။ သိကြားမင်းသည် သန်လျက်
 ကို စွဲကိုင်လျက် တစ်မုဟုတ်ချင်း ဆင်းသက်လာ၏။

“ဟဲ့ တာနော့ဘီလူးယုတ်၊ အမျိုးသမီးလက်ကို လွတ်
 လော့၊ ဤအမျိုးသမီးသည် သီလစင်ကြယ်၏၊ လင်သားအပေါ်
 သစ္စာရှိ၏၊ အမျိုးသမီးတကာတို့ထက် ပိုမြတ်၏၊ အဘယ်ကြောင့်
 ဆူထော်ကောင်းကို သင်ပြစ်မှားလေသနည်း၊ သင့်အား အပြစ်
 ဒဏ်ပေးရပေအံ့၊ သင့်ကို သံခြေကျင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ တောင်သုံး
 လုံးအကြားတွင် ပစ်ချပေအံ့၊ ကဲ... သွားလေရော့”

သမ္ဘူလသည် ဘီလူးလက်တွင်းမှ လွတ်မြောက်လေလျှင်
 သိကြားမင်းအား ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားပြီး သစ်သီး
 ခြင်းတောင်းကို ဆွဲကိုင်၍ ကျောင်းသင်္ခမ်းကလေး ဆီသို့ အားပြု

လာခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် နေဝင်ပြီး ညဉ့်အမှောင်ပင်လွမ်းလာ
နေပေပြီ။

သမ္ဘူလသည်လင်တော်မောင်၏ခြေတော်အစုံ၌မိမိကိုယ်ကို
ပုံလဲ့၍ငိုပွဲဆင်ရန်ကြံစည်စိတ်ကူးခဲ့ပေသော်လည်း မောင်တော်
မင်းသားမှာ ပျောက်ချင်းမလှ ပျောက်နေပေ၏။ မင်းသား
ရှိတတ်သည့်နေရာများ၌အနှံ့လိုက်ရှာသည်။ မတွေ့၊ မောင်တော်
မောင်တော်ဘုရား ဘယ်များရောက်သွားပါလိမ့်၊ နှမတော်ကို
အထင်လွဲနေပြီလား၊ ကြေကွဲဝမ်းနည်းကာငိုပွဲဆင်ပြန်လေ၏။

တောစောင့်နတ် တောင်စောင့်နတ်များကို တိုင်တည်၏။
ရုက္ခစိုးနတ်များကိုလည်း တိုင်တည်၏။ ခင်ပွန်းလင်အားပြန်လည်
တွေ့ရှိရပါမည့်အကြောင်း၊ နိုင်ယိုမြည်တမ်းကာ ဆုတောင်း၏။
ဗျာပါလှိုက်ဆူသည်းအူပြတ်မျှ လူးလှိုမ့်ကာ ခံစားနေရသော
ဇနီးချော့ကို အရိပ်အခြေချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုနေသည့်မင်း
သားက သနားကြင်နာလာ၍ ပုန်းကွယ်ရာမှထွက်လေ၏။ သို့
သော် မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် မေးမြန်းစုံစမ်းလိုက်၏။

“နှမတော်....ကနေ့ နောက်ကျလှချေကလား၊ တောထဲမှာ
ငါ့ထက်သာတဲ့ ယောက်ျား တစ်ယောက်ကို မြင်တွေ့ခဲ့လေ
သလား”

“ဟင်....မဟုတ်ပါဘူး မောင်တော်ရယ်၊ တာနောဘီလူး
ကြီးက နှမတော်ရဲ့လက်ကိုဆွဲထားလို့ နှမတော် ရုန်းမထွက်နိုင်
တာပါ။ တာနောဘီလူးက သူ့ မိဖုရားခေါင်လုပ်ပါတဲ့၊ မလုပ်
ရင် ဝါးစားမယ်တဲ့၊ နှမတော်က စားချင်လဲ စား၊ ကျွန်ုပ်
ခင်ပွန်းလင်ကလွဲပြီး ဘယ်သူ့ ကိုမှ မယူနိုင်ဘူး၊ ကျွန်မသေရမှာ

ကိုလဲ နည်းနည်းမှမကြောက်ဘူး၊ ကျန်မရွဲခင်ပွန်းအထင်အမြင် လွဲမှားကိုပဲ ကျန်မစိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေတယ်လို့ နှမတော် ပြော လိုက်တယ်။ ဘီလူးကမလွတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ လောကပီလနတ် မင်းများကို နှမတော် တိုင်တည်လိုက်ပါတယ်။ သိကြားမင်းက သန်လျက်စွဲကိုင်ပြီး ဆင်းလာတယ်။ တာနောဘီလူးကို သံခြေ ကျင်းခတ်ပြီး တောင်သုံးလုံးအလယ်မှာ ပစ်ချလိုက်သတဲ့။ ဘီလူးလက်ကလွတ်တာနဲ့ နှမတော်ပြေးပြန်လာတာပါ။ မောင် တော်ရဲ့”

“မယုံပါဘူး နှမတော်၊ မိန်းမတို့ရဲ့ မာယာဟာ ထွေပြား လှပါတယ်။ မိန်းမမာယာ သဲကိုးဖြာတဲ့၊ မာယာတစ်သိန်း အပလိန်းအနန္တတဲ့၊ မိန်းမအလိုသဘောကဲ့လျှင်၊ ထဲသိုပိုက်ထား၊ ရေခွံငါးသို့၊ ထင်ရှားအယ်ခါ မသိရာဘူးတဲ့၊ နှမတော်ရဲ့ အလို မပါဘဲ ခုလို ကြန့်ကြာတယ်ဆိုတာ မဖြစ်တန်ရာပါဘူး”

“နှမတော်ဟာ ရိုးဖြောင့်သူတစ်ဦးပါ။ အပလီအပလာမလုပ် တတ်ပါဘူး။ နှမတော်ရဲ့ ဘဝတစ်ခုလုံးကို မောင်တော်အား ပုံအပ်ထားတာပါ။ နှမတော် အသည်းခိုက်အောင်မောင်တော် မပြောပါနဲ့။ မောင်တော် မကျေနပ်သေးဘူးဆိုရင် နှမတော် သစ္စာဆိုပါ့မယ်....

“နှမတော်သည် အရှင်သား တစ်ယောက်တည်းကိုသာ သစ္စာခိုင်ခိုင် သက်ဆုံးတိုင်အောင်ချစ်မြတ်နိုးပါ၏။ အရှင်သား မှလွဲ၍ ပည်သည့် ယောက်ျားတစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ တပ်မက် တွယ်တာသည့်စိတ်ဖြင့် မကြည့်ဖူးခဲ့ပါ။ ဤစကားသည် မှန်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကား၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဤနေ့အိုးကို အရှင်သား ကိုယ်ပေါ်သို့ သွန်းလောင်းချသည့် တစ်ခဏ၌

အရှင်သား၏ နှုတ်စာရောဂါသည် လုံးဝ ပျောက်ကင်းစေပါ သတည်း”

သစ္စာကို မြတ်နိုးပြီး သစ္စာကို စောင့်ထိန်းသူများ အဖို့ သစ္စာသည် အရာရာကို စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

သစ္စာ၏ တန်ခိုးတော်ဖြင့် သောတ္တိသေန မင်းသား၏ နှုတ်စာ ရောဂါသည် လက်ဖဝါးပေါ်မှ ယူပစ်လိုက်သည့်ဗမာ ချက်ချင်း ပျောက်ကင်းသွားသေး၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့ ပြည်တော် ပြန်ကြသည့်အခါ ခမည်းတော် မင်းတရားကြီးက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဆီးကြိုပြီး ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို အပ်နှင်း ပေးလေ၏။

အမျိုးသမီးများ၏ သက်စောင့်ဆေးကြီး

“ယောကျ်ားဖောင်စီး၊ မိန်းမမီးနေ” ဟူသော ဆိုရိုးစကား ရှိသည့်အတိုင်း ခေတ်မီဆေးဝါးများနှင့်နည်းပညာများမပေါ် ထွန်းမီ အခါက အမျိုးသမီးများ ကလေးမွေးဖွားရခြင်းသည် အသက်တေးအန္တရာယ်နှင့် အလွန်နီးကပ်သော အခါပေတည်း။

ယခုခေတ်၌ပင်သော်လည်း မွေးဖွားရန်ခက်သော ကလေး မိခင်များမှာ အလွန်ပြင်းထန်သည့် ဆင်းရဲဒုက္ခကို နာရိပေါင်း များစွာ ခံစားကြရ၏။ ဤအခါမျိုးတွင် သစ္စာ၏ စွမ်းအားကို အသုံးပြုထားသည့် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်သည် အလွန် အားကိုးလောက်သော သက်စောင့်ဆေးတော်ကြီး ဖြစ်၏။

ကိုယ်ဝန်ဆောင် စကတည်းကဖြစ်စေ၊ မွေးဖွားခါနီး၌ဖြစ် စေ၊ အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်ကို ရှိရှိသေသေယုံယုံကြည်ကြည် ရွတ်ဆိုကြသော မိခင်လောင်းများသည် ဆရာဝန်များကပင် အံ့ဩရလောက်လောက်အောင်လွယ်ကူသက်သာစွာမွေးဖွားကြ

လေ၏။ သို့အတွက် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တန်ခိုးကို ယုံကြည်ကြ
သော ဆရာဝန်များသည် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်ကိုနှုတ်ငဲ့အောင်၍
ကလေးမွေးဖွားမည့်မိခင်၏ခေါင်းခင်းဘက်၌နေ၍ ရွတ်ဆိုပေး
ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သောက်ရေဘစ်ခွက်ကို အင်္ဂုလိမာလပရိတ်ဖြင့်
ထုံမှမ်းပြီး မိခင်လောင်းအား သောက်စေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ
လွယ်ကူချမ်းသာစွာ ကလေးမွေးဖွားရန် ကူညီပေးနိုင်ကြ၏။

“မချီပြင်းပြ၊ ဣတ္ထိယလည်း၊ သားလှမဖွား၊ ဝက်ခဲ
ငြားသော်၊ စကားသစ္စာ၊ မှန်စွာပြုဘိ၊ အင်္ဂုလိမာလမည်ရှိ
ခေါ်ဆို၊ ရန်စစ်ပြုလျက်၊ ရေကိုသုံးခါ၊ စစ်ပြီးကာမှ၊
သစ္စာမနုံးတိုက်၊ ကိုယ်၌အန္တရာယ်၊ စင်ကြယ်လွတ်ငြား၊
သားလျှင်ဖွား၏”

သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ မြတ်စွာဘုရား
သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်အခါ အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်သည်
သာဝတ္ထိမြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ သားခဖွားနိုင်သော
မိန်းမငယ်တစ်ဦး၏အောင်ငိုနေသောကြောင့်၍ အလွန်သနားတော်
မူသဖြင့် ကျောင်းတော်သို့ အလျင်အမြန် ပြန်လာပြီးလျှင်
မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂုလိမာလမထေရ်အား “ယတောဟံ
ဘဂိနိ” အစရှိသော ပရိတ်တော်ကို သင်ကြားပေးပြီးလျှင် တင်း
တိမ်ပြင်ပကနေ၍ ရွတ်လေဟု မိန့်တော်မူ၏။ မထေရ်သည် လျင်
မြန်စွာ သွားရောက်၍ မိန်းမငယ်ကို တင်းတိမ်ရံစေပြီးလျှင်ပြင်ပ
ညောင်စောင်းထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ ခွေနေတော်မူလျက် ပရိတ်
တော်ကို ရွတ်ဆိုလေ၏။ မိန်းမငယ်သည်လည်း ရှိခိုး၍ ရိုသေစွာ

နာ၏။ ထိုခဏ၌မင် မျက်နှာမြင်၍ မိခင်ရော ကလေးပါ ချမ်း သာကြလေ၏။

နောင်အခါ သားမဖွားနိုင်သော မိန်းမတို့ကို ယူဆောင်၍ အင်္ဂုလိမာလမထေရ် ပရိတ်ရွတ်သည့်နေရာ၌ ထားသောအခါ ချမ်းသာစွာ မီးဖွားနိုင်ကြ၏။ ပရိတ်ရွတ်ရာ အရပ်သို့မဆောင် ယူနိုင်ခဲ့သော မထေရ်မြတ် ပရိတ်ရွတ်စဉ်က ထိုင်သောနေရာကို ရေဆေး၍ ထိုရေဖြင့် သားမဖွားနိုင်သော အမျိုးသမီး၏ ဦးခေါင်းကို သွန်းလောင်းလျှင် လျင်မြန်စွာ သားဖွားနိုင်၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂုလိမာလမထေရ်သည် မေတ္တာရွှင် ကရုဏာရွှင်တစ်ဦးအဖြစ်ထင်ပေ၍ ကျော်ကြားလာ၏။ လူအပေါင်း တို့၏ ကြည်ညိုလေးမြတ်ခြင်းကိုလည်း ခံယူရ၏။ ထိုအခါ မတိုင်မီ ရှေးကာလ၌ လူဆိုးကြီး အင်္ဂုလိမာလအဖြစ် ဆရာသမားအား လက်ညှိုးတစ်ထောင်ပူဇော်နိုင်ရေးအတွက်သာ ဝတ္တိပြည်သူများ စွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သော အကြောင်းကြောင့် အင်္ဂုလိမာလမထေရ် ဆွမ်းခံကြွလျှင် အသတ်ခံရသူတို့၏ ဆွေမျိုးများက ခဲနှင့်ပစ် တုတ်နှင့် ရိုက်ကြ၏။ သို့အတွက် အင်္ဂုလိမာလမထေရ်သည် ဦးခေါင်း၌ သွေးယိုစီးလျက် နေ့စဉ် ပြန်ကြွလာရ၏။ ကလေး နှင့် မိခင်များ ချမ်းသာအောင် ပရိတ်ရွတ်ပေးပြီးသည့်နောက် ၌ကား အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်အား ဘေးအန္တရာယ် မပြုကြ တော့ချေ။

သို့အတွက် အင်္ဂုလိမာလပရိတ်သည် သားဖွားလွယ်ရုံမျှသာ မဟုတ်၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဘေးအန္တရာယ်များကိုလည်း ပျောက် ကင်းစေနိုင်၏။

အမျိုးသမီးတို့၏ ‘သက်စောင့်ဆေးတော်ကြီး’ ဖြစ်သည့် အင်္ဂု လိမာလပရိတ်သည် လေးပိုင်တစ်ဂါထာမျှသာ ရှည်သဖြင့် အမျိုး

သမီးတိုင်းနှုတ်ငုံဆောင်ထားသင့်ပေ၏။ အင်္ဂုလိဇာလပရိတ်ပါဠိ
တော်နှင့် အဓိပ္ပာယ်တို့ကို ဖော်ပြပေးပါအံ့။

ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာယ
ဇာတောနာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ
ဝေါရောပေဘာ တေန သစ္စေန သောတ္ထိတေ
ဟောတုသောတ္ထိ ဂဗ္ဘဿ။

“အို...နုမငယ်၊ ငါသည် အရိယာဇာတ်နွယ် ရဟန်းမြတ်
ဖြစ်သည့်အချိန်အခါမှစ၍ သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို သေစေလို
သောစေတနာဖြင့် သတ်ဖြတ်ဖူး၏ဟူ၍ ငါမသိ၊ ဤသို့မှန်စွာ
ဆိုသော သစ္စာစကားကြောင့် သင်နုမငယ်အား ဆင်းရဲလွတ်
ကင်း ချမ်းသာအေးမြခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဝမ်း၌
မှီတွယ်သားငယ်အားလည်း ဆင်းရဲလွတ်ကင်း ချမ်းသာအေးမြ
ခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။”

ဆရာဝန်ကိုယ်တို့ ဓမ္မဆေးစွမ်းကောင်း

မြတ်မင်္ဂလာအတွဲ-၄၊ အမှတ်-၇၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်
လထုတ် စာစောင်တွင် ဒေါက်တာ ဝေဝေမြင့်၏ ကိုယ်တွေ့
ဆောင်းပါးမှာ ဆေးဖိုးဝါးခဲ ဈေးကြီးသည့် ခေတ်ကာလ၌
ထောဂါများနှင့်မကင်းနိုင်ကြသော လူအားလုံးအတွက် အလွန်
မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်၏။ တန်ဖိုးလည်း ရှိလှပေ၏။

ဒေါက်တာဝေဝေမြင့်သည် ၁၀ နှစ်ကျော် ဆေးကုသခဲ့
သည့်ကာလတွင် လူနာများကို ကြည့်ရှုစမ်းသပ်နေသည့်အခါ

မျှား၌ မေတ္တာသုတ်ကို အမြဲလိုလိုစိတ်ထဲမှရွတ်ဆိုလေ့ ရှိသဖြင့် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆို၏။

ထို့အပြင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာသို့ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ သူ့ညီမအရင်းကဲ့သို့ချစ်ခင်ရသောလူနာတစ်ဦးကို ဆေးကုသပုံ ဖြစ်၏။ ထိုညီမတွင် ဗိုက်အောင့်ရောဂါ (အစာအိမ်ရောဂါ) စွဲ ကပ်နေခဲ့သည်မှာ ၁၀ နှစ်ကျော်ကြာပါပြီ။ မခံမရပ်နိုင်အောင် ခဏခဏဗိုက်အောင့်တတ်သောထိုညီမအား မကြာခဏ ဆေးရုံ တင်ပေးရ၏။ ဒေါက်တာ ဝေဝေမြင့်လည်း ကြီးစား၍ ကုသ ပေးခဲ့၏။ အကောင်းဆုံးဆေးများကိုလည်း ထိုးပေးခဲ့၏။ ရောဂါ ကားမထူးခြားလှ၊ ခဏတစ်ဖြုတ်လောက် သက်သာရုံသာရှိ၏။

ထိုညီမဝေဒနာပြင်းထန်နေသည့်အချိန်တွင် အိပ်ပျော်သွား စေရန်အတွက် နောက်ဆုံးပေါ်အင်္ဂလိပ်ဆေးမျိုးစုံ၊ အိပ်ဆေး၊ စိတ်ငြိမ်ဆေးမျိုးစုံကိုလှည့်သုံးခဲ့၏။ သို့သော်ထိုခေတ်မီဆေးဝါး တို့ကပင် ထိုညီမအား မွေးစက်သွားအောင်မပြုပေးနိုင်ကြတော့ ချေ။

တစ်နေ့တွင် ထိုညီမက သူဖတ်လိုက်ရသည့် ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ကို ဒေါက်တာဝေဝေမြင့်အားပြောပြ၏။ ထိုဆောင်း ပါးပါး အကြောင်းအရာမှာ ဤသို့တည်း။

ဇနီးမောင်နှံတစ်စုံ၌ ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အမဲသား အလွန် ကြိုက်၏။ ဇနီးဖြစ်သူက ဘုရားဘုရား အလွန်ကြည်ညို၏။ ဇနီးက သားကြီးငါးကြီးမစားသဖြင့် ခင်ပွန်းအားအမဲသားမစားရန် တားမြစ်၏။ ပြောမရသည့်အတွက် အမဲသားဟင်း ချက်ကျွေး ရ၏။ ခင်ပွန်းကအားရပါးရစား၏။ ညဉ့်ဘက်တွင် မရှူနိုင် မကယ်နိုင် ဗိုက်အောင့်လာ၏။

ထိုအခါ ဇနီးသည်က ငါးပါးသီလ ခံယူပြီးနောက်ခင်ပွန်း ထံမှ နောင်တွင် အမဲသား မစားတော့ပါဟူသော ကတိကို တောင်းခံ၏။ ကတိပြုချက်ရသည့်အခါ ခင်ပွန်းသည်၏ဝမ်းဗိုက် ပေါ်တွင် လက်တင်လျက် 'ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်'ကို ရွတ်ဆိုပေး၏။ ခင်ပွန်းသည်ညည်းညူနေရာမှ တဖြည်းဖြည်းအသံတိုးသွားပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားလေ၏။

ဒေါက်တာဝေဝေမြင့်သည် ဤဖြစ်ရပ်ကိုစိတ်ဝင်စားသဖြင့် ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကိုကျက်မှတ်ထား၏။ ထို့ နောက်အစာအိမ်ရောဂါ ရှင် ညီမက ဗိုက်အောင့်သည့်အခါ သူ့ ဗိုက်ပေါ်တွင် လက်တင် ၍ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ဟောကိုရွတ်ပေး၏။ ဤတွင်အိပ်ဆေးများဖြင့် အိပ်မပျော်သောလူနာသည် ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကို သုံးသေးခေါက် ရွတ်ဆိုလိုက်သည်ဆိုလျှင်ပင် အိပ်ပျော်သွားပါတော့၏။

ဒေါက်တာဝေဝေမြင့်သည် အလွန်သဘောကျနှစ်သက်ပြီး ခင်မင်ရင်းနှီးသည့်လူနာများကို ဆေးကုသသည့်အခါ အခက် အခဲတွေ့ပါက နားကြပ်နှင့် ဆေးထိုးအိပ်တို့ကို ဘေး၌ ချထားလိုက်ပြီး ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဆိုပေး၏။ ရွတ်ဆိုပေး တိုင်းလည်း အစွမ်းထက်သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ထို့ ကြောင့်ဆေးဝါး မလို၊ ဆေးထိုးအိပ်လည်း မလိုသည့် အစွမ်းထက်မြက်သော ဤဆေးကုနည်းကို အများပြည်သူတို့ ယုံကြည်စွာ အသုံးပြုကြ ရန် ဒေါက်တာဝေဝေ မြင့်က သူ့ကိုယ်တွေ့ ဆောင်းပါးဖြင့် နှိုးဆော်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

အဖိုးအကြီးမားသော နိုင်ငံခြားဆေးများကို မှီခိုအားထား နေကျသည့်တိုင်းရင်းစားများသည် ပြည်တွင်းရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ် ဆေးစွမ်းကောင်းများကို တစ်လှည့်တစ်ပြန် မှီဝဲဆင်ကြပေ၏။

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တော်သည် ရောဂါဝေဒနာ အမျိုးမျိုးကို သက်သာစေနိုင်၊ ပျောက်ကင်းစေနိုင်ကြောင်းကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လက်ထက်တော်ကတည်းကပင်လူသိများခဲ့၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဝိပုလိလိင်္ဂတောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော အရှင် မဟာကဿပ ဖျားနာသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရားကြွသွားတော် မူပြီးလျှင်ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်သည် တရားတော်ကိုရိုသေစွာနာယူရင်း နှစ်သက် ဝမ်း မြောက်တော်မူသဖြင့် သူ၏ရောဂါဝေဒနာသည် ပိန်းကြာဖက် မှုရေလျှောသကဲ့သို့ တစ်ခဏချင်း လျောကျပျောက်ကင်းသွား လေ၏။

ထို့ အတူပင် ရာဇဂြိုဟ်ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးတော် မူသော အရှင်မဟာမဂ္ဂလ္လာန်မကျန်းမာသည့်အခါ ညဉ့်ချမ်း အချိန်၌ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူပြီး ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ လက်ဝဲရံမထေရ်ကျော်သည် တရားတော်ကို နာယူရင်း ပီတိပဿဒ္ဓိ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ရောဂါဝေဒနာသည် ကရားမှုရေသွန်ချသလို တစ်ခဏချင်း လျောကျ ပျောက်ကင်း သွားပေ၏။

တစ်ဖန် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် နာမကျန်းဖြစ်တော်မူရာ ညဉ့်ချမ်းအချိန်၌ ကြံ ရောက်လာသောအရှင်စုန္ဒမထေရ်အား ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကိုရွတ်စေ တော်မူ၏။ ဘုရားရှင်သည်သုတ်တော်ကိုနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ နာယူရင်း ရောဂါအလျှင်း ပျောက်ကင်းသွားလေ၏။

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်မူစဉ် ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တော်သည် ရောဂါဝေဒနာ သက်သာပျောက်ကင်းရေးအတွက် ဆေးစွမ်း ကောင်းတစ်လက်ဖြစ်၏။

“ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်မြတ်၊ သုံးကြိမ်ဖတ်မှု၊ စွဲလတ်ရောဂါ၊
ဝေဒနာမှ၊ ပိန်းကြာဖက်တွင်၊ ချေမတင်သို့၊ ကြည်လင်
အေးမြ၊ ချမ်းသာရ၏”

“နာဖျားတာရှည်၊ မတည်ခိတ်လက်၊ မသက်မသာ၊
တွေ့ရောက်လာသော်၊ ပရိတ်တော်ဗောဇ္ဈင်၊ ကြည်ရွှင်
သစ္စာ၊ ရွတ်ပါသုံးကြိမ်၊ ရောဂါငြိမ်း၏”

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တွင် သတိ၊ ပညာ၊ ဝီရိယ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊
ဥပေက္ခာဟူသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတရားဂုဗါးတို့ပါရှိရာ ထိုတရားတို့ကို
ပွားများအပ်သည်ရှိသော် သိသင့်သိထိုက်သောတရားတို့ကိုမျက်
ဝါးထင်ထင်သိမြင်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း သိမြင်ခြင်း
အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းငြိမ်းရာအမှန် နိဗ္ဗာန်
ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ
ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့မှန်စွာဆိုသော သစ္စာစကားကြောင့် သင့်အား
အခါခပ်သိမ်း ဆင်းရဲ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေ
ဆတည်း- စသည်ဖြင့် ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တွင် ဗောဇ္ဈင်္ဂတရားတို့၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးများနှင့် သစ္စာဆိုချက်များ ပါရှိကြ၏။

ပရိတ် စာအုပ်များတွင် ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်၏ ပရိတ်တော်နှင့်
အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

မှန်တတ်စု သစ္စာပြု၍ ဆေးကုသ

သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးသည့်နောက် ၁၀ နှစ်၊ ၁၀ မိုး
လောက်ကြာလွန်သောအချိန်တွင် မန္တလေးမြို့သကျသီဟဘုရား

အနီး၌ နာမည်ကျော်ကြားသည့်သမားတော်တစ်ဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။ ထိုသမားတော်သည် ဆေးလွယ်အိတ်မရှိ။ ဆေးဝါး တစ်မျိုးမျိုးမသုံး။ သောက်ရေတစ်ခွက်ကို ဆေးအဖြစ်သုံး၍ ဆေးကုရာလူနာ တော်တော်များများ ပျောက်ကင်းကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသမားတော်အား အပင့်အဖိတ်များ၏။

သမားတော်၏ အိမ်အနီးဝန်းကျင်၌ နေထိုင်ကြသောခေတ်ပညာသင်ကြားနေကြသည့် ကျောင်းသားတစ်စုသည် ဆရာကြီးက မည်သည့်နည်းဖြင့် ဆေးကုသသည်ကို အလွန်သိလိုနေကြ၏။ တစ်နေ့တွင် ကျောင်းသား တစ်ယောက်သည် ဆရာကြီးနှင့် ရင်းနှီးအောင် ကြိုးစားပြီးနောက် ဆရာကြီးအား ဆေးကုသသည့် နည်းကို မေးမြန်း၏။

“ငါ...သဇ္ဇာဆေးနဲ့ ကုတယ်” ဟု ဆရာကြီးက တိုတိုပင်ဖြေ၏။

“ဆရာကြီးခင်ဗျား... အဲဒီပညာကို ကျွန်တော် အား သင်ပေးပါလား”

“ငါ့ပညာကို သင်ပေးဖို့ ငါမတုန်တိုပါဘူး၊ သင်ပေးဖို့ ကလဲ မခဲယဉ်းပါဘူး၊ အခုသင်ပေးရင် အခု တတ်သွားမှာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ယုံဖို့က ခက်တယ်ကွယ်၊ မယုံရင်လဲ ဆေးကမစွမ်းဘူးကွယ်”

“ဆရာကြီးရဲ့ပညာကို ကျွန်တော် ယုံကြည် လေးစားပါတယ်၊ ကျွန်တော် ကို သင်ပေးပါနော်၊ ကျွန်တော် ပညာယူထားချင်လို့ပါ”

“အေး... ပညာလိုချင်တာ ကြားရလို့ ငမ်းသာပါတယ်၊ မောင်တို့လူငယ်တွေက ခေတ်ပညာကိုသာ အထင်ကြီးနေကြ

တယ်။ မြန်မာ့ရိုးရာပညာတွေကိုတော့ အထင်သေးတတ်ကြပေမယ့် အမှန်က မြန်မာ့ဆေးပညာတွေလဲ အစွမ်းထက်တာပဲ။ ပညာဆိုတာ နည်းများမဟုတ်ဘဲ အသုံးချဘတ်ရင် အကျိုးရှိတာပဲ။ ကြွက်သေတစ်ခုကို အရင်းပြုပြီး ကြွယ်မှုဘတ်ဆုံးသုဋ္ဌေးထုံးကို နှလုံးမူရမယ်လို့ ဆိုထားတယ် မဟုတ်လား။”

“မှန်ပါ တယ် ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီးပညာကို ကျေးဇူးပြုပြီး”

“အေး... အေး... မောင်ရင် လိုချင်ရင် ငါ သင်ပေးပါ့မယ်။ ဒီပညာမှာကိုယ်တိုင် ယုံကြည်ဖို့က သိပ်အရေးကြီးတယ်ကွယ်။ လူနာကလဲ ယုံကြည်ဖို့လိုတယ်။ ယုံကြည်မှုမရှိရင် မအောင်မြင်ဘူးကွယ်။ ငါတောင် လူဆယ်ယောက်ကို ကုရင် သုံးယောက်လောက်က မပျောက်တတ်ဘူးကွယ်။”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆရာကြီး”

“အေး... အေး... ပြောပြရတာပေါ့။ အဲဒီ မပျောက်တဲ့ သုံးယောက်အနက်က တစ်ယောက်ကတော့ သူ့အတွက် ငါက စိတ်ထက်သန်လို့ မပျောက်ဘူးကွယ်။ နောက်တစ်ယောက်က ငါသနားဆီပြီး ဆေးကုတာ ဆရာပါပျောက်တယ်လို့ သူမယုံကြည်တဲ့အတွက် မပျောက်ဘူးကွယ်။ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ ငါကလဲ စိတ်ထက်သန်ပါရဲ့။ သူကလဲ ယုံကြည်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့်လို့ ဆရာပါပျောက်ဘူးကွယ်။ ဒါကတော့ အတိတ်ကံကြောင့်လဲ ဆိုရမှာပေါ့ကွယ်။”

“မှန်ပါ တယ် ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီး သစ္စာဆိုပြီး ဆေးကုပုံကို ပြောပြပါဦး”

“ငါ့ပညာက မခက်ပါဘူးကွယ်၊ လူမမာက အမျိုးသမီး ဖြစ်တယ်ဆိုပါတော့၊ လူမမာအိမ်ဆောက်ရင် သောက်ရေ တစ် ခွက် တောင်းယူပြီးသစ္စာဆိုရတယ်၊ ဘယ်လို ဆိုမလဲဆိုတော့....

“ငါသည် ငါ့အမေရဲ့ သား မွန်၏၊ သူသည် သူ့ အမေ၏ သမီးမွန်၏၊ ဤမွန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် ဤသစ္စာရေ သူ့ဝမ်းထဲ ဆောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူ့ကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ ဧရာဂါအားလုံး ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း။

“ဒါပဲကွယ်၊ သစ္စာဆိုတာ မွန်ရတယ်၊ အဖေ သား အဖေ သမီးလို့ ပြောရင် မှားချင်မှားနေဦးမယ်၊ အမေ သားအမေ သမီးဆိုတော့ ဘယ်ကော့မှ မမှားနိုင်ဘူးပေါ့၊ အဲ....မွန်ကန်ရင် သစ္စာအစွမ်းက ဧရာဂါကို ပျောက်ကင်းစေတာပါပဲ”

“သစ္စာဆိုပြီးတဲ့ရေကို ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ....ဆရာကြီး”

“သစ္စာရေကို လူနာအားတိုက်ရတယ်၊ လိမ်းလဲ လိမ်းပေး နိုင်တယ်၊ မျက်စဉ်းလဲ ခပ်ပေးနိုင်တယ်”

ခေတ်လူငယ်က ဆေးကုနည်းကို ကြားရတဲ့အခါ ယုံရခက်၊ မယုံရခက် ဖြစ်နေ၏၊ ရယ်လည်းခက်၊ မရယ်လည်းခက် ဖြစ်နေ ၏။ ရိုးသားသောဆရာကြီးက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်စိတ်ပါလက်ပါ ပြောပြနေသည့်အတွက် ရယ်ရန်လည်း ခက်နေ၏။ သိပ်ရယ်ချင် နေသည့်အတွက် မရယ်ရန်လည်း ခက်နေ၏။

ဆေးကုနည်းကို သိရှိရပြီးသည့်နောက် ခေတ်လူငယ်က အသုံး မချုပ်နှောင်ပါ။ အထင်မကြီး၍ ပင်ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ဆရာကြီး ကွယ်လွန်ပြီးသည့်အချိန်၌ အိမ်နီးချင်းမိန်းကလေးတစ်ဦးသည် သားဦးမွေးဖွားရန်ခက်ခဲနေသဖြင့် ကျွမ်းကျင်သည့်ဝမ်းဆွဲဆရာ

မကြီးတစ်ဦးကိုခေါ်၏။ မမေးဖွားနိုင်ဘဲ အလွန်နာကျင်နေသည့် အကွက်မိန်းကလေးသည် ဆယ်အိမ်ကြားအောင် အော်ဟစ်ကာ ငိုကြွေးနေ၏။

ထိုအော်ငိုသံကိုခေတ်လူငယ်က အတိုင်းသားကြားနေရသဖြင့် သနားကြင်နာလာ၏။ မည်သည့်အကူအညီများ ပေးနိုင်မည် နည်းဟု စဉ်းစားရာ မိမိတတ်ခဲ့သည့်ပညာကို အသုံးပြုကြည့်ရန် စိတ်ကူးပေါ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအမျိုးသမီးအိမ်သို့ သွား ပြီး သောက်ရေတစ်ခွက်တောင်းယူ၏။ ဘုရားစင်ရှေ့၌ “သရ ကာဂုံနှင့်တကွ ငါးပါးသီသကို ခံယူဆောက်တည်ပါ၏” ဟု သီလခံယူပြီး အိမ်စောင့်နတ်နှင့် သတ္တဝါများအား မေတ္တာ ပို့၏။ ထို့နောက် ရေခွက်ကိုကိုင်ပြီး ဆရာကြီး သင်ပြပေး ခဲ့သည့်အတိုင်း ၇ ကြိမ် သစ္စာဆို၏။

ထိုသစ္စာရေကို အမျိုးသမီးအား ပေး၏။ “ဒီသစ္စာရေကို ယုံယုံကြည်ကြည်လေးလေးစားစား မီးဖွားဆေးအဖြစ်သောက် ပါ။ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ မီးဖွားပါလိမ့်မယ်”

မိန်းကလေး၏ မိဘဆွေမျိုး မိတ်သက်ဟများက စိတ်ဝင်စား စွာ ကြည့်နေကြ၊ နားစွင့်နေကြ၏။ အားကိုးရာမဲ့ ဖြစ်နေသော အမျိုးသမီးက သစ္စာရေကိုယုံယုံကြည်ကြည်သောက်ချလိုက်၏။ ခြောက်မိ ကလေးငိုသံကြားရ၏။

“အား... ဒီဆရာလေးက တယ်တော်ပါလား” ၊ “သူ့ဆေးက သိပ်စွမ်းပါလား” ၊ “ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ်ကွယ်” ဟုချီးမွမ်း သံများ ထွက်လာကြ၏။

ခေတ်လူငယ်သည် တစ်မုဟုတ်ချင်းပင် ဆေးဆရာဖြစ်သွား ပေးတော့၏။

ယုံကြည်သောစိတ်တွင် အနန္တတန်ခိုးရှိ၏။ သစ္စာတွင်လည်း အနန္တတန်ခိုးရှိ၏။ ဤတန်ခိုးများကို ယုံကြည်သော် ရေတစ်ခွက် သည်လည်း အဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် ဆေးစွမ်းကောင်း တစ်လက် ဖြစ်လာသည်သာတည်း။

(ပြန်တန်ဆာ ဆရာကြီး ဦးသိန်းထွန်း၏ “ကိုယ်ပိုင်အစွမ်း” စာအုပ်မှ သစ္စာဖြင့် ဆေးကုသော မန္တလေးသမားတော်ကြီး ဇာတ်လမ်းကို မှီငြမ်းပါသည်။)

လိုတရသော သစ္စာဂါထာ

“သစ္စာဆိုတာမှန်ကန်မှုပဲ၊ မှန်တာကိုသစ္စာပြုရင်ကိစ္စအရပ်ရပ် အောင်မြင်တယ်၊ အောင်မြင်တယ်ဆိုရာမှာလဲ ဖြစ်နိုင်တာကို သာ တောင့်တရမယ်၊ မဖြစ်နိုင်တာကိုတောင့်တပြီးသစ္စာပြုခြင်း ကိုလဲ မလုပ်သင့်အပ်ဘူးတဲ့”

အငြိမ်းစား ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီး ဦးစိန်မော် က သူ၏ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်ကို ပြောပြနေခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ဦးစိန်မော်သည် ရတနာ သုံးပါးကို ကြည်ညိုလေးစားသူ ဖြစ်၏။ မသိကျွမ်းဖူးသော ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးက သူ့ ထံသို့သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ကြွလာပြီး ဓမ္မပဒ ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို သင်ပြပေး၏။ ယုံယုံကြည်ကြည်ရွတ် ဆိုရန်လည်း ညွှန်ကြားသွား၏။

“ခလုတ်ထိမှ အမိတ” ဆိုသလို အရေးအကြောင်း ကြုံလာ သောအခါမှ ထိုဂါထာကို ဦးစိန်မော် ရွတ်ဆိုဖြစ်သည်။ ပထမ အရေးက အင်္ဂလန်တွင် သူ့ ဇနီးဆေးကုသွားရန်ကိစ္စ ဖြစ်၏။

ဦးစိန်မော်၏ဇနီးတွင်ကုရခက်သောရောဂါတစ်ခု စွဲကပ်နေ၏။ အင်္ဂလန်၌ရှိနေကြသောသမီးနှင့်သမက်ဆရာဝန်တို့က အင်္ဂလန်၌ ဆေးလာကုရန်ဖိတ်ခေါ်၏။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် လျှောက်ပြီး အင်္ဂလိပ်သံရုံးထံ ဗီဇာတောင်းရာ အပယ်ချခံရ၏။ အကြောင်း ပြချက်က အလုပ်လုပ်နေသူ ဆရာဝန်၏ မိခင်အရင်း မဟုတ်ဘဲ ယောက္ခမ ဖြစ်နေသောကြောင့်ဟု ဆို၏။

အကျိုးအကြောင်း သိရသည့်အခါ ဦးစိန်မော်သည် စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် သမက်ထံကြေးနန်းရိုက်လိုက်၏။

“မင်းတို့အမေ ဗီဇာမရလို့ အင်္ဂလန် မလာဖြစ်ဘူး”

ထို့နောက် ဘုန်းကြီးပေးထားသော ဂါထာကို သတိရ၍ အချိန်ရှိသမျှ ရွတ်ဆိုနေမိ၏။ နောက်နေ့ရုံးသွားသည့်အခါတွင် လည်း ထိုဂါထာကိုပင် ရွတ်ဆိုသွား၏။ ရုံးထောက်သည်အခါ အင်္ဂလိပ်သံရုံးမှ လူတစ်ယောက် ထောက်လာပြီး ဗီဇာပေးရန် အမိန့်ကျဉ်းပြု ဖြစ်ကြောင်း သတင်းပို့၏။

မကြာမီ ဦးစိန်မော်တွင် ကိစ္စတစ်ခု ပေါ်လာပြန်၏။ သားဖြစ်သူ အဘော်သားက မော်တော်ကား ဝယ်ပို့ ပေးလိုက်သည်ကို ရွေးဖို့ ခက်နေခြင်းဖြစ်၏။ ဦးစိန်မော်က အယ်လီလုပ်ရမှန်း မသိ၍ ထိုကိစ္စကို အာရုံပြုပြီး ဘုန်းကြီးပေးထားသည့် ဂါထာကို အကြိမ်တစ်ထောင်ရွတ်၏။ ရွတ်ရင်း အသံကန်ခု ကြားရ၏။ လူတစ်ယောက်၏ နာမည်ဖြစ်၏။ စုံစမ်းကြည့်သောအခါ ထိုကိစ္စမျိုးကို လုပ်ကိုင်တတ်သူဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။ သို့နှင့် မော်တော်ကား ရွေးသည့်ကိစ္စ ပြေလည်သွား၏။

တတိယအရေးကိစ္စကံ ဦးစိန်မော်ကိုယ်တိုင် အင်္ဂလန်သွား
 ချင်သည့်ကိစ္စဖြစ်၏။ ဇနီးကအင်္ဂလန် ရောက်သွားပြီး သမီးနှစ်
 ကဲ့ကွာနေခဲ့တာကြာလို့ သမီးကိုလည်း တွေ့ချင်၏။ သို့သော်
 လေယာဉ်လက်မှတ် ပို့ပေးရန်အတွက်မူ သမီးသံမက်တို့အား
 အပူမကပ်ချင်။ သို့အတွက် ဘုန်းကြီးပေးသည့် ဂါထာကို
 အကြိမ် ၈၄၀၀၀ ရွတ်ဆိုရန် အဓိဋ္ဌာန်၏။ နေ့ရော ညဉ့်ရော
 ထိုဂါထာကိုရွတ်၏။ အဓိဋ္ဌာန် မပြည့်မီမှာပင် ရုံးအမိန့်တစ်ခု
 ထွက်လာ၏။ ဦးစိန်မော်တို့၏ ရုံးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်သည့်
 ဆွေးနွေးပွဲ (ဆီမီနာ) တစ်ခုကို တက်ရန်အတွက် ဦးစိန်မော်
 အား အင်္ဂလန်သို့ စေလွှတ်ရန်ရှေးချယ်လိုက်သည့် အမိန့်ဖြစ်၏။

ဦးစိန်မော်အား ဘုန်းကြီးပေးသွားသော ဂါထာကား -
 “ဒီဝါတပသိအာဒိစ္စော၊ ရတ္ထိမာဘာတိစန္ဒိမာ။
 သန္ဓုဒ္ဓေါခတ္ထိယောတပသိ၊ ဈာယိတပသိဗြဟ္မဏော။
 အထသဗ္ဗမဟောရတ္ထိံ၊ ဗုဒ္ဓေါတပသိတေဇသာ”

အဓိပ္ပာယ်မှာ-

“နေမင်းသည် နေ့အခါသာ တင့်တယ်၏။
 လမင်းသည် ညဉ့်အခါ၌သာ တင့်တယ်၏။
 မင်းသည် မင်းမြောက်တန်ဆာဆင်မှသာလျှင် တင့်တယ်၏။
 ဗြာဟ္မဏသည် ဈာန်ဝင်စားမှသာလျှင် တင့်တယ်၏။
 ဗုဒ္ဓသည် တန်ခိုးဖြင့် နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး တင့်တယ်၏”

နေမင်း၊ လမင်း၊ လူမင်းနှင့် ဗြာဟ္မဏတို့ထက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
 သည် ပို၍ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးပြီး ပို၍ တင့်တယ်သည်ဟူသော

သစ္စာ စကားကို အသုံးပြုထားခြင်း ဖြစ်၍ ထိုဂါထာသည် အစွမ်းထက်မြက်ခြင်း ဖြစ်ပေသတည်း။

(မြတ်မင်္ဂလာအတွဲ ၂၊ အမှတ် ၁၊ ၁၉၈၆ ခု၊ ဇူလိုင်လ ထုတ် စာစောင်တွင်ပါရှိသည့် ‘မောင်မြသင်း၏ ဘုန်းကြီးပေးသော ဂါထာ’ကို မှီငြမ်းပြုပါသည်။)

ခေတ်သစ်တွင် သစ္စာဖြင့် မိုးရွာစေခြင်း

မြန်မာ့သာသနာ သမိုင်းတွင် ပရိယတ္တိနှင့် ပဋိပတ္တိ နှစ်ရပ် လုံး၌ နေလို လလို ထင်ပေ ကျော်စောခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် တစ်ဦးမှာ လယ်တီဆရာတော် ဦးဉာဏဓဇ ဖြစ်၏။ ပိဋကတ် သုံးပုံကို ချောက်ချားအောင် တတ်မြောက် သဖြင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့နှင့် ဒီလစ်ပိဋကတ္တယ ပါရဂူဘွဲ့တို့ကို ဆက်ကပ်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ‘ဒီလစ်’ ဆိုသည်မှာ ‘စာပေပါရဂူဘွဲ့’ ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်ဘုရင်မက ချီးမြှင့်သောဘွဲ့ ဖြစ်၏။ ဆရာတော် သည် ဒီပနီ စသည့် ကျမ်းစာအုပ် ၁၀၀ ကျော်ကို ရေးသား ပြုစုခဲ့၏။

ဆရာတော်သည် စာသင်သား သံဃာ တစ်ရာခန့် ရှိသည့် လယ်တီကျောင်းတိုက်၏ပင်တိုင်စာချဆရာတော်ဖြစ်၏။ ညဉ့်လုံး ပေါက် မတ်တတ်ရပ်ကာ စာရေးလေ့ ရှိသဖြင့် ရေနံဆိပ်ပုံးတွင် မီးစာထပ်၍ မီးခွက်အဖြစ် ထွန်းပေးထားရ၏။ နွားမေတ္တာစာ များ ရေး၍ တစ်ပြည်လုံးသို့ နှိုးဆော်၏။ နယ်တကာသွက်၍ တရားဟော၏။

ထို့ အပြင် မုဒ္ဒာမြို့ လယ်တီကျောင်းတိုက်သံဃာတော်များ အတွက် တစ်မြို့လုံး လှည့်လည်ကာ ဆွမ်းခံပေး၏။ ဆွမ်းခံကြစဉ်

တံမြက်စည်း၊ ရေအိုးနှင့်သပိတ်တို့ကိုနေ့စဉ်သယ်ဆောင်သွား၏။
စေတီပရိဝုဏ်များကို လှည်းကျင်း၍ သောက်ရေအိုးများကို ရေ
ဖြည့်၏။ မထေရ်ကြီးများ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်းတိုက်များ၌
ကုဋ္ဌီ ရေဖြည့်၏။ ကနုတံဆေး၏။ ရေခပ်၏။ တံမြက်လှည်း၏။

“လယ်တီဘုန်းကြီး၊ ဒီလိုမလုပ်ပါနဲ့၊ တော်လေဘက်ပါပြီ”
ဟု အချို့ ဘုန်းကြီးများက အားနာလှ၍ တားကြရာ....

“တပည့်တော်ကို သနားရင် ခွင့်ပြုပါ။ တစ်သံသရာလုံး
တပည့်တော်ရဲ့ လက်တွေ့ ခြေတွေဟာ သားကျွန် မယားကျွန်
ဖြစ်ခဲ့ရတယ်၊ သည်ဘဝမှာဖြင့် သံဃာ့ကျွန် သာသနာ့ကျွန်အမှု
ပြုခွင့်ပေးကြပေ ”ဟု ပြန်လည် လျှောက်ထားပြီး ဝတ်ဖြည့်မြဲ
ဖြည့်တော်မူ၏။

ပို၍ ထူးခြားသည်မှာ သံဃာတစ်ရာခန့် ရှိသည့် လယ်တီ
ကျောင်းတိုက်ကြီးတွင် နေ့စဉ်ပင်လျှင် နံနက် လေးနာရီမထိုးမီ
ကုဋ္ဌီ အိမ်သာများနှင့်တကွ ရေအိုးမှန်သမျှရေပြည့်နေခြင်း ဖြစ်
၏။ သံဃာအချင်းချင်း မေးမြန်းကြရာ မည်သမျှရေဖြည့်သည်ဟု
မဆိုချေ။ သို့အတွက် သန်းခေါင်ကျော်လောက် စောင့်ကြည့်ကြ
ရာ သင်္ကန်းကိုတန်းပေါ်တင်ထားလျက် အားကြီးမာန်တက် ရေ
ခပ်ဖြည့်နေသည့် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကို တွေ့ကြလေ၏။

“ဆရာတော်ဘုရား.... တပည့်တော်တို့ ရေခပ် ဖြည့်ပါမယ်၊
ဆရာတော်ခပ်တဲ့ရေကို မသုံးဝံ့ပါဘုရား” ဟု သံဃာများက
လျှောက်ထားကြ၏။

“တပည့်တို့.... အားမနာကြနဲ့၊ သုံးသာသုံးကြ၊ ငါ့ကို သံဃာ့
အလုပ်အကျွေးလုပ်ခွင့်ပေးကြပါ။ ဒီခန္ဓာကိုယ်အငှားနွားကြီးကို

ငါ တန်အောင်ခိုင်းပါရစေ၊ ငါ့ရဲ့ နိဗဒ္ဒသံသဝတ်ကို ဆက်ဖြည့်
ခွင့် ပေးကြပါ”

ဤသို့ အနှစ် ၂၀ ကျော် ရေဝတ်၊ တံမြက်ဝတ်၊ ဆွမ်းခံဝတ်
စသည်တို့ကို မှန်မှန်ပြုလုပ်ခဲ့ရာ အရေးကြုံလာသည့်အခါများ၌
သစ္စာပြု၍ မိုးရွာသွန်းစေနိုင်ခဲ့၏။ ကပ်ဆရာက များကိုနှိမ်နင်းနိုင်
ခဲ့၏။ မီးဘေး၊ ဘီလူးဘေး စသည်တို့ကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်ခဲ့၏။

၁၂၅၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်မြို့ ဝိပဿနာကုန်း တောရ၌ ဆရာ
တော် ဝါဆို၏။ ထိုနှစ်၌ ဟင်္သာတမြို့နယ်တွင် နောက်မိုးမသိမ်း
သဖြင့် လယ်ကေ များစွာပျက်စီးရမည့် ကပ်ဘေးကြီးနှင့် ကြုံရ
၏။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဧရာဝတီမင်းကြီး ‘မက်ကဆွဲ’ က
ဆရာတော်ကို ပင့်ဆောင်စေ၏။ ဆရာတော်သည် ရေအလှူနိဗဒ္ဒ
ဝတ်ကြီးကို ဆင်ခြင်၍ သစ္စာပြုတော်မူ၏။ မိုးနုတ်သား၊ လေ
နုတ်သား စသည်တို့ကိုလည်း မေတ္တာပို့တော်မူ၏။ သဘောဖြင့်
ကြွတော်မူရာ ဟင်္သာတ မြို့သူမြို့သားများက ကမ်းလုံးညွတ်မျှ
ကြိုဆိုကြ၏။ သဘောကျောက်ချပြုံး ဆိုက်ကပ်မည်ရှိစဉ် ရုတ်
တရက် မိုးဆင်၍ ရွာသွန်းချရာ တစ်နာရီခန့် ကြာ၏။ သဘော
သည် ကျောက်ချပြုံး ဆိုင်းငံ့နေရ၏။ လူတိုင်း အံ့ဩ၍မဆုံး
ဝမ်းမြောက်၍မဆုံး ဖြစ်ကြရ၏။

ထိုအချိန်မှ စ၍ မိုးခေါင်သော အရပ်ဒေသများအတွက်
‘မိုးပရိတ်၊ မိုးကမ္မဝါ၊ မိုးအမိန့်တော်ပြန်တမ်းများ’ ရေးသား
ကာ မိမိ၏ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ မေတ္တာ၊ သစ္စာတို့၏စွမ်းအား
ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် မိုးရွာသွန်းစေခဲ့၏။

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အခြေခံထားသည့် မေတ္တာနှင့်
သစ္စာတို့၏ စွမ်းအားကား သဘာဝစွမ်းအားများကိုပင် ပြုပြင်
ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်း ရှိပေစွတကား။

ရမည်းသင်းခရိုင် ညောင်လွန်တောရတိုင် သီတင်းသုံးတော် မူသည့် မေဓာဝီ ဆရာတော် (၁၂၂၉ - ၁၂၉၅) သည်လည်း သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံပြီး မေတ္တာ သစ္စာတို့ဖြင့် မိုးရွာသွန်းစေနိုင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပေ၏။

၁၂၉၀ ပြည့်နှစ်လောက်တွင် ညောင်လွန်တောရ၌ သံဃာ တော် ၁၃၀ ကျော်ရှိရာ ဂေါစရဂါမ်ရွာများ၏ အင်အားနှင့် မမျှမတအောင် ရှိနေ၏။ ထိုအချိန်၌ ညောင်လွန် ဂေါစရဂါမ် ရွာများ၌ မိုးအသင့်အတင့်ရပြီး သီးနှံများ ဖြစ်ထွန်းသော် လည်း အခြားပတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှာ မိုးခေါင်၍ သီးနှံမစိုက် ပျိုးနိုင်ကြချေ။

သို့အတွက် မိုးခေါင်သည့်ကျေးရွာသားများက ညောင်လွန် ဂေါစရဂါမ်ရွာသားများကို ‘ရှင်တို့ရွာမိုးကောင်းမှာပေါ့အေ၊ ညောင်လွန် ကျောင်းတိုက်ကြီး ရှိနေတာကိုး’ ဟု စကားနာ ထိုးကြ၏။ ဆရာတော်အား ‘မိုးကောင်းတောရကိုယ်တော်ကြီး’ ဟုပင် ခေါ်ကြ၏။

တစ်နှစ်၌မူ ညောင်လွန်ဂေါစရဂါမ် ရွာများ၌ပင် အချိန်မီ ရေမရ၍ ဒုက္ခရောက်နေကြ၏။ ထိုအခါ ညောင်လွန်တောရဆရာ တော်သည် ညဉ့်ဘုရားဝတ်ပြုအပြီးတွင် သံဃာတော်များအား

“ဦးပဉ္စင်းတို့၊ သတ္တဝါတွေ မိုးခေါင်လို့ အလွန်သနားစရာ ကောင်းနေပြီ၊ မပေါ့ကြနဲ့၊ သီလကို အထူး သုတ်သင်ကြပါ၊ မိုးနတ်သားက အစ သတ္တဝါ အားလုံးကို မေတ္တာဘာဝနာ အထူးပို့ သကြပါ’ ဟု နှိုးဆော် တိုက်တွန်းတော်မူ၏။

တစ်နေ့သောညတွင် ဂျိုးအင်းရွာသို့ ဆရာတော်ကြွသွားပြီး ရွာသူရွာသားအားလုံးကို တရားနာခေါ်၍ ငါးပါးသီလကို တင်းတင်းရင်းရင်း စောင့်ထိန်းစေ၏။

ထို့နောက် သံပြိုင်ပေတ္တာပို့ပြီး ဆုတောင်းစေ၏။

“သဗ္ဗေသတ္တာ ဒုက္ခာမုစ္စန္တု၊ သမ္မာဒေဝါပဝဿတု-
သတ္တဝါအားလုံး ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ မိုးကြီးသည်း
စွာ ရွာပါစေ”

ထိုနေ့ည၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလေသတည်း။

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင် ဇနကာဘိဝံသ သည် ၁၃၃၆ ခုနှစ်၌ မန္တလေးမြို့ကြီးတွင် အံ့ဖွယ်သရဲသဲသဲမဲမဲ မိုးရွာသွန်းစေခဲ့၏။ ထိုနှစ်၌ ကဆုန်လကတည်းကစ၍ အမရပူရ မြို့နယ်နှင့်တကွ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ မြစ်ငယ်၊ တံတားဦး စသည် တို့၌ မိုးခေါင်နေ၏။ ထုသိဥတု ပူပြင်းလွန်း၍ လူအပေါင်းတို့ အနေခက်လာကြ၏။ ထောက်ဘယများ ထူပြောလာကြ၏။ အထူးသဖြင့် ဝမ်းထောက် စတင်ဖြစ်ပွားလာသဖြင့် လူအသေ အပျောက်များပင် ရှိလာကြ၏။

ထိုအခါ အမရပူရမှ လူကြီးလူကောင်းများက မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ထံ ထောက်လာပြီး လျှောက်ထားကြ၏။

“ဆရာတော်ဘုရား... ဤမြို့နယ်အတွင်းမှာ မိုးခေါင်တာကို ထကြောင်းပြုပြီး ထောက်ဘယတွေ ထူပြောလာပါတယ်၊ လူအပေါင်းတို့လဲဆင်းရဲဒုက္ခထောက်နေကြပါတယ်၊ သံဃာတော်များ၏ပေတ္တာဖြင့် ပုရိတ်တရား ချီးမြှင့်ပေးတော်မူပါဘုရား”

ဆရာတော်က သဘောကျ၍ မိန့်တော်မူသည်မှာ-

“သံဃာတော်ငါးရာ မြို့တွင်းအနွံလှည့်လည်ပြီးပရိတ်တရားကို ချီးမြှင့်မယ်၊ ခြေကျင်ကြွရင် မြို့အနွံလဲမကြာနိုင်၊ သံဃာများလဲ ပင်ပန်းလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် တစ်စီးလျှင် သံဃာငါးဆယ် ဆံ့ တဲ့ ကားကြီး ၁၀ စီး စီစဉ်ပေးကြပါ”

သံဃာငါးရာတို့ကိုတင်ဆောင်ထားသော အမိုးဖွင့်ကားကြီးများသည် မြို့တွင်းအနွံ တဖြည်းဖြည်း လှည့်ပတ်သွားရာ တစ်မြို့လုံးကိုပရိတ်သံလွှမ်းမိုးသွား၏။ မြို့တစ်ဝက်ခန့်လှည့်ပတ်မိသောအခါ အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ မိုးသားတွေအုံ့ဆိုင်ရီမှောင်လာကြပြီးလျှင် အုန်းအုန်းခြိမ်းခြိမ်း ဂျိုးဂျိုးဂျိမ်းဂျိမ်း မိုးလှိုင်း၍ ရွာသွန်းလေတော့သည်။

သံဃာတော်များလည်း အားတက်လာကြကာ မိုးသဲသဲမဲမဲထဲတွင်ပင် ရဲ့ရဲ့စိုသော သင်္ကန်းတို့ဖြင့် မြို့တွင်းအနွံ၊ ရပ်ကွက်အနွံ ဖြန့်၍ ပရိတ်တရားကို ရှုတ်ဆိုကြလေ၏။

ဆရာတော်က ပရိတ်ရှုတ်ကြသော သံဃာတော်များအား “ဒကာ ဒကာမများအပေါ် လိထိခိုက်ခိုက် မေတ္တာထားပြီး ရှုတ်ကြပါ” ဟု မှာကြားခဲ့၏။ ပရိတ်တရားများကား ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတို့၏ ဂုဏ်တော်များအပေါ် အခြေခံသည့် သစ္စာစကားများသာတည်း။ မေတ္တာနှင့်သစ္စာတို့၏အံ့ချီးဖွယ်ရာ အောင်မြင်မှုကြီးပေတကား။

ကပ်ဆိုးကြီးများကို သစ္စာဖြင့်ကျော်လွှားခြင်း

ရေသည် အပင်လောကနှင့် သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ အသက်ပြုပေး၏။ မိုးခေါင်လျှင် အပင်များ မရှင်သန်၊ ကောက်ပဲသီးနှံ

များမဖြစ်ထွန်း၊ ထိုအခါ အစာရေစာပြတ်တောက်ပြီးငတ်မွတ်
ခေါင်းပါးသည့် ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓာရက်စိတ် ဆိုက်ရောက်၏။ အာဟာရ
ချို့တဲ့လျှင် ကိုယ်ခံအားညံ့ရှင်းသဖြင့် ရောဂါနာရီကပ် ဟု ခေါ်
သည့် အနာရောဂါ ဘေးဆိုးကြီးလည်း ခိုဆိုက်ရောက်လာ၏။
စားစရာမရှိသည့်အခါ လူယက်တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မှုများလည်း
ဖြစ်ပေါ်လာကြသဖြင့် သတ္တန္တရကပ် ဆိုက်ရောက်လာ၏။

ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကြီး၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
စည်ပင်ဝပြောလှသော ဒေသလီဗြည်တွင် မိုးခေါင်လေရာ
အစာရေစာငတ်မွတ်သောကြောင့် ဆင်းရဲသားများစွာသေဆုံး
ကြရ၏။ လူသေကောင်တို့ကို မြို့ပြင်၌ စုန်ပစ်ထားကြရာ အပုပ်
နံ့ ကိုရသဖြင့် အလူးသဘက်များသည် မြို့တွင်းသို့ဝင်၍ လူတို့ကို
ဖမ်းစားနှိပ်စက်ကြကုန်၏။ သို့အတွက် နောက်ထပ် လူများ
သေကျပျက်စီးကြရပြန်၏။ ထိုအတွင်း ပလိပ်ရောဂါ ဆိုက်
ရောက်လာသဖြင့် လူတို့ပြုန်းလှမတတ် သေဆုံးပျက်စီးကြ
ကုန်၏။

ဤကပ်ဆိုးကြီးများကို မည်သို့ ကျော်လွှားနိုင်အံ့နည်း။
လိစ္စင်မင်းများစုရုံးတိုင်ပင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပင့်ဖိတ်ကြ
၏။ သစ္စာရှင်၊ မေတ္တာရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်
ဝေသာလီမြေပေါ်တွင် ခြေတော်ချပိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
ထူးကဲသောမိုးကြိုးသည် လျှပ်စစ်၊ လျှပ်ပန်းနှွယ်များယှက်သန်း
လျက် ထစ်ချုန်းမြည်ဟည်းကာ သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလေ
သတည်း။

ထိုစိုးရေအလျဉ်တို့သည် လူစိုးများနှင့် လူသေကောင်များ

ကို ဆောင်ယူကာ ဂင်္ဂါမြစ်အတွင်းသို့ စီးဆင်းကြကုန်၏။
ဝေသာလီမြေပြင်တစ်ခုလုံးသည် စင်ကြယ် သန့်ရှင်းသွားလေ-
တော့၏။

ဝေသာလီပြည်တွင်းသို့ မြတ်စွာဘုရားကြွဝင်တော်မူသော
အခါ သိကြားမင်းအမှူးပြုသော တန်ခိုးကြီးနတ်များ၊ အခြား
သောနတ်များနှင့် ဗြဟ္မာများတို့ စုရုံးရောက်ရှိလာကြသဖြင့်
ဘီလူးသဘက် အများစုတို့သည် တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးကြလေ-
ကုန်၏။ သို့သော်ဘီလူးသဘက်အနည်းစုမှာ အမှိုက်ပု၊ နံရံကြား
စသည်တို့၌ ခိုကပ်ပုန်းအောင်းနေကြသေး၏။

ဘုရားရှင်သည် အရှင်အာနန္ဒာအား ရတနသုတ်ကို သင်
ပေးတော်မူပြီးလျှင် လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့နှင့်တကွ မြို့ရိုးသုံးခုတို့၏
အကြား၌ ရွတ်ဆိုရန် မိန့်တော်မူ၏။ အရှင်အာနန္ဒာသည်
မြတ်စွာဘုရား၏ သပိတ်တော်ကို ပရိတ်ရေ အပြည့်ထည့်
ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ပါရမီတော်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်
များကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့လျက် ဝေသာလီမြို့ရိုးသုံးခုတို့၏
အကြား၌ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး ရတနသုတ်ကို ရွတ်တော်မူ၏။

“ယာနီဇဘူတာနီ” အစချီသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသည်မှစ၍
အထက်သို့ပျက်သော ပရိတ်ရေသည် ဦးစိုက်ပန်းအလားကောင်း
ကင်ဖြင့်သွား၍ သူနာတို့၏ကိုယ်ပေါ်၌ ကျရောက်လေ၏။ ရေ
ပေါက်ကျသည့်ခဏ၌ပင် အနာရောဂါများ ပျောက်ကင်းကြ
ကုန်၏။

“ယံကိဉ္စိဝိတ္တံ” အစချီသည့် ဂါထာကို ရွတ်သည်မှစ၍
အထက်ဝန်းကျင်သို့ ဖျန်းပက်လိုက်သော ရေပေါက်တို့သည်
ခိုကပ်ပုန်းအောင်းနေကြသည့် ဘီလူးသဘက်များပေါ်သို့ကျ
ရောက်သဖြင့် ဘီလူးသဘက်များ ထွက်ပြေးကြလေကုန်၏။

နံနက်မိုးသောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီမြို့
လယ်ကောင် လွတ်ရုံးခန်းမဆောင်၌ ဝေသာလီ ပြည်သူပြည်
သား ဗိုလ်လူများနှင့်တကွ နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာတို့အား
ရတနာသုတ်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ သတ္တဝါ ရှစ်သောင်း
လေးထောင်တို့သည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရ၍ ကျွတ်တမ်းဝင်ကြ
ကုန်၏။

ထိုနေ့မှစ၍မြတ်စွာဘုရားသည် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်ရတနာသုတ်
ကို နေ့စဉ်ဟောတော်မူရာ နေ့စဉ်ပင်လျှင် ရှစ်သောင်း လေး
ထောင်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ကျွတ်တမ်းဝင်ကြကုန်၏။
ဝေသာလီပြည်သည်လည်း အစာငတ်မွတ်သည့်ဘေး၊ အနာရော
ဂါဘေး၊ ဘလူးဘေးတို့မှ ကင်းဝေးလျက် စည်ပင်ဝပြော
လာလေ၏။

“ဘယာဥပဒ်၊ သတ်ဖြတ်ခန္ဓာ၊ ဒုဗ္ဘိက္ခာနှင့်၊ ရောဂါ
ပျက်စီး၊ မှူးကြီးထွေရာ၊ တွေ့ရောက်လာသော်၊ ယာနိဓဘူ
တာ၊ ရတနာဟု၊ တေဇလျှိုထိပ်၊ သုတ်ပရိတ်ကို၊ စိတ်
သစ္စာပြု၊ ရွတ်မှုမှန်စွာ သုံးကြိမ်ခါတည်း။”

ရတနာသုတ်တော်သည် အံ့ချီးဖွယ်ကောင်းအောင် အစွမ်း
ထက်ရခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အဓိကအကြောင်းမှာ
ထိပ်ထန်း သစ္စာစကားများနှင့် ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်တော်များ
ပါဝင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

“ဤလူ့ပြည်၌လည်းကောင်း၊ နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်ပြည်၊ နတ်
ပြည် စသည်တို့၌ လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော
ရတနာမျိုးစုံတို့ ရှိကြကုန်၏။ ထိုရတနာတို့တွင် မြတ်စွာဘုရား
နှင့် တူမျှသော ရတနာသည် မရှိ၊ မြတ်စွာဘုရားသော်သာ
လျှင် လောကီရတနာအပြာပြာတို့ထက် ကောင်းမြတ်သော

ရတနာကြီးဖြစ်တော်မူ၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတို့အား ဘေးရန် ပျောက်ကင်း ချမ်းသာ အေးမြ ခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။”

ထို့ အတူနိဗ္ဗာန်၊ အရဟတ္တမဂ်သမာဓိ၊ အရိယာသံဃာတော် စသည်တို့သည် လောကီရတနာ အဖြာဖြာတို့ထက် သာလွန်း ကောင်းမြတ်သော ရတနာကြီး ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို သစ္စာ ဆိုကာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ဘေးဘယဝေးကွာ၍ ချမ်းသာ ကြစေရန် ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့ သထားပေ၏။

ရတနာသုတ်နှင့်တကွ ပရိတ်တရားတော်များ၊ ကမ္မဝါစသည့် ဗုဒ္ဓမန္တတော်များသည် ကပ်ရောဂါများနှင့် မကောင်းဆိုးဝါး အန္တရာယ်များကို နှိမ်နင်းကာကွယ်ရန်အတွက် ခေတ်အဆက်ဆက် အရေးပါခဲ့ကြ၏။ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၀ ပြည့်နှစ်မှ စ၍ အထက်အညာတစ်ခွင်တွင် ကာလဝမ်းရောဂါ၊ ပလိပ်ရောဂါ စသော ကပ်ရောဂါဆိုးများ ဖြစ်ပွားလာရာ လယ်ထိ ဆရာတော်ဘုရားသည် ဗုဒ္ဓမန္တန်တော်များ၏ အကူအညီဖြင့် ထိုရောဂါများကို အမြို့မြို့အနယ်နယ်၌ အောင်မြင်စွာ နှိမ်နင်း ပေးနိုင်ခဲ့၏။

ညောင်လွန်တောရ ဆရာတော်၊ ဝံသာနုခေတ်က ဘေးမဲ့ ဆရာတော်၊ ယခုလက်ရှိ နယ်ခြား တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော် ဦးဥတ္တမသာရ စသည်တို့သည်လည်း ပရိတ်တရား၊ မေတ္တာတရား စသည်တို့ဖြင့် သတ္တဝါများ ချမ်းသာကြရန် ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူကြခဲ့၏။

တောင်တန်းသာသနာပြုဆရာတော်၏ စွမ်းဆောင်ချက်
ဆရာတော်ဦးဥတ္တမသာရသည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ လက်ထက်မှ စ၍ ယနေ့အထိချင်း၊ ကချင်၊ နာဂတောင်တန်းများ၌လှည့်လည်

၍ သာသနာပြုတော်မူခဲ့ရာ သာသနာပြုခဲ့သောကာလမှာ နှစ် ၅၀ ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်၏။ သက်တော်မှာ ၇၈ နှစ်သို့ပင် ရောက်ခဲ့လေပြီ။

ဆရာတော် ပရိတ်ရွတ်ဆိုသည့်အခါ ပရိတ်ရေဆူပွက်၏။ ထိုပရိတ်ရေကို ယုံယုံကြည်ကြည်သောက်ဆုံးသူများသည် ရောဂါပျောက်ကင်းကြ၏။ ရန်ကုန် ပုဇွန်တောင်မှ အစာအိမ်ကင်ဆာရောဂါသည်တစ်ဦးသည် ပရိတ်ရေ သောက်သဖြင့် ရောဂါပျောက်ကင်းသွားကြောင်းဆရာတော်အား လျှောက်ထား၏။

မနုပြုမြို့ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ပက်တန်းရွာတွင် မြေအကိုက်ခံရသူတစ်ဦးသည် အဆိပ်မှုန်ပြုံး မျက်စိမဖွင့်၊ စကားမပြောနိုင်၊ အိပ်ရာထဲ၌ လဲနေ၏။ ဆရာဝန်က သွေးစစ်ကြည့်သည့်အခါ သွေးဆုတ်နေကြောင်း တွေ့ရ၏။ ‘ပရိတ်ရေတိုက်ပါ’လို့ အကြံပေးသဖြင့် ပရိတ်ရေတိုက်၏။ မျက်စိပွင့်လာ၏။ နောက်ရက်တွင် ဆုတ်နေသော သွေးများ ပျံ့မှန်ဖြစ်လာ၏။ ၃ ရက် ကြာသည့်အခါ မြေဆိပ် ကင်းရှင်းသွား၏။

ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၌ အသက် ၆၀ ကျော် အစာအိမ်ကင်ဆာရောဂါဖြစ်နေသူ အမျိုးသမီးလူနာတစ်ဦးကို ၅-၂-၈၈ ရက်နေ့တွင် ခွဲစိတ်ကုသရန် ရက်ချိန်ပေးထား၏။ လူနာက အားနည်းနေသည့်အတွက် သူ့အား သွေးသွင်းပြီး ခေတ္တအနားပေးထား၏။ ထိုစဉ် လူနာသည် တောင်တန်းသဲသာပြု ဆရာတော်နှင့် ဆုံတွေ့သဖြင့် မိမိခွဲစိတ်ကုသခံရမည်ကို စိုးရွံ့ကြောင်း လျှောက်ထား၏။

“ပရိတ်ရေသောက်ပါ၊ ပျောက်ကင်းချမ်းသာသွားမှာပင်၊ ဆေးရုံတက်ပြီး ပခွဲရပါဘူး၊ စိတ်ချပါ၊ ဘုန်းကြီးကလဲ မေတ္တာ

ပို့ပေးနေမယ်” ဟုစိတ်ချမ်းသာအောင်ဆရာတော်က အားပေးစကားပြောကြား၏။ လူနာသည် စိတ်အားတက်လာပြီး ပရိတ်ရေကို သောက်၏။ ခွဲစိတ်ရန် ချိန်းထားသည့်နေ့တွင် ဆရာဝန်များ စမ်းသပ်ကြ၏။ ရောဂါရှာဖွေ၍ မတွေ့တော့ချေ။

“ရောဂါ မရှိတော့ဘူး ခွဲစိတ်ကုသဖို့ မလိုတော့ဘူး၊ ဆေးရုံက ဆင်းနိုင်ပြီ”

သုမားတော် ဆရာဝန်ကြီး ဦးစံတင်နှင့် ဆရာဝန်များက အံ့အားသင့်ကြကာ လူနာအား ရောဂါပျောက်ကင်းပြီ ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားလိုက်ကြ၏။ ပရိတ်ရေကြောင့် ရောဂါပျောက်ကင်းခဲ့ကြောင်းကို သိရှိကြသည့်အခါ ဆရာဝန်များကလည်း ပရိတ်ရေကို တောင်းယူကြ၏။

မိခင်နှင့် ကလေး အသက်ရှင်ရေး

ချင်းတောင်ပေါ်က ရွာတစ်ရွာတွင် အမျိုးသမီး တစ်ဦး မီးမဖွားနိုင်သဖြင့် သူ့ ခင်ပွန်းက ဆရာတော်အား လာလျှောက်ထား၏။

“သခင်ကြီး၊ ကလေးက ကန့်လန့်ခံနေလို့ ကျုပ်မိန်းမ မီးမဖွားနိုင်ဘာ သုံးရက်တောင်ရှိပြီ၊ ဆေးခန်းကရော၊ လက်သည်ကရော မတတ်နိုင်ကြတော့ဘူး၊ အိမ်လိုက်ပြီး ကြည့်ပါဦး”

ဘုန်းကြီးဟူသည်မှာ ဆေးဆရာမဟုတ်သော်လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူများအား ကူညီနိုင်သလောက် ကူညီပေးရမည်ဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့်တောင်ပေါ် ဒေသလိုအားကိုးရာမဲ့သည့် ဒေသများ၌ လူအပေါင်းတို့၏အားထားစရာဖြစ်ထိုက်ပေ၏။ ဆရာ

တော်ဘုရားတို့တွင် အားကိုးလောက်သည့် သီလဂုဏ်၊ သမာဓိ
ဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့ ရှိနေသည်မှာလည်း ဝမ်းသာစရာပင်ဖြစ်၏။

တောင်တန်းဆရာတော်သည် ချင်းဒကာနှင့် လိုက်သွား၏။
သို့သော်အိမ်ထဲသို့မဝင်ချေ။ အိမ်အပြင်ကသစ်ပင်တန်း၌နေခဲ့၏။

“ကဲ...မင်း ရေတစ်ခွက်ယူပြီး ပြန်လာခဲ့”

ရေခွက်ကိုင်ပြီး ဆရာတော်သည် မေတ္တာပရိတ်ကို ရွတ်၏။
ထို့နောက်အင်္ဂုလိမာလသုတ်ကို ၇ ခေါက်ရွတ်၏။

“ဒီဆေးကို ယုံယုံကြည်ကြည်သောက်လို့ ပြော၊ ပြီးတော့
ဒီရေခွက်ကို ကြိုးတန်း အဝတ်တန်းအောက်က ယူမသွားနဲ့”

ထိုအမျိုးသမီး မကြာမီ မီးဖွားနိုင်သဖြင့် ဆရာတော်အား
ကျေးဇူးတင်မဆုံးရှို့ကြ၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဆရာတော်သည်ချင်း
အမျိုးသမီးများ မီးဖွားမည်ပြုတိုင်း အင်္ဂုလိမာလသုတ်ကို တွင်
တွင် ရွတ်ပေးရလေတော့၏။ အလွန်ဝေးလံသည့်ရွာများကပင်
လာရောက်ကာ ပရိတ်ရေ တောင်းခံကြ၏။

မေတ္တာကဓုကာ ကြီးကြီးဖြင့် စေတနာပါပါလုပ်
လျှင် ပရိတ်ရေ အစွမ်းထက်ကြောင်းကို ဆရာတော်
လက်တွေ့ပြလိုက်ခြင်းပေတည်း။

ဆရာတော်သည် မြေပြန့်သို့ ဆင်းလာသည့် အခါ၌လည်း
သတ္တဝါများကို နည်းပေးရသည်သာဖြစ်၏။ ရန်ကုန်မြို့လယ်မှ
အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည်အသားဝါရောဂါဖြစ်ပြီး အဖျားတက်
နေ၏။ ပီးလည်း မဖွားနိုင်ဖြစ်နေ၏။ သို့အတွက် ဆရာဝန်က
လူနာရှင်အား ပေး၏။

“လူကြီးအသက်ကိုယူမလား၊ ကလေးအသက်ကိုယူမလား။ နှစ်သက်စလုံး ရဖို့တော့ မလွယ်ဘူး”

ထိုအခါစိတ်ဆွေတစ်ယောက်က တောင်တန်းဆရာတော်၏ ပရိတ်ဇေကိုပေး၏။ လူနာကအားကိုးတကြီးဖြင့်ယုံယုံကြည်ကြည် သောက်၏။ မကြာမီ ချမ်းချမ်းသာသာ မီးပွား၏။ မိခင်ဇရာ ကလေးပါ ကျန်းကျန်းမာမာရှိကြလေ၏။

ကမာရွတ် လှိုင်မြို့နယ် မရန်းတစ်ပင်ရပ်ကွက်မှ အမျိုးသမီး တစ်ဦးသည် သားအိမ်ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်၍ ဆေးရုံတက်ပြီး ဆင်းလာ၏။ ရောဂါလွန်နေ၍လော မသိ။ အိမ်ထဲ၌ လူမနေနိုင် အောင်နံ့စေ့နေ၏။ သူ့သောက်နေသည့်ဆေးများက အလွန် ပူလွန်းသဖြင့် မနေနိုင်၍ ဆရာတော်၏ ပရိတ်ဇေကို တောင်း ၏။ ပရိတ်ဇေကိုသောက်ပြီးသည့်အခါ အပုပ်နံ့ တို့သည် ယူပစ် လိုက်သလို ပျောက်သွားသည်ဟု မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တစ်ဦးက ဆရာတော်အား လျှောက်ထား၏။

မီးသတ်ပျော်စင်ကြီးပေါ်ကပရိတ်ရွတ်ပွဲ

မီးအန္တရာယ်သည် အလွန်ကြောက်စရာကောင်းသောဘေး တစ်ခုဖြစ်၏။ တောင်တန်း ဆရာတော်ပရိတ်ရွတ်ဆို ပေးခဲ့သည့် မြို့နယ်များစွာ၌ ရွတ်ဆိုသည့်နှစ်တွင်ထူးထူးခြားခြားမီးဘေးမှ ကင်းလွတ်လေ့ ရှိသည်ဟု ကြားသိရ၏။

လားရှိုးမြို့၌မီးအကြီးအကျယ်လောင်နေစဉ်လူတစ်ယောက် က ဆရာတော်၏ ပရိတ်ဇေကို သူ့ အိမ်ပတ်လည်တွင် ပက်ဖျန်း

၏။ ထိုအိမ်ကို မီးကထူးထူးခြားခြား ကွင်းရှောင်သွားသည်ကို လူအများ မြင်တွေ့ကြရ၏။ မြိတ်မြို့တွင် မီးလောင်နေသည့် အခိုက်၌ ရေတစ်ပုဲထဲ ပရိတ်ရေထည့်ပြီး ပက်ဖျန်းလိုက်ရာ မီးငြိမ်းသွားသည် ဆို၏။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဆောင်းအကုန်နေ့အကူးအချိန်တွင် ဆရာတော် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်လာစဉ် မြို့တော်ကြီးကို ခြံကာ မေတ္တာဖြန့်ပြီး မီးမလောင်စေရန် ကရုဏာစေတနာဖြင့် စွမ်းအားရှိသလောက် ပရိတ်တရား ရွတ်ပေး၏။ ရပ်ကွက်အလိုက် ပရိတ်နာပွဲများ ပြုလုပ်ကြ၏။ ဒကာအချို့ စီစဉ်ပေးသည့် အတွက် ဆူးလေစေတီတော်အနီးရှိ ဗဟိုမီးသတ်ဌာန မျှော်စင်ကြီးအပေါ် ထပ်သို့ ဆရာတော်ကြွရောက်ကာ ငါးကြိမ်တိုင်တိုင် ပရိတ်တရားသုတ္တန်များကိုရွတ်ပေးခဲ့၏။ ထိုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ အားလုံး၌ မီးလောင်မှု အထူးနည်းပါးခဲ့၏။

မိုးကို ရွာစေ ရပ်စေ

ဖ-ဆ-ပ-လ ခေတ်ကဖြစ်၏။ ချမ်းတောင် ဖလမ်းမြို့မှာ တပေါင်းလကစပြီး မိုးရွာလေ့ရှိသော်လည်း ဒုတိယဝါဆိုလ အထိမိုးတစ်ပေါက်မျှမကျသေးချေ။ ချင်းအမျိုးသားတို့ကရိုးရာ ဓလေ့အတိုင်း နွားနောက်သွေးဖြင့် မိုးနတ်သားအား ပူဇော် ပသရန်စီစဉ်ကြ၏။ ဆရာတော်ကြားသိသည့်အခါ ၇ရက်ဆိုင်ငံ ရန်မေတ္တာရပ်ခံ၏။ ထို့နောက်မိုးနတ်သား၊ လေနတ်သားတို့ ကအစ တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်၊ စသည်တို့ကိုလည်း

ကောင်း၊ မိုးခေါင်ရေရှားသဖြင့် ဒုက္ခရောက်နေသည့် လူအားလုံး ကိုလည်းကောင်း မေတ္တာပို့၏။ ထို့နောက် မိုးပရိတ် (ငါးရံ၊ မင်းပရိတ်) ကို ဂူခေါက် ၃ ရက် ဆက်ပြီး ရွတ်ဆိုရာ နေပူကျကျ တွင် မိုးပေါက်ကြီးသုံးရက် ဆက်တိုက်ပင် ရွာကျလာ၏။

မိတ္ထီလာနှင့် မြင်းခြံတို့ဘက်၌ မိုးအလွန်ခေါင်သည့်အချိန်တွင် ဆရာတော်ထံ စာအားဖြင့် အကြောင်းကြားလျှောက်ထားကြ၏။ ဆရာတော်က တောင်ပေါ်မှပင် မှန်းပြီး ပရိတ်ရွတ်ပေး၏။ ထို့နောက် ရေဒီယိုက သုံးရက်ဆက်တိုက် မိုးရွာကြောင်း သတင်းကြားရ၏။

တစ်နှစ်တွင်မူ ချင်းတောင်၌ ၃-၄ လ မိုးဆက်တိုက် ရွာနေသဖြင့် တောင်ယာများ မစိုက်ပျိုးနိုင်ဖြစ်နေ၏။ တောင်းသူများ စိတ်ညစ်နေကြ၏။

“ဒါသခင်ကြီးလုပ်တာနေမှာပဲ” ဟု ယူဆပြီး ချင်းဒကာအချို့သည် ဆရာတော်ကျောင်းသို့ လာကြ၏။

တောင်ပေါ်သားများကား အလွန်ရိုးသားကြ၏။ ဆရာတော်သည် မငြင်းသာတော့ဘဲ မိုးနုတ်သား၊ လေနုတ်သားတို့အား မေတ္တာပို့ကာ မိုးရပ်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးရပြန်၏။

ပရိတ်အစွမ်း ထက်မှု မထက်မှု

ထေရဝါဒမြန်မာနိုင်ငံမှာ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးပင် ပရိတ်သုတ္တန်များကို ရွတ်ဖတ်ကြမြဲဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရွတ်ဆိုကြသော ပရိတ်တော်ကထိရောက်အောင် အစွမ်းပြကြ

ဇာယ်၊ ထက်မြက်ကြောင်းပေါ်လွင်ကြတယ်၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရွတ်ဆိုကြသည့်အခါ ထိရောက်အောင် အစွမ်းပြကြောင်း မကြားသိရပါဘုရား၊ အဲဒါ ပုဂ္ဂိုလ်ကခြားနားပါသလား၊ ပရိတ်က ခြားနားပါသလား”

ဆရာတော်အား ဤမေးခွန်းမေးသူမှာ တက္ကသိုလ် ကထိက ဟောင်းရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာနှင့်စာရေးဆရာဦးဆန်းလွင်ဖြစ်ပါ၏

“မေတ္တာစေတနာနှင့် ကရုဏာစေတနာထက်သန်မှုခြားနားသောကြောင့် ပရိတ်သုတ္တန်တရားသည် ဘုရားဟောကြားထားချက်တူပါလျက်ရွတ်ဖတ်ပေးကြရာမှာကောင်းကျိုးသက်ရောက်မှု ခြားနားခြင်းအမှန် ဖြစ်တယ်၊ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်ရှိန်ခြားနားသောကြောင့်လဲ ကောင်းကျိုး သက်ရောက်မှု ပေါ်လွင်သိသာခြင်း ခြားနားနေတာအမှန်ဖြစ်တယ်” ဟု ဆရာတော်ဖြေကြား၏။

မေးလျှောက်သူ ဦးဆန်းလွင်က “စောဒကတက်ရန် မရှိပါ၊ ကျေနပ်ပါတယ်” ဟု ပြန်လျှောက်၏။

ပရိတ်အစွမ်းထက်မြက်ရေးမှာ ရွတ်သူဘက်ကတင်မက နာသုဘက်ကလည်း ခြားနားမှုရှိနေ၏။ ပရိတ်နာသု၊ ပရိတ်ရေသုံးစွဲသူတို့သည် အောက်ပါအချက်သုံးချက်နှင့် ကိုက်ညီရန် လိုသေးသည်ဟု ဆရာတော်ထပ်မံ၍ မိန့်ဆို၏။

- ၁။ မိသတ်၊ ဖသတ်စသော (ပဉ္စာနန္ဒရိယ) ကံကြီးငါးပါး မလွန်ကျူးသူ ဖြစ်ရမည်။
- ၂။ ကံ ကံ၏အကျိုးကိုလက်ခံသူ (သမ္မာဒိဋ္ဌိ) ဖြစ်ရမည်။
- ၃။ အရေးပါဆုံးအချက်က မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ မုခပါဌ် ပရိတ်တရားတော်ရဲ့ အစွမ်းသတ္တိကို တကယ်ယုံကြည်သူ ဖြစ်ရမည်။

အမှန်တရား ဟူသော သစ္စာသည် အစွမ်း ထက်လှ၏။
 သစ္စာကို ယုံကြည်သောစိတ်၌လည်း အနု၌ အစွမ်း သတ္တိရှိ၏။
 မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ စေတနာ၊ ပညာ (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ ဝိရလိ
 (သီလ)၊ သမာဓိ စေတသိက်တို့ကလည်း အလွန် အစွမ်း
 ထက်မြက်ကြ၏။

အစွမ်းထက်သည့်အကြောင်းရပ်များ ပေါင်းဆုံမိကြသော
 အခါ အလွန်တရာထူးခြားဆန်းကြယ်သော အကျိုးတရားများ
 ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်သာတည်း။

မေတ္တာနှင့်သစ္စာတို့သည် ကမ္ဘာလောကကြီးအား မဇ္ဈသက
 နတ်ပန်းထက်မက၊ မိုးပေါ်က ကြယ်တာရာများထက်မက လှပ
 ဘင်းမောစေကြသည်တကား။

ပြောလျှင်မယုံ ကြုံဖူးမှယုံစဖွယ်

စားမရေ ကူးသည့် အဖြစ်ထူးကြီး

သူတော် ချင်းချင်း သတင်းလေ့ လေ့

“ငါ့ပြည်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရာမှာ ရှင်တစ်ဆူနဲ့လူတစ်ယောက် ပဲ ရတယ်”

သာသနာ့ဒါယကာ အင်းဝဘုရင် သာလွန်မင်းတရားက မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ရှင်တစ်ဆူဆိုသည်မှာ ပြည်ပဉ္စင်းကျော် အရှင်ဥပါလိဖြစ်၏ ဤအရှင်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ပညာရည် ထူးချွန်၏။ ရှင်ဘုရင်၏ ချီးပင်ခြင်းကို ခံယူရပြီးသည့်နောက် တိပိဋကဓရဘွဲ့နှင့်မဟာတိပိဋကဓရဘွဲ့တံဆိပ်တို့ကို အလှူခံရရှိ ခဲ့၏။ သို့အတွက် တိပိဋကလင်္ကာရရာဇဂုဏ္ဍဘွဲ့အမည်ဖြင့် သာ လွန်မင်းနှင့်စစ်ကိုင်းမင်းသားတို့ ကိုးကွယ်သည့် နန်းဦးဆရာ တော် ဖြစ်တော်မူ၏။

ဤမင်းဆရာတော်သည် ကောဇာဘက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ပြည့် နှစ်တွင် ပျောက်ကွယ်နေသော မန်းစက်တော်ရာ နှစ်ဆူကို ဈာပေ့ရန် အပော်မျှားနှင့်အတူ ထွက်ခဲ့၏။ နတ်ဘီလူးတစ် ယောက်က ကိုယ်ထင်ရှားပြုပြီး လိုက်လံ ညွှန်ပြပေး သဖြင့် စက်တော်ရာနှစ်ဆူကို ပူးတွေ့ကြရ၏။

မန်းစက်တော်ရာမှအပြန်တွင် ပခန်းကြီးမြို့ ရွှေဥမင်တောရာ
 ဌ လူသူတော်ကပွိယ တစ်ဦးနှင့်သာ သီတင်းသုံးနေတော်မူ
 သော အရှင်ဇမ္ဗူဇေထံဝင်၏။ ရွှေဥမင်တောရာဆရာတော်သည်
 ကျမ်းဂန်နွဲ့စပ်သူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဝိနည်းငါးကျမ်း ပါဠိအဋ္ဌက
 ထာနိဿယကို စီရင်တော်မူခဲ့၏။ အရေးအသားတိကျ ပြတ်
 သား၍ သိုသိပ်ရှင်းလင်းလှ၏။ မထင်မရှား ခေါင်းပါးစွာ
 ကျင့်ကြံနေထိုင်သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်၏။

ပရိသတ်နောက်ပါအမျှားနှင့် မင်းဆရာတော်ကြွလာသည့်
 အခါ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကကြိုဆို၍ အရိုအသေပြုမည်ရှိသော
 အခါ မင်းဆရာတော်က ရဟန်းတို့၏ ထုံးတမ်းအရ အသက်
 သိက္ခာမည်မျှရှိသည်ကို မေးမြန်းတော်မူ၏။ အံ့ဩဖွယ်ရာပင်
 မိမိနှင့်သက်တူဝါတူဖြစ်နေသဖြင့်အရိုအသေပြုမှုကိုတားမြစ်၏။

“မင်းဆရာ ရှေ့က ကြွတော်မူပါ”

“တပည့်တော်က မင်းဆရာဖြစ်သော်လည်း အရှင်ဘုရားက
 စာပေဂုဏ်ကြီးသူဖြစ်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားသာ ရှေ့ကကြွတော်
 မူပါ”

“မင်းဆရာမို့ ရှေ့ကကြွခိုင်းခြင်းမဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်က
 အိမ်သည်ဖြစ်၍ ဧည့်သည်ဖြစ်သော ဆရာတော်ကို ရှေ့ကကြွရန်
 လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်”

မင်းဆရာတော်က ကြည်နူးစွာပြုံး၍ ရှေ့ကကြွတော်မူ၏။
 ကျောင်းကလေးပေါ်တွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် ရှိနေသော
 ပေပုရပိုက်မျှားမှအပအခြားပစ္စည်းမရှိ။ ခုတင်အိပ်ရာလည်းမရှိ။

ခင်းစရာလည်းမရှိ။ ရှေ့ဥမင်ဆရာတော်က မိမိ အသုံးပြုဆည့် ဓမ္မခက်(သားရေနှယ်အခင်း)ကိုခါ၍ နေရာခင်း၏။

“တောရဆရာတော်တစ်ပါးတည်း နေပါသလား”

“အလုပ်အကျွေး ကပ္ပိယဒကာတစ်ဦးနဲ့ပါ”

“ဆရာတော်ရဲ့တောရကျောင်းက မြို့ရွာနဲ့ဝေးလွန်းစေခါင် လွန်းလှပါတယ်၊ မကြောက်ဘူးလားဘုရား”

“မှန်လှပါ၊ ကြောက်၍သာ ဤသို့နေရပါတယ်ဘုရား”

မင်းဆရာတော်သည် တောရဆရာတော်၏စကားကိုအလွန် ကြည်ညိုသွား၏။ မိမိက သားရဲတိရစ္ဆာန်နှင့် သူ့ခိုးခားပြုရန်ကို မကြောက်ဘူးလားဟု လောက စကားဖြင့် မေးမိသည်ကို တောရဆရာတော်က သံသရာကိုကြောက်၍ ဤသို့နေပါသည် ဟု ဓမ္မစကားဖြင့်တုံ့ပြန်၏။ ထိုစကားသည် မိမိအားဓမ္မသံဝေဂ ဖြစ်စေပြီး မိမိအားသံသရာကို မကြောက်သူအဖြစ် ပေါ်လွင် စေ၏။

“တောရဆရာတော်ရဲ့ ကျမ်းစာများကို ဖတ်ရပါတယ်။ အလွန်ကောင်းမွန်လှ၍ ချီးကျူးပါတယ်”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ တပည့်တော်ရဲ့စာများ အင်းဝ နေပြည်တော်အထိ ပျံ့နှံ့ကြောင်းကြားသိရ၍ ဝမ်းမြောက်လှ ပါတယ်”

“တောရဆရာတော်က တရားလဲထိုင်၊ စာလဲရေးဆိုတော့ အားလပ်ချိန်ရယ်လို့ မရှိဘူးထင်ပါရဲ့”

“မှန်လှပါ၊ လူ့ဘဝဆိုတာ အင်မတန် တိုတောင်းလှပါ တယ်၊ ပြုလုပ်ထိုက်တဲ့ကိစ္စတွေက များလှသဖြင့် အားလပ်ချိန် ရယ်လို့ မရှိစကောင်းဘူး ထင်ပါတယ်”

“သာဓု...သာဓု... သာဓု ပေပုရပိုက်တွေက ဝိုင်းဝိုင်းလည် လှိုပါလား၊ အခုလောလောဆယ်တာစာများပြုစုနေပါသလဲ”

“ပါရာဇိကံအဋ္ဌကထာနိဿယပါဘုရား”

“အလို.. တိုက်ဆိုင်မှ တိုက်ဆိုင်လွန်းပလေ၊ အရှင်ဘုရား ပြန်ဆိုနေမှန်းမသိလို့တပည့်တော်လဲ ပြန်ဆိုနေလျက်တန်းလန်း ပဲ့၊ ကျောင်းရောက်တော့မှ ဘုရားရှေ့မှာမီးရှိ၊ ပြီးပူဇော်လိုက် ရမယ်”

“ပြန်ဆိုပြီးသားကို မီးရှိ၊ ဖိုသင့်မယ် မထင်ပါဘူးဘုရား”

“အရှင်ဘုရားရဲ့လက်ရာကို ဘယ်လိုမှ မမီနိုင်ပါဘူး၊ စာသင် ရဟန်းများအဖို့ မနှစ်ရပ်ရှိနေရင်လဲ စိတ်ထွေပြားစရာ ဖြစ်လိမ့် မယ်၊ ဒါကြောင့်တပည့်တော်ရဲ့စာမူကို မီးပူဇော်လိုက်ပါမယ်”

“ဆန္ဒအတိုင်းပါဘုရား”

ထို့နောက်တောရဆရာတော်၏ပြန်ဆိုချက်များကိုတောင်း ယူ၍ ဖတ်ရှု၏။

“တပည့်တော် ဆုံးဖြတ်တာ မှန်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ လက်ရာက ပိုကောင်းပါတယ်”

ထို့နောက်မင်းဆရာကကြုံတုန်းကြုံခိုက်လှူပါရစေဟုဆိုကာ သင်္ကန်း၊ ထီး၊ ဖိနပ်စသည့်ပစ္စည်းများကို တောရဆရာတော်သို့ ကိုယ်တိုင် ပေးလှူ၏။ တောရဆရာတော်သည် မင်းဆရာပေးလှူ သောပစ္စည်းများကိုမင်းဆရာရှေ့၌ပင်လျှင်မြှတ်စွာဘုရားအား ကပ်လှူလိုက်၏။

မင်းဆရာတော် ပြန်ကြွသွားသောအခါ ကပ္ပိယ ဒကာကြီး က....

“အရှင်ဘုရားလုပ်ပုံကမင်းဆရာကိုအားနာဖို့ကောင်းလိုက်
တာ၊ သူ...သဒ္ဓါကြည်ဖြူလို့ပေးလူတာကို သူ့မျက်နှာကွယ်တဲ့
အထိခေတ္တစောင့်ဆိုင်းပြီးမှ ဘုရားလူချင်ရင်လဲလူပေါ့ဘုရား၊
သူ့ရှေ့တွင်ပဲ လူနေတော့တပည့်တော်ဖြင့် မျက်နှာအထားရ
ခက်သွားပါတယ် ဘုရား”

“အင်း ဒကာကသာမန်အမြင်နဲ့ကြည့်တာကိုး၊ မင်းဆရာ
တော်က ပညာရှိကြီးပါ။ ငါ့ရဲ့အပြုအမူကို သူ့နားလည်မှာပါ။
သူက ငါ့ကိုပစ္စည်းလူတယ်၊ ငါကပြန်လှူစရာပစ္စည်း မရှိလို့
တရားဒေလှပဲ လူလိုက်ရတယ်၊ ငါ့ဘုရားအလှူက မင်းဆရာ
တော်အဖို့ ဘယ်လောက်အဖိုးတန်ဘယ်ဆိုတာဒကာကြီးမကြာ
ခင် ကြားရပါလိမ့်မယ်၊ ဒီကအပြန်မှာ နေပြည်တော်က သူ့
ကျောင်းကို ပြန်ဝံ့တော့မယ် ငါမထင်ဘူး”

မှန်လှပေ၏။ ရွှေဥမင်ဆရာတော်က ဆုံးမစကား တစ်လုံးမျှ
မပါဘဲလျက် မင်းဆရာတော်အား သံသရာကို မကြောက်သူ၊
အဖိုးမတန်သည့် ဇာတ်လာဘများကို ခင်တွယ်နေသူအဖြစ်
သတိသံဝေဂ ရသွားစေ၏။

မင်းဆရာတော်သည် ဘုရားဆုပန်ထားသူဖြစ်သဖြင့်ငယ်စဉ်
ကပင်ကောထွက်ရန် ရည်မှန်းချက်ရှိခဲ့၏။ ယခု သက်တော်မှာ
၆၀ နှစ်ခန့်ရှိလာပြီဖြစ်၍ တောရဆောက်တည်ရန် အချိန်ကျ
ထောက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

သို့အဘက်ရွှေစက်တော်နှင့်ပခန်းကြီးမြို့မှအပြန်တွင် နေပြည်
တော်အတွင်းရှိ လေးထပ်မင်းကျောင်းကြီးသို့ မဝင်တော့ဘဲ
စစ်ကိုင်းဘေးဘက်ပိလာသို့သွား၍ဘောရ ရဟန်းအဖြစ် သိတင်း

သုံးတော်မူ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ကောင်ဖီလာတောရ ဆရာတော် အဖြစ် ထင်ရှားလာ၏။

ကောမဂုဏ် ကွန်ရက်ထဲဝယ်

စစ်ကိုင်းမြို့အနီးရှိတောင်များသည် ရောဝတီမြစ်နှင့်အလိုက် သင့် အလျားလိုက်တည်နေကြ၏။ ထိုတောင်များ အလွန်တွင် ဖီလာကန်လန်တည်နေသော တောင်တစ်တောင်ရှိ၏။ တောင်ဖီ လာဟု အမည်ရ၏။

ထိုတောင်ထိပ်၌ တောရဆောက်တည်နေသော “တောင်ဖီ လာ ဆရာတော်” ထံသို့ သာလွန်မင်းတရားကြီးနှင့် စစ်ကိုင်း မင်းသားတို့ ကြွရောက်လာကြပြီး ဖူးမြော်ကြ၏။ အင်းဝ ရွှေကျောင်း၌ ဖြစ်စေ စစ်ကိုင်းရွှေကျောင်း၌ဖြစ်စေ ပြန်လည် သီတင်းသုံးပါရန် လျှောက်ထားကြ၏။

ဆရာတော်က မိမိသည် သာသနာ့အတွက်အကျိုးနှင့်အများ အကျိုးအတွက် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးပြီ။ အသက် အရွယ် ထောက်လာသည့် ယခုအခါ၌ မိမိ၏ လွတ်မြောက်မှု အတွက်ဆောက်ရွက်ရန် ခွင့်ပြုကြပါဟု တောင်းပန်၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဆရာတော်အား မည်သည့်စကားနှင့်မျှ ပင့်ဆောင်၍ မရသည့်အခါ ‘ဆရာတော်၏ သစ်ခက်ကျောင်း ကလေးကို တောင့်တင်းခိုင်မာအောင် ပြုပြင်စေပြီး ကျောင်း အနီးတွင် စေတီတစ်ဆူ တည်ထားစေ၏။ တောင်ခြေ ဆွမ်းခံ လမ်းဘေး၌ရှိသော ရေကန်ကိုလည်း ကန်ပေါင်နှင့် တင့်တယ် အောင် ပြုပြင်စေပြီး ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် စိမ်းစိုသာယာနေအောင် မှမ်းမံစေ၏။ ထို့နောက် နေပြည်တော်သို့ ပြန်ကြွတော်မူ၏။

တစ်နေ့သော ညနေစောင်းအချိန်တွင် ဆရာတော်သည် ကမ္မဋ္ဌာနီးအလုပ်မှထ၍တောင်ခြေရေကန်သို့ စကြံလျှောက်၏။ ကပ္ပိယ ဆုတ်ခူးပေးထားသည့် ပန်းစည်းကိုယူ၍စေတီသို့ ပြန်လျှောက်လာ၏။စေတီ၌ ပန်းကပ်လှူပြီး အေးချမ်းစွာပင်ဘုရားဝတ်ပြုနေ၏။

လမင်းသည် နွေဦးညဉ့်၏ မြူခိုးမြူငွေ့များကို မိမိ၏ အလင်းရောင်ဖြင့် ကြဲဖြန့်ကာလင်းသာလျက်ရှိ၏။တောင်ဖီလာ တစ်ခိုရှိ တောတောင်များသည် လရောင်အောက်တွင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ တင့်မောသာယာလျက် တည်ရှိနေကြ၏။ လေနုအေးက ညင်သာစွာ တိုးဝှေ့ကာ တိုက်ခတ်နေ၏။

ဆရာတော်သည် တောတောင်အလှနှင့် သဘာဝဆိတ်ငြိမ်မှု ဟူသည့်ဝိဝေကချမ်းသာကို ခေတ္တဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းပြီးနောက် အမှတ်သတိဖြင့် ကျောင်းသခံမ်းကလေးဆီသို့ လျှောက်လာ၏။

ကျောင်းလှေကားရင်းတွင် တဘက်နွမ်းကလေးကို မလုံ့တလုံ့လွမ်းခြုံရင်း တဟင်းဟင်းညည်းညူလှုပ်ရှားနေသူတစ်ဦးကို ဆရာတော် မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရ၏။

“ဟဲ့...ဘယ်သူတုန်း...”

“တပည့်တော်မ....အရှင်ဘုရားရဲ့ ဆွမ်းခံရွာက ရှင်ငြိမ်းပါ ဘုရား”

ရှင်ငြိမ်းသည်ဖိုလှိုက်ချိုက်ငင်သံဖြင့် လျှောက်ထားရင်းဆရာတော်ကိုဦးချကန်တော့နေ၏။ စုတ်ပြဲနေသော အင်္ကျီအောက်မှ သူမ၏ ကျောပြင်ပွေးပွေးကို လရောင်တွင် မြင်လိုက်ရသဖြင့် ဆရာတော်၏ဝိက် တုန်လှုပ်သွားမိ၏။

ကန်တော့ ဦးညွှတ်ပြီးနောက် မျက်နှာကို မော့လိုက်သည့် အခါ ဆံနုဆံစကပိုကရိုအောက်မှ ဖြူဖွေး ပြည့်ဖြိုးလှပသော မျက်နှာပျံ့သွင်သည်လရောင်တွင်ထင်ပေါ်လာပြန်သဖြင့်ဒေဝစွ ရာနတ်ကညာ တစ်ပါးဟုပင် ထင်ယောင်မှားလောက်ပေ၏။ ပါးပြင်မို့ မို့ နှစ်ဖက်ပေါ်တွင် မျက်ရည်ပူလဲဥများ တွဲခိုနေကြ သည်မှာလည်း သနားကြင်နာစရာပင် ဖြစ်နေ၏။

မလျော်သောနေရာ မလျော်သောအချိန်တွင် မလျော်သော မာတုဂါမတစ်ဦးနှင့် ဆရာတော် ဆုံတွေ့နေရပါကလား။

“ဟဲ့.... ဒကာမ... သွား သွား ဒါနှင့်နေရာမဟုတ်ဘူး၊ နင် လာရမယ့် နေရာလဲမဟုတ်ဘူး၊ နင်လူစင်စစ်မှ ဟုတ်ရွဲ့လား”

“တပည့်တော်မလူစင်စစ်ပါ ဘုရား၊ တောထဲကိုဟင်းရှက် နူးသွားရာက အပြင်မှာ လူဆိုးယောက်ျား နှစ်ယောက်က တပည့်တော်မကို အတင်းပို့ ဖက်ကြပါတယ် ဘုရား၊ တပည့် တော်မ အတင်းရုန်းထွက်ပြီး ပြေးလာတာပါ ဘုရား၊ တပည့် တော်မကို ကယ်တော်မူပါ ဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့ ကျောင်းကို ပြေးလာရသလဲ၊ ရွာကိုပြေးပါ လား”

“သုတို့ကရွာဘက်ကပိတ်ပြီး လိုက်တာပါ ဘုရား”

“အခုလောက်ဆို သုတို့ ပြန်ရောပေါ့၊ မမှောင်ခင် မင်းရွာ ပြန်ပေတော့”

“မပြန်ရဲဘူး ဘုရား၊ သုတို့ကတစ်ညလုံးစောင့်နေမယ်တဲ့၊ ဆရာတော်ကို ကြောက်လို့ ဒီကို မလာရဲကြတာပါ”

“အင်း....ဒုက္ခ....ဒုက္ခ....”

ဆရာတော်သည် တိုးတိုးကလေးသည်လှိုက်မိ၏။ ဤအဆင်း ဤအသံတို့သည် မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေ၏။ သို့သော်....ဒုက္ခ ထောက်နေသူကို ပေးကြည့်ရန် လူမှုရေးတာဝန်ကိုလည်း လျစ်လျူရှု၍မဖြစ်။ သည်ဒကာမလေးကိုသည်တစ်ည၌တော့ လက်ခံရပေတော့မည်။

ဒကာမလေး၏အကျိထဘိတို့မှာနှမ်းရိစုတ်ပြုနေကြပါသော်လည်း သူ၏ရုပ်ရည်မှာ ရွာသူတို့နှင့်မတူ။ နန်းတွင်းသူကလေးနှင့် တူနေပေသည်ဟု ဆရာတော် တွေးမိသေး၏။

“ကဲ....ကဲ....ဒီလိုဆိုရင် ဒီကျောင်းကပြင်လေးမှာ တစ်ည၌ တည်းခိုပေတော့”

“မှန်လှပါ...ဆရာတော်ထားရာမှာ နေပါ့မယ်ဘုရား”

ဆရာတော်သည် ကျောင်းကလေးအတွင်းသို့ဝင်၍တံခါးကို ပိတ်လိုက်၏။ ထိုင်နေကျနေရာတွင် ထိုင်လိုက်ပါသော်လည်း ဒကာမလေး၏ ရှုပါရုံနှင့်သဒ္ဓါရုံတို့က အမျှင်တန်းလန်းပါလာခဲ့၏။ ထိုအခါကို သတိပြုပြတ်တောက်၍ မိမိ ရှုပွားနေကျ ဖြစ်သော ဘာဝနာအာရုံသို့ စိတ်ကိုတင်လိုက်၏။

ကြီးစားပမ်းစားတရားသုတေသနရသောကြောင့် တရားထိုင်သည်မှာ ခါးကိုင်းထက် ပိုကြာသွား၏။ သန်းခေါင်ယံသို့ ပင်ထောက်လာပေပြီ။ ညဉ့်၏အအေးခတ်သည် ကျောင်းကလေးအတွင်းသို့ပင် စိမ့်ဝင်လာနေ၏။

ဆရာတော်သည်အိပ်ရာထက်သို့ကျောချပလဲညှိစဉ် တံခါးကို တဖုန်းဖုန်းထုသံ ကြားရ၏။

“အင်း.....ဒုက္ခပါလား၊ ဘယ်လိုများ ဖြစ်ပြန်ပါလိမ့်”

တံခါးဖွင့်လိုက်သည့်အခါ လက်နှစ်ဖက်ကိုပခုံးတစ်ဖက်တစ် ချက်တိုင်တင်းကျပ်စွာ ဖက်သိုင်း၍ ခိုက်ခိုက်တုန်နေသော ဒကာမ လေးကိုဆရာတော် တွေ့ရ၏။ လေအေးက တဖြူးဖြူးတိုက်နေ ၏။

“ချမ်းလိုက်တာဘုရား ချမ်းလိုက်တာဘုရား”

ချမ်းရှာလွန်း၍ သူကလေး၏အသံမှာ တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြစ် နေ၏။

“အင်း.....ချမ်းတာတော့အမှန်ပဲ၊ နို့ ပေမယ့်....နင့်ကိုပေးစရာ စောင်မရှိဘူးကွယ်”

“ကျောင်းထဲကို ဝင်ခွင့်ပြုပါဘုရား၊ ကျောင်းထဲမှာဆိုရင် လေလုံလို့ အချမ်းသက်သာမှာပါ ဘုရား”

“အင်း .. ခက်တာပဲ၊ ရဟန်းဆိုတာ ဒကာမနဲ့တစ်ခန်းတည်း မဆိုထားနဲ့၊ တစ်မိုးတစ်ယံတည်းတောင် မအိပ်ကောင်းဘူးတဲ့”

“အရှင်ဘုရားမှမကယ်ရင် တပည့်တော်မ ဒီညဉ့်သေရပါ တော့မယ် ဘုရား”

ငိုရှိုက်သံပါလာ၏။ မှန်ပေ၏။ ပါးလွှာသည့် အင်္ကျီအပြွဲ ကလေးနှင့် အေးစက်သည့် အချမ်းဒဏ်ကို တာရှည်သည်းခံနိုင် ရန်မှာ မလွယ်ကူပါချေ။

“ကဲ....ဒါဆိုလဲ ကျောင်းထဲဝင်၊ ဒီတံခါးဝနားမှာ အိပ်”

ဒကာမလေးသည်အခွင့်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ချက်ချင်းပင် နေရာရွှေ့ လိုက်၏။ ဤထိုင်ဆရာတော်ရင်မောရပြန်၏။ ဒကာမ လေး၏ ထဘီမှာအမျှောင်းလိုက် ဟိုနေရာသည်နေရာစုတ်ပြဲနေ ကြရာ ရှေ့ရော့နောက်ပါ စုဖုံး၍ မလုံနိုင်ရှာပေ။ ထို့ကြောင့်

ပေါင်တွင်းသား တစ်တစ်ရစ်ရစ်တို့သည် အဖွေးသားအထင်း သား ထွက်ပေါ်လာကြ၏။

ထိုမျှသာမဟုတ်သေး။ စုတ်ပြဲနေသောထဘီဆီသို့ ဖုံးဖိရန် လက်နှစ်ဖက်ကိုပြောင်းရွှေ့လိုက်သည့်အခါ ဖွံ့ထွားဖြိုးအံသည့် ခင်သားအစုံတို့သည် စုတ်ပြဲနေသော အင်္ကျီအတွင်းမှ အကာ အရံမဲ့ အထိန်းအကွပ်မဲ့ကာ လွတ်လွတ်ပွင့်အဖွင့် ပေါ်ထွက်လာ ကြပြန်၏။

မြင်ကွင်းက လျင်မြန်လွန်းလှ၏။ ရုတ်တရက်မို့ ဆရာတော် ခေတ္တသတိလက်လွတ်သွား၏။ ချက်ချင်းပင် သတိကိုပြန်ဆည်၍ တံခါးကို ပိတ်လိုက်၏။ ပြီးလျှင် မိမိအိပ်ရာပေါ် ခေါင်းရင်း ဆီသို့ ဆရာတော် လျှောက်သွားပြီးကာ ပြတင်းကိုဖွင့်လိုက်၏။ လေအေးများ ဒလဟော တိုးဝင်လာကြသဖြင့် ပြတင်းကို ပြန်ပိတ်လိုက်ရ၏။

ဆရာတော်သည် အတန်ကြာ ရပ်နေပြီးနောက် မိမိ၏ အိပ်ရာပေါ်တွင် ညင်ညင်သာသာ ထိုင်ချလိုက်၏။ ကနေ့ ည၌တွင် မိမိကျိန်းစက်ရန် မလျော်တော့သဖြင့် အရုဏ်တက် သည်အတိ တရားထိုင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ဝိသဘာဝအာရုံ ကို ဖယ်ရှားနိုင်အောင် တရားအာရုံတွင် နှလုံးသွင်းနိုင်အောင် ဆရာတော် ကြိုးပမ်းနေသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်နေ၏။

အမိုးကြားနံရံ ကြားတို့မှ တိုးဝင်လာကြသော လရောင် ရေးရေးကြောင့် ဆရာတော်၏လှုပ်ရှားမှုများကို ဒကာမလေး က မြင်နေရ၏။ မိမိပြန်ကြက်ထားသည့် ကာမဂုဏ်ကွန်ရက် အတွင်းသို့ ဆရာတော် သက်နှင်းမိနေပြီကို ဒကာမလေး အကဲ ခတ်လိုက်မိ၏။ လိပ္ပာပါးနပ်စွာ အနီးသို့သိမ်းငင်၍ ဖမ်းယူဖို့ သာ လိုတော့၏။

“ဟီး.....ဟီး.....ဟီး ...ချမ်းလိုက်တာ... သေတော့မယ် ထင်ပါရဲ့ ကယ်တော်မူပါဦး .. ဘုရား”

ညည်းသံ.. အော်ပြောသံ အခြားမမိကလာအသံတို့သည် ဒကာမလေးဆီမှ ထွက်ပေါ်လာကြ၏။ အသံက ဆက်ကာ ဆက်ကာ ထွက်ပေါ်လာသဖြင့် ဆရာတော်သည်လည်း လျစ်လျူမရှုသာတော့ဘဲ မေးလိုက်ရပြန်၏။

“ဟဲ့... ဒကာမလေး၊ ဘာဖြစ်ပြန်တာတုနီး”

ဒကာမလေးထံမှ ပြန်ဖြေသံပေါ်မလာ။ ကြမ်းပြင်ကို ခြေဖုနောင်တို့ဖြင့် ဆောင့်သံများနှင့် တဟီးဟီးအော်ညည်းသံတို့သာ ထွက်ပေါ်လာကြ၏။

“အင်း.....ဒုက္ခ.....ဒုက္ခ.....ဘယ်လိုဖြစ်ပြန်ပလဲ၊ တယ်ခက်ပါလား”

ဆရာတော်သည် ဓာတ်မီးခြစ်ကလေးကို ခြစ်ပြီး ရေနံဆီမီးခွက်ကလေးကို ထွန်းညှိလိုက်၏။ မီးခွက်ကို ကိုင်မြှောက်၍ ဒကာမလေးအနီးသို့ ဆရာတော် လျှောက်လာ၏။ မီးရောင်အောက်တွင် ဒကာမ၏ ခန္ဓာကိုယ်အထင်းသား ပေါ်လွင်လာသည့်အခါ ဆရာတော်၏ခြေလှမ်းများ တုံ့ရပ်သွား၏။

ရှင်ငြိမ်းသည် မျက်လုံးအစုံကိုမှိတ်၍ တဟီးဟီး တဟင်းဟင်း .. ညည်းညူရင်း ဘယ်ညာ လူးလှိမ့်နေရာ ပြည့်ဖြိုးသောပေါင်တံ လက်တံများနှင့် မို့ အိသည့် ရင်သားအစုံတို့သည် ဟန်ချက်ညီညီ ယိမ်းလှုပ်နေကြ၏။ ဆံယဉ်ဆံစုများကလည်း ဘယ်ညာလှုပ်ခါနေကြ၏။ ရှင်ငြိမ်းသည် မချီမဆံ ဝေဒနာခံစားနေရသည့်ပမာ ခူးနှစ်ဖက်ကိုကွေးချည်ဆန့်ချည် လှဲချည်ထောင်ချည် ပြုလုပ် နေပေသေး၏။

“အင်း-သူ့ ခမ္ဘာလူဆိုးတွေရဲ့ ဗလက္ခာရပြုတာကိုခံခဲ့ရလို့ လား၊ ညဉ့်ဝက်လောက် အအေးထဲမှာနေခဲ့ရလို့ အဖျားတက် နေလို့လား၊ ကယောင်ကတမ်းဖြစ်နေပြီထင်ပါရဲ့၊ ငါဘယ်လို များ ကူညီပေးရပါမလဲ၊ သူ့နဖူးကလေး စမ်းသပ်ဖို့ကလဲ သိက္ခာပုဒ်နဲ့ မလျော်ကန်”

ဆရာတော်သည် သတိကိုထိန်းချုပ်၍ ကရုဏာစိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မိပါသော်လည်း အလွန်အားကြီးသော ကာမဂုဏ်အာရုံက ငုပ်လျှိုးနေသည့်တဏှာထုဂကို နာလန်ထလာအောင်အတင်းနှိုးဆွနေ၏။

အာရုံကိုပြောင်းလဲသွားစေရန်အတွက် “ဟဲ့-ဒကာမလေး၊ ဒကာမလေး”ဟု ဆရာတော် ခေါ်လိုက်၏။

ထိုအခါမှ ဒကာမလေးကသတိရလေဟန်ဖြင့် မျက်လုံးများကိုပွင့်၍ ဆရာတော်အား ရိုရိုဝေဝေတွေ့တွေ့ကြီး စိုက်ကြည့်ပြီးလျှင် မ-ကလာပီကလာ ငိုသံပါပြော-

“တပည့်တော်မကို ကယ်တော်မူပါဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ ချမ်းလွန်းလို့ တပည့်တော်မ သေရပါတော့မယ်၊ အဖျားဝင်နေပြီထင်ပါရဲ့၊ ဘုန်းဘုန်းမှတစ်ပါး တပည့်တော်မကိုကယ် နိုင်သူမရှိတော့ပါဘုရား”

ရှင်ဦးပန်းသည် ပြောရင်းဆိုရင်းက ဆရာတော်ဘက်သို့ လူးလှိမ်းလာပြီးလျှင် ဆရာတော်၏ သင်္ကန်းစကို တင်းတင်းဆွဲ၏။ ထို့နောက်ခြေသလုံးကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ်ဖက်၏။ ထို့နောက် ဆရာတော်၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို မိမိကိုယ်ပေါ်သို့ လဲကျလာအောင် ဆွဲယူ၏။

ဆရာတော်သည် မိမိလက်မှ မီးခွက်လွတ်မကျအောင် ထိန်း
 ကိုင်ရင်း မိမိစိတ်မှ အထိန်းအကွပ် သတိလက်မလွတ်အောင်
 လည်း ကြိုးစားနေဟန်တူ၏။ မိမိ၏ဘဝတစ်ခုလုံးကို မြတ်စွာ
 ဘုရားသို့ ပေးလှူထားပြီး ဖြစ်၍ ဤအသက်အရွယ်တွင်မှ
 ကာမဂုဏ်အညစ်အကြေးဖြင့် ညစ်နွမ်းပေကျ ခံရမည့် အဖြစ်ကို
 ဆရာတော်အဆောက်မခံနိုင်ပေ။

“ဟဲ့-ဒကာမလေး၊ ဒီလိုမလုပ်နဲ့၊ မလုပ်ကောင်းဘူး၊
 ဖယ်-ဖယ်”

ဆရာတော်သည် အော်ငေါက်ရင်း ဒကာမလေး၏ လက်
 တွင်းမှ အတင်းရုန်းထွက်၏။ လွတ်မြောက်လေလျှင် ဒကာမ
 လေးနှင့် ဝေးရာသို့လျှောက်သွားပြီးသော် လှုပ်ရှားနေသော
 စိတ်ကိုငြိမ်ဝပ်သွားစေခြင်းအလို့ငှာ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် ခပ်
 သွက်သွက် စကြံ့လျှောက်နေ၏။

ရှင်ငြိမ်းသည် ငုံ့ငုံ့ကလေး ခေါင်းငုံ့ထိုင်ကာ တရှုပ်ရှုပ်
 ငိုနေ၏။ ဆရာတော်သည်စကြံ့လျှောက်ရင်းကဒကာမလေးဆီသို့
 တစ်ချက်တစ်ချက် မျက်စိရောက်သွား၏။

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ တပည့်တော်မကို ပစ်မထားပါနဲ့၊
 တပည့်တော်မ သေရပါတော့မယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မကို
 ကယ်မတော်မူပါဘုရား”

ဒကာမလေး၏ ဆွဲဆောင်မှုအာရုံက ပြင်းထန်လှသဖြင့်ဆရာ
 တော်၏ခြေလှမ်း တစ်ချက်တစ်ချက် တုံ့ဆိုင်းသွား၏။

“ချစ်သား-မာတုဂါမနှင့် မြေပွေးတို့ကို ရင်ဆိုင်တွေ့ရလျှင်
 မြေပွေးပေါက်ခြင်းကိုခံလိုက်ပါ။ မာတုဂါမထံသို့ စိတ်မနေက်
 ပါနှင့်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြေပွေးပေါက်၍သေလျှင်

ဤတစ်ဘဝသာ သေရလိမ့်မည်၊ မာတုဂါမ၌ ရာဂစိတ်ကပ်ငြိ သွားချေက ဘဝအသင်္ချေ သေရလိမ့်မည်”

မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမကို ဆရာတော်ကြားယောင်လာ ၏။ ဝိသဘာဂ အာရုံနှင့် မဆုံတွေ့မီအချိန်က မိမိ၏ စိတ်ဝယ် ကိလေသာများ ငြိမ်ဝပ်နေခဲ့ပါသော်လည်း ယခုလို ဆိတ်ကွယ် သည့်အရပ်ငှာနှင့်အချိန်အခါ၌ အလွန်တရာအားကြီးလှသော ဝိသဘာဂအာရုံက လွှမ်းမိုးဆွဲငင်လာသည့်အခါ ကိလေသာတို့ ထကြွ သောင်းကျန်းလာကြ၏။ နှိမ်နင်းရန် အလွန်ခဲယဉ်းလှ ပေ၏။

ဝိသဘာဂ အာရုံက တဏှာရာဂ နှိုးကြားထကြွလာအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသဖြင့် တဏှာရာဂသည်စိတ်ကို လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ် လာခြင်းဖြစ်ရာ ထိုဝိသဘာဂ အာရုံကို ပယ်ဖြတ်နိုင်ပါမှ စိတ် တည်ငြိမ်ကြည်လင်လာမည် ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်သည် နှေးခင်းဆိကတံပူကိုသပ်ရန်အသုံး ပြုခဲ့သည့် ဓားမောက်ကလေးကို ဖျတ်ခနဲသတိရလိုက်၏။ ထို့ ကြောင့် ဓားမောက်ဆီသို့လျှောက်သွားပြီးလျှင် ဓားမောက်ကို ကောက်ယူလိုက်၏။ ထို့ နောက် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ချလိုက်ပြီးကာ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို သင်္ကန်းအတွင်းမှ အပြင်သို့ဆန့်ထုတ် လိုက်၏။ ထို့ နောက် ထက်မြက်လှသော ဓားမောက်ဖြင့် ခြေသ လုံးသားကိုပိတ်လှီးဖြတ်လိုက်ရာ ခြေသလုံးသားသည် ဟက်တက် ကဲ့သွားသဖြင့် သွေးစိမ်းရှင်ရှင်တို့ ပန်းထွက်လာတော့၏။

ဤအကြိမ်တွင်တုန်လှုပ်ချောက်ချားပြီးထလာသမှုမှာရှင်ငြိမ်း ဖြစ်၏။ ရှင်ငြိမ်းသည် ဆရာတော်၏အပြုအမူများကို အစအဆုံး တစေ့တစောင်း ကြည့်ရှုနေခဲ့၏။ မီးထောင်မှိုနှိုမှိုနှိုတွင် ဆရာ

တော်၏ ခြေသလုံးသား ကွဲဟသွားပြီး သွေးပန်းထွက်လာသည် ကို မြင်တွေ့လိုက်ရသောအခါ အထူး တုန်လှုပ် ချောက်ချား သွားလေ၏။

သို့အတွက် ဆရာတော်ထံပါးသို့ ထလာပြီးလျှင် ဒူးတုပ် ဝပ်တုား၍-

“တပည့်တော်မ မှားမိပါပြီဘုရား၊ သည်းခံတော်မူပါ။ တပည့်တော်မအား ခွင့်လွှတ်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်မ အကြိမ် ကြိမ် ဦးနှိမ်ကန်တော့ခဲ့ပါကယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မ သွားပါ တော့မယ် ဘုရား။”

ရှင်ငြိမ်းသည် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ငိုရိုက်လျက် နောက်သို့ တဖြည်းဖြည်းဆုတ်သွား၏။ ထိုအချိန်တွင်စစ်ကိုင်းတောင်ဘက် ဆီမှ တူးခေါက်သံများ ပေါ်ထွက်လာကြသဖြင့် လေးနာရီ ထိုးပြီး အရုဏ် တက်လုနီးပြီကို ရှင်ငြိမ်းရော ဆရာတော်ပါ သိလိုက်ကြ၏။ ရှင်ငြိမ်းသည် ကျောင်းသခမ်း၏တံခါးကိုဖွင့်၍ ဖြည်းညင်းစွာ ထွက်ခွာသွားလေ၏။

ဆရာတော်သည် မိမိ၏ဒဏ်ရာကို နှလုံးသွင်းရင်းကျန်ရစ်၏။ ရှင်ငြိမ်း၏အရိပ်အယောင် ကင်းရှင်းသွားသည့်အခါ ခြေသလုံး ဒဏ်ရာကို သင်္ဘန်းစတစ်ခုဖြင့် စည်းနှောင်လိုက်၏။

အောင်နိုင်ခဲလှသော ကိလေသာ တိုက်ပွဲကြီးကို ဆရာတော် အောင်နိုင်လိုက်ပြီ တကား။ မြတ်စွာဘုရားသာ သက်တော် ထင်ရှားရှိတော်မူသေးလျှင် ဤသို့သော သာဝကကို ချီးမွမ်း စောမနာမည် ကေန ဖြစ်သတည်း။

ဘုရင့်အကြံအနားသစ် သမိုင်းတွင်ရစ်

“ပညာလွန်သော် ကုန်သည်၊ ဝီရိယလွန်သော် ဆွန်သည်၊ သဒ္ဓါလွန်သော် လွန်သည်” ဟူသော စကားတစ်ရပ် ရှိပေ၏။ သာသနာ့ ဒါယကာကံစဉ်းဖြစ်သော သာလွန်မင်းတရားသည် သဒ္ဓါလွန်သူ ဖြစ်၏။

မိမိကိုးကွယ်သော တောင်ဖီလာ ဆရာသော်သည် ပညာလည်း ထူးချွန်ကျော်ကြားလှ၏။ အကျင့်သိက္ခာလည်း ဖြူစင်မြင့်မြတ်လှ၏။ ထို့ကြောင့် သာလွန်မင်းတရားသည် မိမိ၏ ဆရာတော်ကို ရဟန္တာဘိဝံသအထင်ရောက်၍ ဘကယ်ရဟန္တာ ဟုတ်မဟုတ် ကိလေသာ အာလာပေ ကုန်မကုန်ကို တိတိကျကျ သိလို၏။ သို့အတွက် နန်းတွင်းသူ ရှင်ငြိမ်းနှင့် ဖြားယောင်းသွေးဆောင် စမ်းသပ်စေသော အကြံထူး စီမံချက်အထူးကို တွေးကြံမိပြီး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့၏။

ရှင်ငြိမ်းသည် မြင်သူတို့ ငေးမောလောက်အောင် လှပချောမောသူဖြစ်၏။ အရွယ်နု ဂျို၏။ အပြောအဆိုသိမ်မွေ့ လိမ္မာ၏။ ပရိယာယ်ကြွယ်ဝ၏။ ရှင်ငြိမ်း ဖြားယောင်း သွေးဆောင်လိုမှ ဆရာတော် မနွဲ့ပျောင်း မတိမ်းစောင်းလျှင် ဆရာတော်အား ရဟန္တာအဖြစ် အားရပေးရ ကြည်ညိုနိုင်မည် ဖြစ်၏။ ရဟန္တာမဟုတ်၍ ရဟန်းဘဝမှ ချွန်လျှောက်သွားလျှင်လည်း မင်းကြီးသက်တော်ရှည် ပညာရှိတစ်ဦးအဖြစ် အသက်ထက်ဆုံး အသုံးပြုသွားနိုင်မည် ဖြစ်၏။ မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ အရှုံးမရှိနိုင်ဟု သာလွန်မင်းတရားကြီး တွေးတောကြံဆခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ရှင်ငြိမ်းပြန်ထောက်လာပြီးနောက် ထိုညဉ့်ကအဖြစ် သနစ်အစုံကို သံတော်ဦး တင်၍ လျှောက်ထားသောအခါ

တောင်ဖီလာဆရာတော်သည်ရဟန္တာ့ လာ။ ရဟန္တာ့မဟုတ်လေ
 သလားဟု ဘုရင်မင်းမြတ် မဝေခွဲနိုင်အောင် ဖြစ်သွားပြန်၏။
 မိန်းမဟူသည် မာယာတစ်သိန်း အပလိန်း အနန္တကြွယ်သူများ
 ဖြစ်ရာ သက်သေ အထောက်အထားမရှိသော ဆိတ်ကွယ်ရာ၌
 အမှန်ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ကွယ်ဝှက်၍ လှည့်ပတ်ပြောဆိုခြင်း
 လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

သို့အတွက် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကိုယ်တိုင်စုံစမ်းတော့အံ့ဟု
 ဆုံးဖြတ်၍ တောင်ဖီလာဆရာတော်ထံသို့ ထွက်ကြွတော်မူ၏။
 တောင်ခြေရင်းရှိ ရေကန်အနီးတွင် ယာယီတံနန်း ထိုးစေ၏။

ထို့နောက်မင်းတရားကြီးသည်တောင်ပေါ်ကျောင်းသခံမ်း
 ဆီသို့ ကြွမြန်းသွားတော်မူ၏။ ဆရာတော်သည် ကျောင်းကပြင်
 တွင် ထိုင်၍ ဓားမောက်ကလေးဖြင့် တံပူ သပ်နေ၏။

ဘုရင်ကြီးသည် ကျောင်းသခံမ်းအတွင်းသို့ အကဲခတ်ကာ
 လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ ဆရာတော်၏ ဘယ်ဘက် ခြေသလုံး၌
 သင်္ကန်း စည်းနှောင် ထားသည်ကိုလည်း သတိမူလိုက်၏။ သို့
 သော် မည်သည့် အကြောင်းထူးမျှ မရှိလေဟန် ဥတုသပ္ပာယ်
 ဖြစ်မဖြစ်၊ ဘောဇဉ်သပ္ပာယ် ဖြစ်မဖြစ်၊ ပဋိသန္ဓေရာ စကားကို
 မေးလျှောက်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မိမိလူဒါန်းထားသော ရေကန်၌ ကြာမျိုး
 ငါးပါးတို့ ပွင့်လန်းခြင်း ရှိမရှိ၊ ရေကန်ပတ်လည်တွင် ပန်းမျိုး
 စုံတို့ ဖူးပွင့်ခြင်း ရှိမရှိကို ကြည့်ရှုရန် ဆရာတော်လည်း အတူ
 ကြွပါဟု လျှောက်ထား၏။ ဆရာတော်သည် သပ်လက်စ တံပူ
 ချောင်းနှင့် ဓားမောက်တို့ကို ကိုင်စွဲလျက်ပင် လိုက်ပါလာ၏။

ရေကန်သို့ ရောက်ကြသောအခါ ဘုရင်မင်းမြတ်က စကား
 စ၊ ခင်းလိုက်၏။

“ရေကန်ကတော့ ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် အတော်စိုပြည်သာယာ လှပသားပဲ။ ကြည်လင်တဲ့ ကန်ရေကိုမြင်ရင် တောသူ တောင် သား နွားကျောင်းသားတို့က ရေဆင်းကူးချင်ကြပေလိမ့်မယ်။ ဆရာတော်အဟွက် သီးသီးသန့်သန့်ဖြစ်အောင် အစောင့် တစ် ယောက်ထားပေးရင်ကောင်းလိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်ဆရာတော်”

“ရေကန်ဆိုတာ သတ္တဝါတို့ ချိုးဖို့ သောက်ဖို့ လှူဒါန်း ထားခြင်း ဖြစ်တာမို့ အစောင့်ချထားဖို့ မလိုဘူးထင်ပါတယ် ဒကာတော်”

“ရေကန်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော်အား ပြသနာတစ်ရပ် မေးလျှောက်လိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ခွင့်ပြုတော်မူပါ”

“မေးလျှောက်နိုင်ပါတယ် ဒကာတော်”

“ခရီးသွားယောက်ျားဟစ်ဦးဟာ အလွန်ဝေးလံတဲ့ ခရီးခဲ တစ်ခုကို နေ့ ကြည့်မှသာ သွားနေရလို့ အလွန်ပင်ပန်းနေပြီ ဆိုပါ စိတ်ဝင်စားစွာ မှာမုရေတစ်ပေါက်မသောက်ခဲ့ရလို့ အလွန်ရေငတ်နေ ပြီပေါ့။ အဲဒီခရီးသွားယောက်ျားဟာ အခုလိုကြာမျိုးငါးပါးနဲ့ ပြည့်စုံပြီး ကြည်လင်စိမ်းစိုတဲ့ရေကန်ကြီးကို မမျှော်လင့်ဘဲ ဘုရား ခန့်ကြဲတွေ့ရရင်မသောက်မချိုးဘဲနေနိုင်ပါ့မလားဆရာတော်”

“ဟကယ်လို့ ထိုခရီးသွားယောက်ျားက ပညာရှိသူ သတိရှိ သူဖြစ်ရင်မသောက်မချိုးဘဲနေနိုင်လိမ့်မယ်ဒကာတော်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ထိုရေကန်မှာ ဘေးအန္တရာယ်များရှိသလား၊ ကန်ရေသည် အဆိပ်သင့်နေသလား ဆိုတာတွေကို စုံစမ်းရဦး ပညာရှိပါပဲ။ ဘုရားလောင်းဇာတ်တော်များမှာ ရေကန်ကို စုံစမ်းပြီးမှ ချဉ်းကပ်တဲ့သဘောတွေ ရှိပါတယ်ဒကာတော်”

ဆရာတော်သည် မိမိ၏ ဆွမ်းခံရွာ၌ ရှင်ငြိမ်းမရှိကြောင်းကို ကပ္ပိယထံမှ စုံစမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှင်ငြိမ်းသည် ဘုရင်မင်းမြတ်စေလွတ်လိုက်သည့် နန်းတွင်းသုတစ်ယောက် ဖြစ်ရမည် ဟု ဆရာတော်ကောက်ချက်ချခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဘုရင်မင်းမြတ်ပြုသာနာမေးသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ဆရာတော် ရိပ်စားမိပြီး ဖြစ်၏။

“စကားအဖြစ်တော့ လှပချောမောပီတယ် ဆရာတော်၊ နို့ပေမယ့် ကာယကံမြောက်တော့ မချိုးမသုံးဘဲ နေနိုင်လိမ့်မယ် မထင်ပါ”

“ချိုးသုံးခြင်းရဲ့ အပြစ်အန္တရာယ်ကို မြင်သိတဲ့ သံသရာခရီးသည်အဖို့ မချိုးမသုံးဘဲ နေနိုင်ပါပီတယ် ဒကာတော်”

“နေနိုင်ခဲ့သည်ပဲထားပေဦးတော့၊ လူသူကင်းဆိတ်တဲ့တောကြီး မျက်မည်းထဲမှာ ရေကန်ကိုမချိုးမသုံးခဲ့ဘူးဆိုတဲ့ သက်သေအထောက်အထားများ ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြနိုင်ပါ့မလား ဆရာတော်”

“မှန်ပေသည် ဒကာတော်၊ ရေကန်နှင့် ခရီးသည်တို့မှအပ အခြား မျက်မြင်ထင်ရှားဖြစ်သည့် အသိသက်သေများမရှိသဖြင့် သက်သေ အခိုင်အမာ ပြရန် ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် အသက်မဲ့ဖြစ်၍ အဂတိ လိုက်စားမှုကင်းတဲ့ ဤဓားမောက်ကလေးတော့ ရှိပေတယ်။ ခရီးသည်ရဲ့ သီလစင်ကြယ်သည် မစင်ကြယ်သည်ကို ဤဓားမောက်ကပင် သက်သေခံနိုင်စရာ ရှိလေရဲ့ ဒကာတော် ရှုပါလော့”

ဆရာတော်သည်လက်ထဲမှ ဓားမောက်ကလေးကိုရေကန်ထဲ သို့ပစ်ချလိုက်၏။ သစ္စာစကားနှင့်သစ္စာအပြုအမူတို့၏အာနိသင်ကြောင့်ဓားမောက်ငယ်သည် ရေထဲသို့ မြုပ်မသွားဘဲ ရေကန်ပြင်တစ်လျှောက် ငါးကဲ့သို့ အံ့ဩစဖွယ် ကူးသန်းသွားလေ၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့်တကွ မှူးမတ်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့သည် မဖြစ်ပူးမြဲထူးကဲလှသော ဖြစ်ရပ်ကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်တွေ့ လိုက်ကြရသဖြင့် ရင်သပ်ရှုမောကာ အံ့ဩ၍မဆုံးရှုံးကြလေ၏။

သာလွန်မင်းတရားသည် ဆရာတော်၏ မျက်နှာတော်ကို ရွန်းရွန်းစားစား ပူးမြော်ပြီးလျှင် ခြေတော်အစုံကို ဦးခိုက် လေ၏။

“တပည့်တော်မှားမိပါပြီဘုရား၊ ဆရာတော်ရှဲ့သီလသိက္ခာ ကိုယ့်မှား၍မဟုတ်ပါ။ ကြည်ညိုလွန်း၍ အကြံထူးကို ကြံစည်မိခဲ့ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သည်းခံ၍ ခွင့်လွှတ်တော်မူပါဘုရား။”

“သည်းခံပါ၏၊ ခွင့်လွှတ်ပါ၏၊ မိမိ၏အပြစ်ကို အပြစ်မှန်း သိ၍ ကုစားလျှင် သူတော်ကောင်းဖြစ်တော့သည်သာ၊ ထိုအပြစ် မျိုးကို နောင်တွင် မကျူးလွန်မိအောင်ဆင်ခြင်နိုင်လျှင်ပညာရှိ ဖြစ်တော့သည်သာ၊ ဒကာတော်မင်းမြတ်နှင့်တကွ မှူးမတ်ဗိုလ် လူပြည်သူအပေါင်းတို့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာကြ ပါစေသော်”

ထိုအခါ မှုစ၍တောင်ဖိလာဆရာတော်သည် “ခားမကူးဆရာ တော်” “ခားမောက်ကူးဆရာတော်” ဟူ၍ ဘွဲ့အမည် ထပ်ဆင့် တိုးမြှင့်ခဲ့ပြန်လေသတည်း။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတောင်ဖိလာချောင်းအနီး၌ “ခားမကူး ကန်” ဟူ၍ ယနေ့တိုင် တည်ရှိနေပေသေး၏။

(ငွေဥဂေါင်း၏ ဗုဒ္ဓစာပန်းချီ-ဒုတိယတွဲမှ “သူတော် ချင်းချင်း” နှင့် “အမှောင်ရိပ်ဝယ်” ဇာတ်လမ်းများကို မှီငြမ်းပါသည်။)

ကျောက်သည်းနေကူး ဓားလည်းကူး

ပုဂံပြည်တွင် နရပတိစည်သူမင်း စိုးစံစဉ်အခါက ငှက်ပစ်
တောင် အနီး၌ အရှင်ပဏ္ဍိတမထေရ် သည် အရညကင်စုတင်
ဆောက်တည်နေ၏။

ဤမထေရ်သည်ဝိနည်းသိက္ခာကိုအလွန်လေးစား၏။ တန်ခိုး
လည်းကြီး၏။ ငှက်ပစ်တောင်သံဃာ့ဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီးနာယက
လည်း ဖြစ်တော်မူ၏။

မင်းနှင့်တကွ ပြည်သူအများ တို့သည် မထေရ်မြတ်အား
အလွန်ကြည်ညိုလေးစားကြ၏။ သို့အတွက် မထေရ်ကြီးအား
ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာရမှုတို့သည် နေ့စဉ်ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ဤသည်ကိုမနာလိုမုရုဆိတ်ကြသောမသမာသူတစ်စုတို့သည်
အလွန်လှပချောမောတင့်တယ်၍ အညှ၊ အနွဲ့၊ အပလီ အပလာ၌
လိမ္မာကျမ်းကျင်သည့်အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို မထေရ်မြတ်ထံ စေ
လွှတ်ကြ၏။

ထို အမျိုးသမီးသည် မထေရ်ကြီး၏ ကျောင်းအနီးတွင်
ယောဂီအသွင်ဖြင့် ၁၅ ရက်နေထိုင်ပြီးသော် အိမ်သို့ပြန်လာ၏။
ထို့နောက် မိမိနှင့် မထေရ်မြတ်တို့ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းကြ
ကြောင်းကို တီးတိုးစကားဖြင့် မတရားသတင်း လွှင့်လေ၏။

ထိုမတရားသတင်းသည် တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နားဖြင့်
နေပြည်တော်တစ်ခွင်လုံးပျံ့နှံ့သွားလေ၏။ မင်းနှင့်တကွသံဃာ

တော်အရှင်မြတ်များလည်း ထိုသတင်းကို ကြားသိကြရပြီးလျှင် စိတ်မကြည်မသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ ဆရာတော်နှင့် ရင်းနှီးသည့်ဒကာအချို့က “အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားသည် မာတုဂါမနှင့် ဖောက်ပြန်သည်ဟု နေပြည်တော်အတွင်းမှာ သတင်းလွင့်နေပါသည် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားကြ၏။

လောက၌ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ လာဘ်ရခြင်း၊ လာဘ်မရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းစသည့်လောကခံ လှိုင်းဂယက်တို့ ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်လေ့ ရှိသည်မှာ မဆန်းလှပါ။ လူတိုင်းပင် လောကခံ ရိုက်ပုတ်ခြင်းကို ခံကြရ၏။ သို့သော် အရှင်ပဏ္ဍိတ မထေရ်မြတ် ရပ်ဆိုင်းနေရသော စွပ်စွဲချက်မှာ ရဟန်းဘဝကို ဘဝအဆုံးရှုံးခံရမည့် ပါရာဇိက ကံ အမှုကြီးဖြစ်လေရာ ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ မသင့်၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပြေလည်အောင် ပြေရှင်းရလိမ့်မည်၊ မည်သို့ ပြေရှင်းရအံ့နည်း။

မထေရ်မြတ်သည် မင်းနှင့်တကွ သံဃာတော်များ၊ ဒကာ ဒကာမများအား ဖိတ်ခေါ်လိုက်၏။ ပရိသတ်စုံညီသည့် အခါ ကျောင်းတော်မှတစ်ဆင့် ထေဝတီမြစ်သို့သွားကြ၏။ မြစ်ဆိပ်တွင် လူတစ်ယောက် ဓားသွေးနေသည်ကို တွေ့ကြရ၏။

ဆရာတော်သည် ထိုလူထံမှ ဓားသွေးကျောက်နှင့် ဓားမတို့ကို အလှူခံယူ၏။ ထို့ နောက်ပရိသတ်များ၏ ရှေ့မှောက်၌ သမ္မာဒေဝနတ်များကို တိုင်တည်၍ သစ္စာပြုလေ၏။

“ငါသည် ရဟန်းပြုသည့်နေ့မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် ရဟန်းတို့၏အကျင့်သီလကို အထူးဖြူစင် သန့်ရှင်းအောင်စောင့်စည်းခဲ့ပါ၏။ ယခုအခါတွင် ငါ့အားမာတုဂါမတစ်ဦးနှင့် လော်လည်ဖောက်ပြားသည်ဟု သတင်းဖြစ်ပွားနေ၏။ ငါ၏ သီလသည် ညစ်နွမ်းခဲ့ရိုးမှန်ပါက ဤကျောက်နှင့် ဓားမတို့သည် ရေသို့ချသည့်ခဏ၌ပင် သဘာဝအလျောက် စုံးစုံးနစ်မြုပ်ကြပါစေ။ ငါသည်လည်း အပါယ်လေးဘုံ၌ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ နစ်မြုပ်ရပါစေသော။”

“အကယ်၍ ငါသည် ထိုမာတုဂါမနှင့်ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိဘဲ ငါ၏အကျင့်သီလဖြူစင်ရိုးမှန်ပါလျှင် ဤကျောက်နှင့် ဓားမတို့သည် ရေပေါ်သို့ချသည့်ခဏ၌ ငါးများအလား လျင်မြန်စွာ ကူးသွားပါစေသော။”

မထေရ်ကြီးသည် ဓားသွေးကျောက်နှင့် ဓားမတို့ကို မြစ်ရေပြင်ပေါ်သို့ အသာအယာချလိုက်၏။ ပရိသတ်ကြီးက ရင်တမမနှင့် စူးစိုက်ကြည့်နေကြ၏။ ရေပေါ်တွင် ကျောက်နှင့် ဓားမတို့သည် ငါးများပမာ တဖျပ်ဖျပ်ကူး၍ ရေညာသို့ ဆန်တက်သွားကြ၏။

မင်းနှင့်တကွ ပရိသတ်အပေါင်းတို့သည် အလွန်တရာ အံ့ဩဝမ်းမြောက်ကြလျက် မထေရ်မြတ်အား ရှေးကထက် တိုး၍ ကြည်ညိုပဇော်ကြလေ၏။

နရပတိစည်သူမင်းသည် နောင်လာနောက်သားတို့မှတ်သားစိမ့်သော ငှာညောင်ဦးမြို့၏အရှေ့ဘက်က (၇၀၀) ခန့်ရှိသည့်

အရပ်၌ ချောက်ကမ်းပါးကို ဥမင်လိုက်တူးစေ၍ အုတ်၊ ကျောက် တို့ဖြင့် ဘုရားတစ်ဆူတည်ထားခဲ့၏။ ထိုဘုရားကို “ကျောက်ကူး ဘုရား” ဟု သမုတ်တော်မူ၏။

ကျောက်ကူးဘုရား၏ မြောက်ဘက် တောင်ကုန်းထိပ်တွင် လည်း “ခားမကူ ဘုရား” ဟူသော စေတီတစ်ဆူကို ထပ်မံ တည်ဆောက်တော်မူ၏။

သစ္စာ၏ စွမ်းအားကား မြန်မာ့သမိုင်းတွင် လျှမ်းလျှမ်း တောက်ကောင်ပင် ထင်ပေါ်ခဲ့သည်တကား။

(မြတ်မင်္ဂလာ၊ အတွဲ-၄၊ အမှတ်-၁၊ မြတ်ဇောဘူဝါ (အတုလ မြေ) ၏ “သစ္စာစွမ်းအား” ဆောင်းပါးကို မှီငြမ်းပါသည်။)

ဗုဒ္ဓသာသနာ မပျောက်ကွယ်အောင်

သစ္စာဖြင့် ကယ်တင်ခဲ့သော

မွန်အာဇာနည် မယ်ဘဒြားဒေဝီ

သာသနာကွယ်ရန် လမ်းစ

အထက်မြန်မာပြည်တွင် တိုင်းတစ်ပါးမှ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် ဝင်ရောက်လာသော မိစ္ဆာဝါဒီဂိုဏ်းကို အနော်ရထာမင်းက တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ခဲ့၏။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အောက်မြန်မာပြည်မှ တစ်ဆင့် ရောက်ရှိလာသော ဗုဒ္ဓဘာသာကို မင်းနှင့်ပြည်သူတို့ ဝိုင်းဝန်းပျိုးထောင်ကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာသည် ပြည်မြန်မာ အနှံ့ ရှင်သန်ပြန့်ပွားသွားခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ဟံသာဝတီနေပြည်တော်ဝယ် အေဒီ ၁၀၄၃-၁၀၅၇ အတွင်း နန်းစံသော မွန်ဘုရင်တိဿမင်း လက်ထက်၌ မိစ္ဆာဝါဒီတို့ အောင်ပွဲတစ်ဖန် ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့ပြန်၏။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဗြာဟ္မဏဝါဒနှင့် အခြားဝါဒမျိုးစုံတို့သည် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်အပြိုင် ရေလမ်းခရီးဖြင့် အောက်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြ၏။ ဗြာဟ္မဏဝါဒီဖြစ်ကြသောဟိန္ဒူပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဗေဒင်၊ မန္တန်၊ ယတြာစသော အတတ်ပညာတို့ဖြင့် မင်းနှင့် ပြည်သူတို့ကို လှမ်းမိုးနိုင်အောင် အပတ်တကုတ် အားထုတ်ခဲ့ကြရာ တိဿမင်းကို ဗြာဟ္မဏဝါဒသို့ သွတ်သွင်းနိုင်ခဲ့ကြ၏။

တိဿမင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို စွန့်ပယ်ပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များကို ချောင်းမြောင်းရွံ့ပျက်စသည်တို့၌ စွန့်ပစ်စေ၏။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျှင် သေဒဏ်အထိ အပြစ်ပေးခံရမည်ဟု ကြေညာမောင်း ခတ်ထားစေ၏။

ဗုဒ္ဓသာသနာသည် အောက်မြန်မာပြည်မှာ ကွယ်ပလုဆဲဆဲ အခါသမယပေတည်း။

အပျိုးသမီးဇာနည် ဘာမထိ

ထိုအခါ ဘုရင့်အမိန့်တော်ကို တော်လှန်ဝံ့သူမ္မန်အာဇာနည် မယ်တစ်ဦး ပေါ်ထွန်းလာ၏။ သူ၏အမည်ရင်းမှာ 'တလထေင်' (တရားသခင်မ) ဖြစ်၏။ ဆယ်နှစ်သမီးအရွယ်မှစ၍ မိဘ ဘိုးဘွားများနှင့် အတူ တရားနာခဲ့သဖြင့် ရတနာသုံးပါးကို လေးလေးစားစား ကြည်ညိုခဲ့သူ ဖြစ်၏။

“ဗုဒ္ဓဘာသာကို မကိုးကွယ်ရ” ဟု တိဿမင်းအမိန့်ထုတ်ပြန် သည့်အချိန်၌ တလထေင်သည် လှပယဉ်ကျေးသည့် အပျိုကညာ တစ်ဦး ဖြစ်နေလေပြီ။

တစ်နေ့တွင်သူကြွယ်သမီးဖြစ်သူ တလထေင်သည်အခြေအရံ များနှင့်အတူဝမ်းချောင်းတစ်ခု၌ရေဆင်းချိုး၏။ သဲနုန်းကြား၌ အထုဝတ္ထုတစ်ခုကို ဝမ်းကိုင်မိရာမှ ဆွဲတင်လိုက်သည့်အခါ ရွှေ ထောင်ဘဝင်းဝင်းနှင့်ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားငယ်တစ်ဆူ ပေါ်ထွက်လာ၏။

တလထေင်သည် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြင့် ရုပ်ပွားတော် ကို ရိုသေစွာ ခိုးယူပြီးလျှင် ဦးညွတ်လိုက်၏။

“အို.... အမိတို့ ကြည့် ကြ ဝမ်း ဟေ့ ကြည်ညို ဖွယ် ကောင်းတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကွယ်....ဘယ်သူကများ ဒီမှာလာ ပစ်ထားပါလိမ့်”

အပျိုးသမီးတစ်ဦးက 'သခင်မရေ....ဘုရင်မင်းမြတ်က မိစ္ဆာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရှေ့ကားကို နားဝင်ပြီး ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို စွန့် ပယ်ခိုင်းတယ်လေ”

“အင်း....တို့တော့ မစွန့်ပစ်နိုင်ပေင်။ ဆင်းတုတော်ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားရှဲ့ကိုယ်စားဥဒ္ဒါဿစေတီပဲကွယ်။ ဒီဆင်းတုတော်ကို စင်ကြယ်အောင် ရေသပ္ပာယ်ပေးပြီးတော့ ကိုးကွယ်ကြရအောင်”

“သခင်မ....ဘုရားဆင်းတုကိုးကွယ်သူကို ဘုရင်ကသေဒဏ်ပေးမယ်တဲ့”

“အလို....ဘုရားရေ....ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို တို့မိဘ ဘိုးဘွားတွေ အစဉ်အဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတာပဲ။ကဲ....ကဲ....ဘုရင်သတ်ချင်လဲ သတ်ပစေ....ရော့....ဒီဆင်းတုတော်ကို ဟိုစေတီမှာ တည်ထား ချေစမ်း၊နောက်ထပ်ဆင်းတုတွေရှိဦးမယ်၊ရေထဲမှာရှာကြစမ်း”

အပျိုဖော် တစ်စုတို့သည် ရေထဲ၌ လိုက်စမ်း ရှာဖွေကြရာ နောက်ထပ်ဆင်းတု ၇ ဆူရရှိကြ၏။ တလထော်သည် ဆင်းတုတော်အားလုံးကို စေတီတော်၌ တည်ထားစေ၏။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို တလထော်ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နေကြောင်းကို မင်းချင်းများက တွေ့ရှိသွားကြသဖြင့် နာမည်ကောင်းရရန် ဘုရင့်ထံသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ကြ၏။ ဘုရင်ကလည်း တလထော်အား ချက်ချင်းဖမ်းဆီးစေ၏။

ဘုရင်မေးမြန်းသည့်အခါ တလထော်သည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိဘဲ သစ္စာကို ရင်ဝယ် ပိုက်ထွေးထားသူပီပီ အမှန်အတိုင်း သံတော်ဦးတင်၏။

တိဿမင်းသည် မိမိ၏ အမိန့်ကို ဖီဆန်ဝံ့သော တလထော်အား အမျက်ခြောင်းခြောင်းထွက်လျက် ‘ဒီအမိုက်မကို ဆင်နဲ့ နင်းသတ်စေ’ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေ၏။

ဆင်ကက္ကောဇ္ဈင် မီးကမလောင်

တလထော်သည် ရတနာသုံးပါးသာလျှင် ကိုးကွယ်စရာရှိ

တော့သည်ကို သိနားလည်၏။ ထို့ကြောင့် 'ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံသံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ' ဟု အကြိမ်ကြိမ် ချစ်ပွားပြုံးလျှင်....

“တပည့်တော်မသည် ဘုရား၊ တရား၊ သံသံသံကို အသက်ပေး၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဤသို့ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရသော ကောင်းမှုကံ စေတနာကြောင့် ဘေးဘဘာ ခပ်သိမ်းတို့သည် ကင်းငြိမ်းပပျောက်ပါစေသား’ ဟု အဖန်ဖန်ဆုတောင်းနေ၏။

ထို့နောက် ဆရာတော်ဘုရားများနှင့် အဘိုးအဘွားတို့၏ သင်ပြပေးမှုအရ မည်သူ့အားမျှ အမုန်းမပွားဘဲ သမ္မာဒေဝနတ်မြတ်အပေါင်းတို့အား လည်းကောင်း၊ ရှင်ဘုရင်နှင့်တကွ မင်းချင်းများ၊ ဆင်တိုင်းနှင့် ဆင်များအားလည်းကောင်း မေတ္တာပို့ပွားနေ၏။

မင်းချင်းများသည် တလထော်အား ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဆွဲခေါ်၍ ဆင်သွားလမ်း၌ ဝပ်စင်းနေစေ၏။ ဆင်ထိန်းသည် ဆင်ဘင်းကုပ်မှ မုန် သို့နေသော ဆင်ကြီးကို ထုတ်ယူလာပြီး သော် တလထော်အား နင်းသတ်စေ၏။

တလထော်၏နှလုံးသားမှပျံ့ နှံ့ထွက်နေသောရတနာသုံးပါး ၎င်းဂုဏ်ကျေးဇူးများနှင့် မေတ္တာဓာတ်လှိုင်းတို့သည် ဆင်ကြီးအား ရှေ့ပတိုးဝံ့အောင်ဟန်တားဆားကြ၏။ ဆင်တိုင်းကတရကြမ်း ချန်းအုပ်၍ မောင်းနှင်ပါသော်လည်း ဆင်ကြီးသည် ရှေ့ပတိုးဝံ့ဘဲ အသံကုန်အော်ပြည်၍ ထွက်ပြေးသွားလေ၏။

ဆင်ထိန်းသည် ဆင်တင်းကုပ်မှ နောက်ထပ်ဆင်တစ်ကောင်ကို ထုတ်ယူပြီး တရကြမ်း မောင်းနှင်ပြန်၏။ ထိုဆင်သည်လည်း ကြောက်ရွံ့စွာ အော်ပြည်၍ ထွက်ပြေးသွားလေ၏။

ဆင်တင်းကုပ်မှ ဆင်တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် ထုတ်ယူရာ ဆင်သင်္ကန်းသွား၏။ တလထော်အား နင်းဝံ့သည့်ဆင်မရှိချေ။

အဟိတ်တိရစ္ဆာန်များဖြစ်ကြသည့် ဆင်များသော်မှရတနာ သုံးပါး၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် သစ္စာမေတ္တာတို့၏အာနိသင်တို့ကို သိရှိကြကုန်၏။ လူသားများဖြစ်ကြသော မင်းချင်းယောက်ျား အာဏာသားတို့ကား သခင်အားရရေးကိုသာ အာရုံစူးစိုက်နေ ကြသဖြင့် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုမျှ မသိကြလေ။

သို့နှင့်....အာဏာသားများသည် ဘုရင်အား ကြောက် ကြောက် ရွံ့ရွံ့နှင့် သံတော်ဦး တင်ကြ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘုရင်သည်လည်း မိမိ၏အမိန့် တည်မြဲရေးကိုသာ နှလုံးသွင်းတော်မူ၏။ သို့အတွက် ‘အချင်းတို့....အယုတ်တမာမ ကို ကောက်ရိုးများဖြင့် ဖူးအုပ်ပြီး မီးရှို့ သတ်စေ’ဟု အမိန့် ချမှတ်ပြန်လေ၏။

မင်းချင်းတို့သည် ဘုရင့်အမိန့်တော်အတိုင်း ရွက်ဆောင်ရန် အားထုတ်ကြပြန်၏။ တလထော်သည် ကောက်ရိုးပုံအောက် ပုတ်ကုတ်ထိုင်ကာ သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့် မေတ္တာတရားကိုသာ အထပ်ထပ်အခါခါ စီးဖြန်းနေလေ၏။

ကောက်ရိုးပုံ ကို မီးရှို့ ကြပြန်လေပြီ။ မီးမစွဲချေ။ မည်သို့ပင် ကြိုးစား၍ရှိ ပါသော်လည်း ကောက်ရိုးပုံ မီးမလောင်ချေ။

အာဏာသားများသည် ဘုရင့်ထံမှောက်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ကြောက်စူးတုန်လျက် သံတော်ဦးတင်ကြပြန်၏။ ပညာမဲ့ဘုရင် ကြီးကလည်း ဆက်လက်၍ နောက်တစ်မျိုးစေခိုင်းပြန်၏။

“မင်းချင်းတို့....အမိုက်မကို တွင်းထဲချပြီး မြေပို့သတ်စေ” ဟု ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အမိန့်ကို ချမှတ်ပြန်၏။

အာဏာသားတို့သည်တွင်းအမြန်တူး၍ တလထော်ကို တွင်း

ထဲသို့ ပစ်ချ၏။ ထိုအခါ ဘုရင်ကြီးက ကြွလာပြီး တွင်းနှုတ်ခမ်း ပေါ်တွင် ရပ်တည်လျက်....

“ဟဲ့....အမိုက်မ....နှင့်ဆရာ ဗုဒ္ဓက နင့်ကို ကယ်နှိုင်းဦးမလား၊ ကြည့်သေးတာပေါ့၊ နင့်ဆရာဗုဒ္ဓက ဘယ်လောက်မျှားစွမ်းလို့လဲ။ မင်းကိုးကွယ်တဲ့ ရုပ်ပွားတော်ခုနစ်ခုဖြစ်ဖြစ်၊ ရှစ်ခုဖြစ်ဖြစ်၊ ကောင်းကင်ကြွလာအောင် နင်ခေါ်ကြည့်စမ်း၊ ကြွလာတာကို ငါကိုယ်တော် မြင်တွေ့ရလျှင် နင့်ကို အသက်ချမ်းသာ ပေးမယ်၊ ကြမလာရင်တော့ ဒီတွင်းထဲမှာ နင်သေပေတော့”

သစ္စာစွမ်းရည် ထင်ရှားပြီ

တလထော်သည် ညင်သာစွာ လက်အုပ်ချီမိုးလျက် မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြုကာ သစ္စာဆိုလေ၏။

“ဘုန်းတန်ခိုး အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား....တပည့်တော်မသည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ မြတ်သုံးပါးကို မမှီတ်မသုန် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ပါ၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည် အတိုင်း အဆမရှိ ကြီးမားလှပါ၏။ ဓမ္မဂုဏော အနန္တော၊ တရားတော် မြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည် အတိုင်းအဆမရှိ ကြီးမားလှပါ၏။ သံဃဂုဏော အနန္တော၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည် အတိုင်းအဆမရှိ ကြီးမားလှပါ၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကား ကြောင့်ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ရှစ်ဆူတို့သည် ကောင်းကင်မှပျံကြွလာ ကြပြီးသော် နန်းရင်ပြင်ပေါ်၌ ဝံပယ်တော်မူကြပါဘုရား”

တလထော်သည် မျက်စိကိုစုံမှိတ်၍ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများ၌ စိတ်ကို စူးစိုက်ထား၏။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များ ကြွလာသည်ကို မြင်နေရသကဲ့သို့ အာရုံညွတ်ထား၏။

“ဟော.... ဆင်းတုတော်တွေ ကြွလာပြီ၊ တစ်ဆူ၊ နှစ်ဆူ၊

ရှစ်ဆူတောင် ကောင်းကင်က ပျံကြွလာကြပြီ”

တိဿဘုရင်ကြီးနှင့်တကွ မင်းကြီးများတို့သည် ဣန္ဒြေရရ ပျံကြွလာကြသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များကို အံ့ဩစွာဖူးတွေ့ကြ ရသဖြင့် ငေးမောနေကြ၏။ မင်းချင်းအချို့ တို့၏ အော်ပြော သံကြောင့် နန်းတိုင်းပရိသတ်များ စုရုံးရောက်လာကြကုန်၏။ ထိုသတင်းသည် မြို့တိုင်းသို့လည်း ခုဏချင်း ဥက္ကောဋေယျ ဖြစ် သွားလေ၏။

ဆင်းတုတော်ရှစ်ဆူတို့သည်မင်းရင်ပြင်အထက်ကောင်းကင် ဝယ် တင့်တယ်စွာ စီတန်းကာ စံပယ်နေတော်မူကြပြီး လူ အပေါင်းတို့၏ ဖူးမြော်ခြင်းကို ခံယူတော်မူကြ၏။

တိဿဘုရင်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တန်ခိုးတော်ကို ကြည်ညို လေးစားလာလေပြီ။ ထို့ကြောင့် တလထော်အား တွင်းထဲမှ ထုတ်ငဝပြီးလျှင် ရှေ့တော်မှောက်သို့ သွင်းစေ၏။

“နမလေး....သင့်ဆရာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှဲ့ တန်ခိုးကြီးမားပျံ့ကို ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ရလို့ သင့်အားအသက်ချမ်း သာပေးလိုက်ပြီ၊ သင်လျှောက်ထားလိုသည်ကိုလျှောက်ထားပါ လေ”

“အရှင်မင်းကြီး....အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ပရိ နိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပါပြီ။ ထို့ကြောင့် အရှင်မင်းကြီးသည် ဘုရားရှင်၏ကိုယ်စား ဖြစ်ကြသည့် ဆင်းတုတော်များအား ကောင်းကင်မှ ပျံကြွလာ သည်ကိုသာ ဖူးမြင်နိုင်ပါတော့သည်။ အရှင်မင်းကြီးသည် အသက်ထင်ရှား ရှိကြသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆရာကြီးများကို ကိုးကွယ်နေသူဖြစ်ပါ၏။ ထိုမိစ္ဆာဆရာကြီး များ၏ အစွမ်းသတ္တိကို သိမြင်နိုင်ရန် သူတို့အား ကောင်းကင် သို့ ပျံတက်စေတော်မူပါ ဘုရား”

ဘုရင်ကြီးသည် မနေသာတော့သဖြင့် သူ့ဆရာများအား
ကောင်းကင်သို့ ပျံသက်ရန် ပန်ကြား၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာတို့သည် တတုတ်တုတ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြ
ပြီး ကြိုးစား ခုန်ကြ၏။ သို့သော် မပျံတက်နိုင်ကြချေ။ အမေ
ရိကန် ကြက်ပကြီးများလို မြေပေါ် တဖုတ်ဖုတ် ပြန်ကျလာကြ
၏။ အခြေအနေမလှ ဣန္ဒြေမရဖြစ်နေကြသော ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာ
တို့အား ဘုရင်ကြီးက မေတ္တာကုန်ခန်းကာ အပြီးအပြတ် နှင်
ထုတ်လိုက်လေတော့သတည်း။

တိဿရာဇာသည် တလထော်အား နုံ သာပြင့် ရေမိုးချိုးစေ
ပြီးလျှင် 'ဘဒြာဒေဝီ' ဘွဲ့အမည်ဖြင့် မိဖုရားခေါင်တင်မြှောက်လေ
၏။ ဘဒြာဒေဝီ၏ကျေးဇူးကြောင့် မင်းနှင့် တကွပြည်သူအပေါင်း
တို့သည် ထေရဝါဒဂုဗ္ဗဘာသာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူ၌ တည်ကြံပြီး
ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း သာသနာတော်၏ အရေးကိစ္စများကို
ရွက်ဆောင်ကြလေ၏။

ရတနာမယ် ဘဒြာဒေဝီ၏ သွေးသစ္စာနှင့် မေတ္တာကြောင့်
ဂုဗ္ဗသာသနာတော်သည် အောက်မြန်မာပြည်ဝယ် ယနေ့တိုင်
သစ်ပျံ့ကြိုင်လှိုင်နေနိုင်ပေသည်တကား။

(ဤသမိုင်းဝင် မှတ်တမ်းကို အင်္ဂလိပ်လူမျိုး သမိုင်းဆရာ
G.E. Hively က Outline of Burmese History
စာအုပ်တွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပေ၏။)

(ဤဇာတ်လမ်းကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မီက မြသပိတ်ရုပ်ရှင်
ကုမ္ပဏီက ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခဲ့၏။ စစ်ပြီးခေတ်၌လည်း ဝေင်ကြည်
ကြည်ငွေသည် တလထော်အဖြစ် ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားပေါ်တွင်
သရုပ်ဆောင်ခဲ့၏။ ပုန်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ကလည်း တလထော်ဇာတ်
လမ်းကို ပြဇာတ်အသွင်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်တင်ဆက်ပေးခဲ့၏။)

ဒေါက်တာမင်းတင်မွန်၏ စာအုပ်ရတနာများ

၁၁	ဘဝအောင်မြင်ရေးသို့ ရှေးရှုကြ	(အဋ္ဌမအကြိမ်)	၂၅-ကျပ်
၂	ဘဝချမ်းသာရေး	(ဒုတိယအကြိမ်)	၂၅-ကျပ်
၃	ဘဝလမ်းနှစ်သွယ်	("	၂၅-ကျပ်
၄	ဝိပဿနာဂုဏ်ထူးဆောင်	(သတ္တမအကြိမ်)	၄၅-ကျပ်
၅	တော်ကူးဆရာတော် ဘဝဆည်းဆာနှင့် ကျင့်စဉ်တရား	(စတုတ္ထအကြိမ်)	၇၀-ကျပ်
၆	တော်ကူးကျင့်စဉ်တရား	(ဒုတိယအကြိမ်)	၁၅-ကျပ်
၇	ရှေးဘဝ နောက်ဘဝ သိပ္ပံနည်းကျ အထောက်အထားများ	(ဆဋ္ဌမအကြိမ်)	၇၅-ကျပ်
၈	Good English	(စတုတ္ထအကြိမ်)	၇၅-ကျပ်
၉	မေတ္တာနှင့်သစ္စာအဖွင့်	(တတိယအကြိမ်)	၄၅-ကျပ်
၁၀	ဆေးမကုဘဲ ငြိမ်းအေးနည်း	("	၅၀-ကျပ်
၁၁	တက္ကသိုလ်အဘိဓမ္မာပေါင်းချုပ်	(ဒုတိယအကြိမ်)	၁၅၀-ကျပ်
၁၂	အဘိဓမ္မာအနှစ်ချုပ်	(တတိယအကြိမ်)	၆၀-ကျပ်
၁၃	မြတ်ဗုဒ္ဓ	(ဒုတိယအကြိမ်)	၂၀-ကျပ်
၁၄	မြတ်ဓမ္မ	("	၂၀-ကျပ်
၁၅	မြတ်သံဃာ	("	၂၀-ကျပ်
၁၆	မြတ်သာရဏဂုံ	("	၂၀-ကျပ်
၁၇	ဖားအောက်တောရ မိတ်ဆက်	(ဒုတိယအကြိမ်)	၂၅-ကျပ်
၁၈	မြတ်ဘဝနာ		၃၅-ကျပ်
၁၉	အမြတ်ဆုံးပန်းတိုင် ကော်ပိုင်း	(ပထမတွဲ)	၇၅-ကျပ်